مجله هفتگی
شنبه ۳۱ سنبله ۱۳۵۲

شمارهٔ ۳۷

- شام کابل
- وداع با اسلحه
- د آسیایی زسریانو وروستی نسل ...
- رفیق صادق کمیدین معروف...

سفیر کبیر بنگله دیش اعتماد نامه خودرا بحضور رئیس دولت وصدراعظم تقدیم کرد

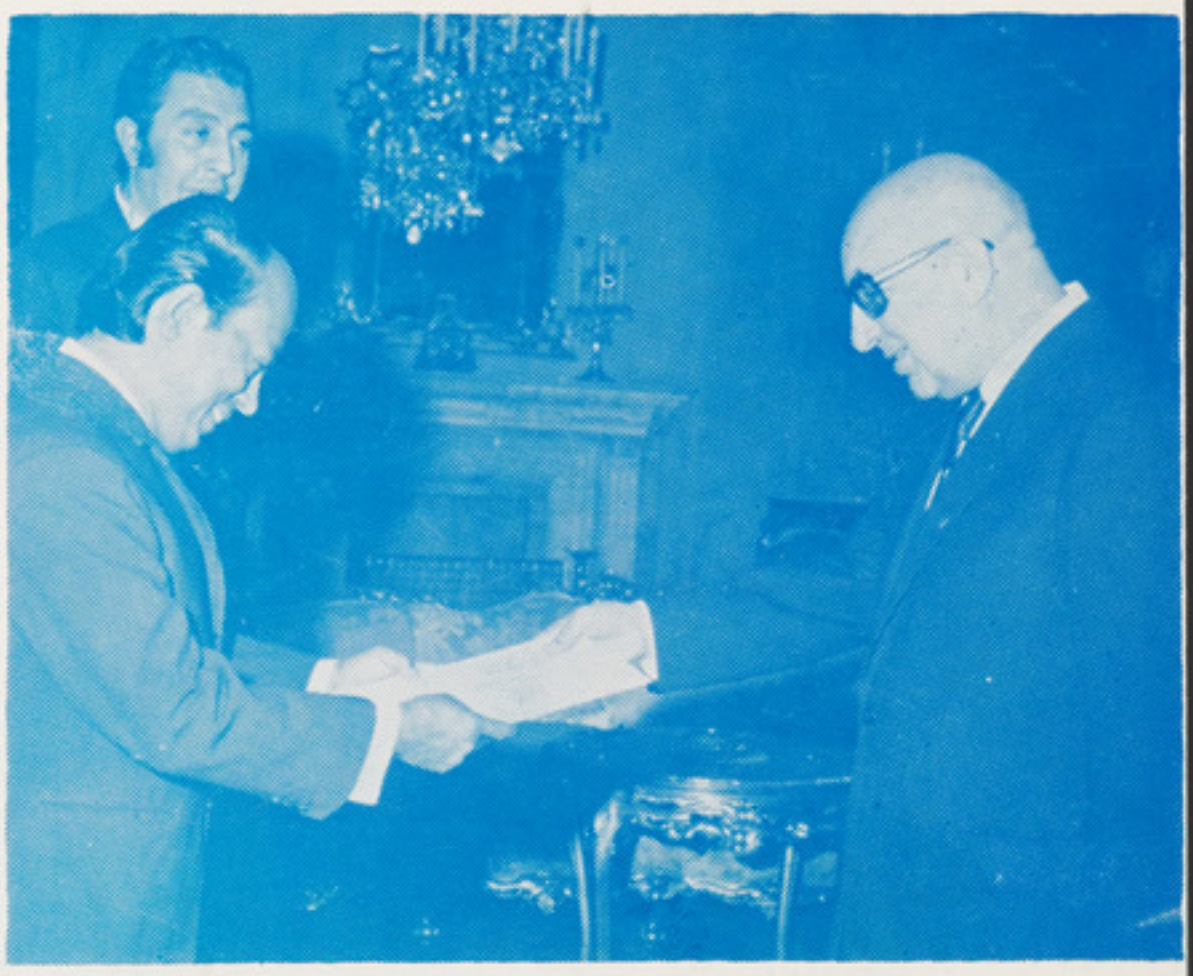

کابل ۲۶ سنبله (ب) : مدیریت اطلاعات وزارت‌امورخارجه خبردادکه‌ښاغلی محمدسلطان سفیرکبیر بنگله دیش درکابل اعتماد نامه خودرا‌ساعت ۱۱قبل ازظهر۲۵ سنبله بحضور ښاغلی محمدداؤد رئیس دولت وصدراعظم تقدیم کرد .

مطابق به یك خبردیگرښاغلی محمد سلطان سفیرکبیر بنگله دیش درکابل دیروز پیام جلالتماب مجیب الرحمن صدراعظم بنگله دیش رابحضور ښاغلی محمدداؤد رئیس دولت و صدراعظم تقدیم نمودکه‌درآن‌ازښاغلی‌محمدداؤد دعوت بعمل آمده تاازبنگله دیش بازدیدرسمی بعمل آورند ښاغلی محمدداؤد رئیس دولت وصدراعظم این دعوت راباتشکر پذیرفته اند که وقت آن بعدا تعیین خواهد شد .

دوابلاغیه حکومت جمهوری افغانستان

ابلاغیه اول

ازمدتی به‌اینطرف حکومت پاکستان غیرعادلانه‌ویکجانبه ادعا میکندکه‌افغانستان درامورداخلی پاکستان مداخله میکند. حالانکه دسیسه‌ای‌درافغانستان کشف میگرددکه نظربه دلایل قوی تحریکات پاکستان درآن دخیل است بحیث‌حکومت یك مملکت صلح دوست که غیراز صلح دروطن خویش‌ودرمنطقه ودرجهان چیزی‌نمیخواهد جداً خواهش میکند تاحکومت پاکستان‌باردوم به‌اینگونه اعمالیکه منجربه برهم خوردن صلح‌منطقه وبالاخره صلح جهانی میگردد اقدام ننماید .

ابلاغیه دوم

ازچندی به‌اینطرف دسته‌ازارتجا عیون‌بضدنظام جمهوری برای برهم زدن امنیت وازبین بردن نهضت انقلابی‌وطن پرستان تشکیل جلسه‌میدادند دوستان انقلاب باتمام برده باری و حوصله متوجه اوضاع این خائنین بودند .

خوشبختانه وموفقانه اوشان راباتمام اسنادوشواهد دستگیر نمودند . بااینکه تمام مردم افغانستان وقتیکه نام ازحامیان ارتجاع برده‌میشود چهره های این اشخاص در مقابل چشم های شان نمودار میگردد . امابرای اینکه‌خوبتر ازحقیقت واقف‌گردند اینهاعبارت اند از: محمدهاشم میوندوال، خان محمد والی اسبق‌ننگرهار، دگرجنرال متقاعدعبدالرزاق بایکتعداد اشخاص دیگرکه روزپنجشنبه گذشته به امرحکومت گرفتار شدند .

اخلال‌گران درمحکمه نظامی محاکمه خواهندشد

کابل ۳۰سنبله (ب): کمیته مرکزی‌جمهوریت‌افغانستان تحت ریاست ښاغلی محمدداؤدرئیس دولت وصدراعظم تشکیل جلسه داده چنین‌فیصله نمود: محاکمهٔ کسانیکه‌باخلال‌و برهم زدن امنیت داخلی وخارجی دولت جمهوریت‌افغانستان تشبث ورزند، مرتکب چه عسکری باشد چه ملکی دردیوان حرب عسکری اجراعمی یابد .

په هیوادکی دخارویو حلالول‌کم شویدی‌په هفته‌کښی۱۵زره خاروی ترپخواکم‌حلالیږی.

کابل دوږی ۲۷(ب) : په رسمی ادارو کی‌په هفته کی دری ورځی‌دغوښی دنه خوړلوپه باب دجمهوریت دمرکزی کمیټی دپریکړی اودهیواد دخلکو لخوا دتاوده هوکلی په اثر په ټول هیوادکی دخارویو حلالول لږشویدی.

یوی انکلی احصائیی له مخی چه دباخترنمایندگانو له ټول هیوادنه اخیستی ده اوس په هفته کی پنځلس زره خاروی چه په هغوکی غوایی پسونه اووزی شاملی دی لږ حلالیږی .

دخلکو دپریکړی په اثردغوښی په خوړلو کی دیادونی وړلږوالی راغلی دی .

دکابل دمسلخ یوی منبع وویل ددغی موسسی ورځنی لګښت اته تنه غوښه ده چه له۲۵ تنه‌تردیر شو پوری دغوایانو اود ۲۵۰ پسونو له حلالولوخخه لاس ته راځی . دغه ارقام ثابتوی چه یوازی دکابل مسلخ په هفته‌کی نژدی ۷۵۰پسونه اوخه زیاد اوکم ۹۰ غوایان سپمولی دی .

یوخبروایی چه دجوزجان ، کندز او بغلان دولایاتو او دکنوار دلوی ولسوالی مامو ریس اوخلك چمتوشویدی پخپله کوروکی په‌هفته کی دری ورځی غوښی له خوړلونه ډډه وکړی دولایاتوخلکود دولتی وایرولخوا دغوښی دنه خوړلو په باب دمرکزی کمیټی دپریکړی د هرکلی په ترڅ تصمیم نیولی دی چه دخارویو دپریدو اوزیاتیدو په غرض به هفته‌کی دری ورځی غوښه ونه خوری .

دباندنیو چارو دوزارت مامورینوهم دجمهوریت دمرکزی کمیټی دروښانه فکراو درضاکارانه روحیی په پیروی سره تصمیم نیولی دی چه دهیواد دعامه ګټو اوداقتصاد دحالت دښه‌والی په غرض به هفته‌کی دری ورځی به خپلو کوروکی غوښه ونه خوری .

همدغه راز دګرځندوی مربوطو مامورینو مستخدمینو موټر وانانو اومیخا نیکانو پرون تعهد وکړ چه دمالداری دحمایه اودهیواد د اقتصادی بنسټ د ټینګښت په‌غرض دشنبی دوشنبی اوچارشنبی په ورځوکی غوښه ونه خوری .

دتجارت خونومشرانو ددولت د پالیسی ملاتړ وکړ .

کابل دوږی ۲۹ (ب): دهیواد دبیلو بیلو ولایاتو دتجارت دخونو رئیسانوپرون مازیګر دصدارت مرستیال ددوی له‌ښو احساساتونه شرق سره دکتنی په ترڅ‌کی په هیواد کی دجمهوریت درژیم دمینځ ته راتګ په‌مناسبت خپلی دزړه له‌کومی مبارکی خرګندی کړی .

دغه راز دوی دهیواد دملی اقتصاد او تجارت په سکتور دجمهوری دولی دپالیسی په باب خپل پوره ملاتړاوحمایت ښکاره کړاود هیواد دتجارت دښه والی اوتنظیم په لاره‌کی یی دنوی نظام دهدفونو سره سم دهر. ډول همکاری وعده ورکړه ددغی کتنی په وخت‌کی دتجارت دوزارت معین داکتر علی نواز او د تجارت دخونولوی رئیس هم حاضر ؤ .

دصدارت مرستیال ددوی‌له‌ښو احساساتونه خوښی وکړه اودتجارت په‌برخه‌کی‌یی دحکومت دهدفونو دخرګندولوپه ترڅ‌کی زمونږ دملی مشر دویناء وپه رڼاکی چه په اقتصادی او تجارتی برخوکی‌دهغویادونه‌شویده دافغانستان دتجارت په‌لاره‌کی ددوی دپریالیتوب هیله وکړه .

براساس فیصله کمیته‌مرکزی عجالتادورهٔ خدمت زیر بیرق‌برای فارغان صنوف۱۲یکسال‌است

کابل ۲۶ سنبله (ب): کمیته مرکزی دولت‌جمهوری افغانستان تحت قیادت ښاغلی محمدداؤد رئیس دولت وصدراعظم تشکیل‌جلسه داده ضمن وارسی اموردیگر درمورد دوره خدمت زیربیرق فارغان صنوف ۱۲مکاتب‌مرکز وولایات چنین فیصله نمودکه عجالتا تاتصویب وتنفیذ قانون جدید مکلفیت ،فارغان‌موصوف دوره خدمت مقدس زیربیرق رابرای مدت یکسال تحت لوای جمهوریت افغانستان‌سپری نمایند .

ددولت رئیس اوصدراعظم په مشری‌مرکزی‌کمیټی ته دمنتی معروضی وړاندی کړی .

کابل دوږی ۲۹(ب): داطلاعا تواو کلتوردوزارت ددولتی مطابعو اودپوهنی دمطبعی منسوبینو اوکارګرو دنوی نظام دزعیم اومؤسس ښاغلی محمدداؤد اودمرکزی کمیټی دمحترمو غړیو حضورته معروضی وړاندی‌کړی اودهغو په ترڅ‌کی‌یی دپنجشنبی دورځو دغرمی نه دوروسته رخصتی اودکورنیولرونکو کارګرودکوپون دسپمبی دزیاتولو له‌امله دخپلی منتی مراتب خرګند کړیدی .

همدارنګه هغوی په خپلو معروضو کی‌دجمهوری دولت درئیس په قیادت او مدبرانه لارښوونو دلوی خدای له دربارنه دګران‌هیواد لوړتیا غوښتنی اوددوی دپریالیتو ب غوښتنی یی کړیده.

سپمیه زمینی وفضایی حجاج به‌ولایات‌ووزارت های مربوطه ابلاغ شده است .

کابل ۲۸ سنبله (ب): یك منبع اداره عالی‌اوقاف وزارت عدلیه دیروز خبردادکه سپمیه فضای وزمینی حجاج ازطرف مجلس عالی‌وزراءتثبیت گردیده وبولایات ووزارت های مربوط سپمیه شان ابلاغ شده است .

مراجعین عندالموقع بولایات ووزارت های‌مربوطه سپمیه مراجعه نمایند .

دهیواد پرمختیا په ساتنه‌کی دجمهوری‌نظام‌دهیلو سره سم برخه وا خیستل.

گردیز دوږی ۲۶ (ب): دپکتیا ولایت دپوهنی زده‌کونکو اوخوانانو دافغانستان د جمهوریت دمرکزی کمیټی ددی پریکړی هرکلی‌کړیدی چه ددولتو ټولګیو فارغان دی دافغانستان دجمهوری بیرغ لاندی یو کال‌دمکلفیت دوره تیری کړی .

یوشمیر خوانانوپه گردیزکی دباخترنماینده‌ته دیوی مرکی په ترڅ‌کی وویل موټروظیفه لروچه دهیواد په پرمختګ اودوطن په ساتنه‌کی دافغانستان دجمهوری نظام دهیلوسره‌سم برخه واخلی .

شرح روی جلد :
علی شاه رشیدی قهرمان شنا

ښاغلی محمدنعیم

نماینده مخصوص وفوق العاده رئیس دولت

برای یك مسافرت رسمی عازم دهلی گردید

کابل ۲۹ سنبله «ب»:

ښاغلی محمدنعیم نماینده مخصوص وفوق العاده ښاغلی محمد داود رئیس دولت وصدراعظم برای یك مسافرت رسمی امروزصبح توسط طیاره عازم دهلی گردید .

ښاغلی محمدنعیم طی این مسافرت بازعمای هند،علاقات ومذاکراتی انجام خواهدداد.

دوکتور محمدحسن شرق معاون صدارت عظمی ،اعضای کابینه ،دگرجنرال عبدالکریم مستغنی لوی درستیز ،ښاروال کابل وښاغلی مهتا سفیر کبیر هنددر کابل برای وداع در میدان هوایی حاضر بودند .

ښاغلی عبدالله معین سیاسی وزارت امورخارجه دراین مسافرت باښاغلی محمد نعیم همراه میباشد

ښاغلی محمدنعیم نماینده خاص وفوق العاده رئیس دولت وصدراعظم قبل ازعزیمت جانب دهلی جدیددر میدان هوایی بین المللی باعدهٔ ازوداع کنندگان

سنگ تهداب مسجد

مجنون شاه درمحوطه صدارت گذاشته شد

بعد از بو جود آمدن جمهو ریت در افغا نستان تهداب اولین ساختمان پروژه های ساختمانی و طن از بنای مسجد آغاز گردید.

• خد مت صا دقانه به خلق جزئی از عبادت به پر ورد گار بی همتا است .

• • •

سنگ تهداب مسجد سید مجنو ن شاه درمحوطهٔ صدارت عظمی بعدازتلاوت چندآیت قرآن عظیم الشان قبل ازظهرروز ۲۸ سنبله توسط داکتر محمد حسن شرق معاون صدارت عظمی گذاشته شد.

قبل از تهداب گذاری دو کتور شرق ضمن بیانیهٔ گفت افتخار دارم که بعدازبوجود آمدن جمهوریت درافغانستان سنگ تهداب مسجدی رامی گذارم که آبادی آن از آمال وآرزو های قلبی تمام مردم افغانستان و اراده نیك رهبر بزرگ رئیس دو لت جمهوری ښا غلی محمددا ؤدسرچشمه میگیرد واولین بنا یی است که اساس آن بعداز اعلام جمهو ریت گذارده میشود.

دوکتور شرق اضافه نمود سالهاقبل آوانیکه ښاغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم عهدهٔ صدارت راایفا می نمودند تهداب بنای موجوده مسجد پل خشتی را گذاشتند

دوکتور شرق علاوه کرد این تصادف نه،بلکه اراده وعزم رهبر بزرگ ماست تا تهداب اولین ساختمان پروژه های ساختمانی وطن را ازبنای مسجد شروع نمایند.

دکتور شرق دراخیر افزود امیدوار یم خدای بزرگ وتوانا مارا یاری نماید تاتحت قیادت رهبر متدین خوددر راه اعتلای مردم کشور از هیچ گونه سعی و کوشش در یغ ننمایند.

درختم بیانات معاون صدارت وزیر اطلاعات وکلتور پوهاند دکتور نوین گفت:مایه افتخار است که در روشنی رژیم نوین ماامروز به سلسله عمران وآبادی کشور اولین سنگ تهداب از عبادتگاهی گذاشته میشود که درآن درس ایمان وعقیدت به توحید وحدت تعاون ازخود گذری ،برادری ،راستی ورا ستکار ی ووطن پرستی که از اصول مقدسه اسلام است داده میشود.

ښاغلی داکتر محمد حسن شرق معاون صدارت درحال گذاشتن سنگ تهداب مسجد مجنون شاه

وی اضافه کرد خدمت صادقانه به خلق جزیی ازعبادت به پروردگار بی همتا ست .

انجنیر غوث الدین فایق وزیر فواید عامه ازسهم گیری داکتر شرق معاون صدارت عظمی درتهداب گذاری مسجد که به ارادهٔ رئیس دولت وصدراعظم افغانستان آباد میگردد اظهار امتنان کرد.

درمراسم تهداب گذاری دکتور غلام سخی نورزاد ښاروال کابل نیز حاضر بود.

دربیست وهشتمین مجمع عمومی م.م.

عبدالرحمن پژواك هیات افغانی را ریاست میکند .

کابل ۲۸ سنبله (ب) : مدیریت اطلاعات وزارت امورخارجه خبردادکه هیات افغانی

ښاغلی عبدالرحمن پژواك

تحت ریاست ښاغلی عبدالرحمن پژواك سفیر کبیرافغانی دربن دربیست وهشتمین جلسه مجمع عمومی موسسه ملل متحدکه قرار بود دیروز درمقرآن موسسه درنیویارك آغازگردد اشتراك میورزد .

اعضای هیات افغانی عبارت انداز: ښاغلی عبدالصمد غوث مدیرروابط بین المللی وملل متحد وزارت امور خارجه نائب رئیس هیات افغانی، دوکتور عبدالفرید رشید مدیر روابط اقتصادی وزارت امورخارجه ، ښاغلی محمد صدیق سکرتر اول سفارت کبرای افغانی درواشنگتن ، ښاغلی میرعبدالوهاب صدیق سکرتراول نمایندگی دایمی افغانی در ملل متحد، ښاغلی عبدالاحد ناصر ضیایی عضو مدیریت عمومی دفتر وزیرامورخارجه ، ښاغلی عبدا لمجید عبدالر حیم غفورزی آ تشه های نمایندگی دایمی جمهوریت افغانستان در ملل متحد .

ژوندون

شماره ۲۷ شنبه ۳۱سنبله ۱۳۵۲ ـ۲۵شعبان المعظم ۱۸۳۹۳ـ۲۲ سپتمبر ۱۹۷۳

نظام جمهوری ما بیدار است

اگر غم لشکر انگیز دکه خون عاشقا ن ریزد
من وساقی بهم سازیم وبنیادش براندازیم
«حافظ»

مردم ماانقلاب کردند وفرزندان رشید افغان بساط فرسودهٔ رژیم شاهی رابرچیدند ولوای پر شکوه جمهوری رادرکشور برافراشتند .

نظام جمهوری مستقر شد ومردم از دل وجان در پذیرش وتحقق آرمان های عالی آن ابراز فداکاری وشادمانی کردند .

نظام جمهوری افغانستان درحالیکه التفات کلی خویش رادر امر ساختمان کشور وایجاد زمینه های سیاسی اقتصادی واجتماعی حیات ملی معطوف کرده است بادرایت کامل متوجه امنیت کشور نیز میباشد زیرا برای تحقق آرمانهای عالی جمهوری وبه ثمر رسانیدن آرزو های بزرگ ملی آرامش و آسایش ملی نیاز مبرم ما است .

دراین میان یکعده عناصر ارتجاعی واخلالگرانی که آرامش ملی راقربانی بهره برداری شخصی میکردند نیز تلاش نمودند تانظم وامن عامه رابرهم زنندوبساط منحوس سود جویی ومنفعت پرستی خویش رابگسترانند اما دیدگان بیدار پاسداران نظام جمهوری وسرسپردگان راه انقلاب، این تلاش آنان رادرنطفه خفه کرد وخائنان راباسناد ومدارك الزام شان گرفتار نمود .

مادر حالیکه دست این پاسداران رژیم جمهوری را باصمیمیت می فشا ریم بدشمنان امنیت کشور وآنانی که باآسایش وآرامش مردم افغانستان بازی میکنند اخطار میدهیم که بازی باامنیت وآسایش مر دم افغانستان ،درواقع بازی باسر نوشت خود شان است !

دجمهوری نظام په‌رڼا کښې

دافغانستان د نوی جمهوری نظام دغوښتنو اواساساتو په پیروی چه‌هدف یی خلکوته‌خدمت اوردوی دمشکلاتو له‌منځه وړل دی، د هغوګټور و اقداماتو په‌لړکښې چه‌د نوی رژیم له‌تاسیس نه تراوسه پوری شویدی ،یوه‌هم‌تیره هفته کوپون لروتکو اودکابل ښاریانوته دارزاقو اوعامه اړتیا ؤدریاست‌له‌خوا دغوړیودویشلو دپاره دیوه غوره تصمیم نیول ؤ.

همدغه راز دارزاقو اوعامه‌اړتیا ؤدریاست‌اودسپین زر شرکت دغه تصمیم چه‌سر له همدغی هفتی څخه دکابل ښاریانو ته‌غوړ ی‌ویشی، دپورتنی اقدام په‌تعقیب یو ټبت حرکت ګڼل کیږی .

دغه تصمیمونه په‌دی وخت کښې چه له‌یوی خوا دروژی مبارکه میاشت را نژدی کیدونکی ده‌او له‌بلی خوا په‌بازار کښې‌دیوشمیر محتکرینواو منفعت غو ښتو نکو سوداګرو دناوړه تشبث پهو چه دغو پیوکمبوداو دهغی دبیی جګوالی محسوس ؤاود خلکو دشکایتونو سبب شوی ؤدیر پر خا ی‌او معقول دی.

زمونږ دځوان جمهوری دولت دکار په‌پروګرام کښې داقتصادی او اجتما عی اصلاحاتو دراوستلو دپاره دمحتکر ینو اوقاچاقبرانو سره مبارزه، له‌همو اهدا فو څخه ده، نوځکه هر ناوړه‌حر کت اودعامه‌ګاوپه‌ضد هرګام چه دمحتکرینو اود ټولنی او اقتصاد دمفسد وعناصرو له‌خوا پورته کیږی‌ددولت له‌خاروتکو اوپلټونکو ستر ګو څخه پټ نشی پاتی کیدای اودقانون او عدا لت‌منګولوته سپارل کیږی .

څکه اوس هغه وخت تیر شویدی چه‌کسبی محتکرین دمتنفذو اشخا صو ترڅا رنی او لاربښودنی لاندی درنګارنګ نقابونو ترشاټولنی شتمنی لوټه اوتالاکړی‌او خپل مغونه پهدغو نقابونو کښې پټ وساتلی شی .

مونږ یقین لرو چه‌کوپون‌لروتکو اوخلکوته‌دغوړیو عادلانه ویش، هم‌ددوی دپاره زیاتی آسانتیاوی پیښوی اوهم ددغه اقدام په‌پوره‌عملی کیدو سره ،محتکرین پخپلو مخو نو خپیره خوری اود غوړیو نرخ په‌بازار کښې‌ښکته کیدو نکی دی.

صرف تحولات انقلابی واقعی کشور را قادر خواهدساخت استقلال ملی خویشرا تحکیم نماید وبا اطمینان بیاری خداوند بزرگ (ج) در شاهراه ترقی اقتصادی واجتماعی گام نهد.

محمد داؤد
رئیس دولت وصدراعظم افغانستان

نامه به مدیر

ښاغلی مدیر

دراین‌فرصتی که‌کشورما بیش ازهرامر دیگری برای تحقق بخشیدن آرمان های بزرگ ملی در پر تو نظام جوان جمهوری به‌سعی همه جانبه کافه افراد نیازمند است دیده میشود که‌عده‌ای از وطنفرو شان به منظور استفاده های شخصی دست‌به اعمالی می زنند که در آن تنها وتنها مفاد شخصی وسود جویی را در نظر دارند

برای اینگونه اشخاص مهم انیست که باانجام دادن اینگو نه‌اعمال آرامش و آسایش هموطنان ایشان بر هم بخورد .

در تمام دنیا اشخاصی را میتوان سراغ کرد که بخاطر مفاد شخصی خود روی یك سلسله قوانینی پا می گذارند وبخاطر منفعت خود سبب بدبختی کثیری از مردم را فراهم میسازند .اما اینگونه اشخاص با اشخاصیکه بخاطر منافع خود از منافع ملی چشم می پوشند فرق‌دارد به‌صراحت باید بگویم که‌در حصه این چنین اشخاص منفعت پرست که بخاطر خواسته های شخصی خود امنیت عامه را درمخاطره می اندازند . هرچه زود تر اقدامات بعمل آید زیرا با ریشه کن کردن فعالیت‌های‌این‌نوع اشخاص ومجازات آنها دیگران نیز عبرت خواهند گرفت .

ما بیداری ودرایت حکومت جمهوری را در زمینه تامین آسایش وامنیت عامه می ستائیم وامیدواریم هموطنان عزیز ما بتوانند در پرتو نظام مترقی جمهوری و آسایش وامن عامه به خدمات وطنپر ستا نه خویشی ادامه بدهند ودر عمران افغا نستان نوین سهم تاریخی خویش را ادا کنند .

محمود

ژوندون

ژوندون مجله خانوادها ژوندون هرهفته بامطالب نووخواندنی راپورتاژها ومضامین علمی وهنر ی منتشر میشود.

باخواندن ژوندون هر هفته بر دا نش خو د بیفزائید .

اشتراك ژوندون درشش ماه دوم‌سال بنفع شما است.

دربیست وهشتمین دوره اجلاسیه مجمع عمومی ملل متحد

محمد بشیر رفیق

تریگول

هامر شیولد

اوتانت

والد هایم

طی هفته گذشته بیست وهشتمین دورهٔ اجلاسیه مجمع عمومی ملل متحد در مقر آن موسسه آغاز یافت ودر نخستین جلسه آن بعداز انتخاب لئوپولدوبینیس بحیث رئیس مجمع دوآلمان یعنی جمهوریت اتحادی آلمان وجمهوریت دموکراتیك آلمان به عضویت موسسه درآمدند وهمچنان کشور تازه به استقلال رسیده بهاما عضویت این موسسه جهانی رابدست آورد .

در اجندای بیش از یکصد فقره ای این مجمع مسایل زیادی شامل است که روی آن کشمکش های زیادی صورت خواهد گرفت کشمکش های که باروحیه زمان تاسیس این موسسه متفاوت است .

وقتی جنگ جهانی دوم با شدت جریان داشت وآلمان نازی پیهم به اشغال کشور ها میپرداخت در۱۴اگست ۱۹۴۱ ایالات متحده امریکا و انگلستان درفکر صلح افتادند

بررسی مسائل بزرگ

صلحی که بعد از هر جنگ بصورت طبیعی به وجود می آید وطی جلساتی راجع به اصول اولیه صلح که بعدابنام «منشور اتلانتیك» معروف گردید موافقه کردند سپس در ۱ ول جنوری ۱۹۴۲ بیست وشش ملت تعهدکردند تاکشور های محور راشکست بدهند ومنشور اتلانتیك راقبول نمایند .

دراعلامیه این کشور هابرای اولین بار نام «ملل متحده» ذکر شد. بعد۲۱ کشور دیگر نیز به این منشور علاقه مندی نشان دادند واصول ومرام های آن را پذیرفتند. وسرانجام پس ازکنفرانس های متعدد دیگر که درآن چین واتحاد شوروی نیز اشتراك کردند وازآن جمله معروفترین کنفرانس آن بنام «دمبارتن اوکس» دراکتوبر۱۹۴۴ شهرت دارد .

درماه جون ۱۹۴۵ پنجاه وودوملت در کنفرانس سان فرانسسکو طرح منشور ملل متحد راریختند وبتاریخ ۲۶ جون منشور آن راامضاء کردند برخی ازممالکی که نتوانستند این منشور رادرسان فرانسسکو امضاء کنند بعدا آنرا قبول کردند بدین ترتیب هسته موسسه را گذاشتند که چشم‌همه مردم جهان بسوی آن دوخته شد . زیرا در دیباچه منشور ملل حفظ صلح وامنیت بین المللی انکشاف روابط دوستانه ملل تامین همکاری بین‌المللی درحل مسایل اقتصادی، اجتماعی فرهنگی وبشری بین المللی وتحصیل‌احترام به حقوق وآزادی فردی بچشم میخورد .

اینکه موسسه ملل ازروزتاسیس تاامروز چقدر درنیل به این ارمان هاوآرزو هاوهدف هاموفق بوده است سوالی است که باید آن رادر لابلای رویدادهای‌جهان درین‌دوره‌مطالعه کرد .

موسسه ملل متحددریك موضوع که امحای استعمار وبه استقلال رساندن کشور های جهان است تاحد زیاد موفق بوده است زیرا امروز بیش از۵۰ کشور عضو آنرامستعمرات سابق دول بزرگ جهان تشکیل میدهد . همچنان این موسسه جهانی چندبار ازبروز جنگ های محلی وبین المللی تاحد زیاد جلوگیری کرده است درزمینه کمك به مردم نادار جهان وهمچنان فراهم آوردن قرضه‌ها ومساعدت هابرای ملل درحال توسعه نیز به موفقیت های زیادی نایل آمده است چنانکه ازطریق امداد تخنیکی این موسسه به تنهایی بیش از۲۵۰ ملیون دالر سالانه کمك میکند .

همچنان دربسیاری از مسایل دیگر جهان ورفع بحران ها این موسسه به‌موفقیت هایی نایل آمده است اما در مسایل داغ جهانی مانند مساله شرق میانه وبرخی مسایل‌دیگر که پای منافع بر قدرت‌های دارای صلاحیت ویتوشامل است این موسسه جهانی‌نتوانسته است راه حلی پیداکند وحتی فیصله نامه های آن عملی نشده است که ازآن فیصله‌نامه مورخ ۲۲ نومبر ۱۹۶۷ رادرمورد منازعه عرب ها واسرائیل میتوان نام برد .

جنگ بزرگ ویتنام دراثر ممانعت اتحاد شوروی وامریکا اساسا درین موسسه جهانی راه نیافت ومورد بحث قرار نگرفت .

همچنان مسایل داغ دیگر مانند سیاست تبعیضی افریقای جنوبی رودیشیا وظلم وبیداد پرتگال درمستعمرات افریقایی آن نتوانست از طرف این موسسه حل گردد.

کورت والدهایم سرمنشی ملل متحددرراپوری که برای این دوره ازجلسه مجمع ملل متحد تهیه دیده بازهم‌مانندگذشته مسایل داغ جهان راشرق میانه، افریقا تبعیض نژادی قبرس و چند موضوع دیگر وانمود کرده است .

کورت والدهایم قبل ازین دوره اجلاسیه مجمع عمومی مسافرتی به‌کشور های عربی و اسرائیل نمود ولی ازآغاز میدانست که این سفر او مثمر ثمری نمی شودلاجرم پیوسته اظهارداشت که این سفرجنبه‌کسب معلومات دارد لهذاموضوع شرق میانه یکی ازموضوعات عمده در را پور کورت والد هایم است .

ولی یافتن یك راه حلی درین مورد بعید به نظرمیخورد بااینکه درروابط بین قدرت های بزرگ طی چندسال گذشته بهبودی زیادی حاصل گردیده که شمول دوآلمان درین موسسه جهانی نتیجه منطقی آن است ولی درمسایل داغ جهانی هنوز اختلافات عمده بین آنهاوجود داردکه بیشتر ازایدیالوژی و مرام واهداف مشخص آنها آب میخورد .

داشتن حق ویتو به قول اکثرناظران‌سیاسی وعدم تساوی بین اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی موسسه متحد بیشتر تصمیمات این موسسه رابه نفع ابرقدرت هامی چرخاند . ولی درین دوره ازاجلاسیه ملل متحد که بعداز کنفرانس الجزیره دایر شده است کشور های غیرمنسلك نقش حساسی رابازی خواهند کرد اماتصمیمات این مجمع جنبه سفارشی دارد و بازهم باید مسایل داغ درشورای امنیت حل گردد که درآنجا صاحبان ویتوقدرت اساسی را دردست دارد .

اتحاد شوروی راجع به این دوره از اجلاسیه مجمع عمومی اظهارخوشبینی کرده است وهمچنان برخی دیگرازدول بزرگ امیدوار هستند درین دوره تصمیمات سودمندی اتخاذ گردد .

ولی یافتن راه حلی برای مسایل داغ‌جهانی ازین مجمع درین دوره بعید به نظر میرسد . وباید دیدکه درانجام این جلسات چه نفعی برای مردم جهان حاصل خواهد شد .

مودم مقر مؤسسه ملل متحددر نیویارك

خانواده

بقلم :هیا

دانشمندان وجامعه شناسان عقیده دارند که خانه اولین واحد اجتماعی بشریت بوده ومیزان خوشبختی انسان تحت شرایط واوضاع معمولی بامقد ارخو شبختی ایکه درمحیط خانواده حاکم است یك رابطه مستقیم وتا گستنی دارد وهر اندازه که نظام خانواده روی پایه های متین استوار گردد بهمان اندازه در ساختمان یك اجتماع مسعود مؤثریت داردروی این اساس سیستم اجتماعی اسلام در استحکام وتثبیت ارتباطات میان دو جنس زن ومرد ،انقلابی ایجاد کرد طوریکه پیش از هر ،چیز، زن را فردی آزاد وصا حب صلاحیت شناخت واورا بادادن حق ما لکیت وتصرف وباقایل شدن حق آزادی در معا ملات ،وجودی دارای شخصیت مساوی بامرد وانمود کرد وبدین ترتیب مبانی حقوق زن را مستحکم ساخت بنابرآن ،زن دیگرهمسر وشریك زندگی مرد بوده نه مال وثروت وی.

انقلاب وتحولی که ناظر احوال اجتماعی زن بود قرنها قبل از امروز توسط آیه مبارکه که افادتاً بدینگونه گواه است «مردان را از آنچه کسب کرده اند نصیبی وزنان را نیز از ما حصل کسب شان بهره‌ای است »به جهانیان ابلاغ گردید .

ازدواج با آنکه در دین اسلام فقط یك قرارداد اجتماعی است ولی حقوق ومسئولیت های ناشی از آن برای تامین سعادت دنیا ی بشریت باندازه ای در خور اهمیت میباشد که درجه خیلی عالی ازتقوا وقدسیت بر آن است باوصف اینکه عقدنکاح جنبهٔ مذ هبی دارد ،اما اسلام تشخیص داد که چنانچه ضرورت ایجاب کند ،در شرایط واحوا ل استثنایی راه فسخ وحل آن نیز باز بماند ورشتهٔ زنا شوئی در شرایط خاصی گسیسته شود. قبل از اسلام ،مردم معمولا درموضوع طلاق بدو جنبه افراط وتفریط حرکت میکردند طوریکه در قانون اهل هنود هرگاه پیو ند ازدواج عقد میگردید دیگر به هیچ وجه امکان فسخ آن در دست نبود طلاق اساساً مفهومی از خود نداشت .

در قانون یهود نیز حق طلاق از امتیازات مخصوص ومنحصر بفرد شوهر محسوب می گردید واین شوهر بود که هر چه میخواست طور دلخواه درین مورد عمل میکرد .

حق طلاق درقانون مسیحت وقتی تجو یز میشود که بی وفائی وخیانت از جانب یکی از دو طرف وجود داشته باشد ،ولی پس از آنکه کارزن وشوهر بطلاق منجر شد از ازدواج مجدد محروم میباشند .

در میان این افراط وتفریط ها،دین اسلام جهت متعادلی را در زمینه در پیش گرفته هر دوی این افراط وتفریط را نمی پذیر د ورد میکند حضرت پیامبر اسلام طلاق را تجویز کرد ومشروع دانست اما آن را دوست نمیداشت .

اسلام هموار ه توصیه میفرماید تا همه راه های ممکنه را که برای ایجاد التیام وتوافق مجدد وجود دارد مورد توجه قرار دهند و دست بطلاق بردن تنها در صورتی است که هیچ وسیله ای برای ایجاد التیام وتوافق اخلاقی در دست نباشد واصل اساسی طلاق در نظر اسلام تصمیمی است مبتی برا ینکه زندگی زن ومرد بعنوان شوهر وخانم با یکدیگر مقدور نیست .

در نظام اجتماعی اسلام شخصیت زن وشخصیت شوهر ش مستهلك نمیشود ودر حالیکه زن هیچ یك از حقوقی را که یك عضو اجتما ع مالك است از دست نمید هد بلکه زندگی نوینش مسؤلیت های جدیدی را که با خود حقوق جدیدی رانیز همراه دارد موجب میگردد

در نگاه اسلام خانه در تشکیلات ملت و جامعه واحد نخستین است وهمانطور یکه در تشکیلات ملی ای وسعیتر بایستی کسی وجود داشته باشد که حد اقل قدرت وتسلط را اعمال نماید ،تشکیلات کوچك خانه نیز به یك همچه ترتیب ونظام شبیه نیازمند است خانه بمقیاس کوچکتر ،دولتی است که درآن قدرت بوسیله شوهرو زن هر دو بحد زیادی اعمال میگردد ولی بیکی از آن دو ،قدرت هرج ومرجی در قلمرو قدرت خانواده گی بیشتری در حکومت خانواده داده نشو د عرض وجود خواهد کرد ودلیل اینکه قدرت عالی ترو بیشتری بمرد داده شده است اینست که شوهر خرج ومصارفی برای زن تهیه میدارد ودر ین راه مکلفیت عام وتام برایش داده شده ،طوریکه فرد مسئول تهیه وتدارك وسایل زندگی بوده وحتی درصورت عد م پرداخت شو هر برین مسا یل از طرف شریعت اسلام محکوم میگردد لیکن بر خلاف زن دا را ی این مسو لیت ومکلفیت ازنگاه قانون اسلام نمی باشد ،ازاینرو خیلی ها از انصاف بعید نخواهد بود اگر در صورت لزوم،نفوذ معقول شوهر برزن بیشتر باشد در اسلام کار ها ووظایف هر یك از شوهر وزن کاملا مشخص وجد است و هر کدام موظف بکار های هستند که با فطرت وطبیعت ایشان تناسب وتوا فق بیشتری دارد ـمرد از جهت سا ختمان بدنی ومزاج وبنیه بر زن رجحان دارد وقادر است سختی ومشقت های زیادی را تحمیل نمود ه با خطرات بزرگتری مواجه شود .از جانب دیگر زن نیز از نگاه خصایص وصفا تی مانند عشق، محبت نسبت بمردمزیت وبرتری دارد باساس این خصایل و خصو صیت ها تقسیمی در انجام کار ها ی زندگی وجود دارد مرد ها بخاطر داشتن قدرت بدنی بیشتر شایسته ترند تا درمیدان مبارزات وزحمات طاقت فرسای زندگی وارد شوند وبا مشکلات سخت وتا هموار روبرو گردند وحاصلی بدست آورند وزن بد لیل دارا بودن محبت وعواطف سرشاری برا ی تربیت فرزندان یعنی برای بارور سا ختن نهال های نخستین اجتماعات بعدی وبمنظور متعدد ساختن آنان برای انجام بزرگتر ین اعمال اجتماعی ،مناسب تر دانسته شده اند باید متذکر شد که این تقسیم مفهوم آنرا ندارد که زن کاملا محروم از انجام کار های دیگر میباشد زن با استعداد شگرف خود بهمه فعالیت های ملی جامعه مسلمان میتواند دست بزند .

درتاریخ اسلام مشاهده میکنیم که مواطبت از فرزندان وپر ستاری آنها مانع آن نبود که زنان بتوانند بمسا جد بروند در میدا ن جنگ با سر بازان ملحق شوند ووظایف زیادی را در میدان جنگ از قبیل پرستاری مجروحین وحمل ونقل آذوقه بیرون برد ن

بقیه در صفحه ٦٢

ژوندون شخصیت های بزرگ اسلامی رامعرفی میکند

بقلم :ابلاغ

ابوالحسن اشعری (رح)

یکی از شخصیت های برا زنده اسلامی چنین گفت:

ابوالحسن اشعری است .

وی در سال ٥٢٦٠ ـ٧٨٣ م از یك خانواده علمی یمن بدنیا آمد وی از نواد ه های ابو موسی اشعری «رض» یکی از اصحاب بزر گوار پیامبر «ص» میباشد ابو الحسن اشعری در بغداد بفرا گرفتن علم آغاز کرد وبیشتر علوم را از جبائی رهبر مذهب معتزله آموخت بعد از آنکه مطا لعات خود را در علوم مختلف انجام داد تعمق وی او را به این وادار کرد تا یکبار دیگر در موضو عات علمی وبالا خص قضایا نیکه مربوط به عقیده اسلامی میبا شد تفکر نموده ودر ساحه دوایر از تقلید موضو عات رامورد بررسی قرار دهد مدتی از نظر شا گردا ن غایب شد ومطالعات خود را در منزلش از سر گرفت بعد چند روزی چنین اعلان کرد : میخواهم در باره یك عده مسایل اسلا می بیانیه‌ی ایراد نمایم همهٔ بانتظار این حا ل بودند وی بالای میز خطابه خص را جمع به موضو عات عقیدوی تفصیلات داده سپس من بعد از تعمیق در قضایای دینی باین رسیدم که مذهب گذشته من در باره اعتزال وپیروی از طبقه معتزله اشتبا هی بود که از طرف من سر زده بود اکنون از آن مفکوره بیزارشدم وازآن حلقه خارج گردیده‌ام طوریکه ازین جبه بیزاریم این جمله را تکرار کرده و «پیراهن مخصو ص عر بی» خویش را پاره کرد ـ

این دانشمند متعمق توسط این عمل این حقیقت رابمیان آورد که هر گاه بطلان یك مفکوره ثابت گردد میباید با کمال جرئت در اعلان آن اقدام کرد واز صراحت لحجه بدون هراس کار گرفته شود ـوی در پایان حیات خویش این عقیده را به پیروانش تلقین نمود که :

نمیتوان در موضو عات دینی به حرکت عقلی صرف اتکاء نمود بلکه دائره اصلی چنین موضو عات قرآن کریم وفرمایشا ت حضرت محمد «ص» است .

بقیه در صفحه ٦٢

خسته مردیکه خستگی نمیشناخت

اظهار نظر چندتن ازشعرای معاصر کشور درمورد استاد خسته

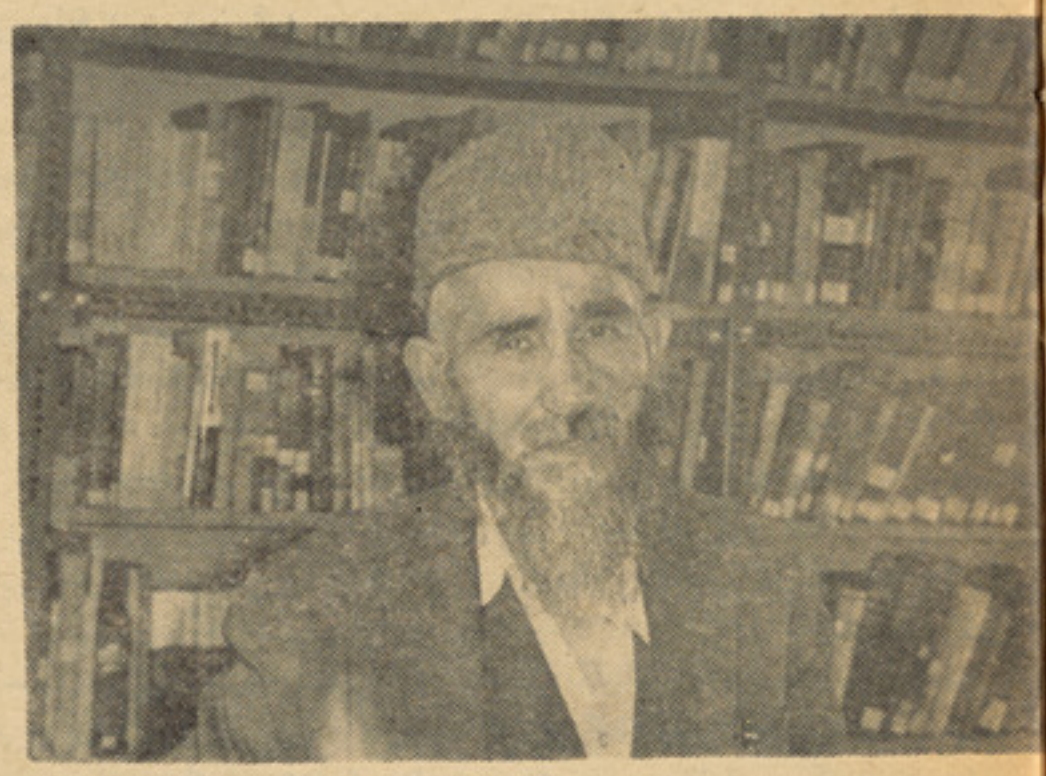

خسته عاشق تحقیق ومطا لعه بود

با تاسف اطلاع یافتیم که مو لانا خسته شا عر نویسنده و خطاط مشهور وطن داعی اجل را لبیك گفت و رهسپار دیار باقی‌شد.

کتاب معا صرین سخنور خسته را همه دیده اند و خوانده اند ، کتاب مذکورنشان میدهد که خسته علاوه ازینکه خودش‌شاعر بود ،شاعر دوست نیز بوده است .

مرحوم خسته پسر ملا رستم فرزند عبدالرحیم بوده قرائت قرآن کریم و حفظ آنرا نزد قاری بابا جان وقاری میرشریف تا بینا بپایان رسانیده است . موصوف صرف و نحو وادبیات را نزد مو لاناابولعلاء محمد اسمعیل گو دهر اوی و خطا طی و خوش نویسی را نزد پدر خود و منشی عبدالغنی دهلوی فراگرفته است همچنان علم حدیث را از مو لاناانورالحسن وچند عالم دیگر فرا گرفته .

اوشعر و شا عری را از دوران صباوت آغازکرده چنانچه خودش می نویسد :

اولین بیتی که در عالم صباوت گفته‌ام:
گربه این تشویش دارد ازخزان بستان ما
میکشد لذات شیر ما در از دندان ما

دو مجموعه شعر خسته درهند به چا پ رسیده که خودش درین‌مورد نوشته‌است :

دو کاپی از اشعار مرا یکی بعد دیگردر اثر تقاضای عده ای ازقدر دانان ، مو لوی عبدالرؤف جوز جانی بمصرف خود ومصر ف باغلی سلجو قی از بود جهٔ سفارت طبع نمودند .

مولانا خسته مدتی در هند بسر برده با علماو فضلاءمعاشرت داشته است، وی‌در آنجا هم از عایدات خطا طی و کتابت زندگی خود را تامین‌میکرد ومر ا جعینی برای تعلیم حسن خط داشته‌است.

مولانا در اوایل سر طان ۱۳۱۵ شمسی هجری بعد از پایان دوره تحصیل از هندبه افغا نستان مراجعت‌کرد.

وی در کابل با شعرای معروف وقت‌مصاحبت وملاقات هایی داشته چنانچه مینویسد :

«در سال ۱۳۲۰ شمسی مطابق به ۱۳۶۰ قمری در برج اسد کابل آمدم‌از مراسم‌جشن استقلال که از برج جوزا به سنبله «جهت فصل میوه واعتدال هوا » تبدیل شده بود دیدن نمودم درین ایام قاری عبدالله ملك‌الشعرا ء که در کلام من او راهمتای کلیم میدانم ملاقات کردم به منزلش رفتم .... درین وقت قاری هفتادویکسا ل عمرداشت».

صوفی عبدالحق بیتاب را نیز بمنزلش روزی از طرف صبح بعد از ناشتا رفتم‌بکمال توا ضع پیش‌آمد ، دیوان خود را آورد و برخی ازاشعار خودرا خواند محفوظ شدم ، صحبت‌را بااندازه گرم گرفت که نا ن چاشت خود را با من صرف کرد .»

« در ۱۳۲۲ شمسی بکلی ترك رسمیا ت گفتم، در مدرسه خواجه خیران غرب‌روضه‌شاه ولایت مآب واقع است نشستم‌ازاکابر شعرای بلخ‌که‌در مزار شریف بودند تاقب ،رمز ی گوهری ، رقیم بعداز آن که از هند آمده‌بودم هرجمعه در منزل‌گوهری مجلس ماگرم‌می‌بود»

در اواخر سال ۱۳۲۷ اهالی مزارشریف خسته را بوکالت انتخاب کردند . همچنان‌در سال ۱۳۴۳ بعضو یت لویه جرگه بر ای تصویب قانون اساسی شا مل بود .

درسال ۱۳۴۷در دار التالیف وزارت معارف بحیث مصحح شامل کار شد.

در ۱۳۴۹ که مشغول ساختن سر پنا هی برای خود بود، آفتاب سخت تاثیر کرد و مریضش ساخت ،این مریضی ادامه داشت تاروز بیست‌و ششم سنبله ۱۳۵۲ و درین روز مولانا برحمت ایزدی پیوست .

ابراهیم خلیل گفت:

خسته مردنهایت دانشمند بو د، شعر خوش می‌سرود وخط زیبا می‌نوشت .بحق میتوان گفت که مرگ اوضایعه دردناك ادبی بحساب میرود. اونهایت متواضع راستگو و خلیق بود، بنده باوی همیشه صحبت و معاشرت داشتم واورا مرد پاك طینت و درستکاری یافته بودم قدرشناسی او قابل تمجید است، مدتی درغزنه هنگام مطالعه آثار تاریخی مزار بزرگان بامن همراه بود و معلو ماتی بس شگفت درمورد بزرگان غزنه دا شت

محمود فارانی میگوید:

خبر جانکاه وناراحت کنندهٔ مرگ استاد خسته سبب ناراحتی حلقه های علمی وادبی کشور گردید.

همینکه دانستم استاد خسته با توا ضع ودانایی خاصی ازجمع دوستان خود آنسوتر پانهاد ،سخت بخود لرزیدم وناراحتی عجیبی نصیبم شد.

زیرا، استاد خسته شاعر بزرگ وتوانایی بودواورا بنیاد گذار دنیای شعر می‌توا ن گفت.

وی درگذشته ها هنگامیکه زمینهٔ چا پ کتاب درکشور مساعد نبود بهترین اثر ش رادرهند نشرکرد وچون تحفهٔ گرانبها یی بدوستان ادب دوستش اهدا می نمود .

این شاعر وارسته ،همیشه درو یش مشرب ومتواضع بود. گرچه زیاد میدا نست اماهیچ ابراز وجود یافضل فروشی نمی‌کرد.

شاگردان استاد خسته امروز مردان چیز فهمی برای جامعهٔ شان گردیده اند وثمرهٔ دانایی او به‌همه رسیده است‌که رو حش شاد باد.

وی آخرین روز های زندگی اش را بابینوایی زیادی گذشتانده بودو هیچکس‌از اوخبری نداشت که‌در چه‌حال‌است .

مرگ استاد خسته یك‌ضایعه بزر گ است. ضایعه ای‌که جبران نمی پذیرد.

از خداوند بزرگ‌ج‌برایش آرامش‌جاوید میخواهم .

سخنی از دکتور شمع ریز

استاد خسته شخصیت بزرگ علمی‌وادبی کشور بود که به حیث شاعر توانا، نویسنده محقق ،و خطاط زبر دست ، با مسا عی‌خسته نا پذیر خویش خدمات با ارزشی برای مردم کشور ش انجام داده است .

این مردوار سته و صاحبدل ،در گوشه بی نیا زیها ووارستگیها با همه‌نیاز مندیها ماد ی‌که داشت ـدرشکوه وابهت فقیرانه‌ـ بی‌نیازانه میزیست .شکوه داشت و لی شکوه نداشت ـخسته» بودولی «خسته» نبود.

آرزو مند بود ـدیگران از یاوریها ی معنوی علمی وادبی وی ـبهره هابر گیرند ولی‌ـ خودش‌ـکمترین انتظار مسا عد تو کومك ازکس ویا مقامی نداشت ، زیرا شخصیت درویشانه و معنوی وی‌ـ چوکا ت محدود یتهای مادی واقتصادی رانمیپذ یرفت ودرآن محصور نمیما ند.

استاد خسته درزندگی احساس خستگی نمیکرد وباتلا شهای خستگی ناپذیر را دشوار خستگیهای زندگی رابدون احساس خستگیها ـبرد بارانه‌ـ طی میکرد‌ـ تا ا ینکه اززندگی خسته‌شد «اگر چه درزندگی خسته نمیشد‌ـ وباهمه پایدار یها عاقبت ازپادر افتاد.

استاد خسته‌ـ بامعر فی ادب کهن‌و نوین کشور‌ـ ومعرفی سخنوران گذشته ـوکنونی افغانستان‌ـ سهم بزرگی در تکامل اد بی کشور‌ـ داشته است ـکه‌باید ازآن باقدردانی ونکویی یاد آور شد.

درآثار ادبی ـخصو صادر سروده ها ی شعری وی‌ـعلاوه از نازکخیا لیهای شاعرانه اندیشه های عرفانی ـافکار فلسفی‌ـومطا لب علمی‌ـ باپختگی خاصی‌ـجاگرفته است.استاد خسته یکی‌از شاعران قابل قدر ماست‌ـ که فکرواندیشه درشعرش در آمیخته‌ـ است‌ـ این‌آمیزش خیال وفکر‌ـبهتر ین بزر گترین وسیله ای‌است‌ـ برای ـتحول‌ـ ارتقاو تکامل ادب‌وهمنوا ساختن آن بادیگر مظاهر مادی و معنوی زندگی متحول ـجهان متحول امروز ی

من یکی ازشاگردان فیض دیدگان محضر نیك وفقیرانه این استاد بزرگ اندیشه وعالی پندار‌ـ فیض هابرده ام‌ـونکته ها آموخته‌ام‌ـ مرگ استاد خسته‌رافقدان بزرگی میدانم .از خداوند بزرگ برایش آرامش جاودانی میخواهم

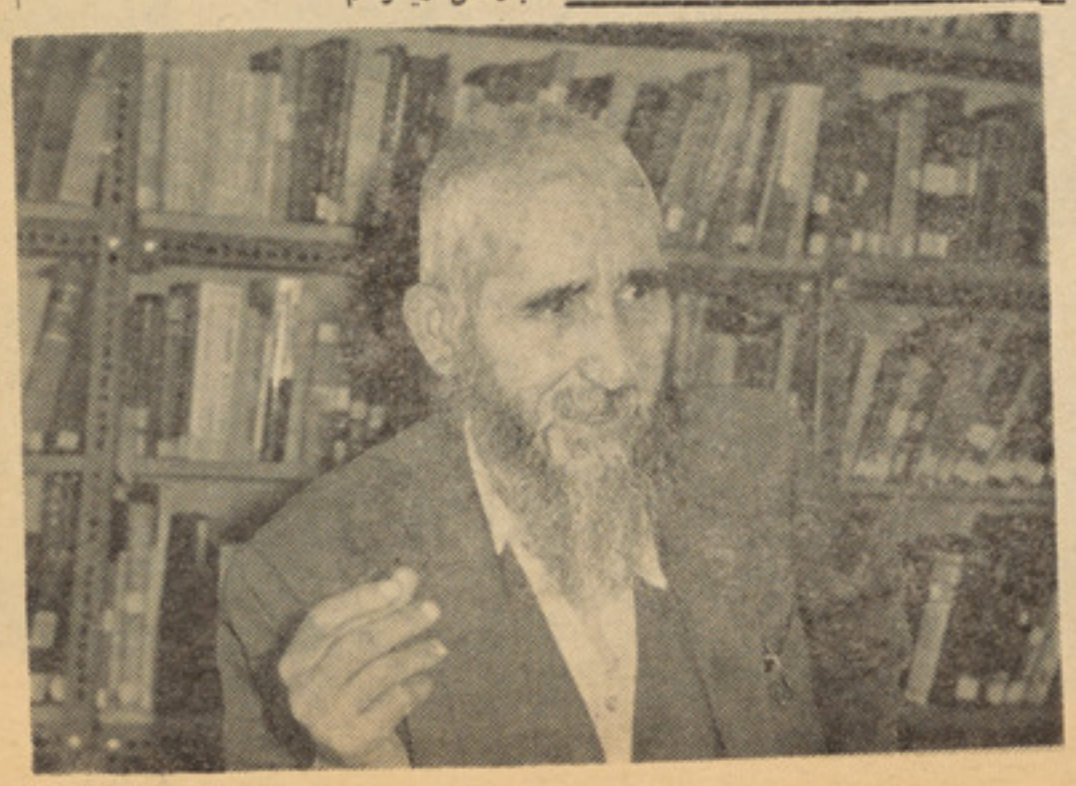

شام ک

● گداهای امروزی و نیرنگ‌های جالب‌شان

● حادثه‌یی جالب‌وشنیدنی ازجاده‌مندوی

● ... وخاطرهٔ خنده‌آور نویسندهٔ این‌راپور ازیك پسکوچه شهر کهنه

● دهن پاچه‌های پتلون بعضابه۲۰ انچ‌میرسد.

آفتاب آهسته آهسته خودش‌را بسوی غرب میکشید ود قایقی بعد چهره اشبی را در پشت کوه‌های‌سر بفلك کشیده کابل پنهان میکرد.

تاریکی در کمین آفتاب بود، تابا پرده سیا هش بر بالای همه چیز سایه اندازد ، چهره‌های‌شادوخندان چشمان افسرده و پر یشان زیبا یی ها، زشتی...همه رادر پشت‌سیاهی ازنظرها میپو شاند...

در چنین لحظاتی که حد فا صل بین شب و روز بود برای تهیه راپوری از شهر و شهر یان کابل دریك شام، براه افتادم . ..

شهر نو کابل درین شام‌جمع و جو ش بیشتری داشت ، نور چرا غهای رنگا رنگ که از پشت شیشه های مغازه ها و رستو ران‌ها به پیاده رو جاده می ریخت‌منظره‌ای جالبی را بو جود آورده بود.

در سایه ر و شن غرو ب پیر مردان و پیر زنان، دختران وپسران جوان و بالاخره اطفال دسته دسته در بین سبزه های پارك قدم‌می‌زدند و گرم گفتگو بودند، صدا ی لود سپیکر ر ستو رانی که‌درپهلوی سالون شهری بوجود آمده بود گو شها را نوا زش میداد و یا بهتر بگویم می آزرد ...

درهر طرف دختران جوان‌با لباس های رنگا رنگ شان در حر کت بودند، پتلون های سرخ ، ز ر د، سپید که دهن پا چه ها یش شا ید به بیست انچ می رسید، دامن ها ی کوتاه و بالاخره پیرا هن های‌دراز.

در سینمای پارك فلم هند ی بنام «زنجیر» نمایش داده می شد، فلمی که بار ها در سینما های دیگر شهر نمایش داده‌اند واین بار در این سینما به خورد مردم داده‌می‌شد.

گدا یی که بالا پو ش کهنه یی بتن داشت، بمن نزدیك شد،سکه‌یی برایش دادم واز پیشم دور شد... درین لحظه جوانی که در پهلو یم ایستاده بود با اعتراض به این گدا گفت :

چند روز قبل این پیر مرد ر ا موظفین بنار والی گر فته وازنزدش تعهد گرفتند که‌دیگر گدا یی‌نکند، او در جیبش، آنروز هفت هز ا ر افغانی داشته... از نزدجوان دو ر می شوم، در پشت سینمای پا ر ك دختر و پسری گرم گفتگو د ید ه می شوند... گدای پیر آهسته به‌آن ها نزدیك می شود و دستش رادراز میکند، آنهابرا یشس چیزی‌نمیدهند. باز هم گدا اصرار می کند... و لی سودی نمی بخشد... گدای پیررا می بینم که خود را به گوشه یی می کشد وبی توجه در پهلوی‌آن ها ایستاده می شود... جوانان که گفتگوی گرم شان قطع شده، کمی ازمرد گدا فاصله می گیرند و به گفتار شان ادامه مید هند... گدا بی پروا آهسته آهسته حرکت‌میکند وباز در پهلوی آن ها توقف‌میکند...

دختر جوان سکه یی بیرون می آورد و به پیر مرد مید هد... درین لحظه گدا را می بینم که بر ا هش می رود واز آن ها دور می شود...

حالا نوبت من است که مزا حم آن دو جوان شوم، از آنها می‌پرسم که چرا اول به پیر مرد کمك نکردند... پسر جوان جواب‌نمیدهد اما دختر میگو ید:

چند لحظه قبل به گدای دیگری پول دادیم، ولی باز این مرد به‌سراغ ما آمد، چون دید که گرم گفتگو هستیم، آنقدر به گپ های ما گوش داد تا مجبور شدیم که برا یش‌پول بد هیم...

دختر جوان افزود: گدا ها به حیله و نیر نگ های‌جالبی از مر دم پول میگیرند...

جوانیکه عاشق یك‌ستارهٔ فلمی هندی‌شده‌بود وبخاطراوسیزده باریك‌فلمش راتماشاکرد وصدها مرتبه به‌رستورانیکه عکس‌آن ستاره‌بود رفته‌بالاخره...

ـابـل

از گل احمد (زهاب) نوری

دربرابر سینمای زینب بازازدحام زیادی دیده مـــی شود، مو تر ها جوانان و پیران...

دو پسر جوان در زیر تك درخت آنجا باصدای بلندی می خند ند ، آهسته به آن ها نز دیك می شو م واز آن ها می خوا هم تا علت خنده شان را بمن هم بگو یند، نخست‌کمی تعجب می کنند، بعد از لحظه یـی گفتگو یکی از آن دو اینطور قصـه میکند:

درسال ۱۳٤٤ که من در آن زمان متعلم مکتب بودم به تما شای فلمی بنام «دل‌هی توهی» که در همیـــن سینما نمایش داده می شد آ مد م . درین فلم نوتن و را جکپور با هـــم همبازی بودند.

باتما شای این فلم به نو تن‌چنان علاقه گر فتم، که آن شب تا صبح خواب بچشما نـــم راه نیا فت... فردای آن روز بازهم به تما شا ی فلم آمدم و بالاخـــره تا روزی که نمایش فلم در زینب ننداری ختم‌شد سیزده بار آن را دیده بودم ...

روز ها گذشت و من آ نقدر بـــه هیرو یین این فلم فکر کرده بود م که لحظه یی از خواب و بیدا ر یم، خالی از خیال او نبود ...

درآن زمان به مکتب در س مـی خواندم. روزی خبرشدم که عکسی ازین ستاره سینما در یك‌رستورانی که در آن زمان به پل باغ عمومی‌بود نصب است. به آ ن ر ستو را ن‌رفتم وباز ر فتم... تا حدی که یك و نیم سال پوره بجای درس خوا ند ن از صبح تا چاشت به همان رستو ران رفته به تـما شای آن عـکس مـی پرداختم...»

جوان ادامه مید هد :

«ازینکه درین مدت من چـقـد ر کو شیـدم تا عـــکس را از ما لك رستوران بخرم وآن را نمی‌فروخت بگذریم... چون فهمیده بود که من ده برابر پول عکس را هر روزه به رستو ران او آمده و خرج می‌کنم .

بالاخره از مکتب محروم شدم‌ومرا اخراج کردند... در حا لیکه من‌بیك بحران روحی گر فتار شده بودم ...

فامیلم که مرا تحت نظر گر فته بودند، بالاخره از ما جرا خبر شدند ومرا چند روز در شفا خانه‌علی‌آباد بستری سا ختند، بعد هم عرو سی کردم وکم‌کم این ما جرا فرا مو ش شد...

جوان که «م ـ ا » نام دارد و در یکی از دوایر کار میکند، در اخیر گفت :

حالا همان خاطره را به ر فیقم حکایت میکردم و او می خند ید... از آن ها خدا حا فظی کر دم‌وبااین می‌اندیشیدم که چگو نه این‌فلم های هندی جوانان‌ما را بخودمشغول داشت . یکی ر عاشق‌میسا زد اطفال را به شمشیر بازی و یـا بوکسس بازی عادت‌میدهد و ..... بهر حال برا هم ادامه دادم‌وبطرف شهرکهنه حرکت کردم .

حالا آفتاب به گو شه ای آسمان رسیده و غروب بکلی نز دیك است قسمتی از آسمان رنگ سر خی‌پیدا کرده و زیبا یی آن چشم ها راخیره میکند، قسمت دیگر آ سمان هم‌سیاه وکمی تاریك شده بود...

من‌در بین سر و یس نشسته ام وبه قصهٔ عجیب‌مردی‌که در پهلو یم نشسته گو ش مید هم... او چنـــد لحظه قبل قهر مان ما جرای‌جالبی بوده این مرد می گوید :

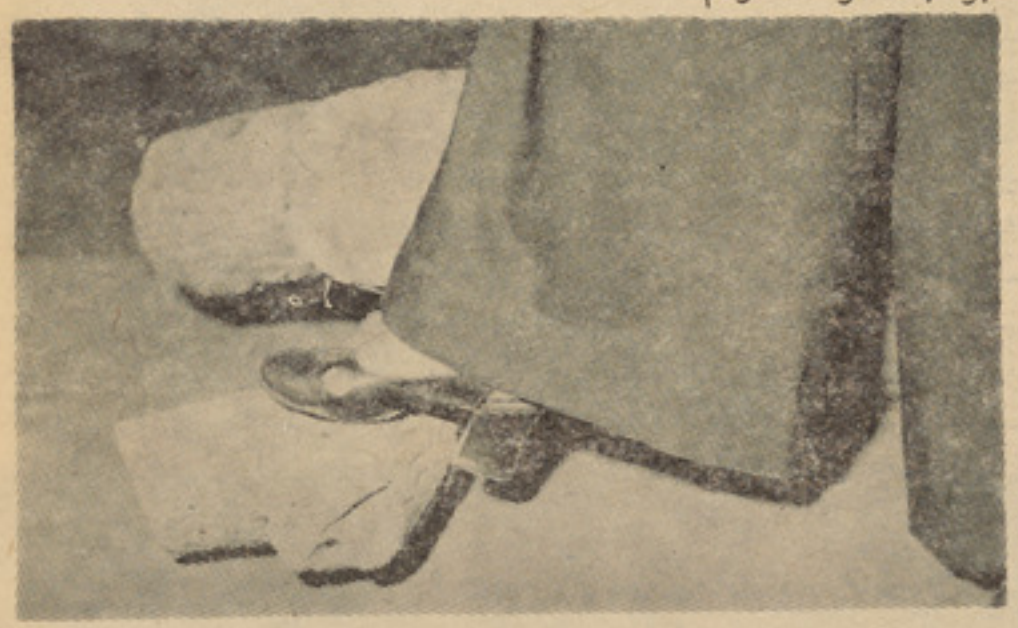

طول پاچه های پتلون بعضا به‌بیست‌انچ میرسد .

وداع بـ

● این مرد تجربه کار در افکار و خیالات ، خود را با این دخترخانم مشغول میداشت

● مردی که تصمیم داشت با دو تفنگچه و یک ریسمان و یک بوتل ایتر خود کشی کند

وقتی ویلهلم اوگـو ست شنایدر موبل ساز دربرابر محکمهٔ جـزا ی فرانـکفورت از معشوقه اش حـرف مـی‌زد ، لـبهایش ارتعـاش داشت و چشمهایش درپشت عینك طلائی مرطـوب مینمود. معشوقـه اش ١٤ ساله بودکه باهم آشنا شدند. ودر ١٨ سالگـی از دست شنایدر کشته شد. گذشته ازاو مـادر و پـدرش وخواهر کوچکش نیز بدست‌شنایدر کشته شدند. و لادیمیر نـابوکوفس درروما ن «لولیتا» داستان زندگی یك مرد پخته سال‌را نوشته‌که با دختر بسیار جوان نرد عشق مـی بـازد وسرانجام این عشق جوان را ازکف داده به قتل معشوقه قیام میکند. ما جرای شنایدر هم باروما ن لولیتـا شباهت دارد. منتها ازطریق دگـر دربرابر محکمه نور مبرگ‌درآن باره قضاوت میشود .

درجریان محاکمه ،ویلی شنایدررا میتوان مردراستکاری درنظر مجسم ساخت. نه یك عاشق بیـقرار کـه جنون آمیز دربند های عشق گیـر کرده باشد. لبهای نازك وپیشانـی بلندی دارد . حلقه مـوهایش کـه درپشت سرباقی مانده به تدریـج به سفیدی گرائیده است. و صورت لاغرش از میان یك بلوزسیاه خسته به نظر می‌آید .

صدای بـاریـك او توسط یـك لاوت سپیکر تقویت‌میشود واوبه‌این وسیله ماجرای خودش را تشریـح میکند. اویك دوسیه پـر ازعکسهـا وکتینگ های جرایدرا به روی میز درجایگاه تحقیق در سالون محکـمه جلو خود گذاشته‌است. درین‌دوسیه نامه های مردان عاشق پیشه معروف که بادختران بسیار جـوان ازدواج کرده اندودرجمله آنهاماجرای ایوری براندیچ ٨٥ ساله وماریاناپر نسیس ٣٩ ساله روسی نیز وجود دارد.

ویلی شنایدر ٤٧ سال داشت که یك روز تـابستان ١٩٦٧ بد یـدن خویشاوندان خود بـه فرانـکفورت رفت. اودرین وقت‌دوبار ازدواج‌کرده وعشق هـای متعددی را پشت سر گذاشته بود. خویشاوندان او هـم شنایدر یاد میشدند .یکی ازدختران خویشان او «رناته» نام داشت کـه ١٤ بهار زندگی‌را گـذشتانده بـود مدعی ضمن اظهارش می‌گوید: «من

اورا هنگامیکه بوتهای‌رولت بپاکرده درصحن حویلی‌می‌دوید تماشامیکردم اوهم بطرف من میدید. من بی‌محابا عاشق بیقرار اوشدم. این حالت‌یك «آن» بود.اماهرطوری‌بودبراحساساتم چیره شدم وتمایلم‌را درآندم پنهان کردم .

این مردتجربه‌کار درافکاروخیالات خود را بااین دختر خانم مشـغو ل میداشت. او ازشنایدر پـدر رناته خواست دختر قوی‌البنیه اش‌رااجازه دهد بااستفاده ازرخصتی تابستانی مکتب همراه اوبدیدن خواهر ودختر غیر شرعی اش بـه اتازونی بـرود والدین رناته بابی‌میلی به رفتن‌دختر شان رضائیت دادند .

درطول ٧روز مسافرت با کشتی به‌روی اتلا نتیك ،ویلی شنا یـد ر «متوحشانه» دریافت که آن دخترکم سن درین ماجرا کـامـلا بی گنـاه نمیتواند باشد وازهمین‌جا صمیمیت بین اند وایجاد شد .

والدین رناته‌ازین‌روابط بی‌تناسب واقف شدند. واما رناته به آنهاگفته بود که مـرا دوست میدارد. ایـن حرفهارا مدعی دربرابر محکمه‌اظهار داشت . اما پـدرش بخشم آمـده درجواب دخترش‌گفته بود: این‌سوال هرگز مطرح نمی‌باشد وگفته هـای اوقابل شنیدن نیست.» فرصت‌دید و وادید بامعشوقه بـرای شنایـدر نامیسر نبود . گرچه ویلی شنایدر باوصف عشق تازه اشی مثـل گذشته به خوش گذرانی با زنهای دگر ادامه میداد، معهـذا رنـاته را درموتر تیز رفتار ماشی رنگ خود تابه مکتبش میرساند وازآنجابمکتب مسلـکی میبرد. هـر شـام او را برگردانده هر بار برای صرف نان به منزل خود دعوتش میکرد.ومرتباً باوی ر و ابط جنـسـی د اشـت در جریان محاکمه پروفیسر داکتـر وآخیم گرشوف که بصفت‌اهل خبره درمحکمه حضور داشت از شنایـدر پرسید: «درباره‌عکسهایی‌که ازرناته برداشته وبه زنهای دگرنشان میداد چه نظر دارد؟»

ویلی شنایدر در جواب اظهـار داشت: من ازاو عکسهای برداشتم زیرا دو ستش داشتم‌واگر عکسهارا به دگران نشان‌میـدادم جز اثبـات علایق وروابط صمیمانه‌ایکه بین مـا

رناته شنا یدر، در سیت‌جلوموترماشی‌رنگ ویلی شنایدردیده می‌شود

چندین بار صحنه های حسادت آمیزی روی داد. جنگ وجدالها، سوگندخوردن ها و تجدید دوستی ها

آسلحه

ویلی شنایدر موبل فروش که ۴۷سال دارد دختر ۱۴ ساله ایرا بعنوان معشوقه انتخاب کرد. روابط عاشقانه آنها چهارسال دوام نمود وسرانجام ویلی شنایدر به‌ضرب گلوله، معشوقه خودراباخواهر ،پدر ومادرش به قتل رساند. اکنون که دربرابر محکمه قرارگرفته این‌سوال مطرح میباشد که ویلی شنایدر آیا ازروی عشق جنون آمیز یا ازروی حماقت ویراکشته است .

موجود بود منظوری‌نداشتم.امارناته که‌شنایدر اورا محض برای‌خودش میخواست ، به‌تدریج درحلقه جوانان راه یافته‌آمیزشش‌روز بروزباجوانان بیشتر شد. و آشنایی های جدیدی بهم رساند. اماویلی شنایدر باکله تاس خود درنتیجه روحاً زخمی شد اودربرابر محکمه اظهار داشت:رناته علی‌رغم روابطی‌که بین مابرقرار بود مرا دوست خود نمی‌پنداشت .

وهمیشه مرا کاکا خطاب می‌کرد وضع هولناکی ایجاد شده بود که میخواستم باوصلت رسمی آن‌حالت مخمصه را ازمیان بردارم .

اما طوریکه در صورت دفاعیه بملا حظه میرسد پیشنهاد ازدواج از طرف معشوقه اش به تعویق انداخته میشود ؟تااینکه او تصمیم می‌گیرد یك دوربین برای خودش بخرد ودریك کورس پولیسی درس بخواند تابتواند معشوقه اشرا بهتر زیر مراقبت بگیرد .

چند ین بار صحنه های حسادت آمیزی روی داد جنگ‌وجدل ها سوگند خوردن‌ها وتجدید دوستی‌ها صورت گرفت. ویلی شنایدر اظهار داشت: من بین غم واندوه از یك طرف وسوء ظن‌وگاهی خوشی‌باتردد ازجانب دگر نوسان میکردم .

روا نشناس پر لین پرو فیسر ویلفرید راس درکتاب خودش زیر عنوان «قتل صمیمی ترین شریك زندگی »می نویسد :...

دریك مرحله تذبذب ویك حا لت خاص روانی اونقشه های خودکشی رامیکشد .اوبه قتل مشعو قه اش می‌اندیشد وهم به‌مرگ مشتر ك فکر میکند موضوع باید همه رااحتوا کند یا هیچ ...

شنایدر که اوهم باچنین افکاری خودشرا ناراحت میساخت دریکروز جون سال ۱۹۷۱ متوجه میشود که روابطش را باید خاتمه یافته‌پندارد بناء قصد میکند خودشرا بادارو ی خواب آور بکشد یااز حلق بیاویزد یااینکه به ضرب گلوله به زندگی خود خاتمه دهد. بنابر این یك‌بوتل ایتر، یك سیم کیبل ودومیل‌تفنگچه را درجیب گذاشته دریك گوشه جنگل میرود. امانه خودرا ازحلق می‌آویزد ونه باتفنگچه بخود فیر میکند. عصر همان روز درطبقه ششم عمارتی واقع درخیابان گردندر رود که‌والدین رناته‌درآنجا زندگی میکرد، دیده‌شد.طوری‌جلوه‌مینمودکه‌خودشرا ازآنجا پایین‌می اندازد.اما نتوانست تصمیمش را عملی سازد و بنابرین به سراغ خانواده رناته رفت

طوریکه مدعی می گوید منظورش از آمدن به آنجا این بوده تاباوالدین رناته تماس گیرد و برای راضی ساختن آنها یکبار دیگر سعی بعمل آورد .

ویلی شنایدرحین‌محاکمه درمحکمه‌اجزای فرانکفورت

وداع با اسلحه

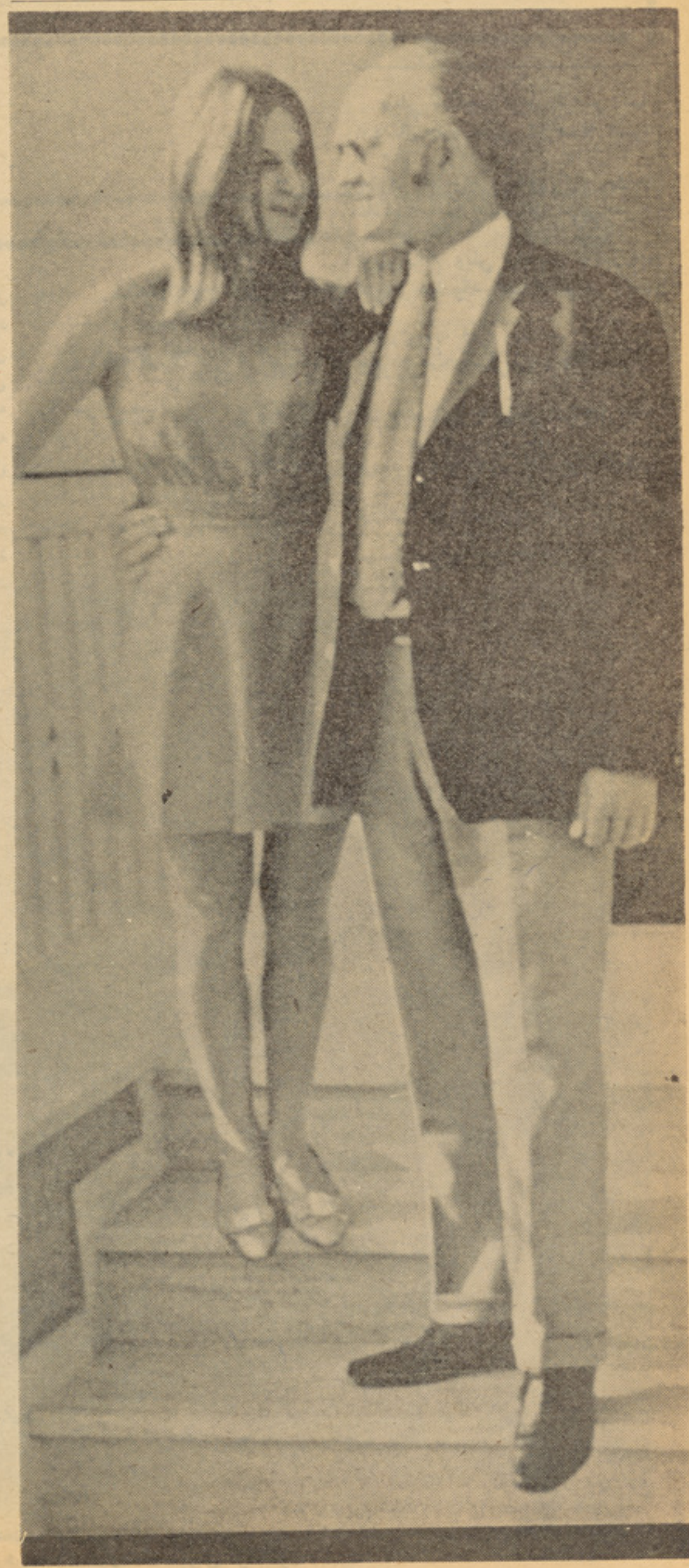

پدرو مادر وخواهرکوچك رناتـه‌که‌به ضرب گلوله کشته شدند .

مهمان خانوادهٔ شنایدر کـه در بازویش زخم برداشت

معشوقه اش آنجا بود والدیـن رناته با یکدختر کوچك شان هـم حاضر بودند . یکی از خویشاوندان خانوادهٔ شنا یدر هم حضور داشت تفصیل آنچه را واقع شد، ویلـی شنایدر نمیتواند درست بخاطـر آورد .

قرار اظهار ویلی شنایدر بنحوی‌از طرف خانواده رناته تهدید شده‌بود.

اما مبرهن است که عاشق دلداده دفعته تفنگچه اش را بیرون میاورد وبالای ایمیل شنایدر ٤٨ ساله فیر کرده او را میکشد انا شنایدرزخمی شده و میلانی شنایدر پنج ساله هم کشته میشود .

مهمان خانواده در حالیکه زخمی به بازویش بر داشته ، پا به فرار می‌گذارد .گلوله ها در حصه شقیقه وسینهٔ رناته شنایدر هجده سالـه اصابت میکند عاشق بیقرار علاوه‌از فیر تفنگچه شاهرگ گردن معشوق را نیز میبرد پس ازان تفنگچه رابه دهن خود قرار داده ماشه رامیکشد اما جاغور تفنگچه خالی است وفیر نمی‌شود .

ویلی شنایدر روی تبنگ اورسی بر آمده‌داروی بیهوشی را پیش‌بینی اش قرار می دهد و تصمیم میگیرد خود شرا پایین اندازد اما نمیتواند این تصمیم خو د ر ا عملـی سازد .. وقتی زنگ دروازه بصـدا در می آید او به اثر اصراروخواهش

رناته به ویلی شناید، همیشه کاکا خطاب میکرد ولی با او روابط جنسی داشت

انا شنایدر که شدیدا زخمی اسـت وبه روی زمین افتیده دروازه را باز میکند وقتی می بیند که پولیس وارد اتاق میشود از او میخواهد بالایش فیر کند .

من دانهٔ شطرنج نیستم که‌بیکسو گذاشته شوم

انا شنایدر به شفاخانه منتقـل گردید ودر انجا توضیح داد که ویلی شنایدر به آنها گفته بود اکنـون حسابم را با شما تصفیه میکنم‌وآنگاه نوبت به دختر تان میرسد. اماخانم انا شنایدر از زخمهایی شدید جان به‌سلامت نبرد ودر گذ شت .

اکنون‌یگانه مهمان خانواده‌شنایدر در محکمه به حیث شاهد حاضر می شود .

بقیه درصفحه ٥٦

ژوندون چهره‌های محبوب هنری کشور را معرفی میکند

رفیق صادق

کمیدین معروف از سفر شوروی برگشت

هرچند صادق در نمایشنامه های کمیدی رادیویی ساده دل جلوه مینماید اما باز هم لحنش کوبنده است

استاد باعدهٔ ازهنر مندان تا جکی درشوروی

استاد رفیق صادق

چیزیکه امروز درتیاتر مامشاهده میشود . بیشتر ازعمق بخشیدن به نمایشنامه ها و درامه هایکنوع رقابت بین هنرپیشه ها و گردانند گان دستگاه هنرتمثیل می باشدکه متاسفانه گاهگاهی این رقابت شکل نامشروع بخودگرفته مایه دلسردی کسانیکه به پیشرفت هنرامیدوارند میگردد .

تیاترما درگذشته روزهای خوبی‌راگذرانده ویك وقتی ذوق مردم ازطریق هنر تمثیل در همان پوهنی ننداری ویاجاهای دیگر آنقدربلند برده شده بودکه نمایشنامه های سنگینی چون «اوپد رم نیست» مرحوم لطیفی «بالا پوش» گوگول و«گهنگاران بیگناه» وآثار مولیررا به خوبی می پذیرفتند وازآن لذت می بردند، اگر وضع به همان ترتیب ادامه مییافت واگر تیاتر مامحکوم به یك عقب گردنمیشد شاید تیاتر امروزه مااینقدر پائین نمی‌آمد که فقط متوجه ارضای ذوق های پائین شود ازمیان اشخاصی که درتیاتر دیروز دستی داشتند برای تیاتر امروز ماامیدواری فراوانی پدید آمده میتواند، بشرط آنکه نمایشنامه باشد وکار مداوم و استفاده ازکار همین اشخاص بوجه احسن، به طورمثال استاد بیسد، استاد رفیق صادق ، ا یمن ، حبیبه عسکر ، ر و شن ، مشعل هنریار، هدف جلیاویکعده دیگر، اشخاصی‌اندکه میتوانند دربزرگترین نمایشنامه هاومعروف ترین آثار دراماتیکی نقش های عمده رامؤفقانه بازی کنند .

تبصره روی مسایل مربوط به تیاتر دیروز وامروز مانمیتواند ضمن ده پانزده سطرخلاصه شود وبحث هایی راایجاب میکند، فعلا برای اینکه بعهدخود وفاکرده باشیم ووعده هفته گذشته مجله‌راکه عبارت ازبعمل‌آوردن گفتگویی بااستادرفیق صادق بود، تحقیق بخشیم ازدفتر مجله بطرف دستگاه رادیو افغانستان براه می افتم . میدانم‌که استاد صادق بحیث مدیر شعبه درام داستان ودیالوگ رادیو کار میکند.

دربین راه «صادق» باچهره های مختلفش پیش نظرم مجسم میشود .

باچهره «اکاکی اکاکی ویچ» درنمایشنامه «بالا پوش»درچهرهٔچوب شکنی که‌اجباراًطبابت میکند درنمایشنامه «طبیب اجباری» مولیر در نقش های پدر، مستخدم پوسته رسان ودیگر نقش هایش .

مردم باصدای «صادق» وتمثیلش عادت گرفته‌اند . اودرنقش شیر لالا در پروگرام پانزده دقیقه‌ای درد دل هفته بشدت انتقاد میکند درنمایشنامه های کمیدی رادیویی هرچند ساده دل‌جلوه مینماید امابازهم لحنش کوبنده است وجملاتش نیش دار، گاهگاهی تراژیدی هم بازی میکند، مردم تاحال خاطره رادیودرام «درآرزوی دیدار» وداستان دنباله دار «میتسای زیبا» نوشته روستاباختری راکه استاد صادق درآنها نقش های جدی وتراژیك رابازی نمود، بخاطر دارند .

«صادق» هنرمندیست که همه اورا می شناسند، بخصوص بازی کمیدی اشرا می پسندند ، اومردیست میا نه قدوخنده روکه‌از مریضی شکر رنج میبرد وباوجود این ناخوشی همیشه بشاش است وبشدت کارمیکند، فشار کاردرشعبه درام وداستان رابالای او میتوان ازبازدهی اش درپروگرام های هنری رادیو حدس زد، علاوه ازآن هنوز هم به تیاتر عشق دارد ودرفلم هایی‌که ازطرف افغانفلم تاحال تهیه شده سهم گرفته است .

اورا دردفترکارش دیدم، بعداز احوالپرسی گفتم :

ـ شنیدم که بتاریخ ۱۳ سرطان به اساس دعوت وزارت اطلاعات وکلتور تاجکستان و موافقه وزارت اطلاعات از طریق تا شکند به دو شنبه رفتید .

استاد رفیق صادق پاسخ میدهد :

ـ بلی همینطور است درمیدان هوایی تاشکند ازطرف دایرکتر انسامبل لاله ونماینده رادیو تاشکند ویکعده دیگر استقبال شدم ، سپس ذریعه یك طیاره دیگربه دوشنبه پرواز کردم، ودرهمان روزبااستاد مهربان نظروف وزیرکلتور تاجکستان ملاقات نمودم، نظروف زمانی درپوهنی تیاتر رهنمایی هنرمندا ن افغانی وازجمله خودم رابعهده داشت، وی با گرمی بامن به صحبت پرداخت ودرمورد رفقای هنرمند افغانی ووضع تیاتر چیزهایی پرسید. اصلانظروف درسفر کوتاه اخیرش از یکعده هنرمندان وکارکنان فنی تیاتر دعوت کرده بود ومن به‌اساس همین دعوت به آنجارفتم ،شاید دیگران هم درمواقع مساعد جهت بازدید هنری وستاژبه تاجکستان بروند .

پرسیدم :

ـکار شمادرآنجا بعداز ملاقات ښاغلی وزیر چه بود ؟

بقیه درصفحه ٥٦

استاد رفیق صادق در نمایشنامه پرچیره

استاد غوث الدین از مرگ نز

● باتفنگچه‌ای که برای دفاع داشتم بخود حمله بردم.

● پسرجوان استاد در تایلند بقتل رسید.

● آخرین تابلوی استاد حسادت وناامیـــدی است.

وضع استاد بکلی خوب است

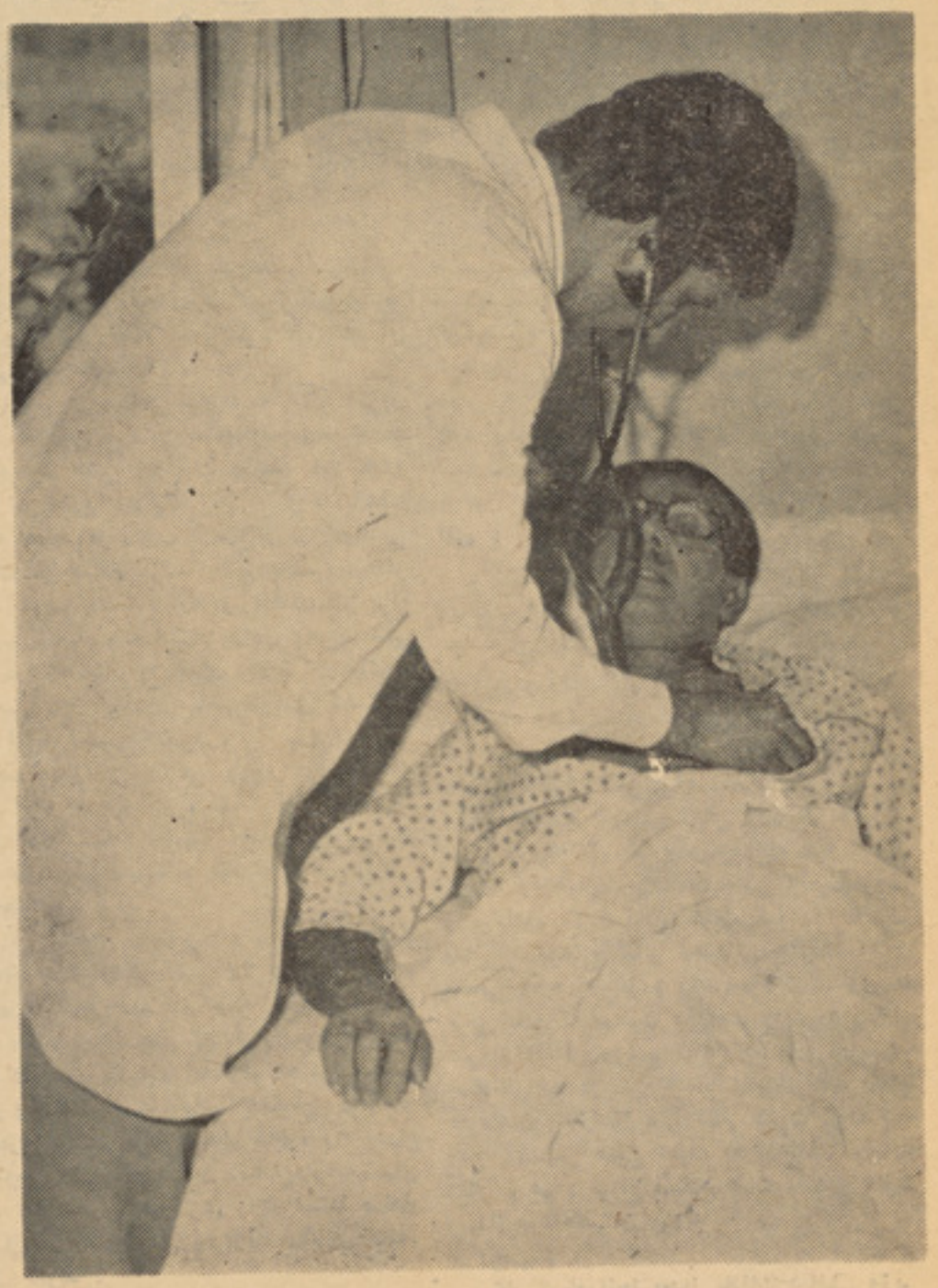

داکتر مطمئن است که‌از خطر نجا ت‌یافته

در کشور ما هیچ کس نخوا هد بود که ازهنر چیزی بداند ونام استا د غوث‌الدین رسام را نشنیده باشد. این استاد گرانمایه که باپنجه های خود به تصاویر روح می دهد و یا مویك های رسامی آنرا زیبایی مـی بخشد ازدیرزبان زد هنرمندان‌وعلاقه مندان هنر رسامی بوده و درهر جا و هر محفلی از پنجه های قد ر ت آفرین این مردکه عمری‌رادر پای‌تابلو های رسامی‌گذرانیده‌وبهترین مونس شبهای تارش رنگ‌وکرباس و مویك بوده یاد میشود .

میگو یند هنر مندان چون شمـع هایی اند که میسوزند واطراف‌خود را نور افشانی میکنند .

استاد غوث‌الدین نیز مانندشمعی است که سالها سوخته رنجـها ی اقتصادی و دردو الم فامیلی‌وبالاخره دردهای‌اجتماعی‌او را چنان‌سوختانده که شعله هایش را میتوان در تا بلو های زاده دست های هنر آفرینش تما شا کر د . او که از نابسا ما نی هارنج میبرد تابلـوی مادر وطن را ساخت وزمانی هم که به پیری‌رسید شهکار شام زندگی را به‌هنردوستان تقدیم کرد وبالاخره در آخرین روزها که میخوا ست با زندگی وداع گو ید تابلوی ، حسادت وناامیدی‌رازیر کار گرفت ولی نتوانست اورا به پا یان برساند، وصاحبان بصیرت را ازدرد درونی خود باخبر سازد .

زیرا او تشنهٔ نوشیدن جام مرگ بود .

او خود را سیر ازهمه چیزمیدید کاسهٔ صبرش لبریز شده بود ودیگر قدرت بر داشـت با ر مصیبـت را نداشت .

با لاخره خبر ی در روز نا مه ها و جراید به نشر رسید که استاد مـی خواست خود کشی کند باعجله به شفاخانه برده شد واز چنگال مرگ نجات یافت .

چند باری در شفاخانه خوا ستم استاد را از نز دیك ملاقات کرده و راپور مفصلی از ایشـان تقـدیم خوانندگان محترم ژوندون کنم و لی نسبت تکلیفی که عاید حـال استاد بود ازمصاحبه معذرت خواسته بـه آینده موکول نمودتاآنکه‌بعد ازبهبود حا لش استاد را در خانه ملا قات کرده و اینك گفتاری راکه از زبان شان شنیده شده تقدیم میدارم .

در اول از استاد غوث‌الدین کـه بالای چپر کتش دریك خانهٔ نسبتاً

پسر جوان استاد غوث الدین ذریعه باند مخوفی که در آسیا و اروپا در فعالیت هستند به قتل رسید.

نجات یافت

ع - اورمر

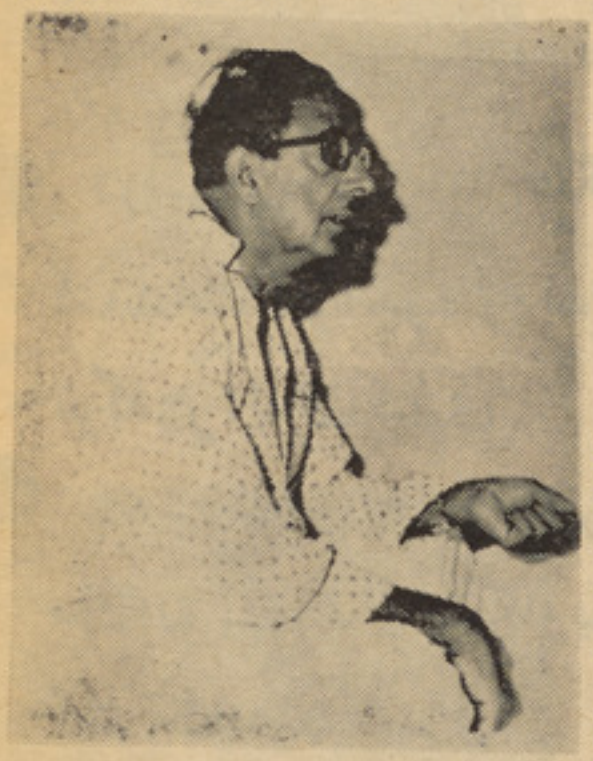

خوب ولی تنگ خوابیده بودخواستم تا درمورد انگیزهٔ خود کشی چیزی بگوید .

استا بازبان پرلطف سخن‌راچنین آغاز کرد:

نمی دانم کدام علت را عا مـــل اساسی این عمل‌بدانم و ضع‌نامطلوب فامیل، یاعوامل مختلفه دیگر را .

پسر جوانم غیاث‌الدین که درتایلند کشته‌شده وهم حبس پسر دیگرم که در اثر نشســت وبر خاســت با اشخاص بد فعل به این مشالفـت گرفتار شده است .

همه این عوامل یکباره بالای‌دماغم فشار واردکرده‌و چنان خوردم‌ساخت که به جز از خود کشی چارهٔ رابخود نمی دیدم .

ازاستا د پرسیدم : لطفاً درمورد پسرتان که درتایلند کشته شده کمی حرف بزنید .

استاد در حالیکه عقده گلویش‌را فرا گرفته بود عکس ها را از زیـر بالشت خود کشیده چنین ادامه داد

پسر جوانم که مشغول تجا رت بود گاهی به‌خارج‌سفر میکرد وبوطن باز میگشت با لاخره در بنکا ك‌مرکز تایلند درکام مرگ فرو رفت .

من که این خبر را شنیدم گر چه در اول آنرا باور نکرده تصمیم‌گرفتم که به تایلندبروم‌خوب گذشته‌ازینکه درین سفر من چه تکالیفی را دید م وچه مقدار پولم به مصرف رسید. بهر صورت اما با اینهم مو فق‌شدم پسر جوانم را که در خاك سپـرده شده بود دیدم- دیدم پسر جوا نـم چطور قربانی هوس یك تعـد اد از جانی های یك باند شده من که بهر جانب تپ‌وتلاش کردم وتااندازهٔ اسرار یك باند مخفی هیپی ها را که در سر تاسر شرق و حتـی در اروپا نیز دست دارند نزد پولیس تایلند افشا سازم قریب بود خود م از بین بروم همان بود که به د هلی آمدم چند روزی در آنجا بو د م‌گرچه سر تا پایم را غم فرا گر فته بودولی با شنیدن این خبر که نظام جمهوری در افغا نستان مستقر شد خود ر ا شاد مان احساس کرده‌وهمان شب را با خو شی زا ید الو صفـی د ر حا لیکه اکثر اعضای سفارت کبرای افغانی در دهلی حاضر بودند جشن گرفتیم. ولی با اینهم غمی بی حـد و حصر قتل پسر جوانم از خا طرم نمی ر فت تا آنکه برای او لین بار شوك عصبی در هما نجا برایم پید ا شده و مراوادار به مراجعه نـــزد دکتوران آنجا نمود .

تو صیهٔ دو کتو ران فقط همین‌بود که اولا نباید تنها با شبی زیرا ممکن

من‌از زندگی سیر شده بود م

است یا خود و یا شخصی د یـگری را بقتل بر سانی. و تا کید کر د ند که بزود تر ین فر صت خودرا برای تداوی مکمل آماده سازم . به هر صورت در دهلی بمن خبر ر سید : باندی که پسرت را کشته در صد د کشتن تو نیز بر آمده اند از ینرو هرچه زود تر خود را بـــه کابـل رسانیده و در کابل نیز درخانهٔ‌خود زندگی نکرده و در یکی از هوتل‌های اطاقی راکرایه گر فتم تا از شرباند مذکور درامان با شم وهمیشه باخود یك میل تفنگچه داشتم تـــا اگـر کدام حملهٔ صو رت گیرد حد ا قـل از خود دفاع نمایم شبی که فر دای آن شماخبر مربوط به خود کشی‌مرا شنیدید من در یکی از عرو سی ها بود م . با خانم کوچکم در آنجـا رفتم مجلس خو بی بود ولی برای‌من هرآن غم می آفرید زیرا از یکطر ف پسر جوانم بیا دم می آمد وازطرف دیگر لاقیدی های جوانان را که می دیدم دلم بحال جامعه میسو خت و یکباره رفـته واز مطـر ب مجلس خواهش کردم تا اشعاری رابخواند که مرا زیاده تر تراژید سا زد وآنهم بااجابت سوال من چنان غزل ها ی شیوا، رسا و سو زندهٔ را خواندکه یکباره من ازخود رفته روی خود را بطرف خانم خو یش نموده گفتم‌رفتم که آمدنم ممکن نیست و تفنگـچه‌را

بقیه در صفحه ۵۹

استاد بایك تن‌از اعضای فامیلش

د آسیایی زمریانو وروستی نسل د

● د((گیر)) دایالت په ځنگلو نو کښی زمریانو ته دماښام له خوا یوه ژوندی غوا دسوغات په توگه وړاندی کیږی .

● ددغه ځای په ۵۰۰ مربع میله ساحه کښی د ځنگله متصدی شکاریان کله چه په گنوونو کشی کوم زمری ووینی نو تصمیم نیسی چه د هغی ورځی دزمریانو دښکار طبعی ننداره باید په کومه برخه کښی جوړه شی .

دځینو ماشومانو په گډون زمونږ شمیر شلو تنو ته رسیده ، یوه سړی خپله لور پاس په اوږو باندی نیولی ؤ چه په ښه وجه ننداره وکړی شی .

نجلۍ په اوښکو ډکوسترگو د هغو اوو زمریانو ننداره کو له چه ترهغی خاورینی غونډۍ لاندی چه مونږ ور باندی ولاړ وو، ورو ورو گام اخستل.

زمریان زمونږ له خوانه تیر شول او سترگی یی هغه وزه ته وی چه دیوه ۱۲ ټکه ټوپك لرونکی ښکاری په وړاندی لیدل کیده .هری خواته چه وزه حرکت کاوه زمریان ورپسی وو حتی ددوی تر منځ فاصله کله پنځه مترو ته رسیده ، خو وزه ته ترهغه وخته پوری زیان نه رسیده چه ښکاری ورسره ؤ .

دا دزمریانو هغه ننداره وه چه تقریبا هره ورځ مازیگردهنددگجرات په ایالت کښی د(گیر)په ځنگلو نو کښی ښودله کیږی . معمولا زمریان دونو دهغو گڼو ځنگلو نو تر شا له سترگو څخه پټ اوسی چه دگیر شا و خوا غونډی یی پټی کړیدی .

ښکاریان هر سهار په ځنگله کښی دباندی راوځی او دلا رو پر سر

دری زمریان دیوه مړه شوی غو

دزمریانو دراتگ نښی لټوی او کله چه یی کوم زمری و لید ، نو تصمیم نیسی چه دهغی ورځی ننداره باید په کومه برخه کښی جوړه شی .

دا چه زمریان دسیا حینو له ځنگه دوسله والو ساتونکو په مرسته له نژدی څخه تیر کړی شی ښایی لږ څه تصنعی جنبه ولری، مگردځنگلو دډیر گڼ ساختمان په زړه کی د گیر دزمریانو ننداره دسیاحینو دپاره په زړه پوری ده . دگیرځنگلو نه په ټوله نړۍ کښی هغه یوازنی ځای دی چه سړی د آسیایی زمریا نو ننداره پخپل طبیعی شکل پکی کولای کولای شی. دسمتسونیان مو سسی له ډیری مودی را هیسی دگیر دځنگلونو او دزمریانو سره یی ډیره علاقه در لوده ، نو ځکه زه دتیری جنوری په میاشت کښی ددغه منظور دپاره هند ته لاړم . آسیایی زمری دافریقاایی زمری سره لږ توپیر لری .

په ۱۸٤٤ع کال کښی د آسیایی زمریانو یوازنی لویه ډله د (گیر) په غونډیو کښی پیدا کیده چه(جوناگاد) دایالت دنواب دشخصی مځکو په دننه کښی وه . ویل کیده چه په هغه وخت یوازی یوه یا څو جوړی زمریان پاتی ؤ، خو له هغه وروسته دهند تر آزادۍ پوری، نواب او دده پاتی کسانو دزمریانو په تکثیر او ساتنه کښی زیاته پا ملرنه وکړه.

په ۱۹۵۵ کال کښی نهرو دو خت صدر اعظم د (گیر) دځنگلونو څخه لیدنه وکړه او دایی په زړه پوری وگاټه په داسی حال کښی چه

د «گیر» په ځنگلو نو کښی دوسله والو ساتو نکو په مرسته ،سیاحین له نژدی څخه دزمریانو ننداره کوی .

هند په ځنګلونو کښې پروت دی

ه خوړلو لګیا دی.

هیڅوك نه پوهیده زمریان څه ډول رویه کوی ، چه له یوی پا سنی برخی څخه دهغو ننداره وشی .نهرو توصیه وکړه چه دزمریانوداستوګنی په شا وخوا کښې دی دتوریزم یو صنعت ودان شی . په ۱۹٦۵ کال کی نو موړی ساحه ددوهم ځل دپاره تصنیف شوه او هر کال څه دپاسه ۵۰۰۰ تنو دزمریانو هغه ننداره کوله چه ما دجنوری په میاشت کښې ولیده .

ددغی ننداری له ښودلو څخه وروسته ، زمریانو ددی هڅه ونکړه چه وزه و خوری ځکه چه هغه داوو زمریانو دپاره کافی نه وه. کله چه سیاحین لاړل او هوا تیاره شوه ، یوه لویه غوا په یوی ونی پوری تړل شوی او دزمریانو دپاره دورځی دسوغات په توګه پریښودل شوی ؤ.

زیات شمیر سیاحین غواړی چه دزمریانو دغه ډول ښکار ووینی خود ایالتی مقا ماتو له خوا یی ننداره منع ده .

د(ګیر) سیمه پخپل اوسنی حالت کښې دهند دو حشی حیواناتو ډیره لویه برخه ده چه ساحه یی ۵۰۰ مربع میله ده او نیمه وچی غونډی پکښې لیدلی کیږی . د(ګیر) په ځنګلونو کښې داغزی لرونکو ونواو وښونه علاوه، ځینی نوری و نی او بوټان شته چه دتجارت او صنعتی استفادی له پلوه هر کال زیاته مالی ګټه ورڅخه اخیستله کیږی .

د(ګیر) په ځنګلو نو کښې دنورو حیواناتو له جملی څخه یوه هم خالداره هوسی ده چه دهندپه ټوله نیمه قاره کښې پیدا کیږی. دغه راز یو محدود شمیر غټی هوسی،شین رنګه غویی او څلور ښکر لرونکی غرنی وزه دګیر په ځنګلو نو کښې شته . نور ډول حیوانات چه دګیر دځنګلو نودزمریانو، پړانګونو،کفتار وحشی پشوګانو او ګیدړو دپاره پیدا کیږی وحشی خوکان اوصحرایی سوی دی .

دخالدارو هو سیو دپاسه یوشمیر بیزو ګان دو نو له ځانګو څخه دغذا خوړلو په حال کښې لیدل کیږی ، او دغه راز دطاوس مرغان په ښکلو وزرونو سره دونو په ځانګو کښې ناست وی‌اوپخپلو مخصوصوآوازونو سره یوبل ته دزمری یا پړانګ دراتګ خبر ورکوی.

دګیر په ځنګلونوکښې اوس اوس دمخصوصو لویو غواګانو په ګډون دځارو یو دپاره ځړځایونه شته چه زیاتی وز شوګانی دهمدغو ځارویو په واسطه مصرف کیږی .

کوم مالداران چه له ډیرو کلو را هیسی په دغه سیمه کښې اوسی له ځارویو څخه دشیدو، کوچو او غوړیو داخیستلو او پلورلو له‌مدرکه خپل ژوند تامینوی .

د ۱۹٦۸ کال احصائیه دزمریانو په شمیرکښې یو درا ماتیك لږ والی وښودپه دی معنی چه په ۱۹٦۳ کال کښې دهغو شمیر ۲۸۵ؤ ، حال‌داچه په ۱۹٦۸ کال کښې دغه رقم ۱۷۷ ته را ټیټ شو. په همدغه کال کښې ډاکټر «پاول یو سلین» دادنبر ا له پوهنتون‌څخه دسیمتسونین‌دمؤسسی اودنړی دوحشی حیواناتودصندوق او په مرسته ، د«ګیر» دځنګلو نو دسروی کولو په چارو کښې دنورو پوهانو سره یو ځای شو .

ددوی دکتنو او څیړ نو نتیجه تر

پاتی په ٦۲ مخکی

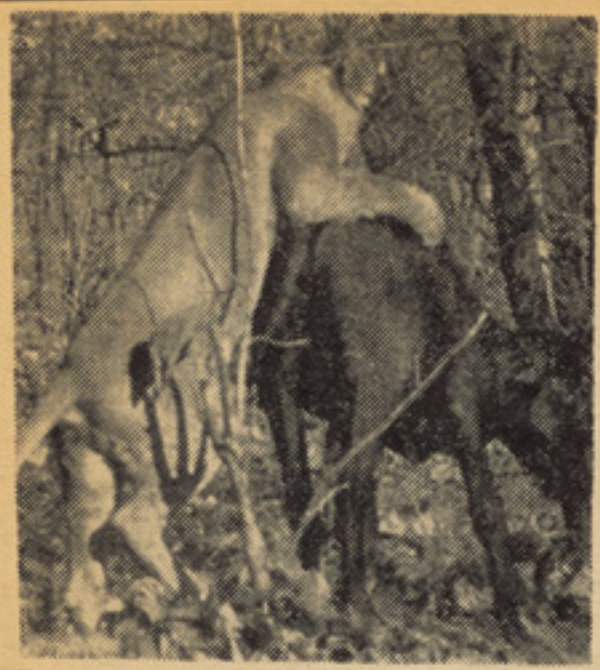

زمریان په‌ونه‌کښې یوه تړله‌شوی غوا باندی حمله کوی او خپل ښکار ژوندی اخلی .

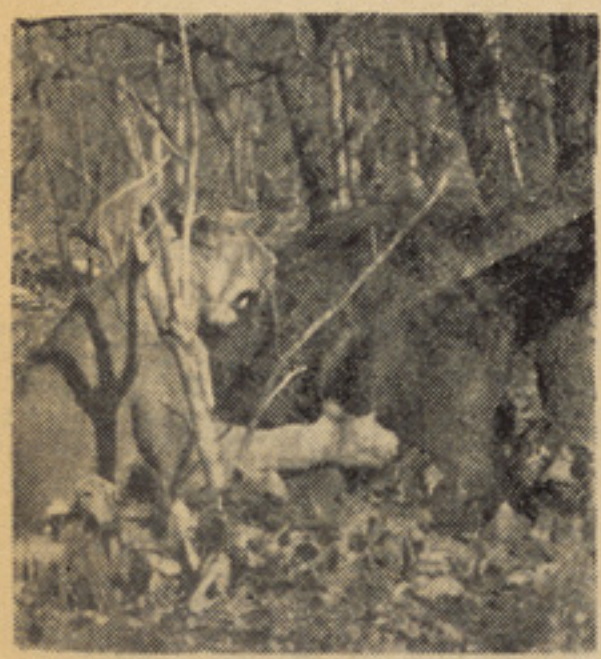

کله چه یو زمری موړشی، نوبل‌یی په ښکار باندی ځای اچوی اووینه‌یی زبیښی.

روزیکه،

افسانه حقیقت پیدا می کند

درسال ۱۸۷۰ ژول‌ورن ناولی نوشت بنام «جزیره پنهان» و در آن زیر دریایی قدرتمندی راتصویرنمود ناولی بنام «جزیره پنهان» ودر آن میتواند هزاران‌میل‌از بحرراه‌پیما یی کند . او این‌زیردریایی راناتیلو س نام گذارد.

بتاریخ بیست ویکم جنو ری ۱۹۵٤ دریك بندر گاه ، رویای ژول ورن به‌تحقق پیو ست .

بمجردیکه آیزن هاو ربوتل‌شا مپانی رادر کنار بدنهٔ ناتیلوس که به رنگ سبز تیره رنگ آمیزی شده بود ، اولین زیر در یایی اتمی جهان در ژرفنای آب تیره‌لغزید.

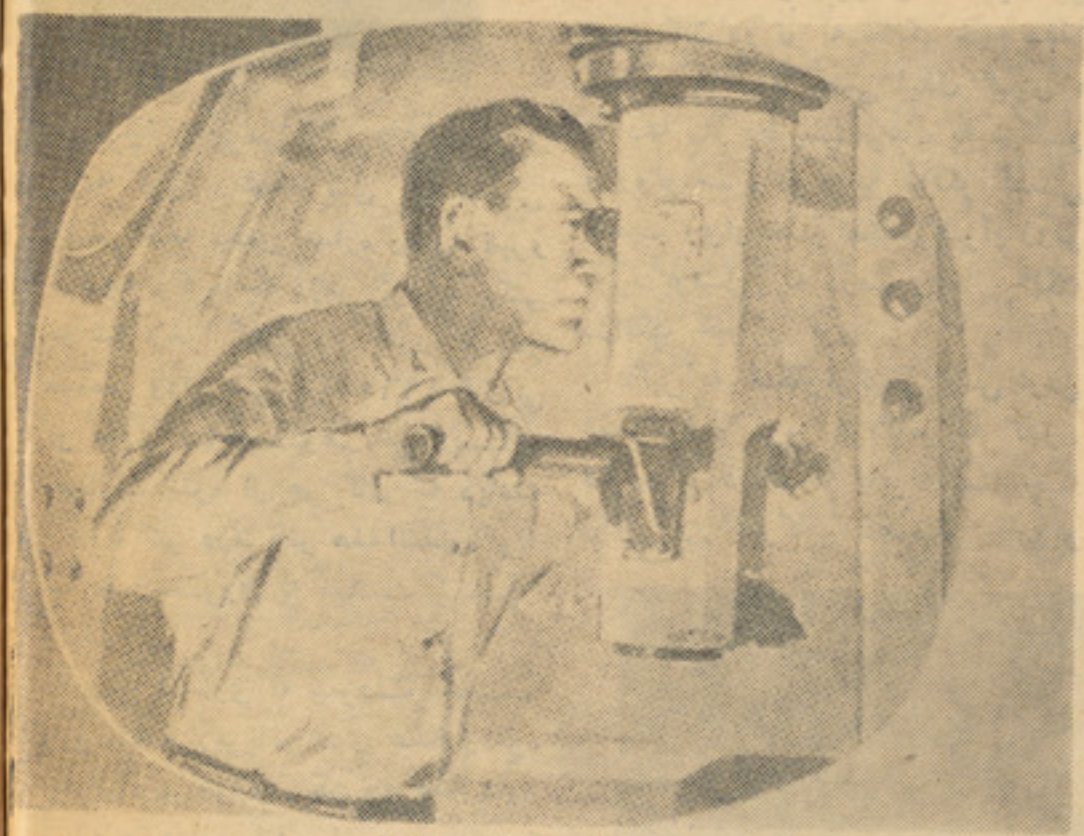

اندرسن درحال رهنمایی ناتیلوس

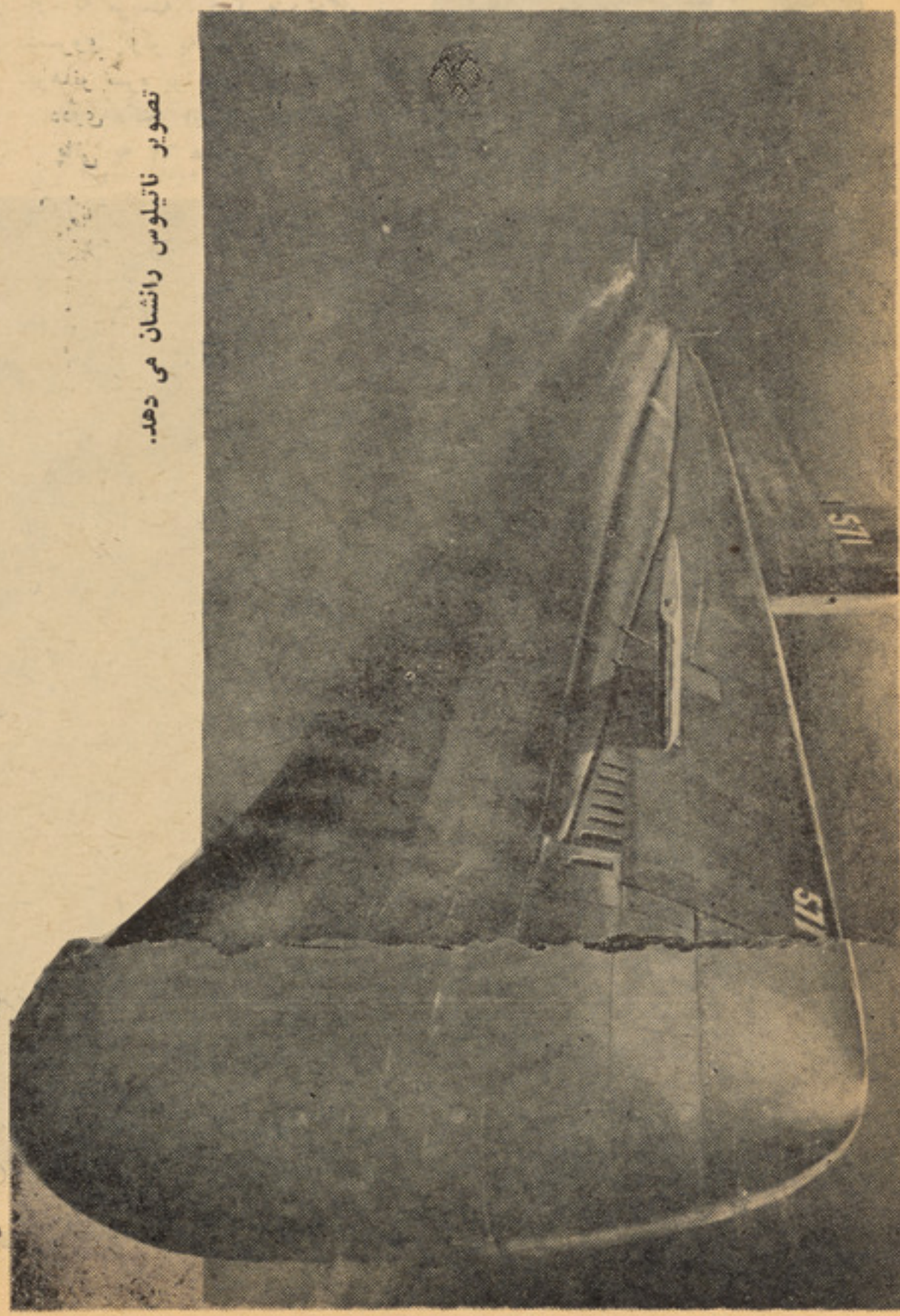

تصویر ناتیلوس رانشان می دهد.

ناتیلوس ۳۰۰ فت در ازا داشته ومیتواند باری به‌وزن ۳٫۰۰۰ تن باخود برده‌وقیمت‌تما م‌شد آن‌ده‌ونیم ملیون پو ند میر سد . نیروی اتمی آن میتواند این زیر دریایی رابدون تجدید سو خت دورا دور دنیا بگر داند .

سرعت این زیر دریایی بیشتر از ۲۰ گره دریایی است .

بعداز ینکه جشن براه افتادن به پایان رسید، ناتیلو س براه افتاد . بزودی این زیر دریایی ریکور د راه پیمایی در زیربحر را درهم شکسته ودست به سفر های زد که بشر خیالش راهم‌نمیتوانست تصور کند.

هد ف فرمانده آن ، کپیتان‌ویلیام اندرسن این بودتا سفینه‌زیر یخ‌های قطب شمال رایابد . ژنگ شرو ع وارد شدن به مرحله‌پا یین رانواخت و برای اولین‌بار ناتیلو س بزیر یخ در آمد .

اعضای بیکار، دربخش‌های معین که‌به زیبایی تز یین یافته بود به استراحت می پر داختند .

دربخشی ،گروه دیگر مصرو ف خوردن غذای شام بودند. در اتاق کنترول اندر سن با شگفتی منتظر دیدنهای زیر یخ‌بود.

اکنون فر صت‌آن رسیده بود تا سوالهای که‌از سالهای زیاد معما های رانزد دانشمندان خلق نموده بو د، روشن شود .

توسط آله دیگری دانشمندان در بیرون قدرت آن را یافتند تاتصویر روشنی از زیر یخ بدست آورند . این معضله تو سط انعکاس شعاع صوتی صورت میگر فت .

بقیه درصفحه ۵۵

د زړه خبرې

توری زلفی

ستا دزلفو توره شپه کښې رانه لاره ورکه وه
که دمـخ رڼا دی نه وای هره چاره ورکه وه

دلته شاعر «کمین» ملامت ندی‌چه دتورو زلفو په تورتم کښې هیبتناکو خوبونو ـ او هامو او سرگردانیو سره ځان مخامخ وینی او دژوند لاره تری ورکه کیږی .

گوندی چه دژوند خوند او ددنیا دنعمتونو سرچینه به یی په همدغو ترزمیو کښې لیدلی وی ـ ځکه‌کله کله داسی هم پیښیږی ، چه کوم شی چه په رڼا ورځ لاس ته نه راځی مگر دتوری شپی په غیږ کښې پیدا کیږی .

دستو روسترگکونوته‌خو گو رىء چه دشپی په تورتم کښې خنگه‌ښه شاعرانه ـ زړه وړونکی اوساه ښښونکی منظری جوړ وی آیا دغه سیل او تماشا په ورځ کښې ممکن کیدی شی ؟

هو ، دژوند هره گړی،، دزمانی هره ثانیه ځانته‌بیل‌بیل خاصیتو نه لری پوه انسانان دعقل او بصیرت خاوندان تری لازمه استفاده کوی او پوهیږی چه دطبیعت په‌مر موزه‌خیره کښې څه اسرار پراته دی او دهر راز کشفول خومره خوند لری، نو ځکه خپله آرامی په بارامی کښې لټوی او دسکون نه یی فعالیت او حرکت ته ترجیح ورکړی دی .

حقیقت دتضاد و په موجودیت‌کښې هستی لری ـ که دتوروزلفوپه مقابل دمخ ښایسته رڼا نه وای نو رښتیا چه به هر ه چاره ورکه وه، که دبیلتون سوځونکی لمبی دمین په زړه کښې لوخړی نه گولی‌نودوصال قدر به چا نه پیژانده، دمینی خوند په سوز او گداز کښې وی‌په عیاشی کښې چه دتنبلی او بیکاری مفهوم نغښتی دمینی په قا موس کښې‌ورته په سپکه لیدل شوی دی او په‌اوسنی زمانه کښې هم دنظر خاوندان تری کرکه کوی .

دتورو زلفو دتورتم لټون هم‌ځانته سرگردانی او ډیر زیات تکلیف دهمدی تکلیفونو له برکته ده چه دوصال په خوند سړی پوهیدلی‌شی او که نو مینی ته آسانه ده چه‌خپل یارته ووایی :

زما دزلفو آرزو منه
اوس یی کو دی کړه پری
کوه د ناز خو بو نه

اوږدی او توری زلفی چه دپښتنی پیغلو دساده حسن دښکلا بی تکلیفه سینگار دی دوی پری ډیر ویاړی‌او کله کله په کوچ او غوړی لمدوی او هره ورځ یی په خورابښه شان‌مینځی او زمنځوی یی ـ مگر دوفا او پیمان په مقابل کښې چه ددی توکم دغوره خصایصو څخه گټل کیږی تور ی زلفی څه چه‌حتی ځان قربانوی،دخپل مرام په طلب په توروزلفو زیارتونه جارو کوی او چه مین یی دوطن دخدمت او غزا په لاره کښې شهید شی نو په پوره خونسردی کفن یی یی دزلفو په تارونه ورته گنډ ی.

مثلا وایی .

که دغزا په لور شهید شو ی
په‌تار دزلفو په کفن درته‌گنډ مه

مینان حق لری چه ددغسی وفادارو پیغلو دخوشالی لپاره هرراز‌تکلیفونه ومنی او دغسی غیرتمنو او پټ ساتونکو لپاره دسر او مال‌نه تیرشی دوی ملامت ندی چه دتورو زلفو په تیاریکی کښې دو صال درڼا په نمه دژوند هر راز نا کردو ته غاړه‌کیدی څکه چه دوی ډاډه دی چه که دوصال وخت ورسیږی نودغه‌ټولی‌سرگردانی په هیری شی‌دوصال‌هغه‌وخت‌واقعی

سخی انتظار

خوند او ارزښت لری چه په خواریو او تکلیفونو حاصل شی نه په وړیا او خیراتی ډول .

مثلا په‌دی لنډی کښې زړه دتوتی سره مشابه شوی او دبی گناه‌توتی دآزا دیدو غوښتنه‌کوی :

دزلفو جال کښې دی بندی‌کړم
مستی ناترسی‌توتیان‌چابنډی‌کړیدینه

پیغلی هم پدی اطمینان لری چه دزلفو په دام کښې که څوك بندی شی په آسانی سره تری نشی خلاصیدی و گوری یوه مغروره‌پیغله پخپلو کوډ گرو زلفو خومره اطمینان لری چه وایی .

آشنا چه خی مخ ته یی ښه شی
زړه یی‌زما په‌زلفوبند دی‌رابه‌شینه

همدارنگه مین هم خپل دمینتوب مهم عامل دزلفو دام تشخیصوی او وایی چه :

دزلفو دام دی راته خپور کړ
زه مسافر په لاره تلم‌بندی‌دی‌کړمه
خوشحال ختك زلفی فقط دیار
لپاره گنی او وایی .

توره چه تیریږی‌خو گوزار لره‌کنه
زلفی‌چه‌والول‌شی‌خوخپل‌یاراره‌کنه

طبیعی ده چه ښکلا دنړی په‌ټولو مظاهرو کښې هست شوی مگر دو مره چه طبیعت ښځو ته ددی نعمت لویه‌پ انگه ور کړی نور یی په دی پیمانه نشی موندلی نو ځکه‌دوی دزړونو په جلبولو اودمینی په ادراك ښه پوهیږی، دغه‌لطیفه‌طبقه‌زیارباسی چه په هر چم چه امکان و لری دښکلا په واسطه نور هم دزړونو په تل‌کی ځای پیدا کړی لکه چه یوی پیغلی خپلی مورته داسی زاری کوی!

زلفی می مه پری‌کوه موری!!
په سرپری‌کړوونونه کښینی بازونه
زلفی می مه غوځوه مو ری!!
مارچه‌لنډی شی دوه‌سره خوړل‌کوینه

هغه شیبه هم سخته ده چه دمخ شغلی دزلفو ترپردی لاندی پټی‌شی او دتورو ښامارانو منځ نه سپینی پلوشی وځلیږی او مین یی په‌هوس کښې ورته ویلیږی او وایی :

زلفو زاری کومه دا می درته
سوال دی چه پټ یی نکړ ی
خو به زاری‌کومه سترگو
زاری‌کومه نن می‌زړه‌خوشال دی
دیار وصال دی چه پټ یی
نکړی . . . .

یقین دی چه‌ننی پښتنی نجو نی پیغلی او میرمنی دنارینه و په شان په اجتماعی چارو کښې برخه اخلی دهیواد دسمورتیا ـ آبادی لپاره‌هلی ځلی کوی ـ په تیره بیا دنوی جمهوری نظام تقاضا ایجابوی چه ددی خاوری ټول او سیدونکی بی له هر رنگه تبعیضه دهمدی نظام تر سیوری لاندی تر خپلی وسی پوری کار و کړی او ددی لرغونی هیواد دپخوانیو مدنیتونو په استناد بیاهم تیر برم را ژوندی کړی او دپر مخ تللیو هیوادو په کتارکښې یی‌ودروی نوځکه ښکلی پیغله او ښکلی ځوان هغه دی چه دزلفو یا اوربل دسینگار نه زیات خپل دهیواد سینگار ته زیاته پا ملرنه وکړی دو خت لوی نعمت په هسی هوسونو تیر نکړی واقعا په ساده حسن کښې دکار قوه زیاته وی او مونږ په‌دی استعدادونو پوره اطمینان لرو .

هر څه یو وخت او ټاکلی موده‌لری کله چه دعمر دوران مخ په ختې ځی نو دویښتانو قدر او قیمت هم‌کمیږی نو ځکه میرمنی دتیر عمر افسوس کوی او په ما یوسه لهجه وایی :

دتورو زلفو وار می تیر شو
هغه شیرین آشنا می‌خواته‌نه‌راځینه
دتو رو ز لفو وار می تیر شو
ځکه می یار په کوڅه غلی‌غلی ځینه
چه می دتو رو زلفو وار و
عالم می یار و بی پروا به گرځید مه

هو! دزلفو سلسله هم دمینی د افسانی په شان اوږ ده او بی انجامه ده دهغه چا په زړه کښې چه دزلفو تور ښا مار زهر کار کړی وی‌دتورو شپو په اوږ دو کښې دا اوږد مزل

پاتی په ٦٢ مخ کی

ژوندون

از وحشتناکترین طیاره ربایی صحبت میکند

هشتاد و چهار س

۱۳۹ تن گروگان طیاره جت ۷۴۷ که با ربایندگان طیاره از امستردام عازم توکیو بودند از طریق دوبی به بنغازی برده شد، در طول پرواز مسافران طیاره دو بار تا دروازهٔ مرگ شتافتند.

طیاره ربایی در آلمان از مظاهر جالب و در عین زمان تکاندهنده قرن بیست بشمار میرود.

در قرن گذشته «پیرات» ها به کسانی اطلاق میشد که در دریا ها به قطار دزدی مشغول بوده جهازات را متوقف می ساختند و پس از تصاحب دارایی و غنیمت جهازات را منفجر می ساختند و در آبها غرق میکردند.

آنزمان هجوم بران به جهازات صرف جنبه دزدی و چپاولگری داشت.

اما امروز در ربودن طیارات اهداف سیاسی و منظور نظر های انتقامجویانه مضمر می باشد.

طیاره ربایی بین ایالات متحد امریکا و کیوبا و مخالفین حکومت ها طیارات را در فضا ربودن با تهدید پیلوتها و مسافران طیارات را از مسیر پروازش منحرف ساخته به کیوبا می بردند و با وصف اعتراضات پیهم منابع بین المللی نه تنها جلو ربودن طیارات گرفته نشد بلکه، به شدت آن افزود و دامنهٔ آن به اروپا نیز کشیده شد. چنانچه وقایع مشابهه و انتقامجویی از طرف اسرائیل، اعراب فلسطین و هکذا از طرف فراریان سیاسی در اروپا نیز بوقوع پیوست حادثه طیاره بوینگ ۷۴۷ جال جاپانی دومین قربانی بزرگ در تاریخ ربودن طیارات بشمار میرود، زیرا دو سال پیش آزادی خواهان فلسطینی بعنوان اعتراض علیه سیاست جانبدارانه ایالات متحد امریکا و پشتیبانی آنکشور از اسرائیل طیاره جمبو جت امریکایی را در فضا ربوده به یکی از میدانهای یک کشور عربی فرود آوردند و پس از تخلیه مسافرین آن طیاره را منفجر ساختند.

طیاره ۷۴۷ جمبوجت ملکیت جاپان چند لحظه پیش از انفجار. یکی از ربایندگان طیاره اخطار دادند «ما طیاره جمبو را منفجر میسازیم و همه خواهند مرد!» با این تهدید ربایندگان طیاره پیلوتان را مجبور ساختند تا به میدان طیارهٔ لیبیا در صحرا فرود آیند. با بلند شدن صدای وحشتناک برکها طیاره غول پیکر جاپانی بروی خط رنوی میدان متوقف شد. دروازه بسرعت باز گردید. حتی دروازهٔ های احتیاطی هم باز شد. در ظرف چند لحظه تمام مسافران، عمله طیاره کپتان و چهار نفر ربایندگان طیاره از دروازه ها و کلکین ها به بیرون پریده، بسرعت از طیاره

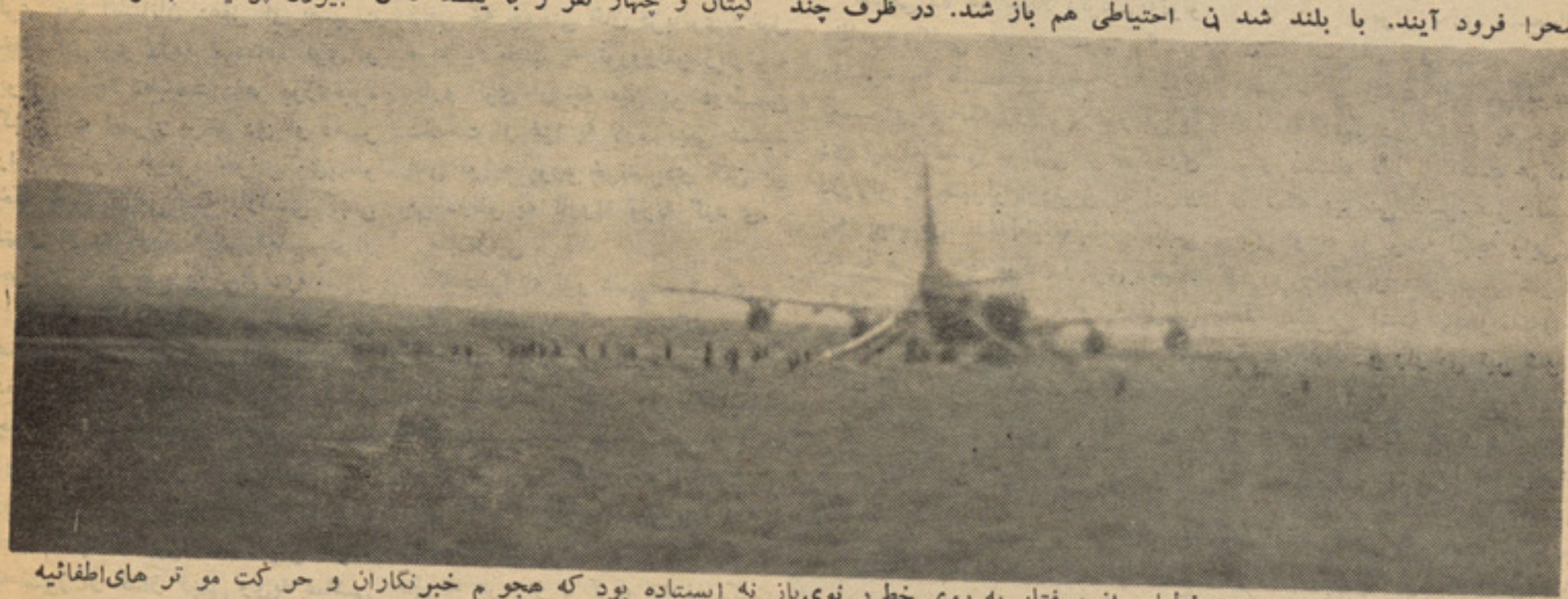

لحظهٔ دراماتیک فرا رسید: هنوز طیاره از رفتار به روی خط رنوی باز نه ایستاده بود که هجوم خبرنگاران و حرکت موتر های اطفائیه وعملهٔ نجات به طرف میدان بمشاهده رسید «در تصویر بوضاحت دیده میشود.»

گروگانها برای فرود آمدن از طیاره بسوی دروازه ها هجوم بردند و هیچکدام به فکر سامان خود نبودند و صرف کوشش داشتند جان خودرا نجات دهند. افتان و خیزان از محل دور میشدند و هنوز چندان دور نشده بودند که صدای انفجار را شنیدند.

ژوندون

مسافران توجه کنند طیاره دو دقیقه پس از نشستن به زمین منفجر می‌شود !

ساعت در دوزخ

ازربا یندگان کمی پیش از نشستن‌ازطریق میکرو فون کا پوت طیاره‌به صرف دو دقیقه و قت دارید‌تاطیاره‌را ترك کنید و آنگاه بد نهٔ طیا ره

کپتان جمبو جت می گو ید : پس از هشتاد سا عت باز دا شت توانست صرف چهار ساعت خو اب‌شود «در تصو یر با علامت چلیپا نشان داده شده» بعد ها در یـــك‌کنفرانس مطبو عاتی درامستر دا م اشتراك کرده اظهار داشت: درطول‌پر واز سردی میلهٔ تفنگچه را پشت گردنش احساس مینمود. یك‌مسافرالمانی بنام گاو گر که در تصو یـر به پهلوی چپ پیلوت طیاره دید ممیشود نسبت کا فی نبودن تدابیر احتیاطی جهت حفظ جان مسا فران اعتراض کرد .

*فاصله گر فتند . طیارهٔجمبوجت که ٤٨ سا عت تمام در اسارت رنج رنج آوری بسر برده بود اکـــنون بسر عت از راکبین تخـلیه میشد. دفعتا صدای انفجار شدیدی میدان را لر زاند و قسمت پیشروی‌طیاره به پار چه های کو چك تبدیل شد. متعا قبا صدای چند ین انفجار دگر هم بگوش ر سید و ستو نی بسیار قوی از دود آتش بهوا بلند گردید. به این تر تیب درمیان دود غلـیـظ بوینگ ٧٤٧ ملکیت جاپان سوخت. از دوبی واقع خلیج که سه روز را درانجا متوقف ماند، بایك فرود آمدن ضمنی در دمشق به بنغا ز ی بر ده شد. ربا یند گان طیاره کـه شامل پنج نفر بودند ازانجمله دو عر ب، یکجا سو خته به خا کستر تبد یل گردید.

تاجرحبو بات هولگرگاوگر که در برو سبل ز ند گی میکند پدر سه طفل است. در تصو یر با خا نمش دیده میشود.

یك جاپانی و یك ارو پائی تو قیف شدند . یك خانم که او هم جـز ء دستهٔ ربا یند گان طیاره بود به‌اثر انفلاق اشتباهی یك بمب د ستـی کشته شد و جسدش با طیا ر ۀجت یکجا سو خته به خا کستر تبد یل گردید.

دو آلمانی مسا فر جمبو جت‌پس از روز هابی سر نو شتی‌وترس بخانه باز گشته اند: ایندو الما نی‌که درما جـرای ر بـــو دن طیا ر ۀ جمبوجت در جملهٔ مسا فران بو دند:یکی از این دو نفر یور گن لا ستن تاجراهل کو لن میباشدکه‌باخانمش‌گر داو کود کا نش دیده میشود.

الك استرژینف
هنرمند محبوب سینما

در اتحاد شوروی وقتی که در پست کارت سینما ویا تیاتر اسم الك استر ژنیف نوشته شده باشد هنر دوستان بی اختیار بسوی سالون تیاتر وسینما کشیده میشوند زیرا این اسم خیلی برای شان محبوب و دوست داشتنی است .الك استر ژنیف‌هنر مند پر قدرت تیاتر وسینمای اتحاد شوروی است که در بسیاری از کشور ها بحیث‌یك هنرمند محبوب وشنا خته‌تلقی میگردد .

چندین سال قبل تماشا گران فلم درکابل در فلم هندی بنام پردیسی این هنر مند را برای اولین بار دیدند در فلم مذکو ر نرگس ستاره هندی که فعلا از سینماکناره گیری نموده وبا سینل دت ازدواج کرد ه همبازی الك استر ژنیف بود.

استرژنیف در معروف ترین فلم ها ی روسی بازی نموده ولی با اینهم علاقه اوبه تیاتر بیشتر است ،او در تیاتر معروف مسکوبنام گورکی در نمایشنامه ها سهم‌می گیرد ،نقش او چه بزرگ وچه کوچك‌باشد سیل بیننده را بطرف غرفه های فروش‌تکت تیاتر میکشاند .

سترژ نیف برای تهیه فلم «میسیا »د ر ۱۹۷۱ به افغا نستان آمد وخبر نگا ر مجله ژوندون با او مصا حبه ای بعمل‌آورد.

استر ژنیف که تحصیلش را در کالج هنر بپایان رسانیده با همسرش در ما سکو زندگی میکند ،او تا حال در ین فلم ها حصه گرفته است .

«اوود »«مکسیکو یی» اثر جك لند ن که‌در ۱۹۵۵ تهیه شده.چهل ویکم در۱۹۵۶ فلم مسافر «پردیسی»همرا ه‌نرگس در۱۹۵۸ فلم دختر کپتان اثر پوشکین «زندگی در دست های تو» شب های سفید اثر دا ستایو سکی که هرسه فلم مذ کور در سال ۱۶۵۹ تهیه شده .داستان شمال‌ماتکه قره در ۱۹۶۰ - دو ئل در ۱۹۶۱ - ترسو در ۱۹۶۲ سه خواهر چخوف در ۱۹۶۴ جوانی سوم «در نقش چاپکو فسکی » در سال ۱۹۶۶ او را آدم آهنی می نامیدند خدا حافظ در سال ۱۹۶۷ -بی کیفر ۱۹۶۹ و فلم میسیا در کابل که در ۱۹۷۱ در افغا نستان بعضی صحنه های آن فلبردا ری شد .

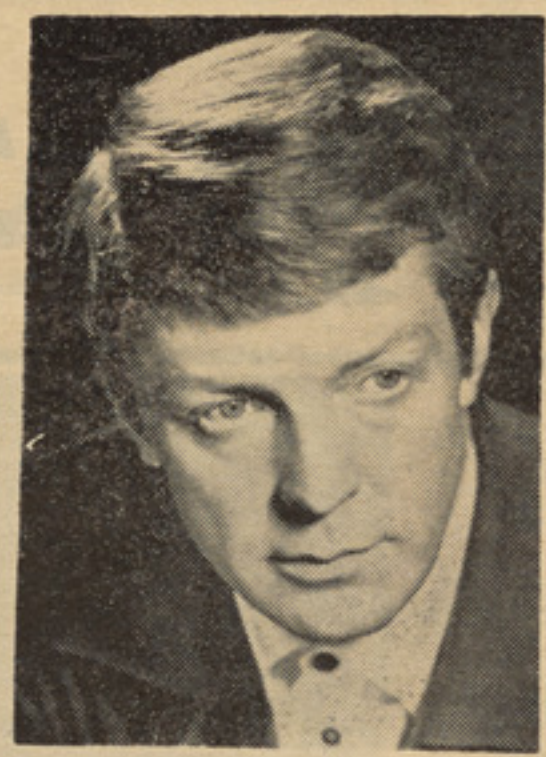

الك استر ژ نیف

چارلزبرونسون

چار لزبرو نسون مرد بی لبخند سینمای امریکا امروز از جمله محبوب ترین و گرانبها ترین هنر مندان بشمار است .زیرا حالا دیگر برو نسون آن هنر مند کمنا مده سال قبل نیست .

او بیست سال پیش وارد عالم سینماشد ودر گمنامی بسر می برد ،بخت او بعد از سالهای ۱۹۶۶ و۱۹۶۷ درخشیدن گرفت . اوبا قیافه‌نیمه سر خپوست وچشمان کوچك وبینی کوتاه خود به آسیائی ها بیشتر شباهت دارد ،وی را مرد خشن سینما لقب داده اند ،زیرا کمتر لبخند میزند .هما ن طوریکه روی پرده سینما جدی وخشن است در برابر خبر نگاران هم قیافه سینما یی خود را حفظمیکند ،اینروز هاخبر حدا شدن او از همسر جدیدش سرز بانها افتاد ،ولی حقیقت موضوع معلوم نیست ،بهر حا ل‌چون هنرمند هالیود است ، اگر هم این خبر راسا خته باشند شاید بزودی تحقق پیدا کند .

یکی ازخواهران ،مابنام پیغله حمیده«م» دو قطعه عکس یکی عکس نانسی سینا ترا ودیگر عکس دوریس دی رابرای تهیه‌کننده این‌صفحه فرستاده است، این‌عکسهارا نشر کردیم امیدواریم بعدازین عکس را با مطلب بفر ستید

الك استرژنیف باقیافة های مختلف از فلم‌های مختلف ونقش های متنو عش

آخرین بخش

برگزیده آلفرد هیچکاک

اثر کنستانتین رکس

ترجمهٔ ـس .وهاج

آزموده

کارلی نگاه مختصری بدریچه تا مینی افکنده سپس از بین یك کیسه کا غذی قهوه‌ای رنگی‌که باخودش آورده بود ،طنابی را بیرون کشید که آغشته با فر آورد های شیمیایی ویکنوع پودر زرد رنگ بود .در انجام این طناب ،سیم نازکی را بسته بود که در آن واحد انجام دیگر سیم را بدا خل سوراخ تامیتی ،بسیم برق وصل نمود. بعد با یگانه گوگردی که با خود داشت ،فتیله را روشن کردو بدون هراس ناظر جرقه های کوچکی شدکه آهسته بسوی انجام طنـاب پیش میرفت .درین لحظه کارلی بدون هیچ تعجیلی رستوران را ترك گفت واز راهی که آمده بود، مراجعت کرد. افزار وآلاتی را که با خودش آورده بود، بجا نگذاشت آخـر او در کار خودش آزموده ومتخصص بود . وی پنجاه متر دور از عمارت رستوران ، عقب بوته ای زانو زد وهمینکه نخستیـن شعله آتش‌را دریکی از پنجره های‌رستوران مشاهده کرد، با قدمهای بزرگ وتند تراز معمول آنجا دور شد .وی فاصلهٔ زیادی را میبایست پیاده طی کند ،ولی هوای خنك ساعات اخیر شب‌این گردش راگوارا ساخته بود .

• • •

مك بانتر ، مالك رستورانیکه درآن‌کارلی اجرای وظیفه میکرد ، گفت :

«دیشب رستوران بادفی سا یکس‌تماما طعمهٔ آتش گردید ».

کارلی که مصروف شستن گیلا سها بود، حالت حیرت زده ای بخود گرفته ،گفت :

«راست میگویید ؟...یقیناً این حاد ثـه بدبختی بزرگی‌برای سایکس‌بار آورده‌است!»

مك بانتر تبسمی کرده ،گفت :

«شاید هم برایش بدبختی بار نیاور ده باشد .اینروز ها کاروبارهو تلداری چندان رونق ندارد ،مخصو صاً که زمستان پشت در رسیده. در هوای سرد چه کسی حاضر خواهد شد ،رود کنار رود خانه خزك تایك خوراك «ستیك» در رستوران سا یـکس نوشس جان کند ؟علاوه برآن شنیدام که‌آقای سایکس رستوران خود را بقیمت گزا فـی بیمه کرده بود ودر آنصورت یکچنین شعله گك آتش میتواند مردی نظیر سایکس رااز درماندگی وافلاس نجات بدهد !»

مك بانتر خندهٔ حسودا نه‌ای‌کرد وخاموش شد .کارلی معصو مانه پرسید :

«آتش از کجا نشا ئت کرده است؟آیا پولیس در میناره به نتیجه ای نرسیده ؟»

مك بانتر شانه ها را بالا انداخـته ، گفت :

«نتیجه گیری پولیس کاملا معمولی است یك تعمیر کهنه ،شبکهٔ کهنه ولینهـا ی فرسودهٔ برق وچوکا تهای خشکیده پنجر ه ها ،مسلماً ایجاد حریق میکند ،یعنی زمینه های آتش سوزی در خود محل فراهم بوده است .»

مك بانتردر حالیکه مشروب‌قرمزی تاریك را بگیلاس میریخت ، ادامه داد :

«بلی ،در ینگونه عمارات ممکن اسـت حریق بخودی خود بوجود آید ... باور ت نمی آید کارلی ؟»

کارلی جواب نداد وگویی مك بانتر نیـز منتظر جواب و ی نبود . کارلی میدانست‌که بعد ازین حرفها ،چه حرفهای دیگر وچـه منطق واستدلال ویا چه حدس وتخمین پیش می آید ،بنابرآن سکوت کرد و بشستـن ظروف ادامه داد .

مك بانتر دیگر حرفی نزد ،یعنی در یـن روز دیگر حرفی نزد ،ولی همینکه هوا سرد تر شد ،وقتی که برف بباریدن آغاز نمود و همه جا یخبندان شد .

هنگامیکه مشاهده کرد عدهٔ معدود ی‌ا ز مشتریان دایمی رستوران دیگر بخانه های شان نشستند ورستوران دیگر از رو نـق مجدد خودشس نیز افتاد ... ، وی‌باردیگـر موضوع آتشس سوزی رستوران سایکس را با کارلی مطرح کرد وگفت :

« شنیده‌ام که آقای سایکس ،همان مرد خوشبختی که رستورا نش طعمه حریق شد در سواحل فلوریدا مصروف شنا است .این یگانه آرزوی من بود که روزی به سوا حـل شاعرانهٔ فلوریدا سفر کنم. »

کارلی که مشغول ترتیب قاشق وپنجـه وکارد روی میز بود ،با حفظ احتیاط جواب داد :

«اگر رستوران شما میسو خت من دیگر میبایست کنار سرکها بنشینم ..»

مك بانتر بدون مکث اظهار کرد :

«هیچ تشویش نداشته باشید ،آقـا ی کارلی .یکی از دوستان من بنام روماپر نس از مدتی باینطرف در جستجوی مردی بـه مشخصات شما است .او میخواهد پیـش خدمت باشی کار آزموده‌ای داشته باشد...»

کارلی نگاهی بچهرهٔمالك رستوران افکنده گفت :

«اما من اینجا احساس آرامش میکنم پیشخدمت باشی ،بسویهٔ که دوست شمـا میخواهد ،مسؤلیت بیشتر دارد ،کار بیشتر میخوا هد ومن ازین پس دوباره جوان‌نمی شوم .»

مك بانتر بالحنی که برای کارلی بـی سابقه مینمود ،گفت :

«بشنوید ،آقای کارلی ،بهتر است خود را گول نزنید وسعی هم نکنید هر دومانند گربه بدور بشقاب فرنی داغ گردش کنیم واز هراس نتوا نیم بغذای شیرین ،زبا ن بزنیم .من خود میتوانم آن کار را انجـام بدهم ،ولی بمن گفتند شما خیلی آزمـوده هستید ودرین زمینه ها تخصص دارند. »

رنگ از رخ کارلی پرید وپرسید :

«چه کسی بشما گفت که ...؟»

مك بانتر خندهٔ مظفرا نه‌ای کرده گفت:

«سایکس ..بیش ازآنکه به‌فلوریدا برود ،همه چیز را به من قصه کرد ... »

• •

کارلی تجربه داشت که‌روز های شنبـه برای اینگونه فعا لیتها مساعـد است .وی حق الزحمهٔ خود را بروز سه شنبه هفتهٔقبل دریافت کرد واز تصادف بد ،روز شنبه با هوای نا مساعد وسردی طاقت فرسا یـی «چند درجه تحت صفر »آغاز یافت .بادسرد پارچه های برف را بشدت بروی رهروا ن میزد وهر ساعت بر شدت برودت میفزود . در رادیو پیشبینی کرد ،بودند که شب هوا چند درجه سرد ترمیشود .

بر خلاف انتظار ،درین شب مراجـعا ن رستوران مك بانتر ،بیش از شبهای دیگـر بود وتا ساعت ۱۲ شب همه مصروف خورد ونوش بودند .

کارلی توانست چند ساعت وقت تر از معمول بامتصدی بار وداع کند. خوب است انسان قبل از یك آتش سوزی ،مختصر ی، همیشه آخرین فرد رستوران نباشد ومتصدی بار همان انسا نی‌بود که بعد از هـمـهٔ مستخد مین رستوران را ترك میداد ود ر اینصورت گواه صادقی بود که هر گو نه اتهام را از دیگران رفع میکرد .

کارلی در محوطهٔ پارکینگ ،بزیر یکی از لوحه های بزرگ رکلام تجارتی منتظر ماند تا آنکه دید مك بانتر بداخل موتر خـود رفت .این همه انتظار در حدود یکسا عت را در برگرفت .برف‌بشدت میبارید وپارچه های آن مانند کریستلهای یخ فرومی‌افتاد. گونه هاوبینی کارلی دیگربی حس شده‌بود. وی‌سعی میکرد که لااقل دستان‌خودرا که‌بین دستکشهای ضخیم یخته ای کرده بود ،در حال حرکت نگهدارد ،آخر او میبایست چند لحظه بعد از انگشتان خود کار بگیرد .

با آنکه زمان مؤفقیت فرار رسیده بود و چند ساعت بعد،وی میتوا نست کار فرما ی خود را برای همیشه خوشحال وممنون سازد ولی احساس میکرد که سردی سوزنده ودرد انگیزی‌تدریجا بداخل‌لباسهای گرمش‌نفوذمیکند

مك بانتر که‌به رویاه زیر کی می‌مانست عواید آنروز را که معمولا تا صبح روز دو دوشنبه در جعبهٔ مخصوص رستورا ن‌باقی می ماند درین‌یك‌کیسهٔ چرمی‌با خودبرداشته سوار موترش شد واز آنحدود دور گردید. کار لی پنج دقیقه دیگر منتظر مانده ، بعد توقفگاه را دور زده ،خودش را بدر واز هٔ عقبی رستوران رسانید .وی حتی‌برای‌یکبار هم از چراغ کوچك جیبی که با خودش‌آورده بود، استفاده نکرد ،زیرا این مرد آزمو ده، بمانند موش بهمه سورا خهای رستورا ن بلد بود .

بقیه در صفحه ۵۷

روزنه ای بسوی تاریکیها

یادداشت از: لیلا ـ تنظیم ازدیدبان

محسن خان مثل اینکه نفسش سوخته باشد ، آه بلندی می کشد ودر مبلی‌فرو میرود ، خنده لبانش‌را از هم باز کرده است ، نگاهی به عمه میکند وبعد رویش رابطرف من بر میگرداند و میگوید :

ـ خوش آمدی لیلا !

بعد چینی به پیشانیش می‌اندازد ومیگوید :

ـ نا راحت بنظر میایی لیلا!

میگویم :

ـ نه .

ـ دروغ نگو . فکر کن اینجا هم خانهٔ خودت است ، باید راحت و وآسوده باشی .

آنوقت بطرف میوهٔ روی میز اشاره میکند و میگوید :

ـ چرا نمیخورید ؟ هر وقت گرسنه شدید بگوئید ، غذا حاضر است .

از این حرف نا راحت میشوم و نگاهی به عمه می اندازم ، اما عمه، انگار که متوجه نگاه من‌نشده‌است، خونسرد و آرام بشقابی بر میدارد ویك خوشه انگور در آن میگذارد وبخوردن می پردازد .

من با شتابزدگی‌بیموردی میگویم:

ـ ما غذا نمیخوریم ، باید برویم خانه ، خواهرم ...

محسن خان با سر فهٔ خو دش حرفم را قطع میکند و نگاه خیره‌اش متوجه عمه میشود .

انگار میخواهد با عمه حرف بزند واز او کومك بخواهد .

فکهای عمه از حرکت بازمی‌ایستد ومیگوید :

ـ لیلا ! اینقدر نگران نباش ،من میروم خانه واگر «سیما» دلشس میخواست میاورمش اینجا .

میگویم :

ـ بهتر است . . .

صدای من در قهقهه مستانه‌محسن خان گم میشود و بریده بریده می گوید :

ـ پیشنهاد خوبی است تو اینجا مهمان لیلا: در حقیقت‌امشب مهمان من هستی ، من دو سه‌مهمان دیگر هم دارم، شاید تا چند دقیقه دیگر بیایند .

بعد قیافه حق بجانبی بخودمیگیرد ومیگوید :

ـ متاسفم که امشب دخترم‌نیست رفته منزل یکی از دوستانش ،ممکن است شب هم نیا ید ، ورنه در پذیرایی از شما اینقدر کوتا هی نمیشد .

ناگهانی سکوت میکند و گوش بصدایی میدهد و آنوقت میگوید:

ـ بنظرم صدای زنگ در بود ، مثل اینکه آمدند .

از دور صدای‌همهمهٔ بگوش‌میرسد وبعد نزدیك میشود ، محسن خان‌با سنگینی از جایش بلندمیشودوبطرف در میرود و هنوز قدم از اتاق‌بیرون نگذارده است که دوزن و دو مرد وارد اتاق‌میشوند، زنی که‌جلوتراست با خنده روی محسن خان را میبوسد ودیگران با او دست میدهند .

محسن خان با چا پلوسی‌بیموردی مرا به مهمانان معرفی میکند واز سابقه دوستی که با پدرم داشته حرف میزند .

زنی که آرایش متناسبی کر ده است ، کنار من می‌نشیند ودیگران در مبلهای دیگر جای میگیرند ودر همان لحظه است متوجه میشوم که عمه در آنجا نیست واز اتاق بیرون رفته است . نبودن عمه تشویشم‌را زیاد میکند و پرسشگرانه به‌محسن خان خیره میشوم .

محسن خان اول بروی خود نمی آورد و اما و قتی‌دلواپسی مرامی‌بیند به ملایمت میگوید :

ـ برای عمه نگران نباش، بمن گفت میروم خانه‌و اگر سیماخواهرت دلش خواست میا ورمش اینجا .

نمیدانم چرا حرف محسن خان باورم نیامد ؟ و نمیدانم چرا ازتنها بودن در آن خانه احساس وحشت کردم ؟

چند دقیقه‌ای به صحبت های معمولی میگذرد و متعاقب آن پیشخدمت محسن خان با سینی پی وارد اتاق میشود ، سینی پی‌باشش گیلاس کوچك که تقریبا انباشته از مایع سرخ رنگ است .

پیشخدمت جلو محسن خان و مهمانان دیگر به نوبت می ایستد و هر کدام گیلاسی بر میدارند ،

وقتی جلو من تو قف میکند ، من نگاهی به پتنوس می اندازم و دلزده خودم‌راعقب‌میکشم ، زنی که‌در کنارم نشسته است ، نگاهی به گیلاس خود می اندازد بعد متوجه محسن خان میشود و میگوید :

ـ چقدر شفاف است .

آنوقت با آرنج آهسته به پهلوی من میزند و میگوید:

ـ لیلا ! گیلاست رابر دار ،شربت جالبی است درحقیقت بهترین‌شربتی است که در خانهٔ محسن خان یافت میشود .

محسن خان چشمکی به من میزند و دستش‌را بلندمیکندومیگوید همه باهم گیلاسهای خود را خا لی میکنیم .

شگفتزده بصورت محسن خان خیره میشوم و او در توضیح‌میگوید:

ـ این عادت من است لیلا! و قتی دوستان یکرنگ یکجا جمع میشوند، باید با هم گیلاس شان را به لب ببرند و باهم‌گیلاس شانرا خاص کنند .

بعد صدایش را پائین میاورد :

ـ فکر نمیکنم تا حال از این شربت خورده باشی ، بخور چیز جالبی است .

همه باهم‌گیلاس شانرا بلندمیکنند وچشم بمن دوخته اند. گیلاس را تا نزدیك لبانم بالا میبرم بوی زنندهٔ آن آزارم میدهد، میخواهم دستم را

خوانندگان عزیز ژوندون قضاوت میکنند

نویسنده ارجمند بناغلی دیدبان!

یاد داشت های غم انگیز لیلا این دختر زجر دیده و آزرده را طوری تنظیم میکنید که غم اندوه خواننده از ملاحظهٔ آن دو چندان میشود .بهر حال من نمی خواهم این قسمت‌مجله شما را با چند جمله دراز وکوتاه وقلم پردازی ها سیاه کنم ووقت‌خواننده را هم تلف بنمایم، منتهی باکمال صمیمیت‌عمیق‌ترین همدردی‌خود را نسبت به لیلایی که مانند صد ها لیلای دیگر اجتماع درمسیر تند باد حوادث، حوادثی که ناشی‌از نابسامانی های اجتماع ما بوده ،فشرده شده است ، تقدیم میکنم . اسم و آدرس خودرا نوشته ام که نزد شما نویسنده محترم محفوظ خواهد بود. من حاضر به هرنوع کمك و فدا کاری هستم بشرطیکه کمك من ضرورت باشد و مؤثر واقع‌شود و در نهایت طرف قبول لیلا واقع شود .

امضاء محفوظ

ص ـ ش

پائین بیاورم ، زنـی که پهلویـم نشسته است مانع میشود ، اشاره به‌گیلاس خود میکند ومیگوید ....

ـ بخور . طعمش مثل بویشـ نیست .

او گیلا سش را به یك نفس‌خالی کرده است و من با نگرانی آنرا به لبم نزدیك میکنم ، پنج جفت چشم مراقب من است . وهمه منتظر اند که من از آن شربت بخورم. و اگـر نخورم چه خواهندگفت ؟ کودکی‌مرا بیش نخواهند پنداشت ؟ فکرمیکنم کاش عمه اینجا بود. کاش بمن‌میگفت این چه نوع شربتی است ؟

زنی که پهلوی‌محسن خان‌نشسته است نگاه تحقیر آمیزی بصورت من میاندازد و به گیلاس خالی خودش خیره میشود . در واقع همه چنیـن اند ، همه با نگاه هایشان مراتحقیر میکنند و از اینکه مثل کودك چهار سالهٔ رفتار میکنم بدشان آمده‌است ناچار میشوم آنهم بخاطرمحسن‌خان که از من بدش نیاید وتصمیم‌نگیرد که آن پنجاه هزار را ندهد، گیلاس را با دلزدگی به لبانم نزدیك میکنم وجرعهٔ از آن می نوشم . ناگهـان سوزشی زبان وحلقومم را فرامیگیرد انگار که سرب مذابی را در حلقـم ریخته ام .

میخوا هـم استفراغ کنم اما جلو خودم‌را میگیرم، حالم‌رابکلی بهم‌زده است واز حلق تا معده ام میسوزد، سعی میکنم بروی خـودم نـیاورم، میترسم ریشخندم کنند ، میترسم مسخره ام کنند. آهسته گیلاسم را روی میز میگذارم،آ نوقت است کـه متوجه میشوم که من چیزی غیر از شربت خورده ام میخواهم از جایـم بلند شوم که‌محسن خان‌ظرفی‌راجلوم میگیرد وبا خنده میگوید : از ایـن بخورا بی اختیا ر تکه گـو شتـی بر میدارم ودر دهان میگذارم، مزهٔ دهنم بکلی تغییر میکند واز دل بدی دیگر رنج میبرم. گرمای ناشناختهٔ در وجودم میدود . حالم دگر گـون شده است . در حقیقت دیگران نیز چنین شده اند .

محسن خان لطیفهٔ نقل میکندوزنی که در کنار من نشسته است از این لطیفه بقهقهه می خندد و بعد متوجه گیلاس نیمه خالی مـن میشـود و سرزنش آمیز بمن خیره میشود و میگوید :

ـ باید گیلاست را خالـی کـنی، میبینی همه منتظر تواند .

وقتی طعم این شربت عجیب یادم میاید تنم بلر زه می‌افتدو میگو یم

ـ نه .

اما او گیلاس را تا نزدیك لبانم بالا آورده است و میگوید :

ـ معطل نکن !

دستم میلرزد . و او گیلاسـ را میان انگشتان لرزانم فرو میـکند و میگوید :

ـ آفرین ، نترس ، باید تاقطره آخرش را بخوری .

من نمیتوانم تاب نگاههایشان را، تاب صدای هایشان را بـیاورم و گیلاس را تا قطره آخر مینو شم .

ناتمام

بخوانید و باور کنید

دشمنان چطور دوستان شدند؟

مانو لیز پا تراکس ٦١ سا له، سی ویکسال پیش یك‌عسکر آلمانی را به قتل رسا نید و امروز محا فظ قبر ستان آلمانی ها ی‌جزیره کریت شده است .

وقتی در ۲۰ماه مـی سال ۱۹٤۱ پاراشوتی هان المان بر فراز جزیره کریت از طیاره پر یدند، ما نو لیز پا ترا کس سر دستهٔ پار تیزان ها از دشمنان سر سخت آلما نی ها بشمار میر فت.

والتر گست آیـــر که در آنوقت رتبهٔ تور نی دا شت و یگانه‌نفریست که جمله دستهٔ خود حین فرود آمدن به جزیره کریـت جان به سلا مت برده خا طرا تش را اینطور بیا ن میدارد: اگر ما نو لیز دران و قت مرا میدید ادامهٔ زند گی بر ا یـــم ناممکن بود. هدف ما اشغال ما لامه بود اکثر رفقای چتر باز ما مر ده فرود آمدند و باقیمانده همه ز خمی شدند من در پای خود ز خم‌برداشتم وآن‌درست وقتی بود که به زمین می نشستم تورن گست آیرتوانست

خودشس را مخفی کند وبه‌این‌ترتیب از چنگ یو نا نی ها نجات یا فت. اما اودران زمان ما نو لیز را د یده بود و هیچگاه نمیتوا نست قیا فهٔ اورا از یاد ببرد. و قتی والترگست ایر به جز یره کر یت ر فت تا ا ز قبرستان قر بانیان اشغال جز یره دیدن کند. در قـبر ستان مستقیما بادشمن سر سخت زمان جنگ خود مقا بل شد. ما نو لیز روی قبرهایی راکه تازه کنده شده بود پاك میکرد هر دو نفر و ارد مذاکره شد ند و حین خدا حافظی برای هم د ست تکان دادند. آنها اکنون آ شنا یان خوبی برای هم بودند. و قتی شعبه مؤ ظف ر سید گی به قبر ستان های آلمان در خارج کشور مو ظفین‌خود را به یو نان و جز یره کریت‌فرستاد در جزیره کریت یگانه کسی که‌بهتر میدانست اجساد المانی ها در کجا دفن میباشد ، مانو لیزپا ترا کس بود .

به این ترتیب او به آلمانی ها کمك شد تا اجساد مرد گان ز ما ن جنگ خود را که در هر کجاپراگنده افتاده بود پیـــدا کنند. ما موران مؤظف آلمانی را در احداث‌قبرستان کمك شد.

ما نو لیز در عو ض کار نا مطمئن‌که به حساب سا عت به وی اجرت داده میشد، اکنون کار ثابتی پیدا کر ده وآن محافظت از قبرستان آلما نی های جز یره کریت میبا شد.مانولیز که زمانی دشمن سر سخت الما نی های جزیره کریت بود امـروز ا ز قبر ستان آنها مرا قبـت مـیکند مانولیز دریـن باره مـی گـو یـد: خوشحالم که باز هم درینجا آلمانی ها بودند و ر نه برای من پیدا کردن کار مشکل بود زیرا من اکنون ٦١ ساله شده ام .

آیا واقعا کاینات میلرزد ؟

تحقیقات علمی‌بین المللی در بار ه امواج نیروی جاذبه

درفرضیه نسبی خـود البـر ت اینشتاین درسال ۱۹۱٦ این مسالهٔ علمی را پیشگوئی کرده بود.ژوزف وبر فیز یك دان امریکائی‌مد عیست که‌درسال ۱۹٦۷ برای نخستین بار امواج سماوی جاذبه زمین‌را برروی نوار ضبط کرده‌است .اینك بمنظور کشف قطعی آثار لرزشس در اعماق کائنات ،بخشی فیز یك وفیزیـــك نجومی انستیتوت ما کس- پلا نك درمونیخ ،پا همکاری‌محققا ن‌شوروی انگلیسی ،فرانسو ی وژاپنی بدنبال کشف امواج اسرار آمیز نـیرو ی جاذبه است. مرحله نخست مساعی محققان متوجه بررسـی گزار شـا ت همکاران امریکائی‌شان‌است .بوسیله آنتنهای مخصوص‌که‌هزاران کیلومتر باهم فاصله‌دارند،نامبردگان توانسته اند علائمی رادریافت نمایندکه طبق نظر ژوزف وبر ،منشاء آنـــها در کهکشان است. وی مشاهدات خود را «رویداد ها» نامیده است .

چون این «رویداد ها» تقریبا هر دوروز روی نوار های مقنا طیسی ضبط شده‌اند ،دیگر محققا ن نسبت به آنها چار نوعی تردیدگشته اند. زیراهمه آزمایشات برای تو ضیـح این «رویداد های کائناتی» د رچهار چوب فرضیه های موجوددر خصوص سیستم کهکشان ،بدون نتیجه مانده است. باعتقاد دانشمندان فیز یـك نجومی ،لازمه امـــواج جاذ بـه ای بقدرتهای ضبط شده ،وجود چنـد خورشید درنقطه ای از کـهکشا ن میباشد .در اینصورت میبا یستـی که کهکشانها ازمدتهاقبل حـــل گشته و به انرژی خالص‌تبدیل‌شده باشند.

اما مشهو داست که‌این گو نـــه نیست .بنابر این محققان مو نیـخ میخواهند نکته اشتباه رادر نظا م پژوهشهای ژوزف وبر مطا لعـه و کشف نمایند .برای این منظـو ر همانند قلبی برای سیستم‌آنتنها ی وبر، تعدادی سیلندرهای آلومینیومی بطول ۱۵۳ سانتیمتروقطر ٦۳سانتی متر در مونیخ وروم ساخته اند که هریك ازآنها با ۱۳۰۰ کیلو گـرا م وزن به‌سیم نازکی آویزان اسـت- سیلندر های مذکور در دیـگـها ی فولادی جا داده شده اندکه، هوا ی آنها بوسیله پمپ کاملا کشیده شده وبالنتیجه دربرابر هر گو نه نفو ذ خارجی مصو ؤن میباشند. باادوات بسیار حساس الکترو نیکی نـــو سانهای این سیلندر هاکه تقر یبـا یك هزار کیلومتراز هم فاصله دارند، سنجیده میشوند ، تقو یت‌میگردند وسرانجام بگو نه مطمئن بر رو ی نوارهای مقنا طیسی سنکر و نیز ه زمانی، ضبط میگردند .برای محد ود ساختن بحد اقل«جنبشهای حرارتی» سلیندر های آلو مینیومی. سنجیده های نوسان رابگونه ای متفاو ت ا ز سیستم امریکائی بر روی آنتنها ی نصب کرده اند.

یك کا مپیوتر در انستیتو ت‌ماکس پلانك در مو نیخ در حال حاضـــر مشغول ارزیابی‌نخستین خصوصیات ضبط شده برروی نوارهای مقناطیسی است.

هزار و یک گپ

بقلم : شرمندوك

۴۰

تبلیغ در هر زمینه ای موثراست، اگر رهبران و زمامداران کشور ها بخواهند مردم‌رابطورشا یسته‌رهبری کرده در میسر ترقی قراردهند، راه وروش خودرا وایجابات مملکت را برای آنها تشریح میکنند. از روز اعلام جمهوریت عملا جنب و جوش درمردم دیده میشوذ و هر کس بیشتر از سابق احساس مسئولیت میکند ،زیرا نظام نو افغانستا نمردم راتکان دادو متوجه این مسئو لیت ساخت .نا گفته نماند که تبلیغا ت سؤ هم وجود دارد ،کمپانی ها ی خارجی ، شرکت های‌بزرگ تولیدی غرب برای بازار یابی‌وبرای استثمار مردم جهان سوم از هرنوع تبلیغ‌سؤ وضد منافع آنها وموافق به‌منا فع خود استفاده مینما یند.

برای آب کردن اشیای تولید ی خود از هرو سیله نشراتی ما نند رادیو تلو یزیون مجلات و مهمترا ز همه فلم استفاده میکنند ،لزوم مدرن شدن ذریعه لباس واجناس را ا ز طریق این‌همه تبلیغ دردماغ آ نها تداعی مینمایند . غرب زدگی و مود پسندی که‌ما از آن انتقاد میکنیم و جوانان خودرا به پر هیزاز آن‌ترغیب می‌نمائیم مشکل عمده ویگانه کشور مانیست .هند ،ایران پا کستا نو سایر کشور ها هم بیشتر وکمتر از ما دچار این مشکل هستند، در اینجا ست که‌باید تبلیغا ت با تبلیغات بجنگد جنگ تبلیغا تی به پیمانه وسیع در کشورما باید رشد کند تا آنجا که هرنوع تبلیغ سؤ رابه شکست مواجه سازد ،گاند ی درهند این نوع‌تبلیغ رابرا هانداخته بود، تبلیغ مفیدی رابرضد تبلیغات استعماری .

استعمار جدید تبلیغات جد ید دارد، بایدعلیه این تبلیغات به پا خاست.

جوان ما باید بعوض خجا لت کشیدن از استعمال مواد وکالا های مؤلدهٔ وطنی نه‌تنهامباهات کنند،بلکه درین قسمت پیشرو شده دیگران را تشو یق نمایند.

برای آگاهی جوانان و رو شن کردن اذهان شان معلمان مکا تب نقش عمده دارند ،چه سخن استاد درشاگرد نفوذ انکار ناپذیر ذارد ، بخصوص اگر معلم جوان‌خود لباسی می‌پوشد ساخته شده از تکه های وطن وبعد در صنف برای‌شاگردان درقسمت مفاد اقتصا د ی استفاذه از اجناس وطن تشریحا ت‌میدهد وآنها رابه اضرار فرار اسعار ا ز کشور وراه یافتن کالا های خار جی آگاه میسازد، بدون شك شاگرد ان باآگاهی ازاصل مطلب وبا پیرو ی ازاستاد خودبه طرف‌اجناس تولیدی وطن گرایش پیداکرده و همین گرایش اقتصاد مملکت را تقویه وصنایع را نیرو مند میسازد و بهترین مبارزه یك جوان در همین قسمت خواهد بود .

روزی یکنفر میگفت که‌باید وزار ت معارف مسأ له متحد الشکل‌ساختن لباس شا گردان‌مکاتب رااعم ازدختر وپسر مطا لعه کند واز تکه های‌وطن برای لباس هرلیسه رنگی راانتخاب نماید . بدینو سیله جوانان‌بمصرف کردن محصو لات‌وطن عادت میگیرند وهمچنان بخاطر مشخص شدن خود ونگهداری نام‌خوب لیسه وخانوا ده خود از هر گو نه‌حرکت خلاف‌آداب اجتماعی پرهیز میکنند ، آن شخص گفت:

باوجود اینکه تکه‌سیاه رنگ‌برای لباس مکتب دختران تجویز گرد یده اما با این هم بسیاری از دختران فامیل های مستعداز گرا نبها ترین تکه‌های خارجی‌برای خود لباس‌مکتب میسازند در حالیکه در داخل کشور ما تکه های خوب وقابل استفاده ای تهیه میشود .

بهر حال نمیدانم نظر آن شخص تاچه اندازه معقول‌است‌ولی روآوری جوانان وبالاخره همه مرد م به محصولات وطن برای ر شد صنعت کشور یك امرلازمی بشمار میرود .

واینهم یك‌راه دیگر استفاده از حیوانات بحری

۴۱

آنوقت‌ها که‌ما درمکتب در پهلوی مضامین دیگر رسم وکار دستی هم کار میکردیم معلم ر سم ما هفته یك روز به صنف آمده باتباشیر روی تخته گلدان ، صراحی ویا جك آ ب رسم میکرد وبعد رویش رابطرف ما کرده میگفت :

ـبچه‌ها از روی این رسم در کتابچه رسم‌خود کارکنید.ماهم‌شروع میکردیم به‌رسم کردن ومعلم ماکتاب ویا مجله ای‌راگرفته بخواند ن مشغول میشد ،هرقدر میکو شیدیم نمیتوانستیم مانند ر سم معلم ما بکشیم کاغذ را سیاه میکردیم وبعد با پنسل پاك دوباره آنرا پا ك مینمودیم واینکارآنقدر تکرار میشد که ورق کتابچهٔما می‌شارید وشکاف میشد ، د ر آ خر سا عت معلم صا حب ر سم ما ازجایشس بلند شده رسم های ما را اصلاح میکرد .روزامتحان ما مجبور بودیم روی یك‌ورقه که برای‌ماتوزیع میشد رسم بکشیم وموقع سپر د ن رسم به معلم یك‌کار دستی هم‌تقدیم نمائیم .معمولا بچه های‌پولدار صنف ما کار دستی را از بازار میخرید ند وبچه های که‌پول نداشتند ، یکی‌از افراد بزرگترخانواده برای‌شان‌چیزی میساخت تابه معلم رسم وکاردستی نشان بدهد. ما خیال میکر دیم که فقط هدف ازمضمون کار دستی‌نشان دادن یك کوتی‌گك ، دسته گل و گلدان به معلم رسم است، چون معمولا نمرهٔ خو برا بچه هایی میبردند که کاردستی خودرا ازبازار میخریدند.

متاسفانه در بعضی مکاتب همین وضع دوام دارد وهنوز هم مساله کار دستی درست حل نشده. روز های امتحان در بعضی دکان ها ی

بقیه در صفحه ۵۷

تااینجای داستان :

گنتر مامور لایق پولیس به‌تعقیب‌سازمان‌بقه‌ها دوسال تپید اما به‌اثر اشتباهی زنده گی‌اش را ازکف داداکنون الك معاون کمیسر پو لیس به‌تشویق دیك گاردو ن به تعقیب‌مایتلند پیرکه‌مردمرموزی‌است‌برآمده برای‌بنت جوان که‌نزد مایتلند کا رمیکند،به‌اثر تشویق لولا بسا نـــو اپارتمان لوکس به‌کرایه گرفته می‌خواهد به‌خدمت خودنزد مایتلند پیر خاتمه دهد ،اما ایلابنت خواهر رای‌از تغییری که‌درزندگی برادرش‌رونما شده ناراحت می شود .

مردی با تابعه

ظاهراً چنین استنباط میشد که جان بنت بازندگی جدید پسرش موا فق بود وتصور مینمود پذ یر ش چنین زندگی برای جوانا نی بـــه سن و سال پسرش یك احتیاج طبیـــعی میباشد . اما در نهاد خود نارام و هراسناك بود.رای‌یگانه پسر او بود که بو جودش در زندگی خود سخت مباهات میکرد . اگر چه اواین غرور راهرگز از خو دنشان نداده بـود. هیچکس بهتر از جان متو جـــه آن خطراتی نبودکه زندگی دریك شهر هستی‌جوانان راتهدید میکرد.وهیچ فردی، رای رامثل‌اودرست نمیشناخت ایلا دربرابر پدرش سکوت اختیا ر کرده بود. اما نتوانست به‌نارا حتی خود غلبه کندوسر انجام تصمـیـم گرفت اقدامی بکند. در رو ز یـك شنبهٔ اخیررای‌نسبت وضع فیصدی معاش خود نزد خواهرش شکا یت کرده بود . او با تردد وحشیا نـــه تذکر داده بو دکه میخواهد کـار و بارشرا گذاشته به شغل دیگـــری بپر دازد . این مو ضوع ایـــلا را ناراحت سا خت . خانوادهٔ بنت که صاحب خانهٔ شخصی از خود بـود راهی جز این نداشت که بادرآمـد محدود به زندگی خود سر وصورت بدهد . مصارف‌روز مرهٔ شان‌بشکل مضحکی ناچیز بـــود. زن هر روز از ده به‌منزل شان می‌آمد وکارهای سنگین را انجام میداد. وهفته یـك مرتبه در شستن‌البسه کمك میشدو این یگانه وجهٔ لو کس در زندگـــی شان بشمار میرفت‌که‌پدرش بادرآمد ناچیز اجازه میداد .

یك روز که جانسن از دهلیـــز مرمری عمارت مایتلند میگذ شـــت دفعتاً متوجه یك قیافهٔ جذاب شدکه ازدروازه ورودی داخل شد وتقریبا درحال دویدن‌خودش رابه اورساند.

ـماد موازل بنت عزیز وقشنگ باچه شتاب دلپذیری خودتانـرا به اینجا رسانده اید اما متا سفانه‌رای اینجا نیست وشما باید یك کمـــی منتظر بما نید .»

ـجدی خو شحال هستم کـــه‌او اینجانیست . من میخواهم با آقا ی مایتلند صحبت‌کنم. میتوانید امکانات این ملاقات را فراهم سا زید ؟

درسیمای گشاده وفیلسو فا نـــه جانسن کمی گرفتگی پیدا شد .

او گفت :« تصور میکنم این کار مشکلی باشد . آقای مایتلند هـیچ کسی را نمیپذیرد. حتی بزر گترین سرمایه داری های شهـر را هـــم ملاقات نمیکند . او از خانـمـها و بیگانگان بخصوص‌نفرت‌دارد. گرچه مدتی طولانی میشود که نزد اوکار میکنم ولی تا هنوز مطمئن نیستم‌که بامن عادت کرده باشد . بهر حا ل درچه موضو عی میخوا هید بـا او صحبت کنید ؟»

ایلا متردد ماند :راجع به‌معاشـ رای بااو حر ف‌میزدم .» وبعد وقتی جانسون سر شی‌رابه علامت رد تکان داد ایلا اظهارداشت: موضوع‌بسیار مهم است آقای جانسن شمامیدانید که‌رای طبع متلون دارد. واگرمعاش اورا از آ نچه هست کمتر کننـــد معنایش این‌خواهد بود که ـاخ شما رای را خوب میشنا سید .!»

اوسر شرشور داد: «من برا ستـی نمیدانم درین مورد چه کاری ازمـن ساخته است ؟؟ اندکی فکر کـر ده متر ددانه اظهار داشت: بهر حا ل نزد مایتلند به‌بالامیـــروم واز او می‌پرسم . اما شرط میبندم کـه او شمارا نزد خود نخواهد پذ یرفت.»

اما وقتی آقای جا نسن بر گشت ایلا از دور اوراخندان یافت .

جانسون گفت:زودتر باید بروید تامجال فکر کردن نداشته باشد. »

هردو بطرف لفت رفتند وجانســـن گفت: « شما شخصا سعی کنـــید ماد موازل بنت‌رابه‌یك اتاق کو چك که‌دارای موبل راحتی بود ر هنمایی کرده به‌میز تحریری که‌در آنجا بود بود اشاره نمود. روی میز پـــر از کاغذ ونوشته هابود. جانسن اظهار داشت: این اتاق کار منست . یـك

یلا باانگشتهای مرتعش به بازوی جانسن چسپیده گفت مایتلند آدم بی عاطفه و بسیار وحشتناک است .

دروازهٔ گلابی رنگ اتاق اورا بااتاق کار مایتلند وصل میکرد . جانسن آهسته به دروازه زدو د ر حا لیکه قلب ایلا بشدت میزد.

وارد دفتر مایتلندشده آن مردعجیب رادر مقابل خود دید. اتاق کـار او وسیع بود . شکوه ودیکو ر اسیون لوکس اتاق ، ایلارادچار بهت وحیرت ساخت واز تعجب زیاد نفســشس بند آمد . در پشت میز مایتلند پیر راست نشسته بود واز زیر مژه‌های نسواری رنگ وغلو ایلا بنـــت را میدید. او مثل یك ارباب که به کنیز خود ببیند اورامیدید، ودر عین زمان از ایلاقدری وحشت داشت گویااینکه از ناحیهٔ کدام عمـل نادرســـت و مجهولی دربرابر ایلا میهر ا سیـد یقینا از ناحیهٔ اهمال در پو شید ن لباس نبود ،و یا پیشر فت سنشـ باعث آن نمیشدزیراکبر سن تاحدی حرکات را متین‌ترو مو قر ترمیسازد اما این مرد پیر صرف از ناحیـهٔ مجهو لی می‌هراسیدونگاه‌پر سشگر او فاقد آن اطمیانی بود که‌انتظارش را میتوان داشت . او طوری جلو ه مینمود که گویا شدیداً ناراحـــت باشد .

جانسن به‌معرفی پر د اخـــت : ماد موازل بنت هست شما بخا طر دارید که برادرش رای ما مور کسه ماست ماد موازل بنت خواهش دارد که‌شما درتصمیم خود را جع بقـطع معاش او تجدید نظر بفر ما ید.

آقای ما یتلند با بیحو صله گـی بدن خشکش‌را تکان داده جواب داد برای‌من هیچ فرقی‌نمیکند که زندگی مرفه‌دارید یااینکه در رنج ونادار ی بسر می‌بریداگرمن تصمیم به وضع معاش کسی گرفتم‌آنرا عملی میکنم. فهمیدی؟»

ایلا باوضع‌هراسناکی به صورت مایتلند خیره شد صدای مایتلنددور گه وخشن‌بود. لحن وآهنگ‌صدایش غیر مهذبانه بود .

اگر اوازکار ومعاش خود راضی نیست میتواند بر ود ، هر کجا که دلش میخواهد واگر این فیصله من خوش شما هم نمی آید شما هم هر کجاکه دلتان‌میخو اهد میتو انیـــد بروید. سپس چشمهای خیره خودرا باز کرده باناراحتی جانسن را دید و اضافه نمود : ازآدمهای تنبل مثل برادرشما در کو چه بازار فـراوان است ومن هر روز میتوانم تعدا دی از چنین اشخاص را بدون ز حمت استخدام کنم . فقط کاری که بایـد بکنم صدا زدن آنها از سر خیابا ن است وبس. میلیو نها نفر وجـود دارد»جانسن به‌نوك بوت به طر ف دروازهٔ خروجی رفتـــه دروازه رااز پشت سرخودوماد موازل بنت بست که‌او هم از عقبش‌اتاق‌راتر ك گفته بود .

ماد موازل ایلا اظهار دا شـت : این فر تو ت مرد بد طینت وزشتی است شما چطور اورا تااینندم تحمل کرده اید ؟»

مرد چاق بسرعت خنده یی کرده جواب داد : او حق بطر فـا سـت ومیتواند از بین یکنیم ملیون بیکا ر روی خیابان اشخاص مورد احتیاج خودرا پیداکند. ایلاجواب داد: «من هیچ معلومات ندارم » وبعد بادست لرزان خودبه‌بازوی جانسن چسپیده اضافه نمود : این‌آدم تااین حد بـی عاطفه‌است محض به‌خا طر شـــما متاسفم .او آدم وحشتنا کیست .»

به خاطر شما متـا سفـم او آدم وحشتنا کیست .؟

ـ« او مرد خود خواهی است اما مرد بد نیتی نیست اگر همینقدرمی فهمیدم که‌او چرا شمارا پذیر فت؟

ـ«مگر او هیچ کسی را نمـــی پذیرد ؟»

جانسن سرشس رابه علامت نفی تکان داد: در صورتیکه ملا قا تشس بکلی غیر مفید باشد. احتمال دارد درسال یکی دو مورد پیشس آید که کسی را ملاقات کند. تصورنمی کنم دردفتر اصلا جایکی از ماموریـــن حرف بزند حتی بامدیرهاهم صحبت نمی‌کند.

جانسن ایلا رابه دفتر عمو مـی رهنمایی کرد.رای هنوز به‌دفترنیامده بود.وقتی ایلا ازاو بسیار سوال کرد جانسن اعتراف نمو د :«حقـــیقت اینست که‌رای اصلا امروز به دفتـر نیامده است .او خبر داده که‌امروز بعلت کسالت مزاج نمی تواند بـه کارشس حاضر شود.

ایـلا با ناراحتی پرسید. اما رای که‌مریضس نمی باشد ».

ـ« نه‌من باو تیلفونی حرف ز دم اودر منزل جدید شس تیلفو ن‌دارد.»

ـ« ایلا باترسی وو حشت‌اظها ر داشت:» فکر میکردم یـــك اتا ق ساده باشد .امااو یك‌اپارتمان کامل را به‌اجاره گرفته نمیدانم از کجا؟» ایلا احساس یك‌زن خانه داررا دران لحظه داشت .

جانسن به آرامی پاسخ داد:

ـ«درنایت برایت .بلی کرایـــه عمارت بلند معلوم میشود اما مـن تصور میکنم که‌او ارزان بـدســت آورده است یك نفر که‌عازم خار ج بود منز لشس را به نـــرخ کـــاه ماشس‌به‌او به‌کرایه‌داده‌است‌مادموازل بنت اجازه میدهد که سر باز حرف بزنم؟»

ایلا بنت باعجله اظهار داشت : اگر درباره رای خواسته باشید به فرما یید حرف بزنید .

جانسن گفت: درین اواخر رفتار رای مرانا راحت میسازد البته مـن

بقیه در صفحه ۸۵

کوتاه . دلچسب . خواندنی

برای شما خواندیم .

بیماری های ما !

آورده‌اندکه بقراط روزی‌نزدیك بیماری درآمدونبض ودلیل اوبدید آنگاه او را گفت : ـبدانکه من وتو وبیماری سه کسیم و هرسه‌مخالف یکدیگر !اگر تویار من شوی وآنچه ترا بفرمایم از آن نگذری وآنچه ترااز‌خوردن‌آن باز خوردن آن باز دارم دست بازدار ی ما دوتن شویم وعلت تنها ماند ـبروی‌غالب‌آئیم چه هر گاه که دوتن هم پشت ویکدل شوند بر یك‌کس غلبه توانند کرد و! ین‌حکمتی عظیم لطیف است وعاقل حقیقت سر این داند .

(از جوامع الحکایات)

دستگاه اسرارآمیز زیر دریائی

این دستگاه شگفت انیگیز سوند زیـــردریا ئی که بنام «پنگو ئین »خواند ه‌شد ه بیك مینی طیاره بابا لهای دلتا شبا ـهـت‌دارد .دارای ۷۰ـ۳ متر طول و۲متر شعا ع است ودر ابتدا در اعماق ۲۰۰ متری در یاشناور خواهد بود .با وجود ظاهر ساده‌اش مجهز بادوات ووسایل فنی بسیار دقیق می‌باشد ودر اعماق تا ۳۰۰ متری دریا قادر با اندازه گیری ترسیم نقشه های دریا ئی ونمونه برداری از خاك کف وآب دریا است وبوسیله یك کیبل ۱۰۰۰ متری با یك کشتی‌مادر در ارتباط خواهد بود .

در عین حال ودر صورت لزوم میتو انداطلاعات حاصله را به اقمار یا مرا کـــز مخابراتی دریائی وزمینی مستقیاً مخا بـــره‌نماید .

«پنگوئین» مذکور از نوعی ماده مصنوعی‌با تقویت الیاف شیشه ای ساخته شده دو تن وزن دارد بدون سر نیشین بوده وقابل‌هدایت از دوریا هدایت پرو گرامی میباشد یك دستگاه اتوماتیك خاص که مشخصات‌آن‌را کار خانه المانی فوکر کاملا محر مانـــه نگا هداشته است .

پیوسته فاصله کافی بین «پنگو ئین »وکف دریا وموانع در راه او را در عمـــق دریا تامین مینماید .

عکس جالب

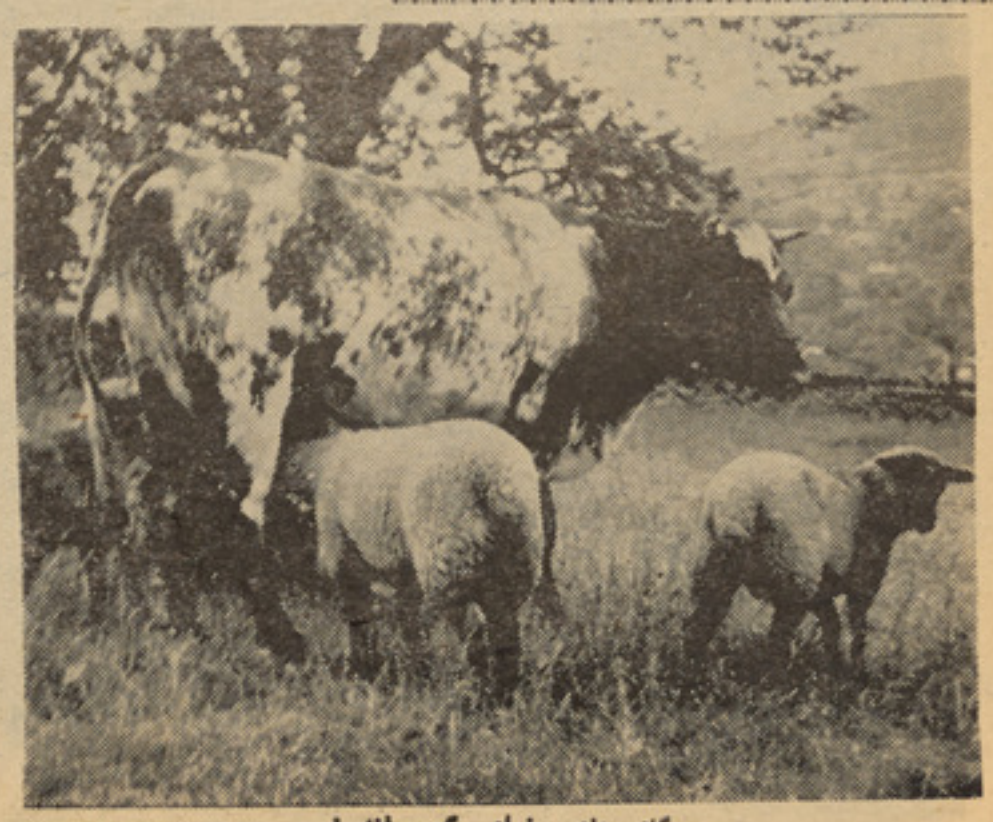

گاو، مادر رضاعی گو سفند !

وضع ریکارد!

دزدان آثار هنری ایتالیا که‌در سر قـت تابلو های عالی هنری تقریباً تخصیص دارند در سال گذاشته ریکارد جدیدی را در کار خود قایم کرده اند ،چنانکه در طـــول سال ۱۹۷۲ مجموعاً ۵۸۴۳ تابلوی عالی و۴۰۰ را سر قت بر ده‌اند .

سرعت وسطی عراده جات

مطالعاتی که در یکی از موسسات علمی ویا نا بعمل آمده است معلوم گردیده کـه سرعت وسطی حرکت عراده جات‌در مرکـز شهر ویانا از هشت کیلو متر فی ساعـــت تجاوز نمیکند .

در نتیجه این تحقیق چنین پیشنهاد بـه عمل آمد که باید ساحه مرکز ی‌شهر ویانا را ساحه پیاده گردی اعلام کنند زیرا درآن صورت موتر سوران ازرنج اعصاب خرا بی وپیاده گردان ازتنفس هوای آلوده نجـا ت می یابند .

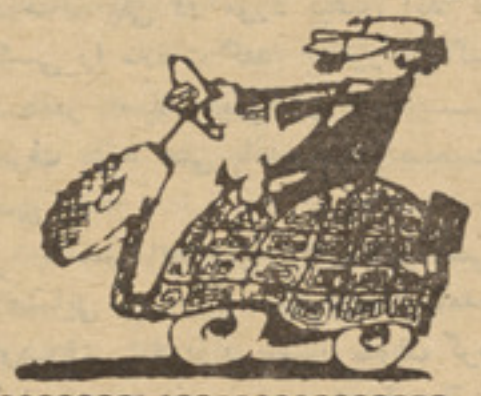

مسابقه بستن قنداق بین پدران

اداره حفظ الصحه ها مبروگ اخیرا یك مسابقه غیر عادی برای شوهرانی ترتیـــب داده بود که در انتظار پدر شدن هستند. نامبردگان میبایستی یك طفل را البته گدی درین مسابقه انجنیر اشتیانر ۳۰ ساله برنده شدورا سوپر پدرر القب گرفت همسر ش گویستین از این جریان عکسی بر داشت.تا بعد ها شاهد اعتراف شوهر ش به تساوی حقوق کامل زن ومرد باشد .

بردن در گاری بچه ها بتوسط پدران در جاده‌ها وپارکهای جمهوریت اتحاد آلمان‌امروز یـــك کار عادی است همکاری در خانه‌داری از آشپزی تا اطو کردن ـدیگر مساله ا ی برای شو هران امروزی نمیباشد .

نگرانیهای برندگان جائزه نوبل از آینده

بیست وسومین کنفرانس‌برندگان جائزه نوبل که در شهر لیند اوبرپا شده بود ، تحت تاثیر هشدار های صریح‌در باره روند خطر ناك‌کنونی مدنیت قرارداشت .پر فسور هورست اهمکه هنگام گشایش کنفرانس یاد آور اثرات منفی تعدادی از پیشر فتها ی

تکنیکی گردید .وی گفت ،فقط آنگاه در این دنیای تحت سلطه علوم طبیعی وتکنیکی ، منابع کیفیت حیاتی ساکنان کره زمین‌قابل تامین‌خواهد شدکه از علوم اجتماعی استفاده گسترده تری بعمل آید باعتقاد پرو فسو ر مذکور بایدیك سیستم زنگ‌وخطر هنگام‌به‌او جودآورد که‌مادام که‌هنوزفرصتی برای‌اقدامات متقابل میباشد اختلافات‌اجتماعی‌خرابی اوضاع را اطلاع دهد .

در حالیکه اکثر دانشمندان که به لیند او آمده بودند سخنرانی های علمی در آن چنان سطح بالا ایراد نمودند که برای افراد عادی قابل درك نبود .دانشمند انگلیســـی دنیس گابور زنگ خطر را برای همه‌بصدادر آورد .واین زنگ خطر «بحران انرژی »نام داشت .

گابور بحران انرژی ومواد سوختـــی را معلول زیاده رویهائی دانست که ،ملـــل صنعتی خودشان موجب گردیده اند لااقل‌از ده‌سال باینطرف روشن بوده است کـــه استخراج بیحساب مواد اولیه به بدبختـــی بزرگی منجر خواهد گردید ،مگر اینکه‌منابع جدید انرژی کشف شوند .اکنون تامیـــن انرژی بصورت بزرگترین نگرانی جا مـــعه

بشری در آمده است وامروز نخستین مظاهر آن در نقاط مختلف جهان بچشم میخورد . فقط در پر تو انصراف از «مسائل چنیـــن

تجملی »بنفع کشف‌سریع منابع‌جدید انرژی بشر خواهد توانست ادامه مدنیت صنعتـــی وپیشرفت دموکراسی را تضمین نماید .

طی کنفرانس نامبرده فقط از سخنـــا ن ایزید وررابی دانشمند شهیر فیزیك اند ك خوشبینی تجلی میکرد .وی علم ودانش را حلقه ارتباطی بین ملل خوانـــد ویاد آور ضرورت کنترل همه جانبه شکستن اتم از یکطرف وبکار گیری انرژی اتمی برای مقاصد

صلح آمیزی از سوی دیگر گرد ید .رابی همچنین پیشنهاد کرد پوهنتون های قاره ای یاحتی جهانی تاسیس گردند که ،دیپلم آنها در همه جابه رسمیت شناخته‌شود وبدینگونه راهی بروی «جهانی گشتن »علم ودانش و بهم پیوستن ملتها گشود «شود .

برای نیل باین هدف دنیای غرب بایدکمال اهتمام را برای نزدیکی بیشتر با شوروی‌و چین بعمل آورد .

گلهای گل

منت دیدار

ای زعشقت روح را آزار ها — بردر توعشق را بازار ها
ای ز شکر منت دیدار تو — دید مرا بر گردن دل بار ها
عاشقان در خدمت زلف تو اند — از کمر بر ساخته زنار ها
فتنه را در عالم آشوب وشور — با سر زلفین تو آزار ها
نیستم بادرد عشقت لحظه یی — خالی از غمها واز تیمار ها
برامید روی چون گلبرگ تو — می نهم جانرا ودلرا خارها
تا «سنائی» بر حدیث چرب تست — غره چون گفتار بر گفتار ها
دارد از باد هوس آبی بروی
با خیال خاك کویت کار ها

«سنایی غزنوی»

از مولوی بلخی

آتش عشق

راست گفتی عشق خوبان آتش است
سخت میسوزاند اما دلکش است
از خدا خواهم که افزونش کند
دل اگر دم زد پر از خونش کند
کاش از این آتش ترا بودی خبر
باخبر بودی که این بیداد گر
سینه را هر چند دارد زار تر
هر چه دارد دیده را خونبار تر
مرغ جان را خوش نواتر میکند
باغ دل را با صفا تر میکند

آتش پنهان

گردلم اینگونه آه دمبدم خواهد کشید
آتش پنهان من آخر علم خواهد کشید
زیر کوه غم تن فرسوده کاهی بیش نیست
برگ کاهی چند یارب کوه غم خواهد کشید
تنگ شد بر عاشق بی خانمان سدوجود
بعد ازین خودرا بصحرای عدم خواهد کشید
نم گرفت از اشك من دیوار هر سرمنزلی
اشك اگر اینست بام چرخ نم خواهد کشید
حرف بیدادی که برجان آید از کلك قضا
دور چرخ آنرا بنام من رقم خواهد کشید
جرعه نوشی بزم رندان را بشارت ده که او
سالها آب حیات از جام جم خواهد کشید
چون «هلالی» خاك گشتم بر امید مقدمش
وه چه دانستم که درخاکم قدم خواهد کشید

هلالی «هروی»

چهار همسفر

یغما من وبخت وشادی وغم با هم
کردیم سفر بملك هستی زعدم!
چون نو سفران میان ره بخت بخفت
شادی ره خود گرفت من ما ندم و غم

از: بودلر

دریا

ای انسان، تو همواره دریا را گرامی خواهی داشت، در آئینه توست، درون امواج بی پایان آن روان خود بنگر، روح تو چون گردابی بیش نیست.

تو دوست داری در سینه تصویر خود فرو روی وآن را بادیدگان وبازوان خوددر آغوش کشی، دل تو باآن همه غوغا گاهی به ناله های مدام ووحشی دریا گوش فرا می دهد.

شما هر دو تاریك و پر ابهامید. ای انسان هنوزکسی باعماق غرقابها تو نرسیده ای دریا، کسی شکوه درونی ترا نمی داند.

شما چقدر در پنهان داشتن اسرار خود حسود هستید با این وصف قرون متمادی است که بدون رحم وپشیمانی همدیگر رامی جویید.

شما کشتار و مرك را دوست دارید، ای مبارزین ابدی ای برادران تسکین ناپذیر.

ترجمه عبدالله شفیقی

پیام

به سر کرشمه از دل، خبری فرست ما را
ببهای جان ازآن لب، شکری فرست ما را
بغلامی تو ما را، بجهان خبر بر آمد
گرهی زلف کم کن، کمری فرست ما را
به بها نه حدیثی، بگشای لعل نوشین
بخراج هردو عالم، گهری فرست ما را
بدو چشم تو که از جان، اثری نماند باما
زنسیم جانفزایت، اثری فرست ما را
ز پی مصاف هجران، که گمان کشید ما را
ز وصال، مردمی کن، حشری فرست ما را
مگذار کز جفایت، دل گرم ما بسوزد
زو فاکرامتی کن قدری فرصت ما را
بتو در گریخت «خاقانی» ودل فشاند بر تو
اگر شی قبول کردی خبری فرست ما را

خمار توبه

ز آتشپاره های محفل آتش روشن است امشب
اگر آتش پرستی میکنم حق بامن است امشب
چرا غانست وصد ها شعلهٔ جواله میرقصد
سرودستی بیفشان کیف دور دامن است امشب
خدنگ نازاز شصت جنانی کر ده میاید
دلاخون شوکه هنگام بخون غلطید نیست امشب
شکست طرهٔ ساقی مخمور آن شکست آورد
خمار توبه را بشکن که بشکن بشکن است
دلم از التهاب شوق چون پروانه می سوزد
چو فانوسم نشان شعله درپیراهن است امشب
شفیقی را زهر مویی به پیکر دیده میباشی
نگه باصد تمنا مصرف گلچید نست امشب

از واصل

کعبه دل

از میکده در بستان آمد سحری سر مست
آن فتنهٔ هشیاران پیمانهٔ می در دست
بی غالیه گیسویش چون سنبل تر خوشبو
بی منت بی چشمش چون نرگس شهلا مست
در عربده با مردم چشمان سیه مستش
گه تیغ وسنان بر کف گه تیرو کمان در دست
از نسبت ابرویش کار مه نو بالا
وزشهرت بالایش آوازه طوبی پست
از خجلت او خورشید بنشست چو اوبرخاست
در خدمت او شمشاد بر خاست چو اوبنشست
گر جام جهان بین شد بر طلعت اوخندید
ور باده مصفا گشت اند رلب او پیوست
جانها بمیان بر بست هر گه که کمر بکشاد
دلها بفغان بکشاد هر گه که میان بر بست
گر غازه دلارا شد بر چهره او جا کرد
ورسرمه عزیز افتاد بر دیده او بنشست
تا صورت آن بت را «واصل» بمیان آرد
در کعبهٔ دل یکسو بت های هوس بشکست

از سیرت

ناوك مژگان

آن مصرع موزون که خرد بست میان است
رازی که دل اندر سخن آورد دهان است
بحر کرم و چشمهٔ لطفی که به وصف
مضمون تو هر چند که بستم روان است
ابروی تو گفتم به یقین جان بستاند
درهم شد و گفتا چه گمان است کمان است
در باغ جهان رنگ وفا از که توان جست
گل را به چمن نیز زبان زیر زبان است
در قید وفا وحشت ما را نتوان بست
گردی که زما پست شود ریگ روان است
زان چشم سیه بسمل اندا ز نگاهیم
فریادمرا نشنود از سر مه فغان است
باناوك مژگان خود آنشوخ مرا کشت
تیغ نگه افگند که «سیرت» بتو جان است

از : محمود فارانی

دست لرزانش گرفت ازدست من :
– ساغر گلگون ولبریز شراب
چشمهای نیمه بازش خیره شد :
– ازخلال شاخه ها ، برماهتاب

• • •

پرتو سردو خیال انگیزماه :
– بوسه میزد برتن سیمین او
بادشب میریخت، روی سینه اش
گیسوی آشفته و زرین او

• • •

ساغر سرخ و بلورینش ، بدست
چون خدای عشق ومی، استاده بود
عکس اندام سپیدو لخت او :
در میان جویبار ، افتاده بود

اثر عبدالاحمد ادا

یک قسمت

وچهار قسمت

عمو تراب پیر قدم از خانه بیرون گذاشت و راه بازار را در پیش گرفت .

در راه مطلبی را از رهگذری پرسید اما جواب نا شنیده راه‌افتاد هرگز این مطلب بذهن او راه‌نیافت که رهگذر جوابش را نگفت یا خود منتظر جواب نماند . همچنان که این فکر باو دست نداد که شاید رهگذر ایستاده ، جوابش را گفته وشایدهم شانه هایش را بعلامت تعجب بالا انداخته ورفته است .

عمو تراب چند قدم رفت وپای دکانی ایستاد ، از نرخ چیز هایی پرسید اما یا از بهائی که روی اجناس داخل سبد ها گذاشته شد چیزی درك نکرده یا هم اصلاسوالش بی جواب ماند . یکبار دستهای لرزان و پوست پیازیش را پیش‌برد ومقداری آرد از داخل سبد بر داشت سرش را خم کرد ، ظاهرا آردی درشت وجو کوب شده بود، ابروان عموتراب پیر بهم آمد و دوباره‌آنرا داخل سبدریخت.آنطرفتراصلا بمتاع یکی دو دکان که سر راهش قرار داشت توجهی نکرد . پنداشت درشتی وجوکوب شدگی داخل‌سبد های آنها نیز پا کشیده است .

آثار جو کوبی شده فکر عموتراب را تا مسافتی دور دنبال کرد. و تا وقتی در یافت دیگر چیز هائی ازین قبیل دنبالش نمی کند ، از راه‌رفتن باز نه ایستاد .

عاقبت رو به دوکان دیگر آ ورد جیب‌هایش‌راگشت پولهایی را جمع کرد وهمه رایکجا به دوکاندارسپرد آنگاه بیاد آورد که از نرخ آردچیزی نه‌پر سیده است ؟ ،اما حوصلهٔ این کار را در خود نیافت واز فرط خستگی پای دکان نشست .

اندکی بعد دو باره سرپا ایستاد. پله های ترازو پیاپی بالا و پائین می‌رفت . اما عمو تراب توجهی بدان نداشت احساس کرد از لحظه‌ای پیش چیز هائی اندك اندك بحافظه‌اش راه می یابد . چیز هائی شبیه به بالاوپائین رفتن ترازو شبیه‌به‌گردش سنگهای آسیاب ، شبیه بدکاندار ، شبیه بالاغ ، به ارباب ، بزمین، به بوسه ، بدانه های سر زنده‌وبیشمار گندم . به لب های شبیه به قلوه سنگ .

عمو تراب آنگاه بیاد آورد که خود یکعمر با این گونه چیزها سروکار داشته است . سالها پیش قطعه زمینی داشته که اصلا مال دیگر ی بوده است .

از سخنان ارباب نیز هنوزکلماتی نظیر یك قسمت وچار قسمت، آمدن ونیامدن باران، وچیز هائی نظیر اینها را می توانست بخاطر بیاورد. همانجا روی زمینهای شان بود که زنش سال یکبار برای عمو تراب پسری یا دختری بدنیا می آوردبچه ها تا بزرگ نشدند و همه‌یکبارگی برای پرکردن شکم هایشان روی زمین خم نگشتند زمین بهیچوجه پشت چشم نازك نکرد . اما صبح یکی از روز های زمستان بود که عمو تراب ، زنش، بچه ها ودختر هایشان همه یکباره وناگهان متوجه شدند که دیگر هیچگونه یك چهارمی ندارند . زمین ابرویش را بهم‌آورده همه را برون انداخته و بسهولت نیز یك‌یك پنجمی‌برای‌خودبر گزیده است .

شهر با خمیازه ای‌نظیر خمیازه دیوی سیاه عموتراب وبچه هایش را درون خود جا داد، وهمه رابگوشه‌ای تاریك بصورت توده عظیمی‌ازگوشت وپوست رویهم انباشت. کفه ها ی ترازو از بالا وپائین شدن ایستاد وعمو تراب با دستهای پر از آردرو بسوی خانه آورد . دم در ارباب سابقش را دید ، همان ارباب‌باهمان تبسم همیشگیش ، با همان وضع حاکی از پیشنهاد یکقسمت و چار قسمت ، ارباب رفت وعمو تراب چیز های نا مفهومی بر زبان آورد. نخست از خوشحالی بسوی کوچه دوید ، بعد پسر بچهٔ کوچکی را سلام گفت ، سپس دست روی‌شانه زنی گذاشت و دشنامی چند شنید .

آنگاه مقابل دکانی ایستاد و از نرخ گندم وجوار آرد شده پر سید. دکاندار درون سبد هایش با چمچهٔ درازی که در دست داشت ، پشته های کوچك ونوك تیزی از جوار وباقلا درست میکرد .

عمو تراب چند بار سرش را بالا برد ، خواست از وضع هوا چیزی بپرسد ، تا دکاندار بفهمد ازین‌پس کار عمو تراب پیر با زمین است.اما دکاندار همچنان مشغول ساختن پشته های کوچك درون سبد هایش بود .

عموتراب برگشت،قدری آنطرفتر جلو رهگذری راسد کرد، خواست لب بسخن‌بگشایدکه چیزی‌بخاطرش رسید .

رهگذر رفت و عمو تراب هر چه کوشید نتوانست آن چیز را بخاطر آورد .

بی هیچگونه ضرو رتی پا هایش را چند بار بزمین کوفت، دستانش را تکان تکان داد و کمرش را بعلامت رفع خستگی بعد از انجام دروخم وراست کرد . و مطمئن شد که‌هنوز هم بخوبی از عهده کشت وزرع پدر شده میتواند . سپس بی آنکه چپ وراستش را بنگرد دستهایش را به پشتش نهاد و راه بیرون شهر رادر پیش گرفت .

زمین همه جا بوی علف تازه می داد، بوئی دور و آشنا ، عمو تراب

پیرامونش را نگریست، تا پای کوهها هرچه بود زمین بود، تنها تکدرختی دور، زمین را ازیکنواختی میانداخت .

عمو تراب این تکدرخت عمر خورده تر از خودش را می شناخت از آنجا تا زمین های خودش اندك فاصله‌ای بیش نبود .

عصر داشت عمرش را بشامگاه میداد و همه جا تنوره‌هائی ازسیاهی شام بالا می رفت . عادتی دوروکهنه پا های عموتراب پیر رابسوی‌دیواری فروریخته که شاید تا حال‌نیز برای رفتن بصحن سرا ازان استفاده میشد به پیش میکشید . عمو تراب می رفت ، می ایستاد ، چند بار دستانش را بعادت جوانی به کمر برد واز همان دور در جستجوی خط ها وپلوان هائی که زمینش را از زمین های همسایه جدا میکرد برآمد.

با اینکه چیزی به نظر نیاورد ، گمان برد خانه سابقش را می بیند ودر ها وپنجره هایش را بنظرمی آورد .عمو تراب لختی چشمان بی فروغش را به آسمان دوخت، ماه آن بالا ها درست بالای زمین های خودش ایستاده بود.

عمو تراب بخاطر زمینهایش لختی بما و آسمان کم ستاره نگریست و آنگاه در اندیشه فرو رفت.

چه خوب است که اینجا انسان مجبور نیست سرش را بالا کندوماه را در سینهٔ آسمان بجوید . اینجا افق روی زمین خوابیده است ،صبح وشام ، سایه و آفتاب بنوبهٔ خود دامان شان را از پشته وکوه بر می چینند . در شهر ها از دیواری به دیوار دیگر خیز بر میدارد، کارش همیشه با سوراخ سمبه هاست،می می تپد ، می تپد تایك درز کوچك گیر بیاورد . واقعا انسان روی زمین های خودش با ماه و آفتابی دیگر رو برو میشود . زمین های من چه شب ها و روز ها که آفتاب وماه را بالای سر خود داشته اند . همه چیز یکسان و یکنواخت بوده است.زمین کوه، ماه، آفتاب، حتی این تکدرخت پیر تنها آسمان سایهٔ گذرنده مرااز زمین های خودم دریغ داشته است.

سر از فردامی آیم، وخودم‌سایه‌ام را رویش اینطرف و آنطرف می‌برم.

همین فردا ، آنسو تر از یك‌نفس صبح .

آنگاه کمی راه رفت وسایه اش را در فروغ کم نور ماه بدنبال‌کشیده گفت :

ـ اینچنین ، اینطور، همین طور که حالا می‌کشم !

از فردا این کوه باز هم ازان بالاهایش مرا خواهد دید، مراخواهد دید که مانند کرم بروی زمین های خودم می لولم .

از فردا این کوه هم چنان‌آسمانش را روی سر خود و من زمینهایم را زیر پای خویش خواهیم داشت .

راستی چرا همه یکزبان و یکدست از آسمان بلند شکایت دارند؟

کاش تپه زمین های مرا از زیر این آسمان بیرون بکشند.

آنرا مانند این تکدرخت پیر تنها بگذارند .

بگذرند سالها با رعد وبر قش بیخودی جفتك بیندازد . آنگاه‌باخود گفت : درست مانند زن ارباب. که وقتی سه طلاقش را از زبان ارباب شنید . نخست مدتی لب های شبیه به قلوه سنگش از هم دور ماند ، و آنگاه بی محابا بنای جفتك اندازی را گذاشت .

. . .خوب . . ،

امااربا‌ب رحم داشت‌ودوبا ره ...

عمو تراب ناگهان یاد خانه ارباب افتاد خوب است یکبار هم آنجا سرش را پیش کند تا ارباب بفهمد که عمو تراب سر از فردا می آید بالای زمینهایش. عمو تراب غرق در تخیلات درهم و برهم خود ودر حالیکه گرم گفتگو با خود بود، بسوی خانه ارباب راه افتاد .

ـ بزنم همین امشب می گویم حسابش را با همسایه ها تصفیه کند ، دیگر از همسایه آنطرفی نخ برای تابیدن نگیرد .

آه ! چه خوب است که انسان بتواند از زنش بخواهد چادرش را سر کند و بهمه بفهماند شوهرش ازین پس باو احتیاج دارد اورا می‌گیرد، می برد رو ی زمین ها ی شان .

عمو تراب مدتی راه رفت ، هیچ نتوانست بفهمد چگونه بخانه ارباب رسید ، چه سان زمینه ها را بدنبال هم پیمود وسر از در بدرون برد.

ارباب و زنش رو در روی هم نشسته بودند پیر مرد پا بدرون گذاشت ، به کنجی نشست و چشم به ارباب وزنش دوخت .

پره های بینی زن ارباب هر لحظه از فشار نفس کشیدن باز و بسته میشد ، پیر مرد ریشش را با پنجه کشید بعد با رباب سلام گفت، آنگاه نگاهش دو باره بزن ارباب برگشت ناگهان بیاد آورد که‌روزی با جبار. این زن را بوسیده . پیر مردهمچنان که بزن ارباب می نگریست احساس کرد که دهانش را در مستراحی گذاشته است . وزن ارباب هرلحظه

بقیه در صفحه ۵۹

لکه جفا هسی وفا ئی

هسی نه چه زما یار واه جفا گا
صد چندان لکه جفا هسی وفاگا
لکه زه چه پخپل یار باندی مین یم
یو په سله هومره یار مینه په ما گا
زه یی وای په احسان دی نه په جور
مجنون خکه په لیلی پسی ژړا گا
درست جهان دخوبرو یانو ناز بردا ردی
نه یوازی دغه ناز په ما او تاگا
نه به گوری رحمن په خه شکل هغه مخ ته
فرشتی چه یی دحسن تماشا گا

«رحمن بابا»

دسینی تلوار

که همیش دملامت کانی په سر خورم
غم می نشته چه په نور یی ددلبر خورم
که دسیبو دکوزی اوبه یی موم م
زه به وایم چه به نن آب کوثر خورم
لکه باد په نرگس ولگی تازه شی
درقیب خپیره هسی په بصر خورم
زه به لاورته تلوار کړم لکه تیری
که تل ستا له لاسه توره یاخنجر خورم
که په شاخ یی دول دول میوی خانگی
لابه کله دوصال دونسی بر خورم
تاویل خوشحاله چوپشه خوله می واخله
زه طوطی یم جغار وکړم بیا شکر خورم

«خوشحال خټک»

لمبه شمه که نه

دکتور مجاور احمدزیار

درانگ لاردی و خار مه که نه؟ ستا هرکلی ته وناخمه که نه ؟
بلادی واخلم چه له سترگو لومړی درسره درد بیاوویشمه که نه؟
د بیلتانه د هغه ماتی په تسل کلکه دی غیږ کښی وزبیښمه که نه
لکه پتنگ دی د ښایست په شغلو لوگی خوشوم چه لمبه شمه که نه
مخ خودی گل دی چه بوبل گل دی هم تهر دپاڼه وتوهیمه که نه؟
خوافی سرپوری په کتو کله تشن لاس دی له غاړی ونغاړمه که نه ؟
نظر دی واچوم گریوان کښی ښکته لږله ادبه در تیر شمه که نه ؟
په سر غونډ مټ راواورمه که نه؟ په سر غونډ مټ راواړومه که نه؟
چه دوصال هره شیبه شی غزل بیادی ښکلا پری وستایمه که نه ؟

داوی غوښتنی او پوښتنی د وزیا ره
ووایه !نور څه ووایمه که نه ؟

نوی جلوی

تور ویښته چه په سپین مخ باندی پریشان گړی
په تاثیر یی رڼا ورکه له جهان گړی
په درست عمر به هیچا لید لی نه و ی
هغه چاری چه په مایی هر زمان گړی
تاکه شاگړه راته مخ اوخټ دی یو دی
نو ی نوی جلوی ما ته په هرشان گړی
تا چه پور ی گړه وسمه په کز وورو خو
بیا به ډیر په دغو توره شهیدان گړ ی
زه په تا پسی له سره نه هم تیر شو م
ته لابیا زما په مینه کښی گمان گړی
چه غافله می د حاله دخپل خان گړی
سا قی را شه جام دمیو په لاس را گړه
مغرا له چه گو ښه و نیو له خلکو
دا گوښه پری ربه ملك د سلیمان گړی

(معزاله)

دزلفو سودا

په بار خودی د حیا سر خی غازه ده
که غرور دی دښا یست گړی لمبه ده
که خوك خپر شی حقیقت ته ښه به پوه شی
دآدم قصه دهر سړی قصه ده
په دی ستر گو خند ید و تکوغلط نشی
دزړه بازه خبر دار اوسی خزه ده
خو سودا د زلفو لنډ گړ زما عمر
دا قصه دیوی شپی نه ده او ږده ده
که عالم متغیر هره لمحه وی
خو آشنا د تا جفا هغه زړه ده
اوس خو غشی می د آه وتلی نشی
ستا په غم چه می دتن لینده کړه ده
تمنا او وفا خویندی د ارمان د ی
خو یوه یی نا سکه بله سکه ده
د حمزه پر یشا نی دی په زړه نکړی
بس خو ته یی آیینه زلفی شا نه ده

«حمزه»

دحسن سمندر

چه دی مخ په سیلاری کړو په شتاب پټ لکه شپی چه په وریځو کښی آفتا ب پټ
چه په گوډ نظر دی زړه له ما نه یو وړ او سن گو گل لرمه تشن لکه رباب پټ
ور ښکاره چه سپین غا ښو نه می دیارشو له حیا نه گوهر خان که په در یا ب پټ
زه پخپلی گناه پوه نه یم حیران یم چه می گو ری بتا مخ گړی په نقاب پټ
چه زغملی ستا د سرو شونډو تاب نشی په خما نو کښی دی خکه می نا ب پټ
چه دی وخندل په سرو شونډو و چمن کښی مخ له شرمه کړو په پانو کښی گلاب پټ
عیا دت له می په خوب کښی بتا را شه چه ته وگټی په خوب کښی هم ثواب پټ
سرتا د حسن سمندر کښی (نصر) ډوبشو زر شه وی کا ږه د زلفو په تنا ب پټ

نصراله «نصر»

ای ښځی

ای ښځی ،سا جوړښت یوازی دخدای له طرفه دی
دد نیا پوهان ستا په غیږ کښی روز ل شویدی ددنیا هنرمندان هم په تا کښی ډیر دی .
داستاوجوددی چه ددنیامجسمه جوړوونکو او نقا شا نو ستا په تندی کښی خپلی چاری لټوی .
شعر تا ته کالی اغوندی او ددی کا لیو دخیال ټکران دسرو زرو دسپنیسو څخه او بدل شویدی .
سندو نه خپل مر غلری تا ته وړاند ی کوی او کانونه خپلی دسرو زرو پټی ذخیری تا ته د بخشش په تو گه درکوی.
دبنو گلونه ستا په امید غوړ یږ ی.
داټول د پسول پهـ شان ستا دسینگار دپاره دی .
په همد ی وخت کښی زړو نه ستا دپاره خلا صیږی .
ستا ټول وجود ښځه نه ده ستا وجود نیم ښځه او نیم خیال ..

ته دکور میر منه یی ،
ته دکور ښایست یی
ته دکور گل یی
ته دگل په شان یی
ته دبویولو دپاره یی
زما په نزد او زما دخیالاتو په نزد ډیره ښکلی ښکاری .
زما ادبی شعرو نه ستا دپاره دی .
داستا غیږ لویه خانگو ده .
ستا په غیږ کښی ددنیا پو هان روزل شوی او دنیا ته یی وړاندی کوی .

مشکینی زلفی

خکه نلری پروا بتان د مشکو
هر کمند لری دزلفو کان د مشکو
چه یی دلته باد په زلفو برابرشی
په ختن کښی شی قیمت ارزان دمشکو
که او رنه وی جدایی دآهو چشمو
نه به و هسی تور شوی خان دمشکو
زلزله دیار د خط د راتلو گوره
نړوی می په تندی آسمان د مشکو
چه وریخ دیاردخط وربانندی راشی
وروی می پر لیمو باران د مشکو
وایی خط نشو نماکاندی په مخ کښی
که پهخمکه ښځی دلمر ، کاروان دمشکو
چه له غمه یی دخطسرپه گریوان کړم
شی می ډك لکه ناقه گریوان د مشکو
داد تر کو د مشکینو زلفو تور دی
چه وگړی پری کوی گمان د مشکو
داشرف د عاشقی نه دی نور خه دی
وایی خط نشونماکاندی په مخ کښی

«حمید»

هنرمندان خبرساز

پپت شو

محصلین صنف سوم ژورنالیزم امسال فعال ترانه نسبت بسالهای گذشته به نظر میرسند آنها به رهنمای دکتور حفیظ الله استاد تکنیشن گروهی را بنام ستاره سحر تشکیل داده‌اند که تاحال سه بار به نمایش پپت شو پرداخته اند .

سومین نمایش آنها روی ستیج ادیتوریم پوهنتون بر گزار شد که فوق العاده مورد دلچسپی قرار گرفت اگر از حق نگذریم این نمایش که توسط محصلان گروه ستاره سحر اجرا گردید خیلی دلچسپ وامیدوار کننده بود شاغلی اسد وجان آقا خیر خواه انانسری کنسرت پپت شو را بعهده داشتند ودر اجرای نمایش هم سهم گرفته بودند آنها خیلی در کار خود موفق بودند. بعلت محدودیت صفحات را پور مفصل این نمایش را نتوانستیم به‌نشر برسانیم بنا برآن خلاصهٔ راپوری را که نیاغلی اسدالله شعور تهیه نموده بود خدمت خوانند گان عزیز مجله ژوندون تقدیم می کنیم .

چندی قبل به افتخار استقرار نظام نوین در کشور ،برای اولین مرتبه انگشتان محصلین با استعداد ژور نالیزم پوهنخی ادبیات وعلوم بشری عروسك های بیجان را به حرکت در آورد .عروسك ها رقصیدند در نمایشنامه ها سهم گرفتند وتما شا چیا ن را به سروروا داشتند .

داکتر حفیظ الله سحر استاد دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنخی ادبیات که نما یش «پپت‌شو» به‌حیث کارعملی مضمون مفا همه که وی آنرا تدریس ور هنمایی میکند در بیانیه خود راجع به تاریخ پپت‌و نمایشات «پپت شو» درجهان معلومات داده ودر ضمن یاد آور شد که درین نمایش برای اولین مرتبه تلو یزیون مستقیم نیز نمایش داده خواهد شد .

در نمایش «پپت شو» که محتوی دو پارچه تمثیلی بود که عنوان های «لافوك» نوشته شاغلی جلال نورانی و «خبرنگار»

بقیه درصفحه ٦١

صحنه یی ازنمایش گدی‌ها درادیتوریم پوهنتون

حبیبه عسکر طفل چهارمش را بدنیا آر

درعکس حبیبه عسکر بااستاد بیسددرکمیدی خرس دیده میشود

حبیبه عسکر که عمریست منحیث یك هنر مند خوب وممثلهٔ پر استعداد چه در محیط تیاتر وچه در داستانها ودرامه های رادیویی نقش های برازنده ومهمی را بازی میکند اکنون دیگر چهارطفل دارد .دودختر ودو پسر .بزرگترین طفل او دختر است که ده سال داشته به‌صنف سوم‌مکتب مصروف تحصیل است .

یك منبع مدیریت هنر و ادبیات رادیو افغانستان گفت :

قرار بود که حبیبه عسکر در نمایشنامه «مرغ زیرك» که‌توسط مهدی‌شنا ادابت ونگارش یافته واز طرف افغان ننداری عنقریب بروی ستیژ میاید سهم خودش را ایفاء نماید .. اما اکنون که طفلی بدنیا آورده .بنا بران نقش اورا هنرمند دیگری‌بازی خواهد کرد.

هنرمند . ۳۲ پونده

لوچینا تورینا

لوچینا تورینا ۲۷ ساله خواننده وهنر مند روی ستیژ ایتالوی باتمام وزنی که دارد، وقتش را وقف هنرکرده است این خانم ۳۲. پونده بصفت یك ملکه نقش اول را در «سه تفنگدار» به عهده گرفته است وتازه در محیط شهرت قدم گذاشته .لوچینا تورینا میگویدوقتی‌موزیك نرم‌نواخته‌میشدهیچکس‌بمن توجه نداشت درحالیکه جهان سینما و فلم برداری به بدن پر گوشت من چه ارزشی قایل است. پنجمین فلمی است که لوچینا تورینا درآن حصه گرفته است اگر چه نقشهای اول او همیشه درجه دوم‌بوده اما هر قدر که لوچینا در نقش های خو د پیش میرود به‌اهمیت نقش هایش‌نیزافزوده میشود .

شاغلی مدیر مجله ژوندون .

در شماره ۲٤ و ۲٥ مجله محترم ژوندون‌در صفحه هنرمندان خبرساز شاغلی محمد اکبر تخلص اینجانب را در پهلوی‌نام‌خویش‌نگاشته است‌چون درتخلص«روشن»سابقه بیست ساله مطبوعاتی دارم از مشار الیه‌خواهش میکنم تخلص دیگری انتخاب‌نمایند درغیر آن قدامت خویش را ثابت سازند تااینجانب از تخلص خودم صرف نظر کنم .

«ضیاء روشن»

تسخیرناپذیر

ترجمه ولی لطیفی بخش چهارم

تازمانیکه اورا آزاد کنند طفل تولد خواهد شد. واین موضوع شا یـــد روابط آنیت را تغییر بد هد.

ـآه‌زن مگر درك میشود ؟.

دردهکده آنها زنی طور ی عاشق شوهرش بودکه همه اورا د ســت میانداخت وبعد ازآن که زن طفلـی بدنیاآورد حتی‌نمیتوانست که‌بطرف شوهرش نگاه کند .کی میفهمید. شاید باآنیت هم‌به‌همین شکل ،تنها برعکس آن اتفاق بیفتد .حالی‌کـه هانس پیشنهاد ازدواج رابه آنیت کرده باید اوبفهمد که‌هانس‌انسانی باوجدانی است .

وقتیکه بالای چو کی نشسته و وسررا عقب انداخته بو دخدا ی‌من چه‌چهره تکان دهنده وتا ثیر انگیز داشت .وچه قشنگ حرف مـــیز د حتی هنر پیشه روی‌سن نمیتوانست ازاین بهتر مطالب خودرا بیان کند بلی باید اعتراف کردکه فرانسو ی هاصحبت کردن را یاد دارند. آنیت بدون شبه عاقل است شنیدن آنیت حتی وقتیکه باکلمات زهر آ گیـــن طعنه میزند ، باز هم لـــذ ت بخش است . درجه تحصیلات هانس بد نیست .اما ارزش انگشت کو چك راهم ندارد.

آنیت بافرهنگ‌است واین حقیقتی است که نمیتواند ازآن انکار کرد. هانس باآواز بلند در حـا لیـــکه بادو چرخه خود درحرکت بودگفت!

انیت خودش راجع به هـا نس میگفت که رساء قوی و خو شکل است .

آیا تمام اینها برای انیت نمی ـ تواند ارزشی داشته باشد؟

در همین جا غیبش بزند ا گـــر موهای مجعد و روشن و چشمها ی آسمانی اش بالای انیت هیچ تاثیری نگذاشته باشد ؟

هانس زیر لب خندید . و قـت حو صله نجات دهنـــده اســت و طبیعت کار خودش را میکند .

هفته‌ها یکی بعداز دیگر ی میگذشت قوماندان فرقه در سوا سون آ د م مسن ولی خرده گیر نبود .

بافهم‌اینکه چه‌انتظار عساکر را در پائیز میکشید . باکار زیاد آ نها را اذیت‌نمی‌کرد .

روز نامه های المانی خبرمیدادند که‌انگلستان بعداز پرواز ها ی قوای هوائی المان بکلی خراب شده‌ومردم را و حشت فرا گـرفـته ا ست . تحت‌البحر یهای المانی ده‌هـا نـاو های جنگی انگلستان را غرق کـرده است . انگلیستان گرسنگی میکشد. تغیرات بزرگ نز دیك می شود . تاتابستان همه چیز تمام میشود و المانی ها آقای جهان می شو نـد . هانس به پدر و مادرش نو شت‌که آمادگی میگیرد تابایك‌دخترفرانسوی ازدواج کند و در عوض یك مزرعه عالی دریافت خواهد کرد . هانس به برادر خود پیشنهاد کرد تا پول قرض کرده و زمین های قسمت‌اورا بخرد تا او درفرانسه پهلوی‌مز رعه زمین خریده ومزرعه‌را و سعت‌بخشد بعـد ازجنگ وبـه قیمت ا مروزی زمین رابسیار ارزان میتوان خرید . هانس باپیر مرد بالای مز رعه‌گشت وگذار کرده و پلانهای خود را بااو در میان گذاشت . پیر مرد به‌آرامی به حرف های او گوش میداد . باید آلات وابزار کار را تجدید کرد. او مانند یك المانی امتیازاتی بد ست خواهد آورد.تراکتور کهنه‌شد ه‌ودو تراکتور عالی‌وجدیداز آلمان‌باسا مان فالتو ی آن خواهد آورد.برای اینکه خوب حاصل بد هد باید جدید ترین متد هارا بکار برد .

مادرم پیریه بعد ها برای ها نس قصه‌کرد که شو هرش او رابسیار کاری و فهمیده میداند .

حالا مادرم پیریه هانس را بـــه بسیار خوشی پـذیر فته و همیشه اصرار میکرد که هانس باید هـــر یکشنبه را باآنها غذا بخورد. مادرم پیریه بالای هانس اسم فرا نسوی گذاشته واو را ژان صدا مـیزد . هانس باطیب خاطر او را در کـار های خانه کمك میکرد .

انیت نمی توانست کار هـا ی سنگین را انجام بد هد وبرای فارم آدمی که همیشه آماده کمك با شد بسیار مفید و ضروری بود .

انیت مانند همیشه تسخیرناپذیر وکینه توز بود . انیت هیچ گـا ه باهانس صحبت نمی کرد و گا هی اگرضرورت می افتاد تنها سوا ل او را جواب میداد .وبا یا فتـــن کوچك تر ین امکا نیت از اطا ق فرار کرده وبه اطا ق با لایی‌پناه میبرد.وقتی‌درمنزل بالا سر دی‌هوا غیر قابل تحمل شدانیت به آشپز- خانه پایین شده و نزدیك بخار ی مینشست وبدون کمتر ین تو جـه به هانس خود رابا بافت یاخواندن کتا بی مصروف میدا شت ما نـنـــد اینکه‌هانس‌ا صلا وجودندار د. انیت چاق وخوشگل شده ورخسار هایش گلگون شده بود. چشمهای ها نس اورا زیبا تر مید ید .نزدیکی مادر شدن به انیت یك نوع ار زشـــ مخصو صی داده بود .هانس‌وقتی به‌طر ف انیت نگاه میکرد . روحش پر از شا دی میشد .

در یکی از روز ها وقتی‌هانس‌به طرف مزرعه نزدیك میشد دید که مادر م پیر یه دست تکا ن داده‌وبه استقبا ل او میاید تاهانس رامتوقف سازدهانس‌به‌شدت بر ك زد .

ـ من درست یك ساعت است‌که منتظر تو هستم . فکر کرد م که تو نخوا هی آمد .

امروز خانه ما نرو. پیر مـــر د.

ـکدام پیر ؟

ـ پی یر گا و ن . معلم که‌انیت میخواست با او ازدوا ج کند.

قلب هانس از خوشی به شدت تکان خورد . این اسبت مـوفقیـت! حالی اوبه آرزو ی خود میرسد .

ـ او بسیار متا ثر است ؟

ـاوگر یه نمیکند . من خواستم اورا دلدار ی بدهم ولی سخت‌سرم فریادزد.

اگر تو مقابل چشمها یش ظاهر شوی . ممکن کارد رابا تو آشـــنا سازد .

ـ من گنهکار نیستم ک ه‌او مرد. شما چگو نه مطلع شدید .

ـ دوست او که از بازداشتگاه فرار کرده واز راه‌سویس خودرا به فرانسه رسانده است به انیت‌نامه فر ستاد که امروزصبح رسید .

تااینجای داستان

زهره زن بادیه نشین پس ازقتل شوهرش با دودختر خودبشهر می آید ودوسال بعدآن شهر شوم‌راترك میگوید . دختر کلانش‌هنادی هنگام سفر توسط مامایش ناصر بقتل میرسد . آمنه دختر کوچك پس از مدتی ازخانه پدری میگریزد ودوباره بشهر، بخانهٔ مامور مرکز که‌سابقا آنجا کار میکرد پناهنده‌میشود تصمیم میگیرد از انجنیر جوانی که خواهرش را بدان سرنوشت شوم کشانده انتقام بکشدو برای‌همین منظور مراسم نامزدی‌خدیجه دختر مامور را باوی بر هم‌میزند وخوددرخانه فامیل‌ثروتمندی بحیث خدمه استخداد میگردد وسرانجام پس از تپش وتلاش موفق میگردد بمنزل‌انجنیر مذکور راه‌بیابدوبحیث خدمتگذار استخدام گردد .

آهنگ شباویز

اقامتم درآن خانه‌یکی دوروز طول کشید. آقایم بعد از آنکه از بیرون بمنزل بر میگشت ، بااصرارالحاح خنده آوری مرابسوی خود فرا میخواند. این وضع‌مضحك وتاثر آور موقف هر مردی رابر هم میزند، اورا در عین زمان نیرومند چون‌شیر وناتوان چون موش ، توانا چون‌آقا وناتوان چون بنده جلوه میدهدو کلماتی بر زبانش جاری میسازد که‌هنگام تهدید وتخویف آمیخته با استرحام وهنگام استعکاف آمیخته باحیله ونیرنگ میباشد وپیوسته چنان مفاهیمی راافاده مینماید که‌با معانی ظاهری آن در تضاد است و مطالبی را میرساندکه هرگز گوینده اراده نکرده است. چنین موقفی شخصی رادرحالات‌متضاد قرارمیدهد گاهی از چشمانش‌شرر خشم وکین می جهد وگاهی‌خواروذلیل بانکسار میگراید وچون پرستنده ای‌که در اطراف بت‌میچرخد وچون دزدی‌که درصدد یافتن مدخلی بداخل خانه است،، در اطراف‌خواسته خودطواف میکند ...

بلی ! بدین‌سان باآقای خود قبل ازآنکه از بستربر خیزد باچهره ای متبسم مقابل میشدم وپیاله ای چای ویا مقداری میوه برایش تقدیم میداشتم . آقای‌من‌به کلتورانگلیسی زندگی میکرد .همینکه با طاقش‌گام میگذاشتم ،چشمانش بسوی من دوخته میشدند واحساساتی متضاد ومفاهیمی سخت متناقض از آنها نمودار میگردید ،عشق‌وخصومت امید ویاس اطمینان و هراس زهد وهوس ودوری‌ونزدیکی ازآنها بوضاحت خوانده میشد .من‌اینها را میدیدم واحساس میکردم وکاملا به عمق آنها پی میبردم، اما زنان چقدر توانا ونیرو مند ندامن با پیالهٔ چای ، ظرف میوه وسلام‌گرم نزدش میروم ،اما گویی چیزی را نمی بینم ، مطلبی‌را احساس‌نمیکنم وبمفهومی پی نمیبرم وآنگاه با قلبی از رضامندی‌آگنده از هراس بیرون میشوم!

باچنین وضعی هم از خود راضی بودم وهم خشمگین بر خود. از تطمیع واقناعی که‌بکار میبردم واز شیوهٔ نزدیك شدن ودور شدن که یکی مورد استفاده ام بود، کاملا رضایت داشتم ومنظورم از آن این بود تا آنجوان راکه خواهرم رابقتل رسانده بودآزاردهم.. اما میدیدم با این حرکات‌خود باآتش بازی میکنم ومیخواهم بدست خود شری بر انگیزم ودر گناه فروروم. تصور میکردم پیرامون‌خود فضایی‌ازر ذیلت ایجاد کرده ام‌او شب‌وروز در هوای مسمومم کنندهٔآن بسر میبرم.. چرا میخواهم اینهمه‌حیله ونیرنگ بکار بندم؟ چرااینقدر ازپی دسیسه و توطئه گام بر میدارم ؟ چرا اینهمه اندیشه های‌گناه آلود بر مغز وقلبم هجوم آورده‌اند ؟ همینکه صبح از خواب بر میخیزم در بارهٔ آن جوان می اندیشم تا چگونه فریبش دهم وروز روشن را بر سرش تیره‌وتار سازم وهمینکه شب فرا رسید باز هم‌در بارهٔ آن‌جوان می اندیشم تاچگونه کوچکش سازم وآرامی شبش رابر هم‌زنم ! اندیشه او طور مداوم وبلا انقطاع دماغم را اشغال نموده ، گاهی با دلسوزی وترحم‌و گاهی با قساوت‌وسنگدلی دربارهٔاو فکر میکنم...

این جوان به نسبت ضعف و ناتوانی ارا ده دربرابر دختری‌زانو زده است که میتواند دختران بهتر وزیباتر از وی را بدام افکند.. آخر تعداد دختر ها که‌کم نیست واو میتواند بهر طوریکه بخواهد بهر کیفیتی که آرزوداشته باشد آنهارا در دسترس خودقرار دهد. چه‌کاری ساده تر ازین خواهد بود که وی باغبان خویش را نزدزنوبه ویاامثال زنوبه بفرستد وپس‌از ساعتی چند چندین دختر را دراختیار داشته باشد واز میان آنها بهترین شانرا بر گزیند . تعداد دخترانی که بعضاً مانند من از دهکده هاسرازیر شده اند ودر داخل‌شهر بجستجوی کار میگردند ، چقدر زیاد است .. ولی نفس انسان‌هم ضعیف‌وناتوان است وهم نیرو مند وقوی.. آقایم نخست بمن روی‌آورد وهمانطوریکه از دیگران آرزو داشت از من نیز میخواست تا عشقش را بپذیرم وبه لذات وگناه‌عشقش‌بکشانم ،اماچون دید از قبول خواهشاتش امتناع می ورزم وازپذیرفتن عشقش انکار مینمایم وسخت اظهار تنفر میکنم ، از عشق ولذات وگناه آن منصرف گردید وفقط بخودم آویخت واکنون میخواهد برمن چیره گردد وپیروز مندانه خواسته‌های خویش راتحمیل نماید.

آقایم حالا آرزو ندارد تا برایش لذت و گناه عشق ببخشم ، فقط میخواهد به تمکین وتسلیم وادارم سازد، میخواهد پیروز شود نه بر خوردار از نعمت ولذت. که میداند! شاید او میخواهد تا تحقق پیروزی وتامین موفقیت خویش در

بقیه در صفحه ۵۵

حادثه در نیمه شب

ـ چیزیکه من اینجا برای گفتنش‌آمده‌ام تااندازهٔ مشکل است که توسط کـلما ت بیان گردد .

وبعد از کمی تا خیر دنبالهٔ سخنانش را گرفته وگفت :

ـ اما شرایط طوری گواهی میدهد کـه دو شیزه اپلیتون متوجه گردیده است که شما ازبعضی جهات خاطر ویلسون راآرزرده اید .

چشمان وحشی ، آبی و خشمگین جوزف متوجه میگردید

جوزف گفت :

ـ من مطلب شماراخوب فهمیده‌نتوانستم خانم .

آوازش پر احساس و منعکس کننـده نیات باطنی اش بود که تا اندازه زیـاد مناسب آن موقعیت معلوم میگردید اما در لهجهٔ ایتا لوی اش یك چیز اسرار آمیز و پیچیده وجود داشت و طوری کلمات از دها نش بیرون میپرید که گویا هنرپیشه روی ستیژ در حال‌ایفای نقشی باشدوکلمات را از روی آن ارائه نماید .

لی گفت :

ـ وقتیکه مردم با همد یگر کار میکنند مجبور هستند که با هم کنار بیایند .

آوازش در این لحظه احمقا نه معلـــوم میگردید ودر فضای آزاد آن محوطه میپیچید.

جواب گفت :

ـ من‌کارم را انجام مید هم خانم .

لی جواب داده .

ـ درباره چگو نگی کارش اصلا کدام مخالفتی وجود ندارد . آقای بیگس هیچ‌چیز توقع ندارد فقط احترام .

جوزف پرسید :

پس اصل مشکل چیست جانم؟

لی گفت :

ـ دوشیزه اپلیتون از شما توقع دارد راهی رابیا بید که به‌نحوی از انحاءبتواندشما وویلسون را با هم آشتی دهد . یك خانه نمی تواند بخو بی پیشر فت کند اگر در بین اعضای آن مخالفت های وجود داشتـه باشد .

جوزف بیلچهٔ باغبانی اش رابابی میلی از یکدست بدست‌دیگر منتقل گردد‌ستانش قوی بود . دستهای پر کفایتی بود اماطوری معلوم میگردید که‌دست های یك مر گارگر نباشد . ناخن هایش سالم و پاك بود.کف دستا نش صاف مینمود . لهجهٔ‌بخصوصش عدم موافق بودن جسم وکارش طور معلو م میگردید که او در حال بازی کردن نقشی است .

نگاه های جوزف دوباره سوی لی سرا زیر گردید ،چشمان خشمگین باخشم سوزند ه.

جوزف بخشو نت جواب داده

ـمن کارم را انجام مید هم خانم .

لی با نفس سو ختگی گفت :

ـ ما همه آنرا میدانیم اما ویلسون یك مرد سالخورده است .او از سا لها ی‌متمادی است که بدوشیزه اپیتون خد مت می کنـد دوشیزه اپیتون نمی خوا هد که شما را از دست بد هد اما دوشیزه اپیتون ما لك‌این تعمیر است‌وبر علاوه ویلسون ازاین کارها مجزا است .

او می خواهد که از طرف دیگران‌احترام قدر گردد .

و چنین ادامه داد .

ـ لطفا این طوری مرا نگاه نکنید .

جوزف در حالیکه از چشما نش شعلـه های اسرار زبانه میکشید جوب داد .

ـپس چطور می‌خواهید شمارا نگاه‌کنم‌خانم؟

لی جواب داد .

ـ این طور نی و بر علاوه کوشش‌کنید که دیگرا مرا خانم صدا نزنید .

جوزف گفت :

ـ پس از من می خوا هید که شما را بکدام نام صدا بزنم خانم ؟

لی گفت .

ـ باید کوشش کنید مرا دو شیزه‌صدا بزنید .

جوزف در حالیکه یکقدم سوی او برمیداشت گفت :

ـ بسیار خوب

صحبت آنها بسر رسیده بود .لی خود راازز‌یر نگاه‌های شرربار جوزف ها نیـده وبگوشهٔ رفت .در داخل قصر تا و قـتی منتظر شد که سرخی رخسا رش از آن برخورد تولید گردیده بود رفع شود . بعد به‌اطاق انتظار رفته واز عدم مو فقیـت صحبتش با جوزف به عمهٔ بزر گش‌اطلاع داد.

بعد از جر وبحث تقریبا بیهوده لی به اطاقش رفته شاور گرفته و بعد لبا س پوشیده تا بدین ترتیب برای سپری کردن بقیه روز پرو گرا می دست وپا نما یـد همین که مقابل میزآ رایش قرار گر فت و مو های طلایی اش را شانه زد نگاه قهقرایی به منظره صبح اطاق نان خو ری اندا خت آنتی ازشکست او خو شنودنبود و هیچشکی نداشت که او هم از عـد م مو جودیت جوزف در قصر دو چار دلهره وپریشان خواهد گردید .

بهر صور تلی با دوشیزه تا مکنیس یك موافقه واتحاد غیر متر قبه را شرو ع کرده بود .

دوشیزه تا مکنیس گفت :

ـشاید شما مجبور شوید به چیز های که‌دو شیزه اپلیتون میگویند گوش‌فرا دهید دوشیزه اپلیتون .اگر ،بالا خره آنها یعنی ویلسون ودو شیزه اپلیتون به ایـن نتیجه برسند . ..

لی خندید :

ـ فکر میکنم که درین اطاق چندیـــن دوشیزه اپیلتون وجود دارد . خو بتـــر نیست که ازین به بعد مرا لی صدا بزنید دوشیزه تامکنیس ؟

دو شیزه تا مکنیس گفت :

ـ تشکر لی ، من هم خیلی خوش‌خواهم شد اگر شما مرا ایزابل صدا بزنید .

لی گفت :

ـ بسیار خوب ایزابل .

آنتی گفت :

ـ باید ما راه حلی برای جوزف پیدا کنیم . به هیچوجه به او اجازه نمید هم‌که از این جا برود. اوکارش‌را بخو بی‌انجام میدهد ویلیس به او ضرورت دارد .

آنتی صور تش را سوی ایزابل چرخ داده وگفت :

ـدو شیزه تا مکینن،شا ید من و شما روی بعضی‌از مسایل کار نما ییم.شماباید با نتا یجی که در باره نمونهٔ‌قطار آهن‌بدست می آورید این جا بیایید .

ـ دوشیزه تا مکنس ،شاید من و شمـا اندا خته وبا نگاه های که از آن ترحم و ا سر ار می بـا رید لـــی را بـــر انداز نمود . نگاه های‌او برای لی خسته کن وابهام آمیزبود . دو شیزه تا مکنس خود نویس و کتابچه یاد داشتشـــ را بر داشت لی سوی‌اطاق خود رهسپارگردید.

در حالیکه لی برس مو را سر جایش می گذاشت تصمیم گرفت که از محـــل دلخوا هش که در کنار چمن واقع گر دیده بود در آنجا ساعات خوش دوره طفولیت را سپری کرده بود دیدن نما ید .وقتیکـه او به مشکلی رو بروگردید و همه جد و جهدش را در راه حل آن بکار می بست‌اما موفق به‌حل آن‌نمی‌گردید به محل آفتا بی روی می آورد . این محل طوری معلوم می گردید که‌روی ابهام‌وپیچید گیهای‌مشکل او روشنی اندا خته‌و راه حل آن را واضح وروشن میسازد .

لی در نزدیك دروازه ورودی قرارداشت که ناگهان آوازی را شنید که او را بنام صدا می زد . رخش را چرخداده و مرد جوان و بلند با لایی را مشا هده کرد که دارای موی‌خرمایی و چهره بشا ش وفراخ بود . مرد مذکور گفت :

ـ لی ، لی‌مرا بخاطر نمی آوری ؟

لی گفت :

ـ چرا ،این‌بریدلورز است بریدلورزلارنیس

برید گفت :

ـ البته ، چه کسی دیگری میتواندباشد.

برید لورز دست او را گر فته و در گذشتن از چمن کمکش کرد .دست‌لی در دست برید لورز تاهنگا میکه آندو یکجـا روی چوکی که در پایین محل آفتابی واقع گردیده بود نشستند قرار داشت .

لی گفت

ـمدت زیادی است که از شما احوا ل نداشتم ونمیدا نستم کجا بودید .

برید فورد گفت :

ـ آه اما من می دانستم که شما درکجا بودید .شما دختر قشنگی بودید ومیدانستم که تصمیم دارید زن مقبول وزیبای شوید.

لی سوی او نظر دوخت . به چیزیکـه میدید ایمان نداشت در آنجا مرد جذابی

بقیه درصفحه۵۸

یکی از پرشورترین مسابقات جهان را گزارش میدهد

محمدعلی کلی انتقام گرفت

- **کلی قهرمان پیشین سنگین وزن بوکس کن نورتون را شکست داد.**
- **وی پس از این پیروزی برای همیشه بارینگ ودستکش خداحافظی کرد.**
- **نورتون درآرزوی رسیدن بمقام قهرمانی جهانی بودولی...**

محمد علی کلی ، قهرمان معروف سابق سنگین وزن بوکس جهان ، حریف خویش کن نورتون را به سختی شکست داد و بدینمنوال از رقیبی که پنج ماه پیش او را باه نمره مغلوب کرده وفکش را آسیب زده بود ، انتقام گرفت .

محمد علی ، صبح روز چهارشنبه گذشته (۲۱ سنبله) بوقت افغانستان و(نیمه شب سه شنبه بوقت محلی) درستادیوم بزرگ اینگلو و د (کالیفرنیای اضلاع متحده امریکا) در حالی برای دو مین بار باکن نورتون رو برو شد که ده هزارنفر تماشاچی در ستادیوم ورزشی مذکور حضور داشتند و میلیونها تماشاچی دیگر در ۳٤ کشور از طریق تلویزیون و اقمار مصنوعی مخابراتی ناظر این آخرین مظفریت « پر شور ترین قهرمان بوکس چند سال اخیر » بودند .

مسابقه کلی ونورتون ۱۲ روندی بود . محمد علی که در این مسابقه پنج کیلو از وزن خود کاسته بود ، به شیوه همیشگی خویش، مسابقه انتقامی را با « رقص پای» معروف خود آغاز کرد و حریف را از همان لحظات اول تحت فشار شدید قرار داد .

در روند ششم ، دست راست محمد علی بعلت ضربه شدیدی که بر نورتون نواخته بود آسیب دید واین آسیب بحدی شدید وکاری بود که محمد علی در پایان مسابقه به شفاخانه اعزام و بستری گردید و طوری که اطبای شفاخانه گفته اند، آسیب دیدگی دست محمد علی، شکستگی است .

محمد علی کلی که در اکثر لحظات وروند های مسابقات برکن نورتون پیشی داشت، درپایان باساس نمره پیروز شد و کلی بلا فاصله ازپایان مسابقه اعلام کرد که دیگر قصد مبارزه با هیچ بوکسری را ندارد و برای میشه از رینگ کناره گیری میکند .

این مسابقه آخری وانتقامی محمد علی در واقع چهل و چهارمین مسابقه بوکس اوست که مجموعا چهل ودو بار پیروز و دو مرتبه شکست کرده است .

محمد علی که دو روز پیش از انجام مسابقات اینگلوود بوسیله دستگاه سنجش وزن در انگلوود کالیفورنیا خود را وزن کرد و ۲۱۲ پوند سنگینی داشت به خبر نگاران گفت .

ـ در بهترین شرایط جسمی هستم وامید وارم بر حریف پیروزشوم.

کن نورتون که ۲۸ سال داشته و هنگام مسابقه دارای ۲۰۵ پوندوزن بود در یك مصاحبه گفته بود که :

ـ هدف من کسب عنوان قهرمانی جهان و شکست « جورج فور من» است .

وی در این مصاحبه خویش به شدت تاکید کرد که صد در صد به پیروزی خود امیدوار است .

اما طوریکه گفته شد ، محمدعلی هرگز باو مجال نداد که زمینه مرتفع قهرمانی را بپیماید و بدینمنوال یکی از بهترین مسابقات بوکس جهانی باظفر کلی پایان یافت .

قرح معده

احصائیه مو سسه صحی جهان نشان می دهد که قرح معده در تما م‌کشور ها بعد از امراض قلبی در درجه دوم قرار میگیرد. برا ی سال های متمادی دانشمندان این حادثه غم بار را فقط با تاسف می دیدند . یکی از عمده ترین مشکل بر خورد با این تکلیف طبی بود زیرا نا جوری مذکور به دنبال خود امراض دیگر را می آورد که ضرر شدیدی به صحت انسان وارد میکرد . در بسیاری موارد مریض جز رفتن بروی میز جراحی چاره نداشت .

برای این منظور پروگرام‌وسیعی روی دست گرفته شد و در اثر آن تکنیك ها ومتود های جدید بمیا ن آمد . یکی از جمله این روش ها مطالعه شیوه تر اوش معده بود.

قبل از آن برای شناخت بهتر محتویات معده وتحلیل کیمیاوی آن از آله کار میگرفتند . این آله تا اندازه مقدار اسیدی بودن معد ه را معین میکرد و لی اجازه نمی دادکه تحلیل کامل وقاطع از وضع معده صورت بگیرد .

آلهٔ جدید دارای کانال‌های متعدد است می تواند معلومات زیادی در

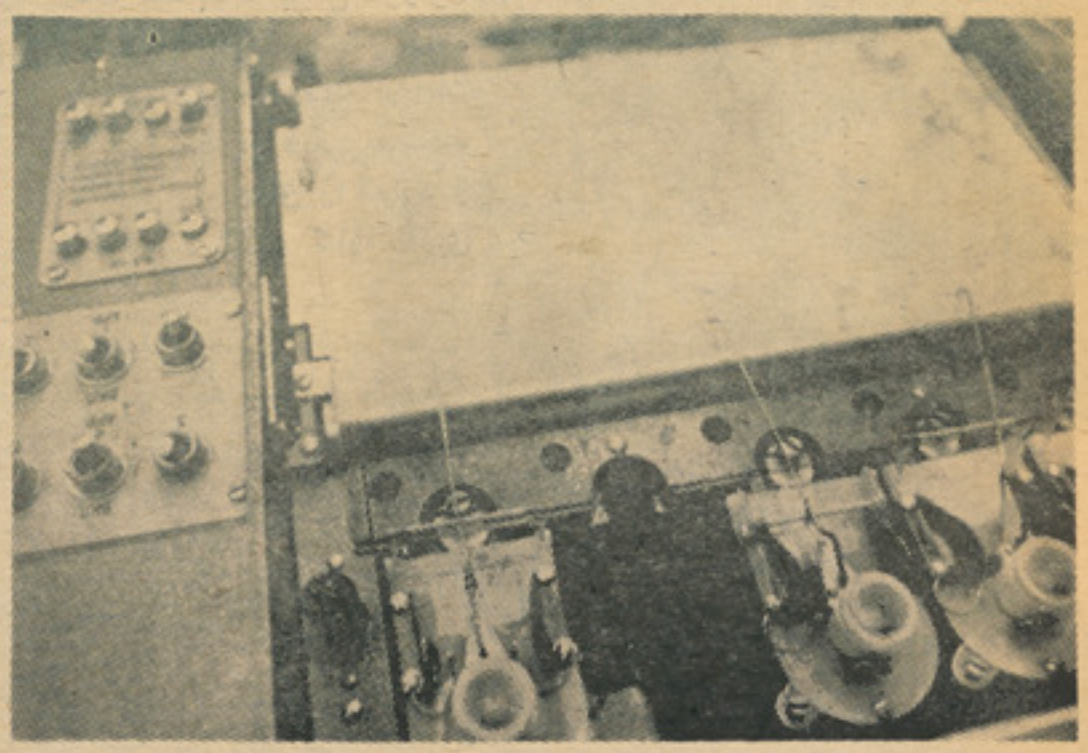

در بسیاری کشور های‌رشدیافته قرح معده بیك مشکل ملی‌بدل‌شده بود زیرا تداوی آن پول هنگفتی را لازم اشت .

در اتحاد شوروی در هرسال ۶۰٫۰۰۰ عملیات قرح معده صورت میگیرد . و جراحان از شیوه عمل قرح معده‌هیچگونه رضایتی‌نداشتند زیرا از هر صد نفر که تحت‌عملیات قرار میگرفتند ۱۰ تا ۱۵ نفرآن نا آرامی‌های‌پس ازجراحی‌میداشتند.

مورد پروسه های حیاتی معده بدست بدهد. این معلو ما ت به صورت خود بخود ثبت شده‌ومنحنی آن بدست می آید . حتی در این مورد میتوان معلو مات‌خا صی در مورد تراوش معده بدست آورد .

این مطالعات می تواند بزودی طبیب را به ژرفنای علل قرح معده رهنمونی نماید .

به این ترتیب بزودی می توان به این مشکل بزرگ فایق آمد .

اخبار علمی

حفظ ثروت های جهیل بایکال‌اموال یك نوشع ماهی است که در دریاچه بزرگ سایبر یا یعنی‌بایکال‌یافت میشود . ولی بزودی کشف

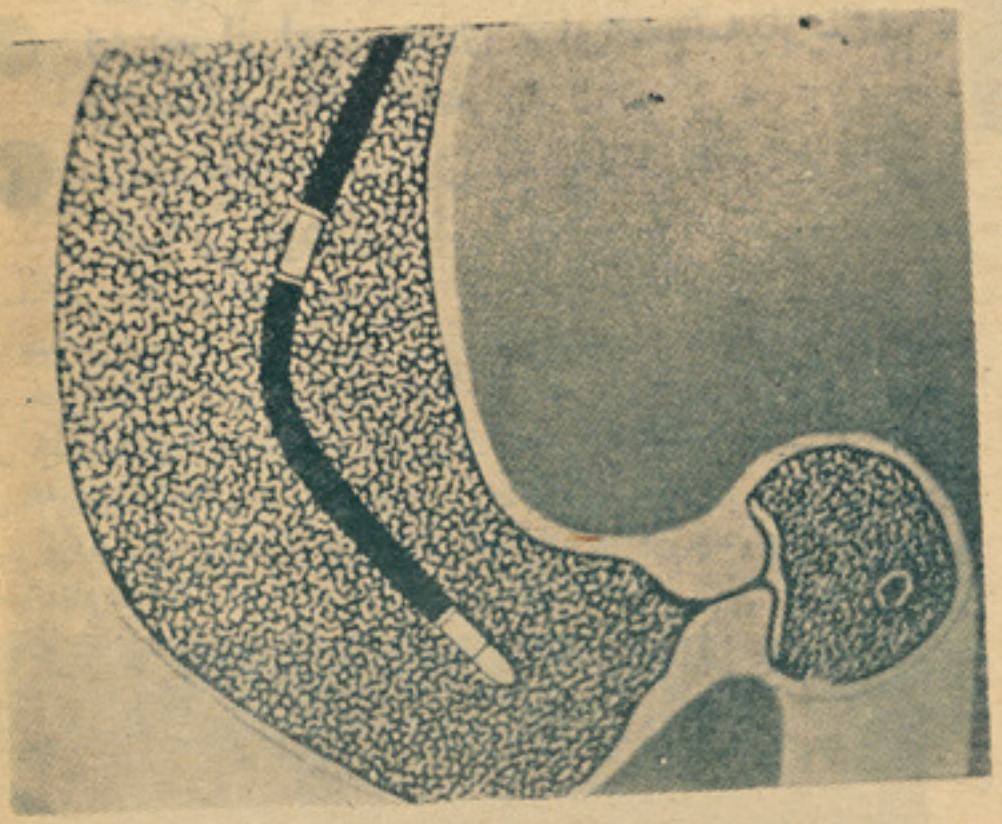

شد که نسل این ماهی اکنون درحال انقراض است . اکنون دستگاه بزرگ نگهداشت ماهی‌بروی دریای‌سنگاکه به جهیل بایکال می‌ر یزد تعمیر شده که دارای ۵۰۰ر۱ملیون‌تخم این ماهی می باشد .

بعد از اینکه ساختمان آن بکلی‌بپایان رسید سعی میشودتا مقدا ر بیشتر تخم ماهی را برای تکثر به‌آنجا بفر ستندبه این تر تیب میتوان از انقراض و نابودی این نسل ماهی در دریاچه بایکال جلو گیری بعمل آید . از طرف دیگر دستور داده شده تادرمقد ار شکار وصید ماهی نیز کاهشی بعمل آید تا از این راه هم بتوان بر ابقا نسل ماهی خوش مزه افزود .

برمه سبك ولی قوی

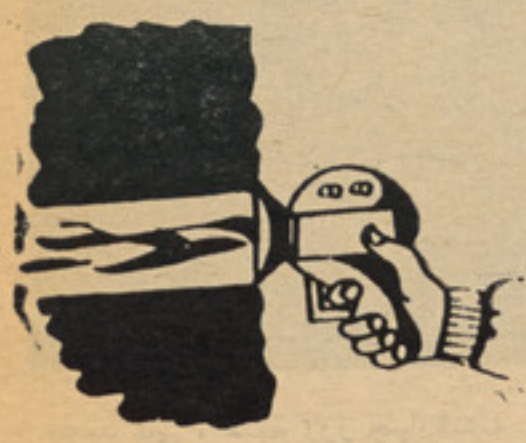

اکنون برمه دستی در پو لیتخنیك قزاقستان ساخته شده که در برابر آن سنگ خارای کوه ها ی تیا ن شان هم نمی توا ند مقاومت و ایستادگی نماید .

محل استفاده این برمه بیشتر در کوهستانهای است که دارای سنگ سخت میباشد تا به‌این وسیله کوهنوردان بتوانند راه پایی دردل کوه های شامخ پیدا کنند . کار اصلی توسط شعله سوپر سونیك انجا م میگیرد که قادر است فولادرا ذوب نماید . با این شیوه‌میتوان جای پایه های به عمق هزار متر ایجاد نمود که برای استحکا م آن ها نقش اساسی دارد .

هم چنان توسط این آله می‌توان‌مواد سخت دیگر رانیز قطع کرد .

پیش از آنکه به طبیب برسید

غذای گوارا تر با آبی مشابه آب چشمه

مینی کار خانه تصفیه آب اخیرا در جمهوریت اتحادی المان عرضه شده است و آب گوارا وصاف همچون بلور را دردسترس علاقمندان میگذارد . دستگاه مذکور عبارت ازفیلتری است که‌در میله‌های خانگی یا پیکنیك قابل اتصال سریع‌وساده به یك پایپ آب میباشد ، والبته به آسانی هم ازان قابل جدا شدن است . دستگاه پور واتر بر بنیاد فنی ذغال فعال (ذغال فعال دارای خصوصیات کاتالیك است) کار میکند وآب پایپ را از کلورو دیگر مواد کیمیاوی زنگ و همچنین بوی نا مطبوع فارغ میسازد ، آبی که بدین نوع بدست می آید مشابه‌آب چشمه میباشد و چای و قهوه‌ودیگر اغذیه‌ای که در آن پخته شوند طعم بس گواراتری دارند تا آنکه با آب پایپ طبخ گردند ، غذای اطفال خوشمزه تر میشود واز هر نوع انفکسیون احتمالی جلوگیری‌مینماید ارزش دستگاه فیلتر مذکور که‌برای احتیاجات یك خانواده کافیست ، در حدود ۱۰ دویچه مارك تعیین‌شده است .

کیمیا در طبابت

صنایع طبی وانجنیری پولند مدتها میشود که ایجادگر مجتمع‌های بزرگ صنایع مواد کیمیاوی است که ارتباط وپیوند نزدیکی‌باپیشرفت های طبی دارد . ایجاد کار خانه‌های بزرگ تولید اسید سلفوریك یکی‌از مهمترین این اقدامات بحساب‌می‌آید. این کار خانه بزرگ وعظیم اکنون زیر ساختمان است . هم‌چنان درنظر است تا کار خانه های همانندی در آلمان دموگراتیك ایجادو پایه‌گذاری گردد. نمایندگی شعبه‌رهبری‌تجارت خارجی بنام پولمکس سعی می نماید تا رهبری شانزده کار خانه همانند رابعهده گرفته و راه تجارت‌خارجی‌را باز تر بسازد . این فابریکه که در پایان سال جاری به اتمام میرسد میتواند در تهیه ادویه و خدمات دیگر طبی نقش ارزنده بردوش بگیرد . در کار خانه یاد شده تهیه اسید سلفوریك باجدیدترین ومدرن‌ترین شیوه های دانش کنونی‌صورت میگیرد . جای شگفتی است که گرداندن همین کار خانه باعظمت بخاطر داشتن دستگاه های خودکارآن فقط ۲۷ نفر ضرورت دارد. به این ترتیب گام بزرگی بطرف بلند بردن خدمات طبی برداشته شده است .

امکان تعویض اوعیه کوچک بااوعیه پلاستیکی جدید

اخیرا در یکی از شفاخانه های ایالات متحده امریکا محققین و دانشمندان به کمك یك شرکت‌تایر سازی امریکا موفق به ساختن‌اوعیه کوچك (شرائین وورید های‌خرد) بصورت مصنوعی شده اند .

دانشمندان بعد از تجارب چهار و نیم ما هه درسگ هاامیدوارشدند که‌یك تیپ جدید اوعیه دموی‌ساخت بشر میتواند جانشین اوعیه کوچك در وجود انسان گردد برای حل‌این مطلب پرابلم عمده نزداطباعمسئله‌ای بودکه چگونه میتوانند از علقه‌شدن خون در داخل اوعیه مصنوعی جلو گیری کنند باآنهم توانستندخاصیت کاملا مشابه اوعیه مصنوعی را با اوعیه طبیعی بوجود میاورند اوعیهٔ جدید دارای بافت مخملی که توسط پولیستیر یك رابر بیو الکتریك پوشیده شده است میباشد او عیه جدید دارای قطر وطول خیلی ها کوچك میباشد .

• • • •

فرستنده در کمر بند کودکان برای شنیدن ضربان قلب آنها

دریك کودکستان جدید، دوبرادر ۳و٤ ساله بر سر یك اسباب بازی دعوا میکنند و همینکه برادر بزرگتر آنرا از چنگ برادر کوچکتر در می آورد ، به اشاره یك محقق که‌ادواتی با خود دارد ، مادرشان بسوی آنان می‌شتابد و بزور اسباب بازی را از برادر بزرگتر میگیرد و به برادر کوچکتر میدهد . در نتیجه این‌عمل مادر ، برادر بزرگتر دستخوش خشم وبر آشفتگی شدید می گردد. یك ساعت تمام ادواتی که درفاصله بیست متری این محل قرار داده شده اند نشان میدهند ، ضربان‌قلب برادری که باو اجحاف شده است بحالت طبیعی باز نمیگردد .

بدینسان و بشیوه های مشابه انستیتوت تحقیق و آموزش خرد سالان در کودکستان نامبرده،

بقیه در صفحه ٦١

چگونه میتوان از ادرارنمودن اطفال هنگام‌شب‌جلوگیری کرد ؟

اکثر اتفاق می افتد که اطفال به سنین مختلف هنگام شب‌دربستر شان ادرار مینمایند به این حالت انوریزی میگویند .

اگر تعریف کنیم انوریزی عبارت از ادرار نمودن بصورت فعال‌ومکمل ودر عین زمان بدون اختیار اکثرا در حالت اصطجاع خواب میباشدبعضی اوقات مفکورهٔ فامیلی بودن مرض تثبیت میگردد مثلا زیاد دیده شده است که دریك فامیل ممکن‌است همه اطفال ویا چند طفل به این‌عمل مصاب باشند و یا امکان آن موجود است که دریك فامیل اطفالیکه متعاقب یکدیگر بدنیا میایند هرکدام بالنوبه مصاب باین حالت باشند . از این سبب گفته میشود که‌موضوع یابنیوی میباشد و یا درفامیل‌هائیکه مصاب با ختلالات روحی هستنداین عمل بمشاهده میرسد. فلهذا گفته میتوانیم اشخاصیکه مصاب این عمل هستند دچار این حالت روحی میشوند از نظر کثرت وقایع گفته میتوانیم که تقریبا پنج الی پانزده فیصد اطفال مصاب به این عمل میباشند البته نزد پسر ها نسبت به دختر ها زیادتر دیده میشود . وقوع حالت متفاوت است بعضی از اطفال‌مرتبا هر شب در بستر ادرار مینمایند ومعدودی هم شب در میان ویاچند شب بعد به این عمل مواجه‌میشوند به همه حال این امر عملی است نا مناسب و از نظر سایکولوژی‌تاثیر ناگوار بالای کرکتر وسجیه شخص بجا میگذارد . این گونه اطفال رویا های آب و آتش را زیاد می بینند . انعکاس این عمل به روحیه طفل بدرجات مختلف متفاوت است بعضی ها آنرا خوب تحمل میکنند وبرخی ازان رنج میکشند و خجلت‌بارمعلوم میشوند .

سرنوشت

در شماره گذشته خواندید :

«ایرین» دختریست‌که در شرکت‌عطر فروشی یك وکیل دعوی بنام ژیو کار میکند وی اصرار دارد که‌کارش کسل کننده است و می گوید که ایستادن در پشت میز وبفرو ش رسانیدن عطر او را ذله ساخته است او بعد از اینکه از«ژیو» جدا میشود بخانه رفته و لحظه یی به یکی از همصنفان دور شاگردی اش تیلفون میکند . وگذشته‌هایش‌را بخاطر می‌آورد .

واینك بقیه داستان

عجب است که با مردن این استعار
پول بدست آورده نمی توانی .

غذا مزه دار است اما «واندا» خود را ناراحت حس میکند. او بخاطر اینکه مورین پریشان نشود از این ناراحتی اش چیزی نمیگوید.
۱۱۶
غذا بسیار مزه دار است یک اندازه دیگر هم میگیرم.
خوب حق من را هم بگیر.

قطعاً نه! باید تو نان بخوری!
۱۱۷
نه، میروم بخوابم من بیدار خوب هستم.

تو پریشان معلوم میشوی، اگر اجازه ات باشد ترا معاینه بکنم.
۱۱۸
نه، خوش ندارم که کسی مرا نازرانه...

مورین مریضی واندا را تشخیص میکند.
۱۱۹
عزیزم، باید صاحب حوصله باشی. بیش از چند هفته به تولد شدن طفل باقی نمانده. همینکه طفل تولد شد همه چیز خود بخود سر براه میشود.
من هم بهمینطور تصور میکنم.

وقت میگذرد. طفل تولد میشود و به پدر و مادرش نشاط و خوشبختی بار می آورد.
۱۲۰

«مورین» نیم روزه کار میکند و «واندا» در خانه است تا از طفل و از خانه مواظبت کند. او «ایرین» را در اطاقش ملاقات می کند.
میخواستم دفتر بیایم، اما بسیار کار داشتم.
تو همیشه در فعالیت هستی!
۱۲۱

۱۲۲
درست است که تو استراحت خوب میکنی و از بهر مادری برخوردار هستی. راستی که تو چند هفته رخصتی داشتی؟

باقی دارد

ژوندون — زنان و دختران

غذای نامطلوب را چگونه میتوان گوارا ساخت

بعضا اتفاق می‌افتد که در روز های بخصوص مثلاً مهمانی شب‌عصر ویا چاشت مو ضوعی بیش‌می آید که شماراکا ملا عصبانی مـــی سازد ، مثلاً غذا می‌سوزد، شورمی‌شود ویا امثال آن حادثاتی اتفاق می‌افـتد ، درین صورت بجای آنکه عصبانیـت نشان دهید وجار وجنجا ل کنیـــد میتوانید ازین طریقه پیروی‌کنید !

اگر غذا سو خت بلا فاصله ظرف آنرا عوض کنیدو مقدار غذای سوخته نشده راکه در روی ظرف‌قرار دارد به‌ظرف دیگری بریزید ا گرسو پ یا آش مختصری درتهٔ دیگ گرفت مقدار کمی بوره بآن بریز ید زیـرا بوره طعم آنرا بهتر می سازد و لی اگر غذا کاملاً سوخت چاره ای‌جز دور ریختن آن نیست که‌در آنصورت البته در صدد تهیه غذ ا ی تـــازه خواهید شد وبا ا ند کی پـو ل ا ز رستوران ها غذای آماده شده مـی توانید بدست آورید .

اگر روی کیك سو خت قسمـت سوخته رابه وسیلهٔ یك‌کارد باآرامی بردارید وبه کیك مربابزنید ورویش خلال خسته بادام وپسته بریزیـــد ویا پودر دار چینی وشکر بپاشید .

اگر سوپ یاآش شور شد ه‌است یك‌دانه کچالوی خام رابعدا زپوست کردن ونصف نموده به‌آن اضا فـه کنیدو ده دقیقه حرارتش دهیـــد بعد کچالو را بیرون‌بیاورید .اینکار سبب می‌شود که مقدار زیاد نمك راکچالو از غذا جذب کند.

نان های قاق شده رامی توانیـد پس‌از مرطوب کردن باشیر برشته کنید البته خواهید دیدکه خو شـــ طعم وقابل استفاده می شود .

برای رقیق کردن سوس هـا ی غلیظ مقداری آب‌به آن اضافه کنیـد وبرای غلیظ کردن آنهااز مقداری‌آرد برنج یانخود می تو انید استفا ده کنید.

ترجمه:محمد حکیم ناهض

جدا کردن طفل شیر خوار

آمادگی برای جدا شدن : بـرای اینکه طفل‌شما به خوردن شیر بـه وسیله پیا له عادی شو د بهتر ین مفکوره اینست که وقتی طفل پنـج ماهه می‌شود هر روزه اورا یك‌یـك جرعه شیر توسط پیاله بخورانید . باید باین فکر نباشید که‌فوراً وبدون مقدمه طفل خودرا که‌تو سط بو تل شیر میدادید با پیاله شیر دهید .و باید از سنی که‌طفل هنوز بسیارخود رأی نشده‌ا ست وی راعادت د هید

ومفکوره ای برایش بدهید که شیر علاوه بر بوتل توسط‌پیاله هم‌بدهنش می‌آید. واگر بگذار یدکه طفل ۹ یا ۱۰ماهه شود، احتمال میرود تابـه خشم پیالهٔ شیررا دورنماید ویالااقل ابراز بی‌اعتنائی نماید .

بهتراست همه روزه از فارمو ل شیروی که بوسیله بو تل برایشـ می خورانیدنیم او نسس در بین یك پیاله ویاگیلاس کو چك بیاندازید ممکن است در اوائل طفل چندا ن ابراز علاقه نکرده ودر هر و قـــت ازیك (جرعه) بیشتر نگیرد .هر گاه طفل از پستان مادر شیر می‌خورد، خوب است تا مقدار نـیم او نسـس شیر پاستو ریزه را ازبوتلی کـــه

بقیه درصفحه ۵۹

یاد داشتهای مفید !

۱ـبرای جداکردن دو گیلا سی که‌باهم محکم گردیده باشد گیلاسی اولی‌را مملواز آب نمایید و گیلاس دومی‌را درآب جوش قرار دهید .

۲ـبرای پاك نمودن اطوتکهٔ ایرا مرطوب نموده‌ودر نمك‌بزنید بعداطو راپاك کنید.

۳ـ برای اینکه نمك‌در بین‌نمکدان مرطوب نگردد بین آن‌چنددانه برنج بندازید .

٤ـاگر میخوا هید ماهی را تاز ه نگهدارید ظرفی راپر ازآب نمـو ده ویکقاشق سرکه درآن بریزید بعـد ماهی را درآن قرار دهید .

۵ـ برای از بین بردن بوی سیر ویا پیاز از دستتان ویا ظرف ا ز سرکه استفاده کنید .

بقیه در صفحه ۵۸

پخت وپز

کباب حسینی

نیم کیلو گو شت بدو ن‌استخوان راگرفته، رگ وریشه‌های آنراخارج سازید وبه تکه های کوچك ریزه اش کنید. آب یکدانه پیاز را بـــرو ی گوشت بریزید وبه عـوض پیـا ز

بقیه در صفحه ۷۵

رمز زنا شوهری

زن وعلاقمندی اش به خانواده

یکی از مسایل عمده ومهمی که اصلی ترین رکن خو شبختی زندگی مشترك را تشکیل مید هد هما نا اهمیت قایل شدن به زن ومقام ارزندهٔ اوست.

زن کسیست که درطول تاریخ نوابغ عالم بشریت رادر دامان پاك و بی آلایشس خودپرورش داده ودرحساس ترین وخطر ناکترین لحظه زند گی یار ومدگار مرد بوده است .

همانطوریکه مرد بخود حق میدهد تامحیط خانواده سراسر مورد پسند ودلخواهشس بوده ودرساحه فعا لیت های حیاتی آزاد باشد به زن هم باید این حق داده شود.

زن هنگامیکه خانه پدر را به منظور تعین سر نوشت جدید وایجاد زندگی مشترك ترك میدهد آرزو ی جز خوشبختی وزندگی آرام و بی سرو صدا ندارد او میخواهد برای شوهر همسر واقعی وباوفا و برای فرزندانشس مادر مهربان وفهمید ه باشد تادر آینده فرزندا ن با درك ووطنپرست بجامعه تقدیم نما یدودرین جاوظیفه شوهراست تازمینه را برای فعالیت های زن مبیا سا خته به او حق دهد تا درمسا ئل مختلفه زندگی تصمیم بگیرد واقدام نماید.

زیرا امروز دیگر وقت آن گذشته که زن رابنام های مختلف وغر ض آلود اسیر چار چوب خانه وجا رو جنجال های فامیلی وفدای هوسرانی های خود سازند .

نیمی ازجامعه را ز ن تشکیل میدهد نیروی خستگی ناپذیر ز ن جامعه رابسوی رشد وتکا مل سوق میدهد واو حق دارد درمسا یل مختلفه اجتماعی سهم گرفته دو ش بدوش مردان گام های وسیع ومصمم بردارد ودر غیرآن هرگاه جلو فعالیت ها وخواسته های منطقی واخلا قی زن سدی ایجاد گردیدبیگما ن محیط گرم وبی آلایشس زندگی خودرا به جهنم سوزان تبدیل خواهید کرد .

ازکامله حبیب

اگر زن نمی بود ، زندگی هم مفهومی نمی داشت. ازآن رو زن را زینت زندگی گفته اند ؟

دو نمونه از لبا سهای که تاز ه برای شما انتخاب کرده یم .

دخوانانو

ژوندون

درباره پرابلم ها و مشکلات خود چگونه باید فکر کنیم ؟

وفیصله هائیکه برین مبنا بمیان می آید دراکثرموارد نا درست ونامطلوب میباشد . مثلا ممکن است برای ما وشما این اتفاق افتاده باشدکه باری روی یك موضوع کوچك یك دوست نزدیك خود را رنجانیده باشیم یا باصطلاح دریك گپ گیر مانده باشیم که به خود موقع فکر کردن رانداده باشیم و ثمره تلخ عمل خود را چشیده باشیم .

بهر حال ما نباید از کسانی باشیم که امور زندگی ما بر اساس اعمال انعکاسی ویا از مون و خطا انجام گیرد . ما نباید همیشه به تصادف واتفاق اتکا کنیم و باصطلاح شانس خود را بیاز مائیم بلکه در امورزندگی ومسایل حیاتی باید همیشه از اشتباهات گذشته پند و عبرت بگیریم هر اشتباهی راکه بعداً ملتفت آن می گردیم باید بدقت موشکافی کنیم وهمه نقاط ضعف عمل انجام یافته خود را تحلیل و تجزیه کنیم

بر علاوه ما باید بکوشیم این عادت را در خود پرورش دهیم که هر گاه به کاری دست میزنیم ذهن ما، مارا بیاد این گفته بیاورد که «تفکر پیش از عمل از ایجابات زندگی است» .

بهمین صورت پیدا کردن راه حل

بقیه در صفحه ٦٠

از دنیای

هلن برلین شرق

هانس اولیوا هاگن نویسندهٔ سناریوی فیلم از جمهوریت دیموکراتیك آلمان مدعی شده که در ظرف دو سال آینده از «انجیلکا دو مروزه» بهترین بریژیت باردو بسازد که در دنیا ممکن است وجود نداشته باشد چنانچه بریژیت باردو نیز که نسل جوان جمهوریت دیموکراتیك المان سر بدنبالش بگذارند. در نگاه اول چنان جلوه مینمود که این نیوت بب با واقعیتها و فق ندهد

دور سینهٔ بریژیت بار دو ۹۱ سانتی متر ودور سینهٔ « انجلیکا دو مروزه» در خرد ترین سینه بندجا میشود . باوصف این اولیوا هاگن

انجلیکا در ۳۲ سالگی نگاه انتقادی به آیینه افگنده است

بناغلی مدیر محترم مجله و ژین ژوندون !

دختری هستم که سال پیش دوره لیسه مکتب را بپایان رسانیدم ازان تاریخ که تا اکنون یك سال و شش ماه سپری میشود در خانه میباشم وبه اصطلاح دختر خانه هستم . دریکی از ولایت کشور بسر میبرم یعنی محل سکونت ماهمان جاست و حالا طور مهمانی بمنزل یکی از دوستان ما بمرکز آمده ایم که با استفاده از نزدیکی مصافه خواستم درد دل خود را طی نامه یی نوشته وبشما بفرستم تااگر ممکن باشد آنرا نشر کنید.

سال پیش حینیکه از مکتب فارغ شدم فکر دوام تحصیل بسرم زد واین فکر روز بروز در مخیله ام شکل جدیتری رابخود میگرفت تا اینکه روزی خواستم این موضوع را با والدین و سایر اعضای خانواده در میان بگذارم واین کار را کردم.

اما... همینکه از موضوع پدرم آگاه شد حرفهای عجیبی برایم زد پدرم گفت تو یکدختر هستی تحصیل بدردت نمی خوردتاهمینجا که گذاشتمت در س بخوانی منظورم ازین نبود که تو بعداً فاکولته بخوانی و پس از آن شامل کار شوی. فقط میخواستم با سواد شوی و بس.

من در حالیکه جداً به پدرم احترام قایل هستم فقط همینقدر برایش گفتم :

پس ازین باسواد شدن چه سود.

پدرم در پاسخ همین یك جمله چند سلی محکم برویم حواله نموده وخانه را ترك گفت، مدتی از ین واقعه گذشت . نسبت به حسن نظر یکه اداره مکتب بمن داشت از من خواستند تا بحیث معلم با ایشان همکاری نمایم با آگاه شدن ازین موضوع روح تازه یی در بدنم دمیده فکر کردم با سر براه شدن این کار اقلا حاصل تحصیل دوازده ساله خود را میگرم و یا کم از کم ازمحیط فرهنگی بدور نی مانم اما... خدا انصاف بدهد پدرم را که باز هم به اصطلاح سر کشی را بامن گرفته وبه این کارهم تن در نداد که من معلم شوم .

بهر حال در طول این مدت فقط نان پختم، خیاطی کردم و رخت شستم دیگر هیچ . حالاکه بعد از گذشت چندین سال بکابل آمدم چند تن از همصنفانم که شامل پوهنتون هستند بدیدن من آمدند ، راستش بادیدن آنها نه تنها خوش بلکه متاثر هم شدم البته میدانید که تاثرم صرف بخاطراین بوده که چرا حالا هم با آنها همصنف نیستم ؟

والبته این تعصب نیست و اگر تعصب هم فکرش کنید جهت منفی ندارد به هر حال حالا که خودم همراه با پدر ومادرم بمرکز میباشم خواستم درد دل خود را از طریق این مجله به نشر سپرده وبااستفاده از فرصت بمطالعه پدرم برسانم تااگر شود دل سنگش نرم شده ونخواهد حیات یگانه دختر خود را که آرزویش فقط کسب علم است بباد فنا بدهد همین .

جوانان

اندازه های مینی دو مروز از نظر دور نداشت، چه جوانان آلمان‌شرقی از سایز های اندام او اطلاع داشتند انجلیکا دو مروزه محبوب تر ین ستاره سینمای و هنر پیشهٔ آلما نی در آلمان دیگر یعنی آلمان غربی محسوب میشود .

هنگا می فلم انجلیکا دو مروزه بنام پاول وپاون در بر لین شر قی به نمایش گذا شته شد، مستقبلین فلم در برابر غر فه های تکت صف بستند همینطور در نما یشها ی روی ستیژ تیاترهم‌انجلیکا دومروزه خریداران وهوا خوا هان زیاد دارد. وقتی در فلم‌تزارو کلئوپاترا نوشتهٔ جورج بر نارد شاو در ابا تو ر گ

انجلیکا در یك نمایش تعا ونی رقص مار ها را انجام میدهد

ایر لندی ، دو مروز سزا را اغوا میکند، سیل تما شا چیان به طرف تیاتر سرا زیرشد وبسیاری ازمردم حاضر بودند سر تا آخر درام روی پای ایستاده تما شا کنند.

بطور دقیق تما شا چیان میخواستند ببینند که در زیر لباس توری نازك چه هنری نهفته‌میباشد.

خلاصه میتوان اذ عان کرد که انجلیکا دو مروزه علاوه‌از قد رت اکت و تمثیل از زیبا یی فراوان بر خوردار است. چنا نچه رژیسوران در المان شرقی متو جه زیبایی و قدرت تمثیل انجلیکا بوده درنظر دارند چنانچه در روزسال‌نو ۱۹۷۳ طی یك پرو گرام تلو یزیونی انجلیکا را معرفی کردند و یك‌قسمت فلمی را نشان دادند که‌ازروی‌ارمان ایفی برکیست تیو دور فونتانی بر داشته شده است .

اسم ـ محمد فرید متعلم لیسه حبیبیه صنف ـ ۱۲ درجه ـ اول‌نمره آرزو ـ مخیواهد داکتر طب شود .

اسم ـ نورمحمد متعلم‌لیسه حبیبیه صنف ـ یازده اول نمره آرزو ـ میخواهد داکتر شود .

تصحیح ضروری

بناغلی نورمحمد که فوتویش در صفحه جوانان ستون شاگردان‌ممتاز شماره گذشته بچاپ رسیده بو د متعلم لیسه محمود طرزی میباشد

نامه های رسیده

پیغله سیما ... از شیر پور

نامهٔ پر ازلطف تان بد فتر مجله رسید، احساس خوبی دارید که در خور ستایش است .

فکر شده میتوا ند که کم و بیش در چیز نوشتن هم دسترس دارید. اما بخاطر تقو یهٔ استعداد تا ن مطالعهٔ بیشتر ضرو ری است. امید این توصیه دو ستانهٔ ما را قبول نموده و نسبت اینکه نا مهٔ تان‌نشر نشد ما یو س نبا شید. ما و عد ه مید هیم تا در آینده نا مه های خوب شما را بچاپ بر سا نیم.

محتر مه سهیلا از شهر جد ید بغلان !

پار چه شعر ارسالی تا نرا خواندیم مفهوم خو بی داشت اما چیز یکه نداشت وزن و قیا فه بود. در حالیکه این دو اصل اجزا ی حتمی شعر است .

ودر غیر آن‌هر نوشته‌مانندپارچه ارسالی شما نثر است و آ نهم ... به‌هرحال‌امیداست‌بعد ازین‌متوجه‌این نکته باشید .

شما از ما سوال نمودید که‌درشعر گفتن استعداد دارم یا خیر؟ که د ر پاسخ این سوال تان بایدبگوئیم :

هر گاه شما با در نظر دا شت قواعد شعری پار چه شعری سروده وبما ارسال نمائید، آنگا ست که‌ما گفته می توانیم که آیا شما در شعر گفتن استعداد دارید یا خیر ؟

بناغلی احمد ضیا از هرا ت!

پارچه یی که شما بنام مخمس برای ما فر ستادید، مخمس نه بلکه مثلث و یا بهتر بگویم مثلثات‌بود که درچارچوب قواعد شعری‌تااکنون مانند پار چهٔ شما که شعر ش نامیدید قطعا دیده نشده .

اگر ذوق دارید شعر بگو ئید لطفا بعدا زین بمطا لعهٔ کتب شعر ی بپر دازید و در ضمن خوا ندن «عروض وقافیه » شرط حتمی است تابعداً شما بسرودن شعر دستر س خوب پیدا کنید وما بچاپ کر د ن شعر تان.

امید معذرت ما را بپذیرید و ازینکه پارچه ار سالی تان به نشر نرسید متاثر نشوید بیشتر از ین شما میدانید ...

پیغله زرغونه از کابل!

شما همراه با عکس تان‌مضمونی به صفحهٔ جوانان غرض نشر ارسال نمودید اگر متو جه شد ه باشید از مد تی است که شکل صفحهٔ جوانان تغیر کرده و ما نند گذشته مضمون همراه باعکس طبع نمی شود، لذا عکستان بد فترمجله محفوظ بوده و قسمتی از مضمو ن تان را در ین جا مطا لعه نما ئید.

درین عصر طلایی که بر هبر ی فرزندمدبر کشور بناغلی محمدداؤد وهمت جوانان ارشد اردوی خود به بزرگترین آرزو و آر مان ملی خود نایل آمدیم، و ظیفهٔ همه خا صتاکتله

گذرگاه تبسم

نکته

ناراحت ترین خوابها خواب پشت میزدفتر است، چونکه آدم‌را دفعتاًبیدار میکنندومیگویند: بیدار شوکه عصر شده دفتر مسدود میشود .

«میرزاتنبل»

بیکار

روزی خدمتگار اناتول فرانس نویسنده نامدار فرانسوی ضمن گردگیری اتاق های مختلف به کتاب خانه رسیدو ضمن کار رچشم او به چند جلد کتاب یك شکل ویك انداز ه‌افتاد پس‌از لحظه‌ای ازروی کنجکاوی پرسید :

ـ همه اینها از یك نویسند است .

اناتول فرانس جوابداد :

ـ بله این آثار کامل ولتر است که درهفتاد جلد منتشر شده است .خد متگا ر حیرت زده پرسید :هفتاد جلد راستی این‌شخصی کاری دیگر نداشت ؟

راه‌پولدارشدن

شخص فریبکاری در روز نامه ها اعلان‌کرد هرکس یك دالر برای او روان کند او راه میلونر شدن را به او خواهد آموخت‌چون یك دالر مبلغ ناچیزی بود هر کس‌یك دالر برای او فرستاد وبه انتظار نشست .تااینکه مضمونی به شرح ذیل نشر شد .

ـ آقایانی‌که یك دالر برای من فرستادید، من با همان یك دالر میلونر شد م.

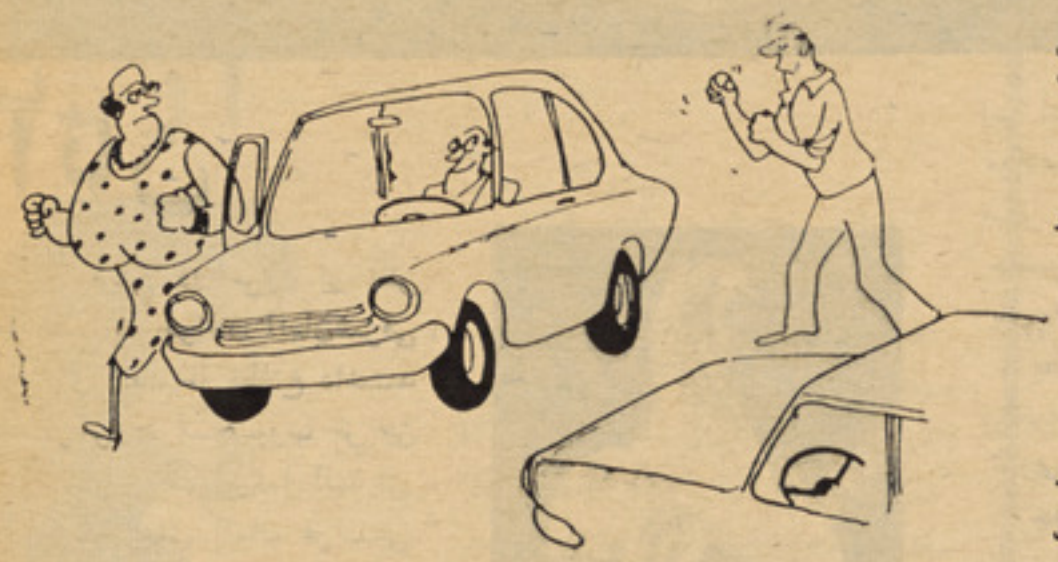

زن: حالی‌مه حقته میتم، موترته ازموترشوهرمه پیش میکنی وخلاف رفتاری هم‌میکنی.

داکتروپرستار

داکتر :مریضی تبش‌خیلی شدید است‌آیا هذیان میگوید ؟

پرستار :بلی قربان چند دقیقه قبل از اینکه شما تشریف بیاورید میگفت حالا عزرائیل میاید

دلیل پیری

از بر نارد شاونو یسنده معروف پرسیدند .

ـاز چه وقت احساس گردید که پیر شده اید ؟

نویسنده معروف جواب داد !

روزی بیك دختر جوان چشمك زدم او از من پرسید :

ـ آیا چیزی به چشم تان فرو رفته‌است.

بدون شرح

مضمون

فانتیزی وطنی

و قتی که‌ازآن‌خانه‌کوچ کشی‌کردیم وبه کوچه دیگری رفتیم از یکطرف خوشحال بودم واز یکسو جگرخون.

با بچه های‌کوچه اولی دوست شده بودم . با هم یکجا مکتب میرفتیم ویك تیم فوتبال هم ساخته بودیم و هر روز در میدانی نزدیك خانهٔ ما فوتبال میکردیم . غلام‌رسول را که از ما بزرگتر بود و شامل صنف هفت شده بود بحیث سرتیم خود انتخاب کرده بودیم . ..

وقتی که خانهٔ خود را گرو دادیم دزیك‌کوچهٔ دیگر که از کوچه اولی ما خیلی دور بود پدرم یك خانهٔ کرایی پیدا کرد ، خانهٔ نو خیلی خوشم آمده بود ، بالای بام کفتر خانه داشت و یك چاه چرخدار در حویلی اش بود و من از زحمت آب آوردن خلاص شده بودم . چیزی‌که مرا رنج میداد دوری از رفقای‌کوچه وتیم فوتبال مابود .

پدرم مرا به مکتبی که نزدیك‌خانهٔ نو ما بود (البته خانه کرایی را میگویم) تبدیل کرد ، در مکتب نو هنوز رفیق نداشتم ، تنها با پهلو فیلم گپ میزدم‌ا ز او پرسیدم .

ـ معلم های ای مکتب آدمه لت میکنن ؟

پهلوفیلم با تعجب بطرف من دیده گفت :

ـ هان . .. چطورنی . .. معلم تاریخ قلمه‌ده مابین پنجه‌های آد م می‌مانه ودست آدمه پچق میکنه ازین حرف ها ترسیدم .. من مزهٔ این جزا را در مکتب‌کوچه اولی هم چشیده بودم . .. یکبار معلم حسن خط ما بخاطر اینکه کار خانگی خود رانیاورده بودم قلم‌نی‌را میا ن پنجه هایم‌فشارداده‌بودکه‌از شدت‌دردداشك هایم سرازیر شده بود . . پهلوفیلم ادامه داد :

ـ سوال های حسابه‌که حل نکنی معلم حساب میگه برو ده کنج صنف تا آخر ساعت بیك لنگ ایستاده شو . . .

پرسیدم :

ـ صبح که آدم نا وقت بیایه کسی چیزی نمیگه ؟

گفت :

ـ چطور نی . .. نگران صنف ایطور قفاق میزنه که تا تفریح دوم گوش های آدم بنگس میکنه ، اما اما معلم دری ما خوب آدم اس ...

پرسیدم :

ـ لت نمیکنه ؟

ـیگان روزکه‌بچرت‌برابر نمیباشه... چوب میخواهه وآدمه میزنه . ..اما بعد ازی که خوب لت کد یکدفعه جگر خون میشه‌ودلش‌میسو زه ... روزهای دگه که خلقش تنگ‌نباشه تنها نصیحت میکنه‌ولت نمیکنه ...

من با بیصبری انتظار معلمین را داشتم تا از نزدیك هر کدام را ببینم . .. پهلو فیلم راست گفته بود .

روزیکه معلم دری بصنف آمد جگر خون بود . .. اما کسی رالت نکرد . .. وقتی که چشمش بمن افتاد گفت :

ـ بچیم . تو نو آمدی؟

ـ بلی صاحب .

ـ نامت چیس ؟

ـ عبدالقدیر .

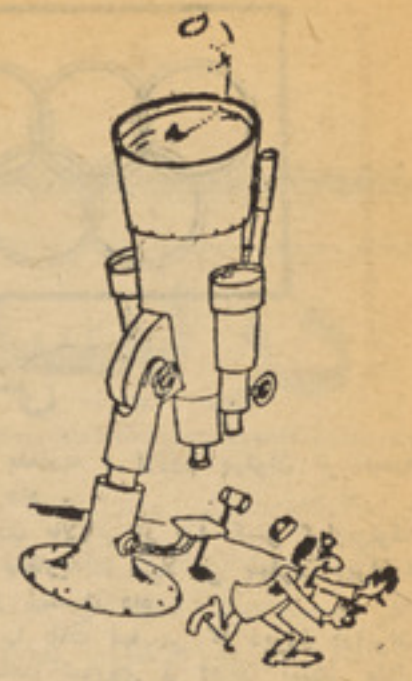

وای... یکدانه فیل

حاضرجوابی

شخصی استخوانهای قصابی‌را جمع میکرد فضولی به او رسیده گفت :
ـمثلیکه امشب سگ های کوچه رادعوت کرد هاید ؟
مرد جوابداد :بلی کارت دعوت تاحال‌به شما نرسیده است ؟

فراموشکار

پرستار نزد دکتور روا نشناس رفته گفت:
ـمرد مریضی آمده وادعا میکند که هوش وحواس خود را بکلی از دست داده‌است.
داکتر تا حرف پرستار را شنید گفت :
ـ بسیار خوب است تـواول یك مرتبه از او فیس بگیر وقبل از خروج از معاینه‌خانه من دو باره‌از اوپول فیس را مطالبه میکنم.

بدون شرح

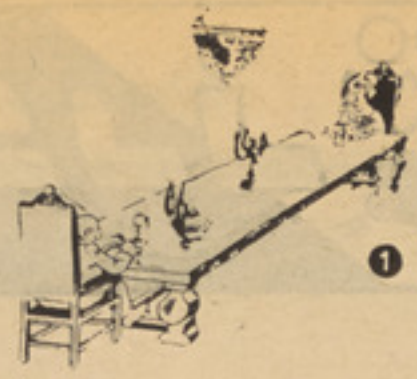

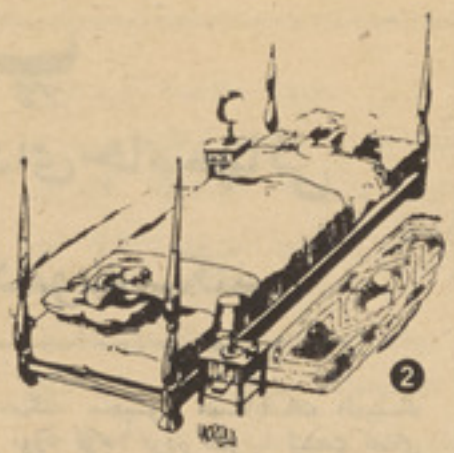

میزنان وبستر کنت وکنتس

از کجا بدانم
داکتر صاحب هر دفعه که سرم راتکان میدهم سرم‌به شدت درد میکند .
داکتر : سرت را تکان نده .
مریضی :آنوقت چطور بدانم که سرم‌درد میکند .

اختراع

دو نفر باهم صحبت میکردند اولـــی گفت :
اخیراً سوزنی را اختراع کرده اند کـه سه صد کیلو وزنش است !
دومی با تعجب پرسید:
ـبرای چه‌چنین سوزنی اختراع کرده‌اند؟
ـهمینطور برای اینکه یك چیزی اختراع کرده باشند .

نزاع

معلم :پدرت حیات دارد ؟
احمد :ـنمیدانم چون صبح که بمکتب می آمدم بامادرم به جنگ آغاز کرده بود .

به این وسیله میتوانم غذایت را بخورانم

مدیر رستوا ن
مدیر رستورانی کـه همیشه غذای خـود را در منزل میخورد روزی مجبور شد د ر رستوران خود غذا بخورد .وقتی پیشخدمت غذا را آورد مدیر رستوران قلم وکا غـذ خواست وشروع به نوشتن کرد :
پیش خدمت با تعجب پرسید شمادستور غذا ندادید ؟
مدیر گفت : پیش از خوردن غذای ایـــن رستوران باید وصیتنـامه خود را بنویسم .

ـاوه خانم زیبا .. شما جدیداً مقـر ر شدین... یعنی همکار ماشدین ؟
زن: بلی ،جدیداً مقررشدیم ،ولی بعوض شمادو نفر

در معاینه خانه داکتردندان
مریضی :داکتر صاحب این سه دانـدان مصنوعی که برای من‌درست کرد هایدخیلی درد میکند
داکتر: من‌از اول‌بشما گفتم: که دندانهای مصنوعی ما هیچ فرقی با دندان های طبیعـی ندارند .

ون املا

بقلم : جلال نورانی

معلم چند سوال دیگر هم از مـن پرسید و بعد گفت :
ـ آفرین . .. بشی بجایت ...
من نشستم ، نمیدانم چرا بیشتر از همه در مضمون او خواستم‌زحمت بکشم .. دلم نمی خواست از دست او لت بخورم و یا او را عصبانـــی بسازم .

معلم ما بعد از اینکه یك درس را اول خودش میخواند و لغت هـــای آنرا معنی میکرد . چند بار آنرابالای شاگردان میخواند ودر آخر ساعت میگفت :

ـ برای فردا همی درسه سه‌دفعه نوشته کنین . .. روز دیگر بعـــد ازینکه کار خانگی‌ما را میدید،کاغذی را از جیب کشیده به اول نمـــره صنف میداد تا از روی آن بما املا بگوید ، او هیچوقت از روی درس های کتاب املا نمیگفت ، بعد کاغذ های ما را جمع کرده بخانه می برد و درخانه غلطی هارا اصلاح میکرد.
یك روز همینکه معلم ما کاغذی را از جیب‌خود بیرون کشید و بـــه کفتان صنف ما داد تا بما املابگوید، چپراسی وارد صنف شده گفت:
ـ معلم صاحب ... مره سرمعلم صاحب روان کد و گفت یك دفعـه به اداره بیائین . ..
معلم ما اندکی تامل کرد وبعـــد پرسید :
ـ سر معلم مره چه کار داره ؟
ـ نمیدانم صاحب . .. مره گفت صدایش کو . .. معلم ما از جا بلند شده بطـرف دروازه صنـف روان شد ، همانطور که از در خارج‌میشد به کفتان صنف ماگفت :
ـ بچه ها غالمغال نکنن... تواملا بگومه زود میایم . ...
معلم ما رفت و کفتان بعد ازینکه از روی خود سازی ما را به چـپ نشستن دعوت کرد گفت :
ـ نوشته کنین .. طلب نانوا از درك نان پخته یـك صـدو بیـست افغانی . . .
همه تعجب کردیم . این چه قسم مضمون است که معلم ما نوشته ...
کفتان هم تعجب کرده بود ولی‌ادامه داد .
ـ پیسه چوب خط هفـتاد وسـه افغانی . . . هشتاد افغانی طلـب گل میرزا که بخاطر یك سیر بوره ازش گرفته‌بو دم . . . نود افغانی قرض صوفی دکاندار کوچه از ماه گـذشته و چهـل افـغانی قرض همسایه . . . پول بـــرق هشـتاد افغانی ... کرایه خانه شش صـد افغانی .. یکصدو ده افغانی طلـب نذیر احمد معلم که بخاطر ناجوزی قاسم گرفته ام . .. درین وقت معلم ما دو باره داخل صنف شد و به کفتان گفت :
ـ او بچه . . مضمون املا خـــو اینه ده جیبم اس تو از روی چـــه املا میکی . . .
کفتان بدون اینکه حرفی بزنـــد کاغذ اولی رابه معلم داد وکاغذدومی را از وی گـــر فـــت و از ر و ی آن شروع کرد به املا گفتن معلـم ما نگاهی به کاغذی اولی انداختـه آنرا در جیب گذاشت و بفکر فـرو رفت . .. ما از روی همدیگر نقـل میکردیم تا کلمات را صحیح‌بنویسیم ولی معلم ما نمیدید . .. او بطرف‌ما نگاه میکرد ولی هیچکس رانمیدید...
پایان

تیپ و تاپ

جهانیان را برای تماشای جام جهانی فوتبال ۱۹۷٤ به آلمان دعوت میکند

روز سیزدهم جون مصادف به اواخیر جوزا ۱۳۵۳ با بازی تیم برازیل در استدیوم ورزشی شهر فرانکفورت مسابقات فوتبال قهرمانی جهان آغاز میشود ،بدون شك این بازی ها از هر جهت ریکارد های تازهٔ را قایم خواهد کرد ،احصائیه ها نشان میدهد که از ۱٤۱ کشور دارای‌تیم های بین‌المللی فوتبال ۹۸ کشور در مسابقات مقدماتی اشتراك ورزید ه‌اند

والدی «سگ» سمبول مسابقات المپیك میونیخ» مورد توجه مردم فوتبا لیست های جهان قرار گرفته‌است ،طراحان این عروسك معتقد اند که فوتبال ورزش شماره یك‌است ومردم برای آن باکمال میل پول صرف میکند

این عروسك جالب صندوق کمیته بر گزار کننده مسا بقات فوتبال را پر خواهد کرد .

وتاحال ۵۳ شرکت مختلف اجازه فروش آنرابه قیمت ۲٫۵ ملیون مارك گرفته اند .

«تیپ» و «تاپ» شگون جا م‌جهانی‌سال ۱۹۷٤

برای مسابقات قهرمانی جهان ۲۵۰ ملیون مارك برای ساختن ورزشگاههای مختلف آلمان غربی‌مصرف خواهدشد وبرای‌اولین‌بار در تاریخ فوتبال مسا بقات قهرمانی جها ن در۹ شهر مختلف برپا میشود برگر رئیس کمیته برگذاری دهمین روز مسابقات فوتبال قهرمانی جهان یکسال پیش‌از آغاز مسابقات با غرور تمام اظهارداشت :«همه چیزمطابق پلان پیش‌میرود وکوچکترین اشکالی درکار ها دیده نمیشود در حالیکه ٤ حصه‌ورزشگاه ها آخرین کار های خود را برای تهیه ، مقد مات آغازکرده باید ن‌ترتیب ورزشگاه‌های میونیخ ،برلین، ها مبورگ :دو سلدور ف اشتو تکارت ، هانوور ، گلز نکرشن، دورت موند وفرا نکفورت بزودی به پایه تکمیل خواهد رسید .یکسال پیش از مسا بقا ت «تیپ» و«تاپ» دو کودك سمبول بیش از

اکنون شرکت های تهیه کننده لباس تمرین ورزشی وهمچنان کارخانه های‌سازنده لوازم ورزشی متوجه این علامت شده ودر صدد بدست آوردن اجاز ه‌چاپ وتقلید آن هستند

همچنان «تیپ» و«تاپ» را بروی سکه‌طلاکه ارزش آن ۵۸ مارك وسکه نقره‌یی‌راکه‌قیمت ۲۵مارك دارد نیز ضرب زده‌اند همچنان‌سکه های از فلزات ارزان نیز با همین مارك به بازار عرضه خوا هد شد .

آلمان غربی میزبان این مسابقات است برای این منظور دو هزار روز نا مه نگار هزار مفسر ورزشی را دیو تلویزیون و هشتصد عکاس در باره این مسا بقات گزارش خوا هند داد .

طبق این محاسبه قریب دو ملیون‌نفر ازنزدیك شاهد مسابقات جام جهانی سال ۱۹۷٤ خواهند بود .

صفحه ۵۰

اخبار ورزشی

پهلوانی :

دراولین روز مسابقه در تهران تیم‌شوروی توانست در نه وزن وهشت وزن آنرا برنده شود .

آلسن الفر دیو برنده جایزه نقره‌المپیای میو نیخ در برابر او گنیان نیکو لا و ف بلغاروی مغلوب گردید به این اسا س‌تیم اتحادجماهیر شوروی موفقیت بهتری را در مسا بقات پهلوانی آزاد تهران بدست‌آورده وایران وبلغار یه نیز مو فقیت های‌نصیب شدند .

دروزن چهل‌و هشت کیلو گرام قره غسی پهلوان ایران ، رضا آلون پهلوان تر کیه را شکست داد .

در وزن پنجاه وهفت کیلو گرام قره‌غسی پهلوان ایران ، دومین پهلوان شو روی را با امتیاز شکست داد .

در وزن‌شصت‌و دو کیلو گرام‌عبدالبلوك پهلوان شوروی ، مور گان پهلوان امریکا را شکست داد .

دروزن شصت‌و هشت کیلو گرام کیز پهلوان امریکا ، دورژ پهلوان جمهوری مغو لستان را شکست داد در همین وزن منصور برزگر پهلوان ایران ، جاپلو س پهلوان بلغاریه را شکست داد .

دروزن هشتاد و دو کیلو گرام بیلو ف پهلوان بلغاریه ، اوزوم پهلوان تر کیه‌را شکست داد .

در وزن بالا تر از صد کیلو گرام‌بولوف پهلوان بلغاریه ، سیلا بی پهلوان ایران‌را با امتیاز شکست داد .

در مسا بقات نها یی که دیروز درایران انجام یافت شوروی و ایران بیشتر مدال ها راکما یی کردند .

تیم فوتبال لیدز یو نایتید که در دسته اول تیم های فوتبال بریتانیا قرار دا رد روز شنبه گذشته بار دیگر مهارت خودرا با شکست دادن تیم فوتبال برمنگهم سیتی ثابت یافت .

«پیتر لاریمر » فارورد اسکا تلندی در دقیقه شا نزد هم او لین توپ مسابقه را وارد گول تیم بر منگهم سیستی نمود . قبل از پایان نیمه اول بار دیگر «لاریمر» توانست توسط یك پی نالتی تیم برمنگهم را گول بزند .

در دقیقه چهل‌و هفتم باز هم لاریمرتوپ را داخل گول بر منگهم اندا خت و بلا فاصله با جراحت پا از میدان مسا بقه خارج شد .

بقیه در صفحه ۵۸

چهره‌های ورزشی

ښاغلی سید صالح متعلم صنف دوازدهم و پهلوان پرقدرت لیسه سلطان هرات موصوف که از دوره ابتدائی بورزش‌علاقه داشت‌توانسته خودرا کنون بهترین ورزشکارشهر خود بسازد عامل‌اصلی سپورت را ښاغلی سیدصالح تشویق و تهیه وسایل ورزش میداند .

چون ښاغلی سید صالح فعلا وظیفه استادی پهلوانی را در لیسه سلطان هرات دارد ازینرو یگانه آرزویش را قهرمان‌شدن شاگردانش نه تنها درخود هرات بلکه به‌سویه ملی وبین‌المللی تشکیل میدهد .

پیغله اعلی «عبدالله» دوشیزه‌که با اولین بر خورد از زیر کی و چابکی اش درذهن انسان چیزی خلق شده واین تصور نزد شخص طرف مقابل پیدا میشود که و ی یك باسکتبا لیست لایق و چالاك خوا هد بود حقیقت هم چنین است مو صو ف از چهره های در خشان تیم با سکتبا ل‌لیسه رابعهٔ بلخی بوده نه تنها سپور تمین خوب است از نظر رویه و اخلاق نیز نزد دختران لیسه خود شهرت بسزا دارد .

پیغله اعلی که دارای هفده‌سال عمر میباشد ورزش را از چارده سا لگی آغاز کرده و فعلا در تیما ول باسکتبال لیسه رابعه بلخی و هم در تیم دختران معا رف عضویت دارد .

به آب بازی واسپ سواری علاقه‌داشته ولی از شرایط نا مسا عد برای دختر ان، درین زمینه شکایت دارد .

از ورزشکار یکه دربین بازی عصبا نی شود خوشش نمی آید .

در لیسه استقلال

درحالیکه بناغلی عبدالهادی نعیم مدیر لیسه ودوتن از مربیان ورزش بناغلی محمدآصف وبناغلی عبدالله و چندتن از ورزشکاران بناغلی محمد احسان حسینی کپتان تیم والیبال، بناغلی عبدالحکیم وبناغلی عبدالحمید حاضر بودند مدیر لیسه مذکور درحالیکه روی سخن‌را بطرف شاگردان کرده بود به سخن آغاز کردوگفت که من به‌این منظور درین مجلس‌اشتراك‌کرده ام‌تاازشا گردان خواهش ببرم همانطور یکه روحیه یك جوان ایجاب میکند حقایق را بیان کنند تاهم اداره مکتب وهم مقامات مسئول‌سپورتی ازاشتباهات گذشته پند گرفته وجلو تکرار آنرا بگیرند زیرا اشتباه همیشه ودرهمه امور زندگی موجوداست ولی‌بدبخت آن کسیست‌که آنرا دانسته تکرار میکند مدیر لیسه درحالیکه اوضاع وشرایط فعلی جامعه‌را تحلیل کرد ازشاگردان خواست عالم ببار بیایند تاسپورتمین زیرا علم انسانرا نان میدهد ولی سپورت ... وهم تقاضا کرد که بصورت صادقانه وروحیه صادقانه همه چیزکه شایسته‌جوانان منور است همه موضوعات‌رابررسی وتحلیل نمایند ومجلس را ترك‌نموده وصحبت باشاگردان آغاز گردیدکه اینك خدمت دوستان محترم این صفحه تقدیم‌میداریم.در مورد اینکه وضع سپورت فعلا درین لیسه‌چطور وبه‌چه شکل است. چنین جواب دادندکه اداره مکتب‌چه درسابق وچه در حاضر همواره کوشیده است تاوضع سپورت درمکتب روز بروز رنگ بهتر وخوبتری گیرد. چون در تعمیر کهنه جای‌برای میدان های سپورتی میسرنبود. ازاینروسپورت نتوانست آنطوریکه آرزو بود پیش رود .

اینك باتکمیل شدن این تعمیر اداره مکتب ومتعلمان به آرزوی‌خود رسیده اند .

موجودیت میدانها ومساعد بودن زمینه برای انکشا ف سپورت شاگردان را بیش از پیش وامیدارد تادرین راه زحمت بیشتر بکشند .

اداره مکتب درمسابقات سپورتی که صورت میگیرد غالبان تیم‌هارا از هرگونه کمك های مادی ازقبیل کرمچ ، بنیان وغیره بر خوردار مینمایند که این خود عاملی است برای تشویق اعضای سپورتی‌مکتب.

مکتب جدید استقلال دارای شش میدان والیبال، دو میدان باسکتبال میدان های‌هندبال ومیدانهای‌اتلاتیزم میباشد. و از همه گذشته دارای حوض آب بازی مجهز باتمام وسایل وشاورها میباشدکه متعلمان پس از تمرینات سپورتی همواره ازشاورها استفاده میکنند .

گذشته ورزش لیسه استقلال :

درطول سالهای گذشته تیم‌فتبال لیسه استقلال نظر به زحماتیکه متقبل شده بودند چهار بار درسال های ۱۳۴۱ـ۱۳۴۲ـ۱۳۴۶ ـ ۱۳۵۰ درخشش فوق‌العاده از خود نشان داده مقام قهرمانی مکاتب کابل را بدست آوردند وهم درطول سالهای فوق الذکر در رشته‌های‌دیگر ورزشی تیم های دیگر لیسه استقلال نیز درخشیده اند. واکنون‌هم سپورتمین های این لیسه باجدیت‌تمام دررشته های متعدد علاقه شان آماده هرنوع مسابقه ومبارزه میباشد در مورد وضع کنو نی سپورت در معارف ورزشکاران لیسه استقلا ل چنین گفتند :

پیشرفت سپورت افغا نستان را نباید تنها در چهار چوب ریاست تربیه بدنی معارف خلاصه کرد.زیرا ریاست محترم المپیك وظیفه‌مهمتری را بدوش داردکه بدبختانه تاامروز ازآن چشم پوشی نموده بادرك این مسئو لیت ریاست مذکور میتواند عامل پیشرفت سپورت در کشور شود ازآنجمله مسئولیت های مثل تشکیل فدراسیون در رشته های مختلف سپورت ،استفاده ازمنا بع عایداتی سپورت ومصرف آن‌دو باره درراه پیشرفت‌سپورت‌وغیره‌رامیتوان نام برد.

تنها درمورد استفاده ازوسایلی‌میتوان گفت که اگر وضع همینطور ادامه پیداکند وسایل که بدست داریم چون ازآن‌استفاده بعمل‌نمی‌آید به مرور زمان ازبین خواهد رفت‌که ازآن جمله میتوانیم استدیوم راکه یگانه استدیوم درکابل است محل مسابقه مثال دهیم . چون عامل پیشرفت سپورت یك جامعه مربوط سپورتمین های آن میباشد .

بناء سپورتمین های ما بانداشتن شرایط خوب ازقبیل وسایل‌سپورت تشویق انرژی کافی وغیره وچیز هائی که‌برای شان‌لازم است نمیتواند گام های وسیعی‌را درراه پیشرفت سپورت دروطن‌عزیز خویش‌بردارند.

بجواب اینکه وضع سپورت در افغا نستان چطور است ورزشکاران لیسه استقلال چنین گفتند :

اگر دراصل مفهوم حقیقی‌سپورت بحث کنیم البته‌موضوع بطول‌خواهد کشید ولی دیده شودکه آیا سپورت واقسام مسابقات در جامعه برای جوانان چه رول بزرگی را بازی مینماید بدینوسیله‌گفته میتوانیم که سپورت یك رکن مهم از وظایف جوانان بوده ومقامات ذی صلاح درتهیه وتنظیم‌وپیشبرد آن‌مسئولیت ومکلفیت خطیری دارند .

ولی متاسفانه و بدبختانه که ریاست تربیه بدنی ازنگاه کیفیت وکمیت درموضوع پیشبرد سپورت واقسام مسابقات نهایت ازبی‌توجهی کار گرفته و تقریباً بصراحت لهجه گفته‌میتوانیم‌که سپورت ویامسابقات روبه سقوط است .

اگر بدنیای خارج نظر اندازی شود واضح وهویداست که تمام ممالك جهان درین موضوع بذل مساعی بخرج داده اند وحتی‌بعضی ممالك وجود داردکه امروز سپورت رابه مرحله نهائی آن رسانیده اند.

البته قرار شواهدی‌که داریم‌ثابت کرده میتوانیم که سپورت در افغانستان ویا مسابقات‌که ازطرف ریاست بدنی صورت میگرفت سقوط کرده است زیرامدت بسیاری‌میشود که تمام مسابقات سپورتی از بین رفته وهمین مسابقات بود که باعث پیشرفت سپورت و تشویق جوانان درافغانستان میگردیدالبته این‌سقوط ویا نقصان نه تنها ازراه نکردن مسابقات بوده بلکه علت‌العلل‌دیگری هم وجود دارد که باعث پسمانی وسقوط گردیده است‌که قرار ذیل است ازنگاه وسایل سپورتی‌ریاست بدنی بکلی فاقدبوده وسامان‌موجوده آن کفایت نمی‌کند ولی تاسف‌بزرگ دراینجاست که ازهمان وسایل قلیل هم استفاده صورت نمی‌گیرد. اگر ازهمان وسایل‌ناچیز استفاده‌صورت میگر فت مسابقات سپورتی بهاری وخزانی ازبین نمیرفت .

هنگامیکه برای مقامات ذی صلاح گفته میشودکه چرا مسابقات فتبال ازبین رفت درنتیجه میگویند که میدانهای وسیعی وجود ندارد که درآن چنین مسابقات صورت بگیرد

بقیه در صفحه ۵۸

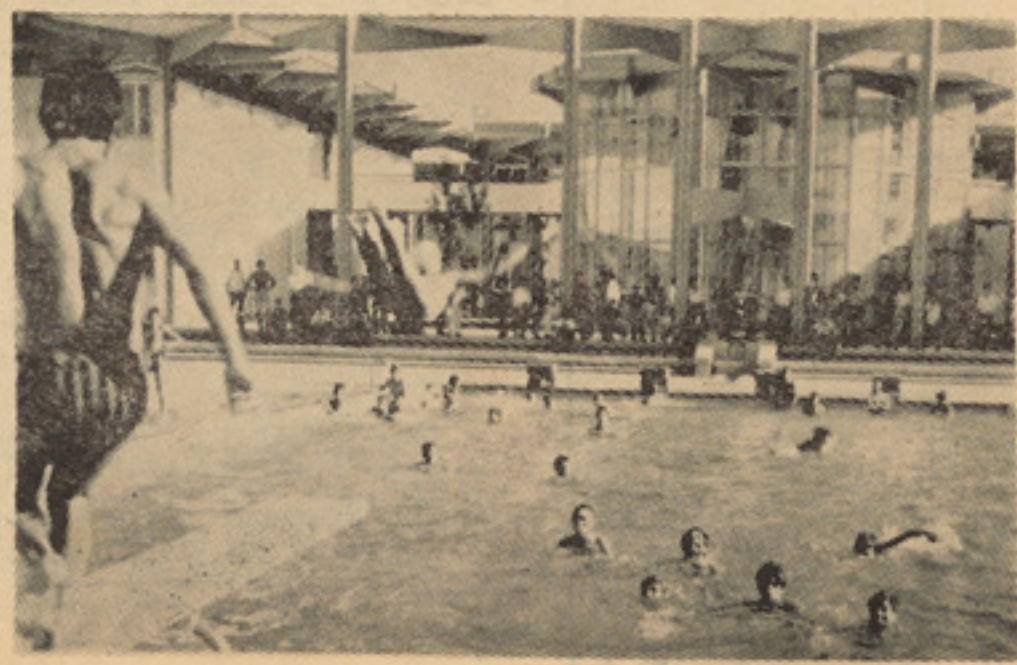

حوض شنا در لیسهٔ استقلا ل‌که‌از مدرنترین حوض ها بشمار میرود

سرگرمی مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱ـ همین قاره ـ اجداد ـ ۲ـراه کوتاه ـ فلز سرخ ـ اسب پشتو ـ حرف همراهی ـ۳ـ یك نام دخترانه ـ پروردگار ٤ـ از کلمات شرطیه ـ به میل ورغبت و ر ضا ـ۵ـ کلمه سوال ـ یك آه نا مرتب ـ طایفه ای ازهند ـ ٦ـ شهد ـ حر فی از الفبا ۷ـ دانهٔ قیمتی ـ میان خا لی و بی اساس ـ مال سنگ پشت به ا ین نام یاد میگردد ـ ۸ـ کشورژاندارك دو ست و ر فیق ـ۹ـ پول یك کشور آ سیایی ـ جبون ـ ۱۰ـدانهٔ خوشبو یی که در چای میانداز ند ـدریای عرب ـ ازحالات بحر ـ واحدی درطول ـ۱۱ـ کشوری عضو ناتو ـمرض سگی .

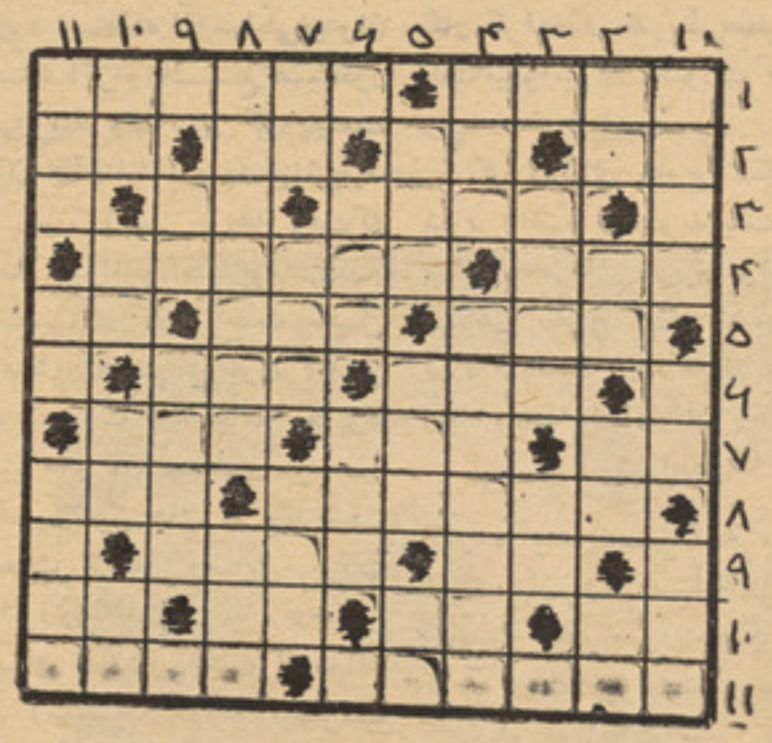

عمودی :

۱ـ نژا دیست ـ ز شت ـ نا م دیگر چو نه ـ۲ـ عدد یست ـ من واو ـ طاق بلند ـ حرف نفی عربی ـ۳ـ پخش و گسترده ـ دو ثلث مری ـ ٤ـ بیسواد ـ کشور ما تا دو ر هاه ـ نام عر بی آسمان ـ ر نگ ـ این هم بالا آمدن آب است ـ٦ـ ازآنطرف تشریح یك کلمه است ـ تیز وچابك ۷ـ حر ف ندای عربی ـ بالای خانه ـجسمی از هند سه ۸ـ دشمن اعراب صدسال ـ۹ـ حا صل ـ آب با زمیپو شد ـ۱۰ـ ما یع وا فر ـ بلی انگلیسی است ـ حر فی از یکی ازلسانهای خار جی ـ از محصو لا ت قندی ـ۱۱ـ کشتی مبا ر ز ـبسیاراندك ـ منسوب به ری.

اعداد نامعلوم

هر یك از این مر بعات نما یندهٔ عدد یست، از روی مو قعیت و علایمی که در بین آنها قرار دا رد اصل اعداد را پیدا کنید !

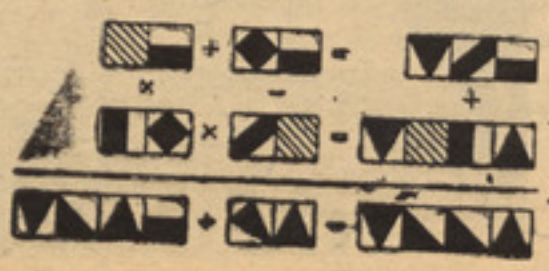

چهره‌ای ازمشاهیرکشور

۱ـ اسم خود ش و اسم پد رش یکی است .

۲ـ تو لد ش در بین سا لها ی ٤۸۰ تا ٤۸۷ در بلخ اتفاق ا فتا ده است .

۳ـ تحصیلا تش در مد ر سهٔ بلخ صورت گر فته است .

٤ـ هم شا عر و هم منشی ز بردستی بوده و به هر دو ز با ندری و عر بی شعر می سروده است .

۵ـ در شا عـری پیرو سبـك متکلفان بوده و اشعار ش غا لبا با صنایع شعری همراه است .

٦ـ کتابی درعلم بدیع بنام حدایق السحر فی دقایق الشعر نو شته ودر آن از اشعار خود و شعرای قبل از خودبعنوان شاهدنقل کرده است.

۷ـ مجمو عه ای بنام منشئات از وی باقی ما نده و نیز لغت نا مهٔ منظومی بسبك نصاب الصبیان دارد.واین شعر از اوست :

فدای بلخ دل من که روضهٔ ارم است است
حریم او به امان همچو بیضهٔ حر م است

۸ـ در آخر عمر خود هزار جلد کتاب را که خود تصحیح و مقا بله کرده بود به کتا بخانه های عمومی زمان خود وقف نمود .

۹ـ سا ل و فا تش در حدود ۵۷۳ میباشد .

آیا می توا نید او رابشنا سید ؟

چهار اختلاف

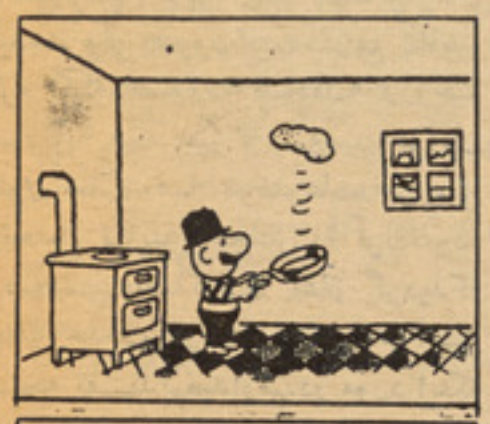

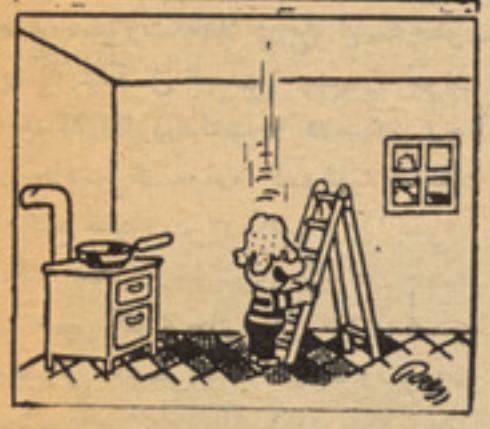

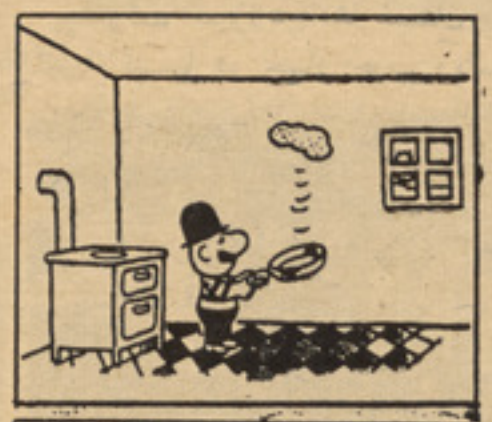

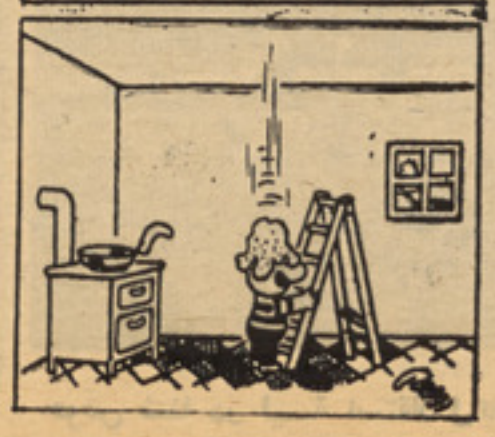

هریك از دو تصو یر طر ف راست با تصو یر مشا به طر ف چپ در چهار مورد اختلاف دارد، خو ب دقت کنید آیا میتوا نید اختلا فا ت را پیدا نمایید ؟

آیامیتوانید؟

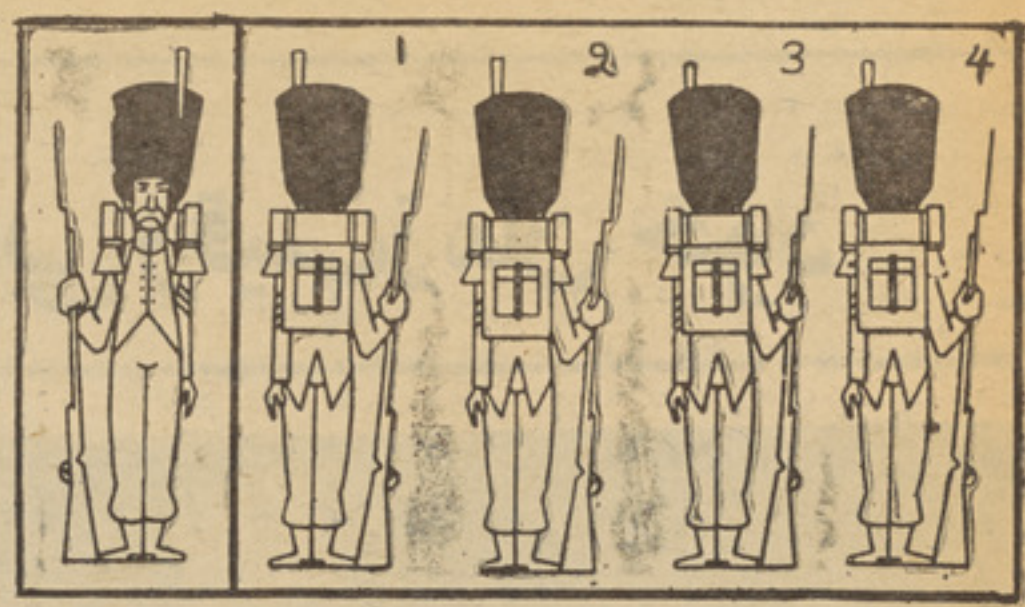

آیا میتوا نید شخصی را که د رطرف چپ تصویر قرار دارد دربین آنها ییکه رو یشان بطرف دیگراست پیدا کنید ؟ اگر کمی دقت‌نما یید حتما مو فق میشوید !

مات در دوحرکت

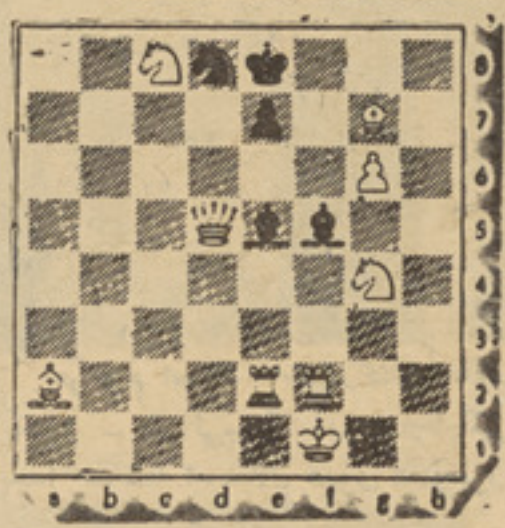

در این مسا له شطر نج سفید بازی راآغاز میکند ودرحرکت دوم سیاه را مات مینما ید، او لین حرکت سفید که عبارت از کلید حل این مساله است چگو نه با ید باشد ؟

هنر پیشه‌شناسی

این هفته تصویر هفت تن ازهنرپیشه‌های معروف هندرا از نظرشما میگذرانیم ، این چهره هابه انداز ه‌ای مشهور اندکه یقین داریم بااندك دقتی آنهارا خواهید شناخت، ا گرتوانستید نام آنها رابخاطر بیاورید کافی است که‌اسم چهار نفرازجمله‌را بانام یك‌یك فلم شان برا ی ما بنویسید !

قطعاتی ازهمین‌شماره

قطعا تی را که در کلیشه ملاحظه‌میکنید قسمتها یی از مضا مین مختلف همین شماره است، بر ا ی‌شر کت در قر عه کشی جو ا یز این شماره باید شما رهٔ هر کد ا م‌از این بریده ها را برای ماپنویسید.

برای دونفرکسانیکه موفق به‌حل‌نمودن«هنر پیشه شناسی » قطعاتی از همین شماره و جدول میشوند بحکم قرعه یك سیت جراب اسپ نشان‌وپنج‌جوره بوت‌پلاستیکی وطن جایزه داده میشود .

بوت پلاستیکی وطن از نگاه جنسیت ، زیبایی و دوا م بربوتهای خارجی برتری کامل دارد وبا خرید آن اقتصاد خودرا تقویت مینما یید

HORSE - BRAND - SOCKS.

باپوشید ن جو رابها ی ز یبا و شیك اسپ نشان نه تنها به‌اقتصاد ملی خود کمك میکنید بلکه با عث تقویه صنایع ملی خود هم‌میشوید.

استادقاسم آواز خوان بی رقیب زمان خود

● لقب آفتاب موسیقی و مدال های طلا و الماس (مسرت - یادگار استقلال) را از اعلیحضرت امان الله خان غازی بدست آورد .

(قسمت اخیر)

«قاسم جان یاد دوستان خصوصاً آواز لطیف تو در روز های آزادی که بخیالم میرسد دلم را سخت فشار هامیدهد وخودرا باریکارد های تو که باخود داریم تسکین داده بادیده اشکریز یاد وطن عزیز میکنم .

ازخداوند کریم التجا دارم وطن وتمام دوستانم رادر حفظ خود نگهدارد .

استاد پس از وفات پدر نخست نزد استاد قربا نعلیخان (مرحوم) وبعداء پس ازمدن- استادان خارجی نزد استاد -پیا را خان که استاد بزرگ هندبود سندشاگردی خودرا گذاشت .

درین آوان بودکه استاد متوجه موسیقی منفور گردید پس ازکسب اجازه از حضور پادشاه موسیقی افغانی را از موسیقی هندی - ایرانی- کشمیری-وتاجکی جدا ساخته استقلال هنری دادوطرز

مرحوم استاد قاسم‌درکنار یعقوب قاسمی پسر بزرگش

های بوجود آورد که بنام مکتب «قاسمی» مشهور است .

استاد مرحوم در مکتب ابتکاری خویش به تدریس یکتعداد شاگردان حرفوی و اماتور پرداخت که امروز همه آنها استادان فن خود میباشند.

در حدود صد ها شاگرد حرفوی واماتور از نسل جوان تربیه وتقدیم جامعه هنر نمود با در نظر داشت اینکه اکثرا شاگردان فعلا در قید حیات نمیباشند .

شاگردان مشهور استاد که‌امروز خود آنها در ردیف استاد هاقرار دارند عبارتند از .

۱- استاد آقامحمد ، استاد محمد عمر ، استاد محمد ایوب (مرحوم)، استاد رحیم بخش،استاد صابر ، استاد رحیم‌گل ، استاد دین محمد ماشین ، استاد نبی گل (مرحوم) ، استاد مستان سارنگی ، بابه رحیم طبله‌ئی ، استاد غلام نبی نتو ، استاد گل محمد قندهاری ، استاد یعقوب قاسمی‌وغیره. درسال ۱۹۱۹ میلادی استاد ترانه استقلال رادر قصرستور ،وزارت امور

بقیه درصفحه۵۸

بقیه صفحه ۳۹

آهنگ شباویز

منزل نگاهم دارد ،وبعد از آن که تحت تسلط ونفو ذش قرار گر فتم ذلیل وسر افکنده بیرونم سازد ..

همینکه این احسا سهابرایم دست داد، من نیزاز تصمیم انتقام گرفتن منصرف شدم وتقر یبا خوا هـرم واشباح سرخ اورا ازخاطر بردم و فقط دشمن سر سختی را در مقابل خود مجسم‌دیدم که میخواهد ازپایم افکند ومقهورم گر داند.. بنا برآن مصمم شدم تا اورا مغلوب سازم و سلطهٔ خویش را بر وی تحمیل کنم وشکستش دهم.

بدین سان حیاتم دریـن منـزل ظاهر آرام، امادر حقیقت‌امر آمیخته بااضطرابات شد ید و دستخو ش طو فانها بود. با آقایم شادو خندان مواجه میشدم واو نیزبا شاد مانـی بامن بر خورد مینمود، اما خیلی‌زود تبسم مابه تاثروخشنودی مابه‌خشم وستیز مبدل میگر دید . او باصرار وابرام مرا بسوی خود فرامیخواند ومن بشدت‌امتناع میور زیدم وازوی دوری میگزیدم، تشویقم میکرد، اما نادیده میگر فتم ، تهدیدم مینمو د، ولی تهدیدش را مورد استهـزاء و تمسخر قرار میدادم ، استر حـام میکرد، اما بالمقابل جز قساوت و بیر حمی چیزی‌ازمن نمیدید .

وآنگاه ـ عجبا ـ چه می بینم ؟چه میشنو م ؟آقایم‌در پیشرویم استاده و باکمال‌رفق‌وملایمت سویم می‌بیند وسپس استرحام مینماید و کـمـك میخواهد وآنگاه‌در برابرم زانومیزند گویی برایم نماز میگزار د، نخست آرا وسپس بصدا ی بلند گر یه‌سر میدهد ومن نزدیك اسـت د چـار صعف وناتوانی گردم وبحال وی‌دل بسوزانم ودر مقابل‌او از پا درافتم، اما تمام نیروی خود را متمـر کـز میسازم وخواهرم را بـا اشـبا ح سر خیکه‌یکجاباوی طواف مینما یند، بیاری میطلبم و از آنها استمـداد مینمایم .

بعد از آن‌نیز به هما ن‌امتـناع و خود داری ادامه‌دادم وسر انجام کار ما به چیزی شبیه مصالحه انجامید ودیگر باآرامش واطمینان خاطـر و احساس مصو نیت از همـدیگـر صحبت میکردیم و بسخنان هم‌گوش میدادیم .او کاملا مایوس گردیدواز تحمل آن اظهار عجز وناتوانی کرد ولی من صمیمانه‌بارسنگین اوراسبك میساختم وتشویقش میکر دم تاازمن دست بر دارد و بسوی رفیقه ها و خدمه ای که دوستشان میدارد روی آورد واز پی‌عیش ونوش خودبرود، وبالاخره باین‌نتیجه رسیدیم که‌ازهم جدا شویم واو بااین شرط از منزل بیرون شدکه هنگام باز گشت مـرا درخانه نبیند. من‌نیز ازین تو افـق احساس خشنو دی ور ضا منـد ی کردم زیرا ازین‌حیات پر ازکشمکش وازین خصو مت‌پایان ناپذیر بستوه آمده بودم وازین زندگی مـملو از مقابله ومقاومت احساس نارا حـتی میکردم.. بهر حال‌ازین خانه پیروز مند وسر بلند بیرون خواهم شـد. مگر آن جوان‌مغرور زیبای توانگر و نیرومند که مطالبات خویش را بـر امثال من ، دختران دیگر تحـمیـل میکرد، از دست یافتن بمن مایوس نشد ؟ هنگامی ازین منزل بـیر ون میروم که چندین‌بار شرنگ شکست رابخورد وی داده ام وبرایش مدلـل ساخته‌ام که‌بر خی از دختران ساده وبیخبر روستایی قدرت. آنرا دارند تادر برابراو وامثال وی از صاحبان جاه وجلال وبرخوردار از زیبایی و ذکاوت ، ،پیگیرانه مقاو مت بخر ج دهند وسر تسلیم فرود نیاورند .

او هنگامی که از نزدم میر فـت آرام ومطمئن بود وعلایم رضا مندی از چهره ‌اش خوانده میشد . منهم درصدد تهیه وسایل سفر بر آمد م وتصمیم گر فتم‌دیگر این باربسراغ زنوبه نروم وباوی‌ملاقات نکنم و در شهر اقامت ننمایم واز رفتـن بـه‌ دهکدهٔ مان نیز چشم بپو شم، فـقط بر یکی از ریلهایی‌که بسوی شمال، طرف قاهره ویابسوی جنوب،طرف مرکز ولایت‌میر وند بنشینم .. آخر ملك خدا که تنگ نیست وهـر جا میتوان روز ی‌خودرابدست آور د.. بدین تر تیب‌تصمیم قاطع گر فتم و بعداز آنکه کالای مختصر و سبـك خودرا جمع کرد م خواستم از منزل بیرون شوم . اما باغبان که‌و ظیفه رسیدگی خانه‌رانیز بدوش دارد مرا نگذاشت از دروازه بیرون گـردم و برایم حالی ساخت که آقایش هنگام رفتن بوی دستور اکید داده اسـت تابهر طوری ممکن ا ست جلومـرا بگیرد وتاآمدن وی از رفـتـن بازم بدارد.

بقیه‌صفحه۱۸

روزیکه

دراول ، ،آن ها در یافتند که یخ به‌شدت لك وضخیم است . قطر آن ازیك فت تاده،،دوازده فت‌میرسید.

یخ قطب شمال اینجا وآنجـا به صورت دریاچه های کو چك تشکیل یافته است .

بعد از راه پیمایی در زیر یـخ، اندر سـ ن‌تصمیم‌گرفت تا ناتیلو س را در یکی ازهمین‌شکاف ها به‌سطح آب بیاورد.

این م وضوع‌آنقدر مشکل بودکه «سوزنی راتار»نماییم:

تو سط آله سو نر سکو پ (آله ای که موج بلند صدا درآب انتقـال داده وعکس العمل آنرا دوباره پس ازبر خورد به‌شی‌یی ثبت مینما ید. این آله بیشتر برای رهنمایی زیـر دریایی بکار می‌رود م) ناتلیوس بـه یافتن نقاط کم ضخامت‌پر دا خت.بعد انج به‌انج زیردریایی را هـش رابه طرف بالا باز نمود.

اندر سن بعدتر تو سـط آلـه پریسکوپ به یافتن شکاف وشکستن آن شد. ناگهان یخ را در آله دید . اکنون دیگر کاری نمیشد کرد . او آرزو داشت‌که‌قشریخ لك‌نباشد.

ناگهان صعودکشتی تو قف کرد.

اندر سن به‌زودی امر داد تاتانك کنترول را پر نموده وکشتی پاییـن برده شود .

در همین موقع پر یسکوب سیاه شد ویك توده یخ‌روی در یـاچـه شناوری کرد.

پریسکوب صدمه دیده، دو مین پریسکوپ بود. بدبختانه پریسکوپ بدارد .

پس او هنگامی که بامن تو افـق نمود تا از همدیگر جدا شویـم ، تصمیم جدی نداشته ا ست و نیـز هنگام بیرون‌شدن‌از منزل از تصمیم خود راضی نبوده وآرا مشش کامـلا ساختگی بو ده‌است ومیخواست مرا فریب دهد . که‌میداند ! شـایـد نخست او ارادهٔ جدی داشته امـا همینکه از من دور شده، ناگـهـان شکست فاحشـ ودرد انگـیز در برابرش مجسم گردیده وعواقب آ ن یکایك از نظرش گذشته وبنا بر آن نخواسته مرا در حالی از خود د ور سازد که‌نتوانسته‌تحت سلطه ونفوذ خویشس در آورد . باقیدارد

اول هم بکلی از کار افتاده بود.

تصمیم گرفته‌شد تا پر یسکو پ نمبر اول را طوری درست کنند که توسط یخ خم شده‌بود .

شگاف بزرگ‌ظاهر شد. بعدمیتودی بکار رفت که طی‌آن ناتیلو س لنگر انداخت وبعد پر یسکوپ را بلـند کردند.

سکوت سردوکشنده بحر یخ زده هم جا های گستردو ناتلیوس درآب های سرد بحرمنجمد شمالی ته‌وبالا شد.

روز دیگر ناتیلوس دوباره بـه طرف شمال براه افتاد. وظایـف بخوبی انجام گرفت.

اندرسن مسیر ناتیلوس‌را بـه طرف شمال تنظیم نمود .دوسا عت بعد ، عقربه‌های قطب نما بحر کت آمد.

بخاطر کار نکردن قطـب نمـا ناتیلوس کور کورانه راه می‌پیمود. در برابر تاریکی عظیمی قرارداشت ناتیلو س هم چنا ن‌به سمت شمال حرکت میکرد .

ترس همه را فرا گر فته بود . به‌ساحل رسیدن‌ممکن نبود زیراهمه جا ازیخ ضخیم‌پو شیده شده بود . اندر سن سعی کرد امکانـات را بیازماید .

اگر وضع خراب میشد و زیـر دریای راهش راگـم می‌کـرد او میتوانست آن رابه سطح بیاورد .

از طر ف دیگر در صورت عـدم امکان رسیدن به ساحل ولك بودن یخ ، ناتیلو س میتوانست تـو سط گلو له‌های رهبری شـد ه یـخ را بشکند.

بعداز ۱۸۰ میل راه پیمایـی از قطب شمال اندر سن درك نمود که سفینه زیر دریایی وکار کنان داخل آن‌را بسوی هدف نامعلو مـمی راند. واو امر باز گشت داد .

یکنیم روز بعد ناتیلو س از زیر یخ بیرون شده وبعداز ۷٤ ساعت‌به سطح آب بر آمد .

درآن هنگام کشتی فاصلـهٔ ۱٫۳۸٤ میل را زیر آب طی نموده بود.

هم چنان ناتیلو س از هرکشتی دیگر فاصله بیشتری در زیـر یـخ رفته بود .

سال بعد ناتیلو س بار دیگـر سفری به بحر منجمد نمود وبـرای اولین بار از زیریخ قطـب شما ل راعبور نمود .

پایان

بقیه صفحه ۱۳

رفیق صادق

– برای من پروگرام‌کار ساخته شد که‌عبارت بودازکار درتیاتر جوانان، درآنجاکـــار درام «باراه پدران» اثرشاعر ونویسنده تاجیـــک «میرشکر» جریان داشت، من باتوره خان احمد اوف سررژیسور آن درام همکـاری نمودم و نظریاتم رادرهرقسمت میگفتم .

بعدبرای مشاهده کار اوپرا وبالت وسپس مشاهده ترتیب پروگرام های هنری را برای تلویزیون آغاز نمودم .

میان حرفش دویدم :

– درتلویزیون هم نمایشنامه اجرامیشود؟

پاسخ میدهد :

– بلی ... همینطورکه میتوان نمایشنامه‌های رادیویی ازقبیل درام وداستان تهیه کرد، برای تلویزیون هم میشود نمایشنامه هنری تهیه نمود. ومن درآنجا دریـــن قسمت چیزهایـی آموختم اتفاقا بـاسر رژیسور پروگـرامهای هنری تلویزیون قبلاآشنائی داشتم،وی‌شخصی است بنام استاد شمسی قیاموف که یـــک دوره کاررادرافغانستان گذشتانده وبسیاری از نمایشنامه های تیاتر مارا رژی کرده است.

پرسیدم :

– دررادیودوشنبه هم سری زدید . یا...

استاد صادق که ازاینهمه تندر وی مـــن اندکی عصبانی شده میخواهد پرزه ای بگوید، خندیده میگوید :

– اوبچه توخوماره واربتی ...

میگویم :

– بسیار خوب ... ادامه بدهید .

– بلی ازرادیو دوشنبه هم دیدن کـردم ، پروگرام های هنری شان عبارت بودازرادیو درام، داستان وپروگرام هاذوقی دیگر .

– طرزکارشان چگونه است، البته منظورم اینست که داستان ودرام رامثل شما ثبـــت میکنند ؟

استاد صادق پاسخ میدهد :

– نه اندکی فرق دارد، ماآواز، موسیقـی وافکت هارا یکجاباهم ثبت میکنیم درحالیکه آنهااولا دیالوگ هاوصدای هنرمندان را ثبت میکنند وبعدموزیك وافکـــت رادرآن مونتاژ می نمایند .

می پرسم :

– کدا م شیوه بهتر است .

می خندد ومی گوید :

– چون ساختمان استدیو های مابآنها فرق دارد میتوانم بگویم که درینجا شیوه خودما و درآنجاشیوه آنها مفید ثابت میشود .

استاد صادق بعداز مکث کوتاهی دنبالـــه صحبتش رامیگیرد ومیگوید :

– بعدکارمادر «فیلارمونی» (که خدا کنـــد مخلص تان درست نوشته باشم) شروع شد، آهنگ های شان راشنیدم درآنجا آهنگها با آلات ثقیل غربی نواخته میشود .

درآنجا یك اتن افغانی راباآلات مذکور کار کردیم .

استادصادق سکوت میکندومن تصور مینمایم حرفش تمام شده ، ناگهان دوباره شـرو ع میکند .

– ازاستدیوهای تاجیك ضلیم هم بازدید نمودم، از شوتینگ بسیاری ازفلم های زیر کاروهمچنان روزانه دوفلم مستند وداستانی خودراکه قبلاتهیه کرده بودند برایم نمایش میدادند .

من باسناریو نویس ها ورژیسور هـــای فلم ازنزدیك ملاقات وتبادل افکـار نمودم . بخصوص یك صحنه ازفلمی راکه زیرکار بود رژی نمودم، یعنی ازطرزتمثیل آرتیست شان انتقاد نمودم، درحالیکه رژیسور آن فلم که‌یك زن بود ازکار آن آرتیست راضی بود، همان صحنه کوچك راطور دیگری رژی نمودم کـه هم رژیسور وهم آرتیست راضی شدند و با صمیمیت آنرا پذیرفتند .

انسانبل لاله که‌کار شان تنظیم رقص‌هاست از موسسات معروف هنری آنجا بشمار میرود، من‌یکی دوروز ازکار آنها هم‌دیدن‌کردم وسپس به‌تیاتر معروف تاجیکستان یعنی تیاتر لاهوتی رفتم . در آنـجا حـاجی‌قل رحمت‌الـله یف نمایشنامه ای‌را زیرکار گرفته بود، تاگفته‌نماند که‌رحمت‌الله یف‌هم‌زمانی درپوهنی‌تنظاری‌کار کرده است وبنابـر ایـن قبـلا همدیـگر را می شناختیم .

از استاد رفیق صادق پرسیدم :

– بصورت مجموعـی تعداد تیاتـر هـا در تاجیکستان به‌چند تیاتر میرسد .

استاد صادق‌که قبلا معلوماتی درین زمینه بدست آورده باصراحت میگوید :

– در تاجیکستان فعلا یازده تیاتر دولتی و هفده تیاتر «ملی» وجود دارد .

پرسیدم :

– کارتیاتر درآنجا چگونه است ؟

پاسخ میدهد :

– باطرزکار تاجیك‌ها ماقبلا آشنا بودیم، زمانیکه استاد نظروف ، شمسی قیـاموف‌و حاجی‌قل رحمت الله یف یکی بعد دیگر در افغانستان کار میکردند شیوه خاصی را درامر به‌صحنه گـذا شتـن نمایشنامـه ها بـکـار می‌بستند .

وآن چنان بودکه اولا اثر دراماتیکی ازطرف هیات با صلاحیتی مـحاکمه میشد ونویسنده درهر موردی که ازش سوا ل میشد بـایست جواب میداد واز اثر خود دفاع میکرد، بعد از اینکه اثر ازطرف هیات تـائید میشد بدست رژیسور سپرده میشد ، کا یی های متعددی ازاثر بدسترس هنر پیشه‌ها ، لباس دار ، دیکوریتور ودیگر کار کنان فنی گذاشته‌میشد. بعدرژیسور و هنر پیشه هاکـار دور میزرا شروع میکردند وبعد تمرین ها آغاز میگردید فعلا هم در تاجکستان همین شیوه دوام‌دارد.

سوال دیگری مطرح کردم :

– استاد صادق ، لطفاً بفرمائید که آیـا شایعهٔ اشتراك شما در فلمی‌که قرار است درین روزها به نمایش گذاشته شود،حقیقت دارد ؟

خندیده پاسخ میدهد .

– این شایعه نیست بلکه حقیقت است،من در مصاحبه کوتاه رادیویی خودهـم درین‌باره روشنی انداخته ام ، در فلمی‌که اخیراازطرف ریاست افغانفلم ساخته شده من‌نقش‌کوچکی را بعهده دارم .

بعنوان آخرین سوال ازش پرسیدم :

– آیا خبرنگاران درآنجا هـم مانندما شله بودند ؟

اینبار خندیده گفت :

– راست بگویم شما خبر نگار ها ومصاحبه چی‌ها درهرجا یك‌رنگ هستید . بهر حال‌من‌از خبرنگار ها شکایتی ندارم، درآنجا هم‌دوسه‌بار بامن مصاحبه کردند که‌یك مصاحبه از طریق رادیو ماسکو پخش شد ودیـگـر آن ذریعه امواج رادیو دوشنبه ودرین مصاحبه ها مـن کوشیدم تـا هـنر افغانستان را بـرای شان تشریح و آنهارا با تیاتر وموسسات هنـری افغانستان آشناکنم .

چون دیدم استاد صادق از یك طرف بفکر درددل هفته رادیو است واز جانب دیگربخاطر رادیو داستان دنباله دار دل پـریشانی دارد بیشتر وقتش را نگرفتم وتنهایش گذاشتم.

بقیه صفحه ۱۲

وداع با اسلحه

اینکه شنایدر از روی حسادت و انتقام جوی اقدام به قتل رناتـــه و خانواده اش کرده، طوریکه مدعی‌العموم در صورت دعوای خود ایـن مطلب را گنجانیده ، یا اینکه ازروی مهرو محبتی که‌به رناته داشـته و مخالفت خانواده باعث محرومیت او ازین محبت شده علت اصلی هـنوز معلوم نیست .

شنایدر درجریان تحقیقات سوانح خود را در شش ورق با جملات‌کوتاه نوشته و اکثر روش تحریر تلگرام را بکار برده است تمام سوابق کار خود را تذکار داده، دوره ابتدائی و ثانوی کورسهای تخنیك موتر دورهٔ خدمت عسکری، حمله به روسیه ، زخمی شدن ، مدال های‌افتخار،جنگ زمستانی‌درشرق دورهٔ زندان،آزادی، دریوری ،کار کردن در رستوران ، موبل سازی نماینده فروش موبـل آمر شعبه فروشی وتجارت مستقـل موبل .

ویلی را جع به عمل خود حتـــی یك سطر هم نمی نویسد گویـــا میخواهد که جنایت او خود بحـود حرف بزند . او در جواب سوال‌دگر باغرور زیاد اینطور جواب داده‌است: او وقتی دریور یك مدیر بانك بـود تقریبا تمام شهر های المان را بـا موتر گشته وحتی مبالغ بزرگ تـا بیست هزار مارك المانی را با لایش اعتماد کرده اند .

برای ویلی شنایدر رد شدن ا ز طرف یك خانم بسیار گران تمـــام میشد و قتی در سال ۱۹۶۲. روابط او باخانم دومش هلگا برهم خـورد وبیم آن میرفت که رشته ازدواج‌شان قطع شود به خسر خود چنین‌نوشت من‌دانهٔ شطرنج‌نیستم که‌بتوان مرااز سر راه خود برداشت وبیکســـو گذاشت .یك‌سال بعداز ازدواج آندو برهم خورد وهلگا تو انست‌در محکمه اورا متهم به خیانت در روابط زن وشوهری گرداند .

اکنون خانم دوم ویلی شنایدر که از او یك پسر دارد در جریان‌محاکمه ویلی بصفت شاهد حاضر شده و اظهار داشته : او چون از مکتـــب ابتدائی و ثانوی فارغ‌شده وبعدازان نتوانسته در کدام مکتب مسلکـــی درس صحیح نـخواند و دریـن راه توفیقی نصیبش نشده است‌ناراحت میباشد . او این عقده را در برابـر آنانی که از خود ناراحتی داشتـــه باشند ظاهر میسازد او روحا مرد استواری است و هم جسما قـــوی بوده در عین حال قیافه و اندام‌جذابی دارد .

به اثر معاینات گرافولوژی کـــه بالای او انجام داده اند در جملـــهٔ سایر نتایج این موضوع روشن‌شده که او قابلیت سریع انتقالی راداشته به آسانی اغوا میشود و اگر زود به هدف خود نرسد بی حوصله میگردد او مردیست با ذوق و میتواند زنها را زود بخود تمایل سازد .

یك نفر از اهل خبره بنام‌گرشوف در باره گرافولوژی ویلی شنایدر عقیده اشرا اینطور بیان کرده‌است: تقریبا قسمت بیشتر نتایجی که از معاینات گرافولوژی شنایدر بدست آمده صحیح میباشد .

مدعی در روز های اول محاکمـــه سعی مینمود قناعت دیگران رافراهم ساخته باشد او درخلال جریـــان محاکمه برای نرم ساختن عواطـف مردمی که برای شنیدن جریان‌محاکم در سالون حاضر بودند تلاش‌مینمود وبه آنها طوری جلوه میداد که‌هنوز آنقدر پیر نیست که بتوان بـرو ی خرده ـگرفت و لهذا رنجهای را که ازین ناحیه کشیده بود تشریـــح مینمود .

وقتی قاضی یك بار جلوصحبت اورا گرفت و حرفش را قطع کرد ، شنایدر با نهایت احترام‌اظهارداشت از شما تشکر میکنم آقای قاضی‌وقتی شما از من می پرسید اگر بمن حق بدهیدکه جواب بدهم از عهده دفاع خود بخوبی میتوانم بدر شوم و او جملاتی ازین قبیل در جریان محکمه گفت : بر قرار ساختن تفاهم بـــا سانرین باعث خوشحالی من میشـــد دریك وقفه محاکمه موضوع طو ری دگر جلوه گر شد وویلی شنا یـدر اظهار داشت من.آدم از نظر افتاده‌ی نبودم و لهذا چرا سعی میکردم بـا زنهای پیر رابطه میداشتم درحالیکه مورد توجه زنهای جوان بودم واما رناته را روحـا و جسما دوســـت میداشتم و زندگی با او همیشه‌برای من‌مسر تبخشش بود.

بقیه صفحه ۲۷

هزارویک گپ

نزدیك مکاتب هنوز هم کار دستی میفروشند ، در حالیکه هدف این مضمون یك آموزش هنری است .

چندی قبل محصلان صنف سوم ژورنالیزم سومین نمایش هنری خودرا دایرکردند،این نمایش که‌عبارت از پیت شو بود مورد دلچسپی بینندگان واقع شد ، نگارنده بعداز دیدن نمایش مذکوربه‌این عقیده‌شدم که‌اگر در مکاتب هم ازین نمایشات ترتیب بدهند از یکطرف سرگرمی خوب وسالم برای سایر شاگردان خواهد بود واز جانب دیگر بوسیله همین تجربیات استعداد های هنری از میان شاگردان مکاتب مشخص ومعرفی وتشویق میگردد.

اگر باحذف بعضی مضامین اضافی در مکاتب‌هفته یك روز یك مضمون هنری بالای شاگردان‌تدریس شود واین مضمون که در مراحل مختلف تحصیل ودر صنوف‌مختلف تغییر شکل داده تا فاکولته ادبیات برسد خیلی مفید واقع میشود ، مثلا درامه نویسی داستان نویسی، تمثیل ، نقد هنری ودایی آشنایی‌به انواع واقسام نمایشنامه هابصورت بسیار ابتدایی تدریس گردد .

بدینوسیله یکعده از شاگردان مکاتب که ذوق واستعدادی در یکی از رشته‌های هنری دارند تشویق میشوند واستعداد شان انکشاف میکند که برای بهتر سازی هنر کشور مفید خواهد بود .

تدریس این مضامین برای همه مفید خواهد بود ، حتی برای کسانیکه در رشته های دیگری غیر از هنر تحصیل‌میکنند. زیرا داشتن حداقل معلومات در مسایل هنری‌و ادبی برای هر شخص لازمی بوده و در برخورد با پدیده های هنری لذت بیشتر حاصل مینمایند .

پیوری تاب دفع کننده میکروب های مضره آب

اگر می خواهید آبهای نوشیدنی شما کاملا اطمینان بخش باشد.

وبه امراضی از قبیل کولرا، محرقه، پیچش و دیگر امراض مکروبی دچار نشوید از تابلیت‌های ساخت انگلستان که شهرت جهانی دارد استفاده کنید .

مراجع فروش :ـطور عمده‌نمایندگی همدرد محمد جان خان واپ

وپرچون :ـ تمام ادویه فروشی‌ها

۴۲

در قضیهٔ کشف سوء استفادهٔ یکعده مامورین زراعت در لشکر گاه سوالی مطرح شدوآن اینکه آیا جرم این مامورین تاچه اندازه خطرناك است ونظم عامه‌رابرهم‌میزند؟ در ین جای شك نیست که آنها دست به تولید زده بودند وتولید بذات خود مفید است ، ولی‌نحوه تولید وهدف آن مسئولیت‌بار می‌آورد، زیرا مال دولت مال همه است وبا وجوداینکه افراد همه از مواهب وطن برخوردار میشوند با اینهم باید استفاده مستحق وغیر مستحق را از هم تشخیص داد. مامورین اجیران وکار گران از دولت معاش میگیرند ودر بدل این معاش کارمیکنند ویادربدل کار خود معاش میگیرند. ولی ازمال دولت بصورت غیر مستحق به نفع فردی وشخصی‌استفاده کردن‌ناجایز است همانطوریکه اختلاس جواز ندارد وهمانطور یکه‌گماشتن اجیران پیاده ها وآشپز وخانه سامان بکار های شخصی دراوقات رسمی درست نمیباشد.

مامورین مذکورکه در زمین دولتی بصورت غیر مستحق وبرای منافع شخصی خود پنبه وگندم بذر کرده بودند علاوه ازینکه حق استفاده از زمین های مذکور را برای شخص خود نداشتند ، وقت خودرا هم در بدل کاری که‌منحصرامر بوط خود شان بوده‌صرف‌کرده اند، درحالیکه بحیث مامور از دولت معاش گرفته اند ودر بدل این‌معاش باید کاری‌را که‌از طرف دولت به‌آن موظف شده بودند انجام‌میدادند. بنا بر آن آنها دو جرم رامر تکب شده اند. اول استفاده شخصی از زمین های‌دولتی ودیگر انجام ندادن کار با وجود گرفتن معاش .

همین مسایل «عمل» آنها را باوجودیکه تولیدی بوده یك «جرم» وانمود میسازد .

بقیه صفحه ۱۷

آزموده

البته هوای ملایم داخل رستوران ،برای گرم ساختن وجود مردیکه پیکرش بکلی سرد شده بود ،در آن لحظات کوتاه کافی نبود ،ولی باوصف آن ،کارلی نتوانست‌برای تقلیل سوزش بدن خودش ،وقت زیادی را بداخل رستوران گرم‌تلف سازد.وی بسرعت دست بکارشد، طناب‌و سیم وفتیله‌راآماده ساخت و...

وقتی کارلی مجدداًبزیر لوحهٔ بزرگ‌اکلام تجارتی قرار گرفت .تعجب کرد که اینهمه هیجان برای چیست ؟.. چه چیز سبب می شود که وی وجود خودش را فراموش کند وبعداز هر آتش سوزی عمدی ،به نقطه معینی بایستد ومنتظر بماند تا شعله های رنگین آتش از زندان‌چوب وشیشه وسنگ ،زبانه بکشد ؟

شاید این خودش یك بیماری باشد ؟... امروز چقدر سرد بود ؟حداقل منفی ده‌درجه سانتی گراد وشاید هم سرد تر ... این‌باد سرد که از همه سوزنده تر است ... نه،نه دیگر آنقدر طول نمیکشد .تا بحال چند بار باین عمل دست زده است ؟دوازده بار ؟نه بیشتر ... وی کارش را با حریق یك کلبه در بند رگاه آغاز کرد. در آنوقت به صد دالر اکتفا میکرد ،در حالیکه مالك کلبهٔ ماهیگیری‌مبلغ سی هزار دالر از موسسهٔ بیمه دریافت نمود .ولی او شکیبایی خود را از کف نمیداد وبعبارت دیگر وی بهمین محدودیت قانع بود. وی شنیده بود که «موفقیت با مردمان صبوراست» اما ... اما چرا اینقدر معطل شد ؟چرا شعله ها بیرون نمیشود ؟آیا فتیله از سیم‌جدا شده است؟. شاید لازم‌باشد یکباردیگر بداخل رستوران برود؟ بلی، در آنصورت اطمینانش قطعی خواهد شد . وی همیشه فتیله دیگری‌در موارد استثنایی با خود بر میدارد ...

کارلی دیگر نمیتوانست بدرستی فکر کند .این سردی طاقت فرسا واین باد سوزنده که سردی را تا استخوان فرو می کشاند ... باد با تر دستی پارچه های‌برف را جمع کرده ،مانند توپ بزرگی در برابر کارلی قرار داده بود .

آه ،دیگر چرا نمیتواند پا هایش راحرکت دهد ؟.. نه ،دیگر حرکتی هم لازم نیست شعله های آتش تازه‌از پنجره های‌رستوران زبانه کشید .دود سیاه وزرد گونهٔ آن‌فضای پارك را تیره تر ساخته بود .عالی است... زیباست ... چه مسرت بخش است برای کسانیکه در ین‌رشته تجربه‌دارند وشکیباهم هستند ...

یکتن از پولیسها نیکه سعی میکرد ساحهٔ کار قوای اطفائیه را پاك کند ،بجسدی بر خورد که با برف پوشیده شده بود .وی‌بزیر لوحهٔ بزرگ وکلام تجارتی بسینه‌روی‌برف افتاده بود .

پولیس موقعیکه جسد بیروح کارلی را به کمك یکتن از رفقایش بداخل موتر اجساد میکشید ،گفت :

«آیا این صحنه درعین ترازیدی ،مضحك نیست که آنجا یك تعمیر بزرگ سوزد. شعله های آتش بقدری شدید است که ماموران اطفائیه نمیتوانند به تعمیر نزدیك شوند وکارشانرا بسهولت انجام‌دهند ،ولی اینجا ، این‌بد بخت ناتوان ،ازمنتهای‌برودت وسردی جان میدهد ..؟»

«پایان »

تسخیرناپذیر

محبوسین درباز داشتگاه عصیان کرده بودند زیرا آنها را باگرسنگی عذاب میدادندومحبوسین‌راتیرباران کردند که‌دربین آنها پی‌پر هم بود.

هانس خاموش بود. به عقیده اوپی‌پر به‌کیفر خود رسید. آنها چه تصور میکنند .آیا بازداشتگاه های مرکزی برای آنها استراحتگاه است یا چطور؟ مادام‌پیر یه‌ادامه‌داد.

– به‌انیت‌وقت بده تابه خود آید وقتی متسلی شد . من باز هم بااو صحبت میکنم . من برایت مینویسم که چه وقت می توان بیایی .

– خوب شما به من کمك کنید.

– تومیتوانی مطمین باشی . من وشوهرم موافق هستیم . ما همه جوانب راتحلیل کردیم .

دیگر چاره نداریم . به‌جز اینکه پیشنهاد ترا قبول کنیم .شوهرم احمق نیست .

اومیگویدکه یگانه راه نجات‌برای فرانسوی ها ، دوستی با المانی هاست . وهر اتفاقی که نیفتاده‌باشد تودر دل من نفوذ کرده ای . من حتی فکر میکنم که‌تو برای انیت شوهری مناسبتر نسبت‌به معلم می باشی . واضافه برهمه شما طفلی خواهید داشت . هانس اضافه کرد .

– من میخواهم که طفل ما پسر باشد .

– پسر خواهدبود. مثل اینکه‌می فهمم . من درپیاله قهوه فال‌دیدم وباورق نیز فال گرفتم .

هربار یك جواب میبراید : پسر خواهد بود .

نزدیك بود فراموش کنم برای‌شما روزنامه آوردم‌هانس‌این‌راگفته‌وموتر خود را چرخ داده وبرای سوارشدن آماده شد .

اوبه پیر زن سه روز نامه (پاری سور) را داد. پیر یه سالخورده‌هر شب آنهارا مطالعه میکرد .

بقیه صفحه ۴۸

درلیسه استقلال

درحالیکه اگر نظر اندازی شود آشکار وعلنی است‌که چمن حضوری استدیوم، پوهنتون وهمچنین میدان های لیسه حبیبیه غازی ، نجات واستقلال وغیره برای انجام چنین

مسابقات نهایت وسیع ومناسب‌بوده وبزرگترین وسیله‌پیشرفت وتشویق جوانان است .

واگر میگویند که این میدانها بصورت اساسی و درست نیست البته درجواب میتوان گفت که چرا

میدانها را بصورت اساسی اعمار نمی‌کنند اگر میگویند دارائی وجود

ندارد پس چرا مسابقات را هفته‌یك مرتبه ویا ماه دوویاسه مراتبه درین میدانها اعلان نمی‌کنند تاتماشاچیان جمع شوند ودرعین زمان قیمت تکت هارا (۵) افغانی الی ۱۰ـافغانی‌تعین

کنند که هرکس نظربه شوق وعلاقه که به جهان سپورت دا رد اشتراك

نمایند که ازین مدرك میتوانند نواقص میدان های سپورتی را بگیرند .

۲ـ وظیفه معلمین سپورت است که درین موضوع مبارزه خستگی ناپذیر نمایند ولی متأسفانه که آنها هم غور وتوجه نکرده بلکه تاحدی رسیده است‌که مقامات مربوط از

معلمین سپورت‌به عوض وظیفه‌اصلی وظیفه خانه سامانی را برای شان سپرده اند وآنهاهم اجرا میکنند.

از طرف دیگر از بعضی سپورتمین‌ها

در رادیو وجراید شنیده میشود که میگویند سپورت فعلی نسبت به سپورت سابق مقایسه نمی شود البته در جواب میتوان گفت که درسابق هرتیم تقریباً سی مراتبه زیاده ازآن مسابقه میداند اما امروز

تیم ها ییکه آبروی مملکت هستند سالانه بیش از دومسابقه نمی‌کنند حال قضاوت را بدست آنانیکه‌سوال

میکنند ویا میگویند کسی حاضر نیست‌که مسابقه کنند. میگذاریم چه

جواب میگو یند آیا جوانان مسئول هستند ؟

بقیه صفحه ۵۴

استادقاسم

خارجه بنام « مکتب ماست جا ی استقلال، سبق ماست‌هوای‌استقلال» ودر معاهده استقلال غزل غرور ملی را بنام .

«گرندانی غیرت افغانیم »

«چون‌بمیدان‌آمدی میدانیم»

را سرود که م ـرد تشویق فراوان واقع شد ومدال طلا والماس‌استقلال برایش اعطاگردید واین پا ر چه استاد را بناغلی خلاند در روز جشن آزادی کشور عزیز سرود در این سال استاد نظر به دعوت مقامات هنری‌هند مجدداً عازم سفر شدپس از عودت وختم کنفرا نس از طر ف آل ا ند یو نین ، مفتخر به امتیاز نامه، تاج، وتائید استادشرق افتخار از خارج کشور حاصل‌کرد.

در عصر اعلیحضرت شهید محمد نادر شاه به گرفتن زمین و آبادی یك مسجد نایل‌آم د.

در زمان رژیم سابق هم استاد تا آخرین روز حیات خویش بحیث یگانه استاد بود که بگرفتن موتر پاداش حاصل نمود . در سال۱۳۳۲ سالگره‌هفتاد مین سال تولدش در هال را دیو کابل آنوقت بر گزار گردید که مستحقق به اخذ مدال طلائی خدمت‌ـ مر افرار گردید .

در سال ـ۱۳۳۵ـ نسبت مریضی عایده بعمر ۷۵ سالگی دارفانی را وداع گفته از میان هنر دوستان روحش به پرواز در آمد و به پاس یاد بود استاد مجسمه آن در هال رادیو افغانستان نصب شد .

سنگ روی قبر استاد مرحوم از طرف بناروالی کابل به‌نمایندگی مردم هنردوست شهردرحضیره اش واقع تمیم انصار تدارك گردید.

استاد مرحوم اولین شخصیت هنری کشور بود که درخارج‌وداخل مملکت عزیز به افتخار انعامات‌ومدال های متعدد نصب مجسمه وغیره مکافات نایل آمد .

او بود که موسیقی امروز ما را انکشاف علمی و استقلال داخلی بخشید و مکتب اصیل خود را جاگزین شیوه های تقلیدی نمود ونامی از خود در تاریخ هنر بیادگار گذاشت .

رئیس دولت جلالتماب محمد داؤد صدراعظم وقت در موقع مرگ استاد ضمن قدر دانی از استاد مرحوم یك مشت پول جهت خیرات وتسلیت نامه عنوانی پسر ار شدش استاد یعقوب قاسمی مرحمت فر مودند ۲۳ سنبله که مصادف با هفدمین سال وفات مرحوم استاد قاسم افغان بانی مکتب جدید موسیقی ملی افغانستان میباشد بدینوسیله‌خدمات اورا تجلیل کرده بروحش درود میفرستیم . با احترام

بقیه صفحه ۳۸

حادثه‌در نیمه‌شب

نشسته بود جذاب به معنی وسیع کلمه‌اش جذابیتی که انسان نمی تواند در مقابلش خود داری کند . طرز خندیدنش اغواکننده بود .

اظهار امتنان

بدین وسیله ازحسن اخلاق ورویه نیك بناغلی غلام محی الدین عزیزی دو کتو ر موظف سرویس داخله شفاخانه نمبر او ل اردوکه درتداوی ومعالجه مانموده اند تشکر نموده موفقیت شانرا آرزو مند م .

شیرین خان بریدمن

عبدالاحمد ـعبدا لمجید وعبدالحمید

اخبارسپورتی

تیم فوتبال لیدز یوناهید در مجمو ع پنج مسا بقه ده امتیاز بدست آورد .

تیم فوتبال مانچستر یو نا تیدکه‌زما نی «جورج بیت» پلیر معروف در آن شر کت داشت ، اکنو ن شایع شده که دو باره به تیم باز خواهد گشت و نتیجهٔ دو مقا بل‌یك از تیم کسویچ شکست خورد و این تیم فعلا به ورزشکار چون «جورج بیت » شدیدا ضرورت دارد

در مسا بقات هفته گذشته تیم فو تبال «لیور پول» که توجه تما م‌علاقمندان‌فوتبال را جلب کرده بود توا نست یك مقا بل صفر در مقابل تیم جهلستی پیروز شود «پیتر یو نایتی» درین مسا بقه با مهار ت خاصی سمت گول کیپری تیم‌را داشت .

یادداشتها ی مفید

۶ـبرای از بین بردن لکهٔ قیر از لباستان ازشمع، قسمی استفاده بعمل آرید که‌شمع را زوب نمود ه بالای لکه‌قیر بریزید بعدا سفنج یا تکه نمدار را بالای آن گذاشته واطو کنید وبعداز دو سه مرتبه‌لکه کاملاً ازبین می رود.

ارسالی :گل آشفته متعلمه صنف دهم لیسه رابعه‌بلخی:

بقیه صفحه ۲۹

مردی بانقاب بقه

آرزو دارم هرچه‌از دستم براید برای او انجام دهم. زیرا رای را بسیا ر دوست دارم وحالا یگانه پریشانی خاطرم اینست‌که چطور غیبت های متواتر اورا از دفتر پنهان‌نگا ه‌کنم لزومی ندارد که‌شما این‌موضوع‌رابه او گوشزد کنید اما تحمل این وضع وادامه غیر حاضری های وهم‌برا ی من درد سربزرگسیت. زیرا ا ین پیرمرد ـشعور فوق العاده برا ی درك اینگونه وسایل دارد واگر یکی ازمامورین وظیفه راترك کند او فوراً متوجه این مطلب میشو د. ر ای بیشتر از آنچه در آمد داشته‌باشد میخواهد مصرف کند و حتی او رادیده ام چنا ن لباسها ی مفشن پوشیده که‌گمان کرده ام میخواهد باشیك پوشن ترین مرد م شهر رقابت کند. »

ناراحتی مجهول ایلا بنت شکل یك عقده را بخود اختیار کرد .

ناتمام

بقیه صفحه ۳۳

یک‌قسمت وچارقسمت

بانفس کشیدن هایش گند وفساد یك مستراح حسابی را در بینی او سرازیر میکند . عمو تراب نا گهان ازیك کنج خانه برخواست وبه‌کنجی دیگر نشست . سپس متوجه شدکه ارباب مدتی است از زمین هایش حرف می زند .

این حرف ها بحدی تکرار شده بود که پیر مرد زحمت شنیدن‌وگوش نهادن به آن‌راکاری بیهوده‌پنداشت. همان حرف های یکقسمت وچار قسمت، آمدن ونیامدن‌باران،شروطی برای پیش خوره، برای تخم، برای استفا ده از ابزار و آلات ار با ب، عمو تراب بهتر از ارباب این حرف ها را از بر داشت یك نگاه ارباب کافی بود این شرایط را باو فهمانده باشد . پیر مرد یکبار گوش هایش را تیز کرد . احساس کرد هیچ‌کلمه ای جای کلمهٔ دیگرنه نشسته است.

دیدن لب های زن ارباب که به سایه میان دو سنگ شباهت داشت.

هربار که عمو تراب سرش را اینسو و آنسو بر میگرداند به یکنواختی وتغیر ناپذیری خانه‌ارباب می فزود شمعدان همچنا ن ما نند زمان های دور سایه لرزانی ازنیم‌رخ ها را روی دیوار خانه‌انداخته بود

بقیه در صفحه ۶۰

بقیه صفحه ۱۵

استادغوث‌الدین ازمرگ...

که برای دفاع با خود گر فته بو دم در چمن مقابل کلوپ به خود حمله کردم و با اولین فیر در حالیکه درد را احساس نمی کردم ازخود رفته ووقتی چشم باز کردم خودرا با لای بستر یا فتم.

دکتور معا لج ا ستاد د ر مور د تداوی واز حالت کوما کشیدن‌استاد چنین میگو ید :

درحوالی ساعت ۲شب استاد به حالت کو ما که ناشی ازشوك عصبی وضیاع بیشتر خون بودبه شفاخانه رسید فشار بکلی پایان ونبض نیز حالت خیلی خرابی رابخود اختیا ر کرده بود. روی‌همین‌علل مانتوانستم دفعتاً ازمرمی عکس گرفته و محل آنرا تثبیت نمائیم .

کمك اولی ماعبارت‌بوداز کشیدن مریض از حا لت کو ما !

برای این منظور هزار سی سی خون وهمچنان مقدار زیاد سیرو مو با اجرای تداوی ها ی مخصو ص تو انستیم تا وضعیتی را استاد اختیار کند که اطمینان ماحا صل گردد و فرصت دهد تابه عملیا ت اقدام نمائیم .

موقعیت مرمی را بناغلی دکتور بهدار دکتور معالج‌استاد غوث‌الدین چنین تعیین کرد.

مرمی در مصافهٔ سوم بین ضلعی طرف چپ ، بعد از عبور از نسج ششس از مصافهٔ هشتم طر ف چپ گذشته که‌از اثر عبور نمودن مرمی از ششس یك مقدار خون‌بدا خل‌جوف پلو راجمع شده بودکه‌بعداز تطبیق خون- سیروم ودواها وعملیهٔ کلو سترو کامی (تیوپ گذاشتن بداخل پلورا) تقریباً ۸۰۰ سی‌سی خو ن‌از جوف مذکور کشیده شده که‌با این صورت وضعیت مر یض‌روبه بهبودی گذاشت .

درمورد نفس کو تا هی که در اوایل برای استاد پیدا شده بود داکتر مو ظف بناغلی بهدار چنین گفت که‌علت اصلی‌این‌نفس کوتاهی هماناجمع شدن خون بودکه بعدا ز عملیات وگذاشتن تیوپ مشکل رفع گردید.

وتیوپ مذکور نیز بروز ۱۳سنبله ازبدن استاد کشیده شده وبعد از چندروز استاد ازشفا خانه خار ج وشاید چندمدتی در خانه به تداوی بپردازد.

برای استاد نفس تنگی پیداشده بود که بزودی به اثر سعی دکتوران معالج رفع گردید .

بقیه صفحه ۴۶

جداکر دن‌طفل

خوب شور داده باشید دریك پیا له به‌او بخورانید .

گرچه معمولاً ضرور نیست شیر پاستور یزه را جو شس داده بطفل بدهید مگر درین مورد مشوره داکتر شما مدار اعتبار است .

نکته قابل تذکر دیگر اینست که ممکن قبلاً بوسیله یك پیاله‌یاگیلاس خوراندن شربت نارنج(جوس نارنج) رابطفل خویش شروع‌کرده باشید، اگر شروع نکرده با شید آنرا نیز درین سن آغاز نمائید .مگر بخا طر داشته باشید طفلی که به‌نو شیدن شربت نارنج از پیاله عادت داشته باشد ممکن است بامفکوره خورد ن شیر بوسیله پیاله عا د ی‌نشده باشد .

بقیه صفحه ۹

شام کابل

«روغن نبا تی درین روز ها قیمت شده و پیپ های کلان آن کم یا ب است، من برای خریدن رو غن به رو غن فرو شی های جاده مندو ی رفته بودم... دریکی از روغن فرو شی ها سه پیپ کلان رو غن نباتی «سمر قند» را پیدا کر د م ، ولی دکاندار قیمت آن ها را ازچهار صد افغانی کم نکرد... من که خبر داشتم قیمت‌حقیقی این پیپ ها از سه صدو بیست افغانی بیشتر نیست هر چند چنه زدم ، سو د ی نبخشید ... تا بالاخره از آن د کان گذشته و بد کان های دیگر سرزدم. چون شام شده بود، دیگر د کا ن‌ها مسدود شده و رو غن نیا فتم... بالاخره باز به همان دکان اول آمدم وبرای اینکه دکاندار را تر سا نده باشم، گفتم که به بناروالی تیلفون کرده‌ام و حالا نو کر یوال آ ن‌می‌آید تاجلو قیمت فرو شی ات را بگیرد.

مرد آهی می کشد و ادامه میدهد:

ای کاش این گپ را نمی ز دم... خوب تا متو جه شدم‌دیدم که دو یا سه نفر بدروغ با من‌دست به‌گریبان شده‌اند ودکاندار دو پیپ رو غن را برداشته به کو چه‌ای عقب دکا نش رفت... تازه پی بردم‌که اومی‌خواهد روغن ها را پنهان بسا زد... هرچه کوشیدم خود را از دست دو روغن فروش دیگر خلاص کرده‌نتوا نستم، بالاخره با فر یاد از عا بر ین کمك خوا ستم تا قطی دیگر رو غن را که باقی ما نده نگذا رند دکاندار پنهان سازد... ضابط جوانی مرا از چنگ روغن فرو شان خلاص کرد و قطی روغن را نگهد اشت ... اما اوباداد و فریاد ادعا کرد که این پیپ روغن رامن بالایش به فروش رسانیده ام واز روغن های کو پون ما مورین است...حالا از اوپو ل بیشترمطالبه می‌کنم درین لحظه آن ها یی که مرا محکم گر فته بو دند نیز گپ‌دکاندار را تایید کردند ومن ماندم و ملا مت رهگذران .

سر و یس در آبده میو ند توقف کر د و من پیاده شدم، تا ر یکی شام همه جا را فرا گر فته بو د و بانگ آذان از مسجد ها شنید ه می شد، من تصمیم گر فته بو د م تا صحنه پی هم از شام کو چه های شهر کهنه برای تان قصه کنم...

در کو چه ای باریکی که از جاده میوند، بسوی گذر عا شقان‌وعارفان امتداد می یافت به پیش ر فتم..این پسکوچه از پهلوی مکتب سر دا ر جانخان می گذرد... بوی سو ختن دیگی مشام کسا نیکه را که از راه می گذ شتند پر میکرد... با ا ین خیال که درین شام تاریك از کو چه های شهر کهنه چه ما جرای را بنو یسم، پیش می ر فتم که صدایی بر خواست و تا نگاه کردم دید م که تمام بد نم تر شده... بلی این آ ب ناوه تشنا پی بود که‌بر سرم‌سرازیر شده ومرا تر سا خته بود شاید هم آبی بود که با آن‌همان دیگ‌سوخته را شسته بودند ...

بسوی خانه ام حر کت کر د م، در حا لیکه به این فکر بو د م تا دو چند حق‌الز حمه این را پور را باید به خشکه شوی بد هم تا یگانه دریشی مرا پاك کند.

بقیه صفحه ۴۶

کباب حسینی

میتوانید گوشت رابا سیر نیز اخته نمائید وچند ساعت بمانید .

نیم کیلو کچالو را پو ست کنید ونیم کیلوبادنجان‌رومی‌راشسته‌همراه باگوشت خشك نمائید تاآب پیا ز نداشته باشد . سپس چند شاخهٔ نازك در خت رابریده پو ست کنید ونوك آنها را تیز نما ئید وبه‌ترتیب کچالو، گوشت، صد گرام دنبه و مقداری بادنجان رومی را به چو ب بکشید تا قسمت وسط چو ب‌پرشود آنگاه سیخ هارا روی‌آتش بچرخانید تاکباب شود .البته طوریکه بادنجان نسوزد .

دیگ راباکمی روغن چر ب کنید واندکی پیاز خورد شده در تهٔ آ ن قرار دهید. سیخ ها را در تهٔ آن نهاده میان آن نمك ومرچ‌سبز خورد شده بریزید. سپس ،بالا وپا ئین دیگ آتش بیندازید وبعداز ساعتی آمادهٔ صرف است .

بقیه صفحه ۵۹

یك قسمت وچهار قسمت

وشعله آن هرلحظه‌گر دنش رااینسو وآنسو کج میکرد . واین اشکال را بصورت بی تناسبی روی دیوارخانه کوچك وبزرگ می ساخت .

دستهای لرزان و پوست پیازی پیر مرد هر لحظه برای ادای مطلبی بالا می‌رفت وپائین می آمد ، یکباردر جریان سخن گفتن خوابش برد. و ناگهان باحرکتی چنانکه گوئی خزه ها را از بیخ برمی‌کند از خواب‌پرید ودستانش را چند بار تکان تکان‌داد ومتوجه خواب وبیدارش شد.

عمو تراب گفتارش را ازسرگرفت وبا نتهای خوش قلبی‌بارباب لبخندی زد و شکل دور انداختن خزه ها را با حرکت دستانش باو نشان داد . آنگاه در حالیکه شهری را بارباب نشان می داد ودر آن باره چیز هایی میگفت از در بیرون رفت.

صدای عوعو سگ ها از دوربگوش می رسید ، عمو تراب ناگهان یاد عصایش افتاد ، وبا خود اندیشیدکه چگونه اینهمه راه را بدون عصا پیموده است.و آنگاه بی‌آنکه‌احساس خطر چندانی کرده باشد ایستاده وپارچه سنگ نسبتا بزرگی را از زمین بر داشت و بسوی شهر راه افتاد .

ماه بدر تمام نبود وعمو تراب ناچار به کندی قدم بر میداشت‌سر بزیر افگنده بود نگاهش پا به پای قدم هایش روی خاك راه کشیده میشد وپیشاپیش ساق های آفتا ب سوخته اش از روی سنگ پل ها وسبزه ها عبور میکرد گوشه های لبش راچیزی‌شبیه به لبخندهرلحظه به پائین میکشید هیچ چیز بخوبی پشت پایش از نقش خنده بر گوشه لبان عمو تراب پیر آگاه نبود ساقه های درخت بید وچنار نیز گاهی این نقش دلپذیر را به گوشه لبان عموتراب میپریدند اما شاخه ها جز یکبار آنهم زمانی که عمو تراب از خستگی روی‌ریشه برجامانده‌درختی نشست ودهانش مشت مشت خنده روی شاخه ها پاشید بوئی از این لبخند نمیبردند .

سیاهی ها وعظمت ها روی هم می غلطیدند و عمو تراب هربار این سیاهی ها را وچیز های دیگر میگرفت و بی مقدمه راهش را کج میکرد .

یکبار سیاهی کوچکی را روی‌زمین دید . این سیاهی تکان می خورد، می جنبید . عمو تراب مدتی بر این سیاهی کوچك خیره ماند ودراندیشه فرو رفت .

– این چیست؟ سیاهی یك (ازین پهلو به آن پلهو شد، بار دیگر باین پهلو غلطید .

این سیاهی کوچکتر ازآن بودکه پیر مرد گمان کند سگیست که خوابیده و یا گربه ایست که از شنیدن آواز پای او بر جا ایستاده مانده است . عمو تراب ایستاده و پارچه سنگش را در دست فشرد . با خود اندیشید :

– این چیزی بجز یك موش کور نیست . عمو تراب از موش‌کوربدش می آمد . اینها آفت زمینهایش‌بودند. عمری زمینهایش را زیر وروکرده بودند . عمو تراب باین سیاهی نگریسته گفت :

حتما از همان موش هاست میرود رو بسوی زمینها .

چه خوب است که انسان گاه‌گاه اندکی بی رحم نیز باشد. خاصه هنگامی که زمینهایش را در خطر ببیند دیگر با یستی رحم و مروتش را بیندازد و پیش سگ ها وگربه ها . خوب. اینهم اینهم دستم که می برم بالا .

تا آنجا که میتوان بالایش برد . سیاهی یکبار دیگر ازین پهلوبه‌آن پهلوشد. عموتراب آهسته خم شد قدری پیشی رفت .

دستش رااندکی بیشتر بالا بردو باشدت فرود آورد. اما سنگ‌بهدف نخورد ، عمو تراب ناگهان دیدا ین سیاهی بزرگ شد قدکشید واو در رویش ایستاد. عمو تراب تر سید، دید این سیاهی انسانیست، ما نند خودش وبیلی هم روی شا نه اش دارد بیل ازشانه‌جدا شد وعموتراب ناگهان سرش رانشانه ای برای‌بیل یافت.

عمو تراب از وحشت دستهایش راروی سر ش نهاد وروی پاها یش نشست بیل دوباره بسوی شانه بر گشت . وسر وگردنی بالای پیر مرد خم شد وهر چه بدو بیراه بود روی او ریخت .

عمو تراب دیداشتباه‌کرده، فهمید سر و گردن مرد روی پلوان بوده و اندامش را شیب‌ملایم زمین، از نظر پنهان مانده است.

پیر مرد همچنان که نشسته بود عذری برای افگندن سنگ‌بسوی‌سر وکله مرد تراشید،در ذهن خود چند بار آنرا کم وزیاد کرد وبعد ازاندك تلاش یکعذر قالب‌گیری شده‌دستش آمد گفت: من... من البته که شما اما دیگرکسی آنجا نبود. عمو تراب به قهقهه خندید،دو باره بپا خاست یادش آمد که روبه شهر می‌رفته کوشید کمی‌تند تر گام بر دارد یك قدری به ارزش عصایی که به خانه داشت اندیشیدامازمین باسینه‌صاف وخاك سیاه وپر قو تش این فکر را نیز ازاندیشه‌اش بیرون راند .

ساعتی بعد عمو تراب با نفس بشمار افتاده اش ، در حالیکه غرق در سودای در هم وبر هم خود بود بشهر رسید . در بازار تاجاییکه عمو تراب مجبور به عبور کردن‌ازان بود وازان‌پس در خم کو چه‌های‌چپه دودوکان بیشتربازبود از آنها یکی هم دوکان نانوایی‌مقابل‌خانه اش‌بود پیرمرد چندقدم برداشت ، برگشت آمد ومقابل دوکان‌نانوا ایستاد برای بارنخست کار وبار نانوا در نظرپیر مرد کار احمقانه ای بیش نیا مد .

خواست به‌نانوا بفهماند که از فردا دیگر برای بردن نان نزد او نخواهد آمد . چشم در چشم نا نوا دوخته گفت :

ارباب از من خواسته دیگر بروم سر زمینهایم ،امانانوا بینی کمانیش راپیش آورد وبااشارهٔ دست از پیر مرد خواست کمی آنطرفتر با یستد تاآب بینی اش را بگو شه ا ی بتکاند .

سپس از پیر مرد پر سید، چند تا؟

عموتراب از زور خنده بز میـن خم شد ، چند سر فه خشك کرده سر از راه گر فت ودوباره در خم کو چه پیچید دوسه گام آنطر فتر زنجیر خانه‌همسایه اش راتکان‌داد. درباز شد ، خودش بود. همسا یه ایکه نخ برای‌تابیدن‌بز نش میداد .

پیر مرد گفت: البته آنو قت زمینها یم ... خوب شما ا لبته می‌فهمید که‌کارزمین داری بهتر از پارچه بافیست بهر حا ل حو صلهٔ پرگویی در من نیست . بز نتان بگوئید بیاید دنبال نخهایش ،اینها را بار باب نیز گفتم.

دل من وزنم دیگر از ا ین همه کوچه‌پس کو چه‌هاگرفته‌اگر شماهم بروید به یقین آنجاماه‌وآفتاب دیگر گیری آورید میبینید که ماه وآفتاب آنجامحتاج سو راخ سمبه نیست آنجا ماه مجبور نیست از سورا خی بسوراخ دیگری خیزبردا رد شما البته کسی ر ا میفر ستید دنبال نخهایتان ، پو ل تانرا هم؟ البته میشود ، با آنهمه زمین . خوب شما دنبا ل ا ین حر فها نگردید . بیائیددیگردنبال‌نخهایتان.

عموتراب چیز هائی ازین نو ع گفت وراه افتاد . اما همسایه شانه اش را گرفت،تنه‌اش را پیچید و رویش را دوباره بسوی خو یش برگرداند .

گفت : پو لهایم؟ پو لهای من چه میشود؟ این پول البته می‌ماند برای سال دیگر ؟ بلی؟

کافیست انسان به چهر ه اش بنگرد و آندنیایش‌رابنظر بیاورد .

انسان این چیز هارا که میبیند اصلا دلش میخواهد از هرچه‌معا مله در جهان است بدش بیاید .

اینهم نتیجهٔ‌خداخوش کردن .

الهی گور سیاهت‌عوق شان‌کند، تاکسی باشد ونخهای‌مردم را واپس نفرستند . می‌فهمی؟ من دیگر چیزی نمیدانم . با پول یا بخهای تابیده شده والسلام .

عمو تراب همین‌والسلام را به وضاحت شنید وآنرا به معنی خدا حافظی گر فت وراه افتاد عمو تراب از وقتی که‌زنجیر همسایه را تکا ن داده تا همین‌والسلام‌جزبز مینهایش، به‌چیزی نیندیشیده بود با خو د گفت:

این‌معامله هم‌بخوبی انجام یافت. معامله دار خوبی بود،البته از دنیاو آخرت چیزهائی‌گفت که انسان‌بهتر است این حر فها را از زبان ملای ده بشنود ، ملای‌نزدیك‌بزمینهایش.

بقیه در صفحه ۶۱

بقیه صفحه ٤٦

دربارهٔ پرابلم ها...

برای یك مشکل مستلزم طی کردن این مراحل است .

فهم ودرك ماهیت پرابلم، در نظر داشت حقایق متعلق به پرابلم ، رسیدن به راهای حل ممکنه ، و ارز یابی و موازنه راها و انتخا ب بهترین آن .

هر چند مراحل بالا یکنوع مرتب بنظر آمده تعقیب مرحله به مرحله آن مشکل می نماید ، اما حقیقت امر این است که در عملیه مشکل گشایی وحل پرابلم ها هر کدام ما بیك نهجی این مراتب را طی می کنیم همچنان هدف از تذکار مراحل فوق این نیست که شما باید طرزالعمل خود را در حل مشکلات خود کاملا تغیر بدهید بلکه ما باید همیشه طرزالعمل خود را مطالعه کنیم ، نقاط ضعیف آنرا درست تشخیص نمائیم ودر پی اصلاح و بهتر ساختن آن شویم بدینمعنی که ببینیم تا چگونه عادت داریم و از روی عادت در فلان مورد چه عمل را انجام می دهیم .

درذیل نقاط اساسی یك طرزالعمل را که باید در حل یك مشکلی بکار بست مورد بحث قرار میدهیم تا دیده شود که ما وشما به چه مقدار از آن پیروی میکنیم .

ایادر باره ما هیت پرابلم و مشکل خود را یك طرز دید عمومی راخلق میکند.

باقیدارد

بقیه صفحه ٤٧

نامه های رسیده

های جوان کشور است تا در راه آبا دانی این خاك از دل و جان خود را ایثار نما یند . زیرا د یگر بهانه یی و جود ندارد، دیگر چال و فر یب و تذویر از ین مرز و بو م ریشه کن شده ر خت میبندد ومشعل فروزان نظام نو ین جمهو ریت گواه ما به سو ی ار تقا ء پیشرفت میباشد . پس بر جوا نان و طن است تا متفقا در استحکا م پا یه های این نظام و در به ثمر ر سا نید ن نهال جوان جمهوریت از هیچ گونه صرف مساعی وفدا کا ری مضا یقه ننما یند .

بقیه صفحه ٣٥

پیت شو

شهری نوشته ښاغلی اسعدالله اسعد. همچنان پارچهٔ اتن ملی گدی ها وپارچه های رقصی که توسط پیغله «ار یحه فر» تنظیم شده بود خیلی ها چشمگیر وموفقانه دیده میشد

داکتر حفیظ الله سحر در مورد این نمایش گفت :

منظور از تدویر این نمایش این بودکه کار عملی مضمون مفاهمه که درآن مفا همه غیر مستقیم مورد بحث قرار میگرفت نمایش داده شد .واز جانب دیگر چون در دنیای امروز نمایش گدی هایکی از شعبات پروگرام های بسیار موفق وجالب تلویزیون است سر ازحالا به تربیهٔ شاگردان پرداختیم تا تاسیس تلو یزیون در کشور از نگا تجهیز اشخاص فنی ومسلکی متکی به خود باشیم .

نمایشی گدی ها که در ممالك انگلیس زبان بنام «پیت شو» یاد میگردد گما ن میکنم ابتدا در یکی از ممالك اروپا ئی به وجود آمد .

موصوف در مورد انواع نمایشات گدی ها گفت :

ـدرجهان گدی سه قسم روی صحنه به حرکت در آورده میشود .یکی قسمیکه هر عضوی از اعضای گدی توسط تار ها از بالای صحنه حرکت داده میشود ونو ع دوم بطریقی است که گدی توسط سیخ ها از پایین صحنه حرکت داده میشود اما نوع سومی که محصلین زور نالیزم بدان گونه عمل میکنند قسمیست که دست انسا ن بدن گدی را تشکیل میدهدبدین معنی که انگشتان یکنفر حرکات انسانی را تمثیل مینماید .

ښاغلی داکتر سحر در مورد سوابق گدی های متحرك در افغا نستان گفت :شکل ابتدایی نمایشات پیت شو در افغا نستا ن از زمانه های بسیار قدیم موجود بود . چنانچه شعبده بازان در سابق گدی ها ی متحرکی داشتند که نمایش معروف پیاز خاتون وحلوا خاتون را توسط آن اجرا می کردند همین گدی هائی که دست های آن توسط تار به حرکت در می آید ودر میله های نو روز ببازار عرضه میشد .

بقیه صفحه ٤١

... در کمربند کودکان

مشخصات و خصوصیات دقیق در باره میزان امکانات تحمیل بر اور- گانیسم کودك را بدست می آورد . متد های لازم برای این کار را از فضانوردان اقتباس نموده اند .بهر کودکی که بخواهند عکس العملهای بدنی او را تحت نظر و مطالعه داشته باشند ، یك کمربند میدهند که در سگك آن یك فر ستنده جاداده شده وبوسیله ادوات سنجشی که روی پوست قرار میگیرند ، ضربان نبض وقلب او را تعیین مینمایند .

هنگام بازی کردن کودکان در کودکستان ، علاوه بر علائم الکتریکی از فرستنده مذکور،، همچنین حالات وجریان رفتار کودکان بوسیله دور بین تلویزیو نی بگونه دقیق ضبط و رسم میگردد . زیرا فقط بکمك توام ساختن منحنی های قلب سنج و عکسهای تلویزیو نی میتوان تشخیص داد درچه شرایطی یك کودك درحین بازی و اکنشهای زیاده حساس بروز میدهد، می ترسد ، خشمگین یا آرام میشود . در همین یك سال گذشته پژوهشهای انستیتو ت نوین نشان داده است که حتی در کودکستان مواردی ازفشار روانی پیش می آید. عکس العمل های شدید در گردش خون همواره در مواردی مشاهده میشود که، کودك نمیتواند خواستهای خود را دنبال کند یا اینکه مشابه مورد مذکور در بالا، باو اجحاف شد .

نه فقط در کودکستان بلکه در زندگی روز مره نیز خردسالان تحت فشار های روانی قرار میگیرند . حدود دقیق آنرا هنوز کسی نمیداند باعتقاد دکتر اولنر رئیس انستیتوت رشد بیست تا سی در صد خرد سالان در اثر شرایط نامساعد محیط زیست آسیب می بیند. برای بررسی بیشتر این موضوع اکنون آزمایش های جدید برروی ٦٠٠ کودك خرد سال از طبقات مختلف اجتماع انجام میگردد .

بقیه صفحه ٦٠

یک قسمت وچهار قسمت ..

کمی آنطر فتر خانه خودش بو دعمو تراب مانند همیشه زنش و اطفالش ، همه رازیرتنها لحا فی که داشتند خوابیده یافت اکثر هما ن اطفالی بو دندکه زنش روی زمین های شان برای عمو تراب بجهان آو رده بود.

البته در شهر نیز دوسه طفل دیگر بدنبال هم زنش برایش ر وی فرش خانه گذاشت.

اما مدتها بود که زنش برای عمو تراب بچه نمی آورد .

پیرمرد بیاد آورد که بخاطر همین اطفال وبخاطر خم شدن ناگها نی آنها بروی زمین های خودش بود که زمین یکباره آنها را برون اندا خت. وارباب نیز بخاطر نر سیدن یك قسمت وچار قسمتش بود که آنهارا روانهٔ شهر کرد .

حالا بااین سه طفل اضافی ...

خدایا !...

پیر مرد ناگهان دریافت که بازهم بازهم هیچگونه یك چارمی ندارد . رفت روی بستر نشست، سرش رابا دودست گر فت ومدتی در از بسختی گر یست .

ژوندون

دامتیاز خاوند:
دانیس نشراتی موسسه
مسؤول مدیر :
حسین هدی

ددفتر تیلفون : ٢٦٨٤٩
دکور تیلفون ٣١٦٥١(٣٣)
دچاپ مدیر : طورانشاه شهیم
دارتباط اوخبرنگارانو مدیر :
روستا باختری
فوتو را پور تر : مصطفی (نعیم)
عکاس: محمد ظاهر
پته: انصاری واټ
داشتراك بیه
په باندنیو هیوادو کښی ٢٤ دالر
دیوی گڼی بیه ١٢ افغانی
په کابل کښی ٤٥٠ افغانی
شماره ٢٧

(د ۱۷ مخ پاتې)

آسیایی زمریانو

ډیره حده پوری دخواشینی وړ وه، څکه چه په راپور کښې ویل شوی ؤ چه‌د ددغی سیمی اقتصادی بڼه مخ په خرابیدو ه .

د«گیر» دځنگلونو زمریان زیاتره دشپې له خوا ویښ وی او نه‌غواړی چه دورځې له خوا خپل ښکارووژنی. کله چه یو ښکاری دکوم حیوان‌سره یو ځای ورته نـژدی کـیږی ، دوی پوهیږی چه حیوان په دوی پـوری اړه لری ، نو څکه بیړه نه کوی چه سمدستی ور باندی حمله وکړی.که څه هم چا ته په دغه ځنگله کښـی دزمریانو دښکار له صحنو څخه د عکس اخیستلو اجازه نه ورکـول کیده، خو دبمبئی د تـاریخ د ملی ټولنی له خوا ماته دعکس اخیستلو اجازه را کړی شوه او په دی بریالی شوم چه له دغو صحنو څخه څو په زړه پوری عکسونه واخلم .

په یوه مساعده موقع کښی مـی یوه غټه زمری ولیده چه دهغه غـوا خوته راښکته شوه. چه په یوه ونه پوری تړل شوی و په آرمی سره یی وښه خوړله . ما ددوو حیونا تـو دوژلو صحنه یا له وژلو څخه پخوا په مخکه باندی دزمریانو له خواددوی دچپه کولو منظره ولیده. زمری‌دشا له خوا په عجیب ډول پرغوا باندی ټوپ وهی ، خپل مخکښی منگولی له دواړو خوا ؤ څخه دحیوان پر بدن لگوی او چپه کوی یی . یوه شپه می ولیده چه او وغټو زمریانو پر یـوه تړل شوی غوا باندی حمله وکړه ، یو زمری دغوا له ستو نی ونیو او هغه یی سمدستی ووژله .

ښایی ځینی کسان دزمریانو ددغه ډول ښکار او تغذیی سره موافـقه ونلری ، خو زه ویلای شم کـوم زمریان چه ما ولیدل ، په دی تو گه ښه تغذیه کیدل .

دا چه ښه تغذیه کیږی یا نه بیله خبره ده، خو ویل کیدای شی چـه دگیر دځنگلو نو دزمریانو آینده ښه بریښی . داهم یقین نه ده چه ددوی شمیر زیاتیږی یا کمیږی .

خو په هر حال دهنـد دگجـرات دایالتی حکومت لـه خوا خـو مثبت گا مونه پورته شویدی . دسیاحینـو دپاره چه ددغه ځای ننداری ته‌راځی، داستوگنی دغوره ځایونو جوړښت په نظر کښی نیول شویدی او هیله کیږی چه له دغه ملاك څخه لاس تـه راوړل شوی عایدات دځنگله پـه ساتلو کښی مرسته وکړی .

ابوالحسن اشعری (رح)

این مفکوره وی در حقیقت یك انقـلاب فکری علیه نظر یات مذهب اعتزال بود که همهٔ قضایای دینی رابعقل نسبت میدادند . ابوا لحسن اشعری باوصف دقت وبیطر فی کامل در موضوعات دینی ازطعن مخا لفیـن رها نگردید ویك عده مردم او رابه شهرت طلبی نسبت میداند واین کار اوراکـه ا ز نظریات اعتزالی اظهار برائت کرد، به غرض شخصی واستقلال قدرت علمی میان مردم و جلب آراء عامه حمل کردند اما در حقیقت چنین نبوده تتبعات پیگیر ودامنه دار او در حقائق علمی باعث شد تا در در پرتوابتکار علمی چنین اعلان نماید که‌نظر یات اعتزالی باطل است .

بارون کارا دیفو- یکی‌از محققین غـرب درین مورد چنین میگوید :

عده ی‌از علماء اسلام تحت اتهامات عجیب قرار گرفته اندیکی ازجمله‌ابوا لحسن‌اشعری میباشد اصدار یك حکم قطعی بر نظر یات یکی‌از دانشمندان روی‌نظر یاتی‌باید صورت گیرد که در مؤلفات آنها بمشاهده میرسـد چون آراء اشعری درتالیفات وی کاملا مثبت ودور از مذهب اعتزال است لذا اتهام و ی باینکه در پنهان به همان عقیده اولـی اعتزالی گرویده اما ظاهراً جهت جلب آر اء مردم از آن مذهب اظهار برائت کرد ،این اتهام بلکی بیمورد ودور ازحقیقت است. این محقق یك‌عده دانشمندان را از قبیل ابـن سینا وغزالی یاد آور شده و چنین تذکـر داده که آنها نیز از طعن مردم نجات‌نیافتند وابوالحسن اشعری از جمله کسانی حساب میشود که جفا کارانه تحت اتهامات قـرار گرفته است .

ابوا لحسن اشعری در باره مبادی اخلاقی نظریات قیمت داری ارائه کرده واصلاح یك جامعه را منوط به‌آن میداند تافارمول ها ی اخلاق در آن حکمروا ئی داشته باشد .

این دانشمند در باره حریت فرد وداشتن قدرت فردی نظریات بس ارزنـده دارد و حدود حریت را بصورت صحیح در راه‌قانون آسمانی وبا ساس فرما یشات شرعی میداند.

گر چه یك عده فلاسفه در قرون اخیـر عرض ابطال نظریات متکلمین وبـالا خصـ اشاعره «پیروان مذهب اشعری »دلائلی به میان آوردند ودرباره‌ضرورت اسباب وناموس طبیعت بر ضد نظریات اشعری کوشید نـد باآنهم آنچه را ابوالحسن اشعـری در بنیا ن گذاری قضایای مهم عقید وی‌سعی کرده و روی آن هزاران شاگرد واتـباغ را تحـت تربیهٔ قرار داد به همان قدرت اصلی خویش باقیماند ومدرسه فکری وی بنام اشاعره‌زبان زد خاص وعام گردیده خـدمت خـوب رادر راه تنویر اذهان مردم انجام داد .

در حلقه‌ی که ابوا لحسن اشعری بحیث استاد تدریس میکرد دانشمندان بـزر گ تربیه شدند وهریك توانست حلقه تدریسی مستقل را تاسیس نماید .

از جمله کسانیکه پیرو مفکوره اشعر ی میباشند ومولفات آنهادرشرق وغرب شهرت دارد با قلانی وامام اکرمین ،میباشند کـه هریك درراه علم مساعی زیـادی نمـوده و آثار فراموش ناشدنی از خود گذاشتند .

ابوالحسن اشعری در باره تفسیر قر آ ن کریم نهایت محتاط بوده چنین تو صیه‌میکرد تا تفسیر قران روی دقت علمی صورت گیرد وی‌بر تفسریکی‌ازعلماء مذهب اعـتزال بنـام جبائی که‌چندی استادش بود چنین اعتراض کرد :

این تفسیر بظا هرشرح‌وتوضیح قرآن‌کریم میباشد امادر مفهوم باوحی الهی وایجا بات قرآن کاملا ضد ونقیض است وهم طـرز عبارات او به اصطلاح جباء «قریه که‌مؤلف بان منسوب بود» میباشد که‌از لغت قـر آن بکلی دو راست این بود شمـه‌ی از آرا ء ابو الحسن متوفـی ۳۲٤ هـ موافق به ۹۳۵ میلادی .

خانواده

کشته شد گان از صحنه جنگ وسائـر اعمال را شجیعانه انجام بدهند .

اسلام با این تناسب منجی های خویش بازهم چنان فیصله نمی میدهد که‌مردان د ر چگونگی تربیب فرزندان‌برائت دارند وهرگز تربیه صحیح اولاد وظیفه ایشان نباشد بلکه مردان رانیز توصیه های اکید میدهد تا در تربیه فرزندان وامور دیگر خانواد گی زنا ن را تنها نگذاشته با ایشان همدست وهمکار باشند .

اسلام بمنظور فراهم آوری همه وسایل تامین زندگی‌آرام ومسعود خانوادگی وبخاطر اینکه خلائی در پیکر خانواده ایجا دنشود لطف ومهربانی مرد را نسبت بزنش تا آنجا توصیه میکند که احیانا اگر خانمش راقلبا دوست هم ندارد باید باوی لطف ومهربانی داشته باشد تصریح اسلام درباره اینگو نه است :«یا به شایستگی زنان رانگاه دادید ویایه شایستگی رها نمائید ».

اکنون با توجه بمطالبی که گفته شد این را هم باید بدانیم که زن در اعصار طولا نی گذشته ،بمعنی حقیقی کلمه یك فرد واقعی‌و مستقل نبود واو وقتی دختر ویا زن بـود تنها حق نا چیزی داشت که بوی متعلق بود بطور یکه وقتی دختر بود جزء ثروت پدر بحساب می آمد وهنگا میکه زن بود جز ء اموال ودارائی شوهر محسوب میگردید .در حقیقت نصف اجتماع بشری همان نصفی‌کـه‌مسولیت تربیت وپرورش نژاد بشری ر ا عهده داراست بمرحله بندگی وبردگی تنزل‌وسقوط کرده بود .

همین فرشته نجات بخش اسلامی بودکه به‌سروقت آنان رسید ومقام انسانیت واقعی بر ایشان عنایت کرد .

۱۹پانی پاته

توری زلفی

دژوند په بدل، دمقصد پړاو ته‌رسوی او هلی ځلی پری کوی ، هغه مقصد چه دفرد او اجتماع سعادت پکښـی نغښتی وی ، ښه به داوی چه په دی لړ کښی خو ملغلری له نظره تیـری کړو :

زلفی لمدی گو در نه را غـله
لکه بلبله چه با ران و هلـی و ینه
دزلفو تـار پـه اشرفـی د ه
ما دجا نا ن په لاس کودی ورکړی‌دینه
زلفی می تاو کړی‌کړی نشو ی
دمسا فـر اشنا په سرو بیرید مه
زلفی می‌یار کـړی‌وړی کـړ ی
بادپری بدنام شوچه‌کاږه‌یی‌کړ سرونه
زلفی ولول کړه سترگی تور ی
دمسا فر لا لی د غږ دی‌رابه شینـه
زمـا د زلفـو آ رز و منـه
مو لا دخپل و طن ته راولـه مینـه
چه ډنډر ما ت شی گل‌رژیږی
زلفی چه ماتی شی پر مخ‌گل‌جوړوینه
مخ دی په تورو زلفو پټ د ی
دا تو ره شپه به په ما کله‌سبا شینه
زلفـی یی شا تـه واړ و لـی
تال یی تری‌جوړ کړ خپل آشناپـری
« تربلی گنی پوری خدای‌پامان»

اظهار امتنان

بدین وسیله ازتوجه ومساعی دو کتـور عنـا یت الله قیومی متخصص امرا ضـ داخله که‌در تشخیص وتداوی‌اینجا نب‌مبذول داشته اند تشکر نموده مو فقیت روز افزون ایشان را درراه خدمت بمردم‌ازدرگاه خداوند بی‌نیاز نیاز میکنم .

محمد ناصر طهوری معاون سا لنا مـه افغانستان

اظهار امتنان

بدین وسیله از حسن اخلاق ورو یـه متخصص امراض داخله آمریت صحت عامه ولایت تخارکه درتداوی من از هیچگو نـه سعی ومجاهدت دریغ نکرده اند تشکر نموده از خداوند بزرگ موفقیت های مزید شا نرا خواهانم.

(عبدالجبار» دوست مامور معارف تخار)

PHILIPS

فیلیپس

علامت برتری واطمینان

یخچال فلیپس، یخچال یخچال ها است

یخچالها ودیپ فریزر های فیلیپس یک دروازه و۲ دروازه به ۲۱ مودل و سایز های مختلف از ۹۰لیتر تا ۵۵۰لیتر ، **یخچا** لهای فیلیپس قشنگ وبا دوم وبا آخرین تخنیك اتوماتیك وسیمی اتوماتیك.

یخچالهای فیلیپس باگرنتی ۵ سال

همیشه بهترین را داشته باشید وبهترین لوازم الکتریکی رافیلیپس میسازد.

محصولات الکتریکی فیلیپس انواع لوازم فامیلی وانواع رادیو هاوکسیت ریکور در هاوغیره جهت آسایش وخوشی شما .

نمایندگی فیلیپس، نمایشگاه فیلیپس ، ورکشاپ فیلیپس درخدمت شما .

آدرس : ۳۰محمدجانخان واټ، تیلفون های ۲۵۴۸۴ ـ ۲۵۴۸۶ ـ ۲۱۸۰۴

دولتی مطبعه

6
Copy
AUG 12 1974
SD
[SD]

طیارات بوئنگ جت د آریانا افغان هوایی
شرکت مسافرین محترم خویش را به همه
نقاط جهان میرساند. برای پرواز خویش از
کمپنی هوایی ملی خویش استفاده کنید
برای معلومات مزید لطفاً به تیلفون نمبر ۲۴۷۳۱-۲-۳ تماس فرمائید

ARIANA
د آریانا افغان هوائی شرکت

ARIANA
AFGHAN
AIRLINES

قیمت یك شماره ۱۲- افغانی